หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา

(Anti-Corruption Education)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖

ปีการศึกษา ๒๕๖๒

โรงเรียนกนกศิลป์พิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา บุรีรัมย์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศโรงเรียนกนกศิลป์พิทยาคม
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา Anti-Corruption Education
ในสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๒

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ ที่ ๑ “สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต” ได้มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการปรับสภาพสังคมให้เกิดภาวะที่ “ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลาทางสังคมในทุกระดับช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริตยึดประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เป็นการดำเนินการผ่านสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาสังคมให้มีความเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสาธารณะ เสียสละเพื่อส่วนรวมและเสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนมีพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงได้มีคาสั่งที่ ๖๔๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตร หรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต เพื่อดำเนินการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต นาไปใช้ในการเรียนการสอนให้กับนักเรียน นักศึกษาในทุกระดับชั้นเรียนทั้งในส่วนของการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งอาชีวศึกษาและการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย นอกจากนี้ ยังรวมถึงสถาบันการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งระบบ รวมทั้งบุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งภาคประชาชน เพื่อเป็นการปลูกฝังจิตสานึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมจิตพอเพียงต้านทุจริต และสร้างพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริต

โรงเรียนกนกศิลป์พิทยาคม จึงได้จัดทำหลักสูตรหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา Anti-Corruption Education ในสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ขึ้น คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนได้ตรวจสอบผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีคุณค่าต่อสังคม จึงเห็นสมควรแล้วว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายข้างต้น จึงอนุญาตให้ใช้หลักสูตรได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายสมศักดิ์ แมนประโคน)
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนกนกศิลป์พิทยาคม

(นายสุเทพ จำเนียรกูล)
ผู้อำนวยการโรงเรียนกนกศิลป์พิทยาคม

คำนำ

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต อันมีกลยุทธ์ว่าด้วยเรื่องของการปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยกระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลาทางสังคมเพื่อต้านทุจริต ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) จึงได้มีคาสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริตขึ้น เพื่อศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูล กำหนดแนวทางและขอบเขตในการจัดทำหลักสูตร ยกร่างและจัดทำเนื้อหาหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ พิจารณาให้ความเห็นเพิ่มเติม กำหนดแผนหรือแนวทางการนาหลักสูตรไปใช้ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย

คณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต ได้ร่วมกันสร้างหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) ประกอบด้วย ๕ หลักสูตร ดังนี้ ๑. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต) ๒. หลักสูตรอุดมศึกษา (วัยใส ใจสะอาด “Youngster with good heart”) ๓. หลักสูตรตามแนวทางรับราชการ กลุ่มทหารและตำรวจ ๔. หลักสูตรสร้างวิทยากรผู้นาการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต และ ๕. หลักสูตรโค้ชเพื่อการรู้คิดต้านทุจริต หลักสูตรดังกล่าวได้ผ่านกระบวนการนาไปทดลองใช้ เพื่อปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ สาหรับการใช้ในกลุ่มเป้าหมายต่อไป นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริตยังได้คัดเลือกสื่อการเรียนรู้ จากแหล่งต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อประกอบการเรียนการสอนต่อไป

โรงเรียนกนกศิลป์พิทยาคม จึงจัดทำหลักสูตรรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะให้แก่ผู้เรียนในเรื่องการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต และพลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อร่วมกันป้องกันหรือต่อต้านการทุจริต มิให้มีการทุจริตเกิดขึ้นในสังคมไทย ร่วมสร้างสังคมไทยที่ไม่ทนต่อการทุจริตต่อไป

โรงเรียนกนกศิลป์พิทยาคม

สารบัญ

หน้า

ประกาศโรงเรียน.....ก
คำนำ.....ข
สารบัญ.....ค
หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา.....๑
รายละเอียดของหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา.....๒
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....๒
ชื่อหลักสูตร.....๒
กิจกรรมการเรียนรู้.....๑๒
สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้.....๑๒
การวัดและประเมินผล.....๑๒
ตารางชั่วโมงการจัดการเรียนการสอน.....๑๓

๑. หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education)

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ ที่ ๑ “สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต” ได้มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการปรับสภาพสังคมให้เกิดภาวะที่ “ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลาทางสังคมในทุกระดับช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริตยึดประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เป็นการดำเนินการผ่านสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาสังคมให้มีความเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสาธารณะ เสียสละเพื่อส่วนรวมและเสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนมีพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบและได้กาหนดกลยุทธ์ ๔ กลยุทธ์ กล่าวคือ กลยุทธ์ที่ ๑ ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยกระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลาทางสังคมเพื่อต้านทุจริต กลยุทธ์ที่ ๓ ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต และกลยุทธ์ที่ ๔ เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน(Community)และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงได้มีคาสั่งที่ ๖๔๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำหลักสูตร หรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริตซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานด้านการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน จากทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรภาคเอกชนเพื่อดำเนินการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต นาไปใช้ในการเรียนการสอนให้กับนักเรียน นักศึกษาในทุกระดับชั้นเรียนทั้งในส่วนของการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งอาชีวศึกษาและการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย นอกจากนี้ ยังรวมถึงสถาบันการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการศึกษาในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถาบันการศึกษาทางทหาร เป็นต้น เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งระบบ รวมทั้งบุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งภาคประชาชน เพื่อเป็นการปลูกฝังจิตสานึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมจิตพอเพียงต้านทุจริต และสร้างพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริต

เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริต โดยเริ่มปลูกฝังนักเรียนตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงจัดทำรายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกันการทุจริต” ให้สถานศึกษาทุกแห่งนาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังและสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตให้แก่นักเรียนสร้างความตระหนักให้นักเรียน ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีจิตพอเพียงต้านทุจริต ละอายและเกรงกลัวที่จะไม่ทุจริตและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะองค์กรรับผิดชอบการจัดการศึกษาให้แก่นักเรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จึงได้จัดทำรายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกันการทุจริต”ประกอบด้วยเนื้อหา ๔ หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ ๑) การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ๒) ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต๓) STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต และ ๔) พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งทั้ง ๔ หน่วยนี้ จะจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ตั้งแต่ชั้นปฐมวัย จนถึง ชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ ๖ เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อปลูกฝังและป้องกันการ ทุจริตให้แก่นักเรียนทุกระดับ ทั้งนี้ เป็นการสร้างพลเมืองที่ซื่อสัตย์สุจริตให้แก่ประเทศชาติ ปัญหาคอร์รัปชันลดลง และดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชันของประเทศไทย มีค่าคะแนนสูงขึ้น บรรลุตามเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

โรงเรียนกนกศิลป์พิทยาคม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา : Anti-Corruption Education จะสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะให้แก่ผู้เรียนในเรื่องการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต และพลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อร่วมกันป้องกันหรือต่อต้านการทุจริต มิให้มีการทุจริตเกิดขึ้นในสังคมไทย ร่วมสร้างสังคมไทยที่ไม่ทนต่อการทุจริตต่อไป

รายละเอียดของหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education)

กรอบการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต โดยที่ประชุม ได้เห็นชอบร่วมกันในการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หัวข้อวิชา ๔ วิชา ประกอบด้วย

๑) การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๒) ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๓) STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๔) พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

เนื้อหาหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต โดยได้แบ่งกลุ่มตามการเรียนการสอนในแต่ละช่วงชั้น และการฝึกอบรมในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย เป็น ๕ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่ม ๑ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับปฐมวัย และป.๑-ม.๖) มีชื่อหลักสูตรว่า “รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต

กลุ่ม ๒ หลักสูตรอุดมศึกษา มีชื่อหลักสูตร “วัยใส ใจสะอาด “Youngster with good heart”

กลุ่ม ๓ หลักสูตรกลุ่มทหารและตำรวจ มีชื่อหลักสูตร “หลักสูตรตามแนวทางรับราชการ กลุ่มทหารและตำรวจ”

กลุ่ม ๔ หลักสูตรวิทยากร มีชื่อหลักสูตร “สร้างวิทยากรผู้นำการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต”

กลุ่ม ๕ หลักสูตรโค้ช มีชื่อหลักสูตร “โค้ชเพื่อการรู้คิดต้านทุจริต”

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้โดยแยกเป็น ๑๓ ระดับชั้นปี ได้แก่ ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ ๑ - ๖ และระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๑ - ๖ ในแต่ละระดับชั้นปี จะใช้เวลาเรียนทั้งปี จำนวน ๔๐ ชั่วโมง ต้องจัดทำเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนให้แตกต่างกัน ตามความเหมาะสมและการเรียนรู้ในแต่ละช่วงวัย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. ชื่อหลักสูตร “การป้องกันการทุจริต”

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต สำหรับใช้เป็นเนื้อหามาตรฐานกลางให้สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการเรียนการสอนให้กับกลุ่มเป้าหมายครอบคลุมทุกระดับชั้นเรียน เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการแยกประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม จิตพอเพียง การไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริต โดยใช้ชื่อว่า หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) หลักสูตรที่ ๑ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีแนวทางการนำไปใช้ตามความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน ดังนี้

๑.นำไปจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมของโรงเรียน

๒.นำไปจัดในชั่วโมงลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

๓.นำไปบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (สาระหน้าที่พลเมือง) หรือนำไปบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

๒. จุดมุ่งหมายของรายวิชา เพื่อให้นักเรียน

๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๒.๒ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๒.๓ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต

๒.๔ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๒.๕ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๒.๖ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

๒.๗ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต

๒.๘ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๓. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต

โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงงานกระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPs) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

๔.ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต

๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต

๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

๕. โครงสร้าง

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวนชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ - ระบบคิดฐาน ๒ - ระบบคิดฐาน ๑๐ - ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต - ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม - การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - ผลประโยชน์ทับซ้อน - รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๔
๒.	ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต	ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำการบ้าน - การทำเวร - การสอบ - การแต่งกาย - กิจกรรมนักเรียน (ในห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน สังคม) - การเข้าแถว	๑๐
๓.	STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต	STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - การสร้างจิตสานึกความพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความโปร่งใส - ความตื่นรู้ / ความรู้ - ต้านทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า - ความเอื้ออาทร	๖
๔.	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - เรื่องการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อประเทศชาติ - ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย - ความรับผิดชอบ (ต่อประเทศชาติ) - ความเป็นพลเมือง	๑๐
		รวม	๔๐

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

แนวคิดและแนวการสอน

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เน้นการใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ การสร้างความรู้ ได้แก่ ๑) ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Construction Theory) ๒) ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เชิงสังคม (Social Constructivism Theory) ๓) ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เชิงปัญญา (Cognitive Constructivism) ๔) ทฤษฎีประมวลผลข้อมูล (Information Processing Theory) ๕) ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences) ๖) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning Theory) ในการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมจะใช้กลยุทธ์การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือจัดตามความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ด้วยการสอนโดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ การฝึกปฏิบัติจริงการทำโครงงานสืบสวนสอบสวน กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPs) การอภิปราย การแก้ปัญหาตลอดจนใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายเหมาะกับผู้เรียนแต่ละวัย

๗. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

จัดกิจกรรมด้วยสื่อการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เช่น วีดิโอ ข่าว VTR นิทาน การ์ตูน ภาพยนตร์สั้น เอกสารแก้ทุจริตคิดฐานสอง สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ใบความรู้ ใบงาน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้น

๘. การวัดและประเมินผล

๘.๑ การประเมินการเรียนรู้ โดยใช้เครื่องมือประเมินการเรียนรู้ในด้าน

-ความรู้ความเข้าใจ

-การปฏิบัติ

-คุณลักษณะที่พึงประสงค์

เครื่องมือที่ใช้ประเมิน

-แบบสอบ

-แบบประเมินการปฏิบัติงาน

-แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน

๘.๒ การประเมินผล

นักเรียนผ่านการประเมินทุกกิจกรรม ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

๙. ตารางชั่วโมงการจัดการเรียนการสอน

ประกอบด้วย ๔ หน่วยการเรียนรู้ คือ ๑) การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ๒) ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต ๓) STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต และ ๔) พลเมืองกับ ความรับผิดชอบต่อสังคม โดยกาหนดชั่วโมงการจัดการเรียนการสอนดังนี้

ที่	หน่วยการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง
๑	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม	๑๔
๒	ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต	๑๐
๓	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต	๖
๔	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม	๑๐
	รวม	๔๐

แผนการจัดการเรียนรู้
“การป้องกันการทุจริต”
ระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๑

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๑

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทฤษฎี ความหมายของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interests) **เวลา** ๑ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถอธิบายทฤษฎี ความหมายของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ทฤษฎี ความหมายของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด (การคิดวิเคราะห์)

๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

๒) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

๑. ครูบอกจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๒. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ - ๕ คน (คละความสามารถ)

๓. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับ ทฤษฎี ความหมายของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ในอินเทอร์เน็ต (แนวการค้นคว้า การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม https://www.nacc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=๑๐๕๘๑)

๔. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับในรูปแผนผังความคิด ลงในกระดาษ A๔

๕. ให้นักเรียนนำเสนอผลงานการค้นคว้า

๖. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับ

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) แหล่งเรียนรู้บนอินเทอร์เน็ต เรื่อง การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม https://www.nacc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=๑๐๕๘๑

๒) กระดาษ A๔

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ให้นักเรียนสรุปแผนผังความคิดจากเรื่องที่สืบค้น

๒) นักเรียนนำเสนอผลงานการค้นคว้า

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบประเมินชิ้นงาน

๒) แบบประเมินการนำเสนอ

๓) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านการประเมิน ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วย ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง กรณีตัวอย่างความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตของชุมชน **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถบอกบทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่ดีต่อชุมชนได้

๒.๒ นักเรียนสามารถเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริตของชุมชนได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

- กรณีตัวอย่างความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตของชุมชน

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๒) ความสามารถในการคิด (วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มีวินัย

๒) ซื่อสัตย์

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

๑) ครูทบทวนและเชื่อมโยงความรู้ ที่นักเรียนได้ศึกษาจากเรื่องเดิม คือ การลงโทษทางสังคมในชุมชน

๒) ครูสนทนากับนักเรียนโดยใช้ประเด็นคำถาม “ในชุมชนของนักเรียนมีการรณรงค์เกี่ยวกับการต้านทุจริตอย่างไรบ้าง”

๓) ครูบันทึกคำตอบของนักเรียนลงบนกระดาษชาร์ต

๔) จากนั้นครูสนทนากับนักเรียน โดยใช้ประเด็นคำถามดังนี้ “ นักเรียนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนในการต้านทุจริตอย่างไรบ้าง” โดยแบ่งนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดเพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน

๕) นักเรียนและครูร่วมกับสรุปประเด็นคำตอบทั้ง ๔ กลุ่ม พร้อมข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักถึงความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๔.๒ สื่อการเรียนรู้

- ห้องสมุด
- อินเทอร์เน็ต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ตรวจผลงานนักเรียน

๒) สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำกิจกรรมกลุ่ม

๓) สังเกตพฤติกรรมมีวินัย

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบบันทึกการตรวจผลงานนักเรียน

๒) แบบสังเกตการณ์พฤติกรรมของนักเรียนในการทำกิจกรรมกลุ่ม

๓) แบบสังเกตพฤติกรรมมีวินัย

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการทำกิจกรรมกลุ่ม

๙ -๑๐	คะแนน = ๔ หมายถึง ดีมาก
๗ – ๘	คะแนน = ๓ หมายถึง ดี
๕ – ๖	คะแนน = ๒ หมายถึง พอใช้
๐ – ๔	คะแนน = ๑ หมายถึง ควรปรับปรุง

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การปฏิบัติเพื่อให้เกิดความพอเพียงบนพื้นฐานการไม่ทุจริต **เวลา** ๑ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของความพอเพียง ความซื่อสัตย์และความดีได้

๒.๒ นักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้เชื่อมโยงพฤติกรรมในชีวิตประจำวันกับหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง

๒.๓ เพื่อให้ตระหนักถึงความพอเพียง พอดีกับตนเอง

๒.๔ เพื่อสร้างจิตสำนึกในการไม่คดโกงผู้อื่น

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ความหมายของความพอเพียง

๓. STRONG MODEL : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ

๑. ความสามารถในการสื่อสาร ใช้ภาษาถ่ายทอดความคิดในนำเสนอผลการสรุปองค์ความรู้

๒. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องบนพื้นฐานของหลักเหตุผลคุณธรรม โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตในการดำเนินชีวิตและรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อผู้อื่นและตนเอง

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑. เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่นตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและใช้หลักปรัชญาพัฒนาตนเอง กลุ่ม สังคม

๒. มีความพอเพียง

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

๑. นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับกิจกรรม ในการดำรงชีวิตของตนเอง เช่น เรื่องการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนคละความสามารถ ชาย - หญิง กลุ่มละ ๕ – ๖ คน ครูให้นักเรียนดูวีดีทัศน์ เรื่อง “พอเท่ากับดี” ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นพฤติกรรมของตัวละครในเรื่องว่ามีจุดเด่นจุดด้อยในเรื่องใดและได้รับแง่คิดคติธรรมใดจากเรื่องที่ดู

๓. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเรื่องความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรมสู่มิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม

๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปองค์ความรู้ เชื่อมโยงพฤติกรรมของตัวละครในเรื่องกับหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง ในเรื่องของความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ความรู้คู่คุณธรรม มาเป็นเครื่องมือในการป้องกันการทุจริต

๕. นำเสนอผลงาน

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในเรื่องความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรมสู่มิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม

๒) วีดีโอ พอเท่ากับดี

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
- ตรวจผลงานบันทึกการสรุปองค์ความรู้ของแต่ละกลุ่ม
- สังเกตพฤติกรรมการนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียน ในการเข้าร่วมกลุ่ม

- มีความสามัคคีและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
- มีความกระตือรือร้นในการทำงาน
- รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย
- มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ
- ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม
- มีความซื่อสัตย์สุจริต ในการทำงานด้วยตนเอง

๒) เกณฑ์การให้คะแนนผลการสรุปองค์ความรู้ เชื่อมโยงพฤติกรรมของตัวละครในเรื่องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓) แบบประเมินการนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม

- การเตรียมความพร้อม
- กิจกรรมที่นำเสนอตรงประเด็นตามเนื้อหาตามที่กำหนด
- ความชัดเจนในการนำเสนอสามารถมองเห็นได้ชัดเจน
- ตอบข้อสงสัยได้ตรงประเด็น
- มีความพอพียง ไม่ทุจริต

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- เกณฑ์การประเมินกิจกรรมสรุปองค์ความรู้
- เกณฑ์การประเมินกิจกรรมวิธีการนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม

๖.บันทึกหลังสอน

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้

เรื่อง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาในการดำเนินชีวิตที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงลักษณะ ๓ ประการ ดังนี้

๑. พอประมาณ คือ ความพอดี ไม่น้อยเกินไป ไม่มากเกินไป หรือไม่สุดโต่งไปข้างใดข้างหนึ่ง และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

๒. มีเหตุผล คือ การตัดสินใจ การกระทำ การลงทุนทุกอย่างต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล คำนึงถึงเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ

๓. มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี คือ การเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเผชิญผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากทั้งภายในและภายนอก

เงื่อนไข ๒ ประการ ดังนี้

๑. เงื่อนไขความรู้ คือ มีความรอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวังในการนำความรู้ วิทยาการ เทคโนโลยีต่างๆ มาใช้

๒. เงื่อนไขคุณธรรม คือ มีความตระหนัก มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน มีความเพียร และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

นำไปสู่ ๔ มิติ ดังนี้

๑. เศรษฐกิจ

๒. สังคม

๓. สิ่งแวดล้อม

๔. วัฒนธรรม

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การปฏิบัติเพื่อให้เกิดความโปร่งใสบนพื้นฐานการไม่ทุจริต **เวลา** ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนเข้าใจความหมาย เรื่องความโปร่งใส
๒.๒ นักเรียนสามารถแยกแยะผลกระทบจากพฤติกรรมความโปร่งใสและความไม่โปร่งใส
๒.๓ นักเรียนมีจิตสำนึก การไม่คดโกงผู้อื่น มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑. ความโปร่งใส (Transparency)
๒. STRONG MODEL : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑. ความสามารถในการสื่อสาร ใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด
๒. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพื่อนำสู่การสร้างองค์ความรู้ ตัดสินใจในการเลือกปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆได้อย่างเหมาะสม
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องบนพื้นฐานของหลักเหตุผลคุณธรรม โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตในการดำเนินชีวิตและรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อผู้อื่นและตนเอง

๑.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑. ความซื่อสัตย์
๒. มีจิตสำนึกที่ดีต่อการมีความซื่อสัตย์สุจริตไม่คดโกงทุจริต

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. นักเรียนอ่านข่าวการทุจริตคอร์รัปชันจากหนังสือพิมพ์แล้วร่วมกันสนทนากับเพื่อนๆ ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น

๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนคละความสามารถ ชาย - หญิง กลุ่มละ ๕ – ๖ คน นักเรียนดูวีดีทัศน์ เรื่อง “พลังปลูกสำนึก - ภาพยนตร์สั้น คุณคือพลัง หยุดยั้งคอร์รัปชัน” แล้วให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของตัวละครในเรื่องที่ส่งผลต่อตนเอง ต่อผู้อื่น

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อกัน

ชั่วโมงที่ ๒

๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจปัญหาความไม่โปร่งใสในชุมชนของตนเองแล้วร่วมกันวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น กับตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ สรุปสู่แนวทางปฏิบัติการป้องกันการทุจริต การปฏิบัติกิจกรรมด้วยความโปร่งใส

๕. ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการสำรวจปัญหาและแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันการทุจริตของกลุ่มตนเอง สรุปเป็น Mind Map เป็นรายบุคคล

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความโปร่งใส

๒. วีดีโอ “พลังปลูกสำนึก - ภาพยนตร์สั้น คุณคือพลัง หยุดยั้งคอร์รัปชั่น”

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน
- ตรวจผลงานจากการทำใบงาน
- ประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๕.๒.๑ แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียน ในการเข้าร่วมกลุ่ม

- มีความสามัคคีและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
- มีความกระตือรือร้นในการทำงาน
- รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย
- มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ
- ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม
- ความซื่อสัตย์สุจริต ในการทำงานด้วยตนเอง

๕.๒.๒ เกณฑ์การให้คะแนนผลการนักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นพฤติกรรมของตัวละคร

๕.๒.๓ แบบประเมินการนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม

- การเตรียมความพร้อม
- กิจกรรมที่นำเสนอตรงประเด็นตามเนื้อหาตามที่กำหนด
- ความชัดเจนในการนำเสนอสามารถมองเห็นได้ชัดเจน
- ตอบข้อสงสัยได้ตรงประเด็น
- มีความพอพียง ไม่ทุจริต

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- เกณฑ์การประเมินกิจกรรมพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียน ระดับคุณภาพดี
- เกณฑ์การประเมินกิจกรรมวิธีการนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม ระดับคุณภาพดี

๖. บันทึกหลังสอน

....

....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้

ความโปร่งใส (Transparency) **หมายถึง** การกระทำใดๆของรัฐ ทั้งในระดับบุคคลและองค์กรที่ผู้อื่นสามารถมองเห็นได้ คาดเดาได้ และเข้าใจได้ ครอบคลุมถึงการกระทำที่เป็นผลมาจากการตัดสินใจของผู้บริหาร ต่อการดำเนินงานตามภารกิจ และงานสาธารณประโยชน์ต่างๆ โดยมีระบบงานและขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน ซึ่งจะดูได้จากกฎระเบียบหรือประกาศของทางราชการมีหลักเกณฑ์การประเมินหรือการให้คุณให้โทษที่ชัดเจน การเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง และช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต รวมทั้งนำไปสู่การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันทั้งระหว่างผู้ร่วมในองค์กรเดียวกัน ระหว่างประชาชนต่อรัฐไปจนถึงระหว่างคนในชาติเดียวกัน ดังนั้น ทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรเอกชนควรปรับปรุงกลไกลการทำงานที่มีความโปร่งใส มีการเปิดเผลข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษที่เข้าใจง่าย เพื่อประชาชนจะได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยสะดวก และช่วยตรวจสอบความถูกต้องในทำงานได้ โดยมีหลักปฏิบัติใน ๓ เรื่อง คือ การให้และเปิดเผยข้อมูลในการจัดซื้อจัดจ้าง มาตรฐานการปฏิบัติงาน และการจัดการข้อร้องเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การปฏิบัติเพื่อให้เกิดความตื่นรู้บนพื้นฐานการไม่ทุจริต **เวลา** ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนอธิบายความหมาย ตื่นรู้ได้
๒.๒ นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะการกระทำใดที่มีการตื่นรู้ได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑. ความหมายของคำว่า “ตื่น” “รู้” และ “ตื่นรู้”
๒. STRONG MODEL : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ

๑. ความสามารถในการสื่อสาร ใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด
๒. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆด้วยความตื่นรู้ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องบนพื้นฐานของหลักเหตุและผล ตามหลักคุณธรรม โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและส่วนรวม
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตในการดำเนินชีวิตและรู้จักหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

มุ่งมั่นในการทำงาน จนสำเร็จ

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง การมีสติตื่นรู้ แล้วร่วมกันอภิปรายถึงการแก้ปัญหาของชายหนุ่ม กับโจรว่าใครมีสติตื่นรู้มากกว่ากัน ถ้าเป็นนักเรียนประสบปัญหาลักษณะนี้จะทำอย่างไร และใครมีวิธีแก้ไขปัญหาที่ดีอย่างไรได้อีก
๒. ครูหาข่าวที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต เช่น คดีทุจริตจัดซื้อรถและเรื่องเรือดับเพลิงของกรุงเทพมหานคร มาให้นักเรียนอ่าน
๓. ครูซักถามนักเรียน ใครเคยรู้ข่าวนี้มาก่อน และใครไม่เคยรู้ข่าวนี้มาก่อน ครูสรุปว่า คนที่รู้ข่าวเรื่องนี้แสดงว่า เป็นผู้รู้ในเรื่องการทุจริต ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยรู้ข่าวเรื่องนี้มาก่อน แสดงว่าเป็นผู้ไม่ตื่นรู้ในเรื่อง การทุจริต
๔. นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวการทุจริตนี้
๕. นักเรียนสืบค้นข้อมูลข่าวจากอินเตอร์เน็ต เกี่ยวกับการทุจริตเพื่อนำมาวิเคราะห์ตามความเป็นจริงมากขึ้นแล้วนำข้อมูลที่ค้นคว้ามาจัดทำป้ายนิเทศ

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑. ใบความรู้ นิทานเรื่อง การมีสติตื่นรู้

๒, ข่าวเรื่อง คดีทุจริตจัดซื้อรถและเรือดับเพลิงของกรุงเทพมหานคร

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ตรวจผลงานการทำงานของนักเรียน
- แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- แบบบันทึกการให้คะแนนผลงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- เกณฑ์การให้คะแนนการตรวจผลงานนักเรียน
- เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
- เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์.

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้

นิทานเรื่อง การมีสติตื่นรู้

ชายหนุ่มคนหนึ่งเกิดมาในครอบครัวที่ยากจนมาก แถมยังไม่มีงานทำอีกด้วย เพราะเศรษฐกิจในประเทศไทยตกต่ำ กำลังเผชิญปัญหาหาว่างงาน แต่เขาเป็นคนมีปัญญาใฝ่รู้ เขาจึงขวนขวายไปทำงานที่ต่างประเทศ งานดี เงินดี เขาเป็นคนขยันมัธยัสถ์อดออม สามารถเก็บสะสมเงินก้อนโตได้ในเวลาไม่นานจึงตัดสินใจเดินทางกลับบ้านเกิดเมืองนอนเพื่อตั้งตัว ระหว่างเดินทางกลับบ้านในชนบท เขาโดนโจรใช้ปืนจี้เอาเงิน เขานึกสลดสังเวชใจว่าอุตสาห์ทำงานเหนื่อยยากเก็บหอมรอมริบในต่างประเทศ แต่กลับมาเป็นปลาตายน้ำตื้นถูกจี้บ้านเราเอง อย่างไรก็ตามเพื่อความปลอดภัย เขาจำใจมอบเงินทั้งก้อนของเขาให้โจรไป ... แต่เขาจะไม่ยอมเสียเงินไปง่ายๆหรอก.... เขาตั้งสติคิดหาเงินคืนจากโจร.....

ชายหนุ่ม “พี่ครับ ผมอุตสาห์ลงทุนลงแรงเดินทางไปทำงานเมืองนอกนู่นเป็นปีๆ เหนื่อยยากแสนสาหัสเพื่อหาเงินมาเลี้ยงครอบครัว ผมบอกทางบ้านว่าผมหาเงินมาได้เยอะแยะ ที่นี้พี่มาเอาเงินผมไปหมดอย่างนี้ ผมกลับถึงบ้านผมคงแย่แน่ๆ ทุกคนต้องคิดว่าผมโกหก คงไม่มีใครเชื่อหรอกว่าผมไปทำงานประสบความสำเร็จจนรวย ไหนๆ...พี่เอาเงินผมไปแล้ว...ผมก็ไม่รู้จะว่ายังไง...แต่พี่ช่วยผมบ้างแล้วกัน.....ช่วยรักษาหน้าผมหน่อย ช่วยยิงปืนใส่กระเป๋าใส่เงินใบนี้สักสองนัดเถิดครับ ทางบ้านผมเขาจะได้เชื่อว่าผมถูกจี้จริงๆไม่ได้โกหก”

โจรอารมณ์ดีมาก เพราะจี้ครั้งนี้ได้เงินก้อนโตเกินคาด

โจร “เอาสิ!”ว่าแล้วก็ยิง ปัง! ปัง! ใส่กระเป๋าของชายหนุ่มจนเป็นรู

ชายหนุ่ม “ขอบคุณมากครับ แต่เอ้อ! ถ้าที่หมวกก็โดนลูกกระสุนซักนัดสองนัด มันก็น่าจะดูสมจริงสมจังมากขึ้นนะพี่”

โจร “ก็ด้าย...ไม่มีปัญหา” ว่าแล้วก็ยิง ปัง! ปัง! ทำให้หมวกเป็นรู

ชายหนุ่ม “อีกสักสองนัดที่เสื้อแจ๊กเก็ตผมด้วยครับ”

โจรกำลังตื่นเต้นดีใจจนประมาท ขาดสติสัมปชัญญะ ยกปืนยิงเสื้อแจ๊กเก็ตชายหนุ่มทะลุ ขาดเป็นรูสองรู ....กระสุนหกนัดในกระบอกปืน หมดเกลี้ยงพอดี....

ชายหนุ่มผู้มีสติตั้งมั่น คิดหาอุบายให้โจรยิงอะไรก็ได้ที่ไม่ใช่ตัวเขาจนหมดกระสุน ทันทีที่กระสุนหมดและก่อนที่โจรจะสำนึกได้ เขาก็วิ่งเข้าใส่โจร จู่โจมอย่างรวดเร็วจนสามารถจับโจรได้ และเขาก็ได้เงินของเขาคืนมาทั้งหมด

ท่านอาจารย์ว่านิทานเรื่องนี้สอนว่า คนที่สามารถตั้งสติสงบอารมณ์ได้ ย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหาได้ดีกว่าคนเจ้าอารมณ์ สำหรับบางคนถ้าโดนโจรจี้หมดเงินหมดทอง ก็มักจะโอดครวญโทษเวรโทษกรรม หมดกำลังใจเสียใจจนไม่คิดหาทางแก้ไข

คติคำสอน สติ จำเป็นในที่ทั้งปวง สติ สพฺพตฺถ ปตฺถิยา

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การปฏิบัติเพื่อให้เกิดการมุ่งไปข้างหน้าบนพื้นฐานการไม่ทุจริต **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของความมุ่งมั่นตั้งใจได้

๒.๒ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของความซื่อสัตย์ได้

๒.๓ นักเรียนเลือกวิธีการปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีพฤติกรรมของบุคคลที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานได้

๒.๔ นักเรียนชื่นชมและแสดงออกถึงการเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจจนกระทั่งงานนั้นสำเร็จ

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ความหมายของความมุ่งมั่นตั้งใจ

๒) ความหมายของความซื่อสัตย์

๓) การแสดงออกถึงการเป็นผู้มีความรับผิดชอบ

๔) STRONG MODEL : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มุ่งมั่นในการทำงาน

๒) ซื่อสัตย์สุจริต

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

๑) ยกตัวอย่างประเด็นเนื้อหาการดำรงชีวิตของบุคคลหลากหลายอาชีพเช่นมีอาชีพเก็บของเก่าขาย พ่อค้าแม่ค้า ยามรักษาความปลอดภัย นักบิน แอร์โฮสเตส เพื่อเชื่อมโยงคุณลักษณะของบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ต่อการทำงาน มีความรักและศรัทธาในงานอาชีพของตน พร้อมสนทนาร่วมกันถึงประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของนักเรียนว่ามีแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างไรเพื่อให้งานนั้นสำเร็จ

๒) นักเรียนชมคลิปวีดีโอ เรื่องความสำเร็จที่เกิดจากความพยายาม เมื่อชมจบแล้วร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของบุคคลในเรื่องว่าสามารถนำพาชีวิตสู่ความสำเร็จได้อย่างไร ต้องใช้ความพากเพียรพยายามหรือมีคุณธรรมใดบ้างในการก้าวไปสู่ความสำเร็จนั้น พร้อม
เปรียบเทียบกับพฤติกรรมของเพื่อนหรือคนรู้จักที่มีพฤติกรรมเกเรแต่สามารถเปลี่ยนแปลงตนเองจนก้าวสู่ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตได้อย่างไร

๓) แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละประมาณ ๓ - ๔ คน เลือกประธานและเลขานุการกลุ่ม ศึกษากรณีตัวอย่างการทำงานของบุคคลจากใบงานที่ ๑ “หนทางแห่งความสำเร็จเราเลือกได้” โดยนักเรียน ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นลักษณะการทำงานของบุคคลจากกรณีตัวอย่าง เปรียบเทียบผลจากการกระทำของบุคคลในเรื่อง

๔) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นสู่การพิจารณาเลือกแนวปฏิบัติของบุคคลในเรื่องที่คิดว่าเมื่อนำมาปฏิบัติจริงแล้วจะส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของตน พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ และนำเสนอผลงานต่อเพื่อนๆกลุ่มอื่นๆ

๕) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมคัดเลือกผลงานที่คิดว่าดีที่สุดในการนำเสนอผลงานของเพื่อนแต่ละกลุ่ม พร้อมแสดงเหตุผลประกอบการคัดเลือก

๖) กำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนร่วมคิดออกแบบวางแผนการทำงานจาก ใบงานที่ ๒ “มีวิธีการอย่างไรในการที่เราจะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ” โดยหากนักเรียนและเพื่อนๆในห้องได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในการรับรองแขกผู้ใหญ่ที่มาเยี่ยมชมศึกษาดูงานที่โรงเรียนในวันหยุด จะมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้การปฏิบัติงานนั้นประสบความสำเร็จเป็นที่พึงพอใจของแขกผู้มาเยือนและเพื่อนๆทุกคนให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานแต่ เนื่องจากในวันที่ปฏิบัติงานดังกล่าวมีเพื่อนบางคนไม่มาปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเนื่องจากเป็นวันหยุด นักเรียนจะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร ให้ระบุแนวทางการแก้ไข สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายสรุปผลแนวคิดของกลุ่มพร้อมจัดทำผลงานเตรียมนำเสนอต่อเพื่อนๆในห้อง

๗) แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มตนต่อเพื่อนๆในห้องเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อกัน

๘) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวทางในการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จในการทำงานนอกจากการมีความมุ่งมั่นตั้งใจอดทนและไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากแล้ว ยังมีคุณธรรมใดที่ช่วยส่งเสริมการดำเนินชีวิตให้มีความสุขพบกับความสำเร็จในการทำงานอันจะเป็นการช่วยส่งเสริมสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งประเทศชาติมีความคาดหวังจากประชาชนในประเทศมากที่สุดซึ่งก็คือการประพฤติปฏิบัติตนตั้งมั่นอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริตเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนโดยเริ่มต้นที่การมีความประพฤติที่ดีงามของตน ดำรงตนตั้งมั่นอยู่บนพื้นฐานการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงมีความสุขกับสิ่งที่ตนเองมี ไม่ทุจริตคดโกง สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ

๙) สรุปร่วมกันถึง การมุ่งไปข้างหน้า หมายถึง ผู้นำ ผู้บริหาร องค์กรและชุมชนมุ่งพัฒนาปรับเปลี่ยนตนเองและส่วนร่วมให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานความโปร่งใส ความพอเพียงและร่วมสร้างวัฒนธรรมสุจริตให้เกิดขึ้นอย่างไปย่อท้อ

กิจกรรมเพิ่มเติม ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการทำงานการรับรองแขกในสถานการณ์จริง

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ใบงานกรณีตัวอย่างการทำงานของบุคคล ใบงานที่ ๑“หนทางแห่งความสำเร็จเราเลือกได้”

๒) ใบงานที่ ๒ กิจกรรม“มีวิธีการอย่างไรในการที่เราจะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ”

๓) คลิปวีดิโอ เรื่อง “ความสำเร็จเกิดความพยายามทั้งสิ้น”

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในด้านการแสดงความคิดเห็น การอภิปราย การให้เหตุผลพฤติกรรมการปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๒) ตรวจสอบผลงานจากการทำใบงาน

- ใบงานที่ ๑“หนทางแห่งความสำเร็จเราเลือกได้”
- ใบงานที่ ๒ กิจกรรม“มีวิธีการอย่างไรในการที่เราจะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ”

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียน

- การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
- การปฏิบัติงานรายบุคคล (การอภิปรายแสดงความคิดเห็น)

๒) แบบประเมินผลงานใบงานที่ ๒ “มีวิธีการอย่างไรในการที่เราจะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ”

๓) แบบประเมินผลการให้คะแนน การตรวจสอบผังมโนทัศน์

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม

นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับดี ประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ ดี ๗๐-๘๙%

๒) แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานรายบุคคล

นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน ใน ระดับดี อยู่ในเกณฑ์ ๗๐%

๓) การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

นักเรียนต้องได้ระดับคุณภาพ ผ่าน

๖.บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบงานที่ ๑ “หนทางแห่งความสำเร็จเราเลือกได้”

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาบทความเรื่องราวของเจ้าของเครื่องดื่มชาเขียวอิชิตัน ตัน ภาสกรนที แล้วร่วมกันวิเคราะห์ที่มาแห่งความสำเร็จในการทำงานของตัน ภาสกรนที

ในปัจจุบันนี้ มีนักธุรกิจที่ประประสบความสำเร็จอยู่จำนวนมาก หนึ่งในนั้นคือ คุณตัน ภาสกรนที บุคคลที่ประสบความสำเร็จจากเครื่องดื่มชาเขียว ที่สามารถทะยานสู่ความเป็นที่ ๑ ของตลาดเครื่องดื่มชาเขียว เขาคือบุคคลที่มีมันสมองแพรวพรายมี่เหลี่ยมคิดแง่มุมต่างๆที่น่าจะทำให้เราสามารถศึกษาเป็นแนวทางในการเริ่มทำธุรกิจ ทั้งนี้คุณตันยังเป็นนักธุรกิจที่ใครๆต่างยึดเป็นต้นแบบในการทำธุรกิจ ที่สำคัญคุณตันที่มีต้นทุนในการทำธุรกิจที่เริ่มจากศูนย์ แต่สามารถทำให้มีอาณาจักรเครื่องดื่มชาเขียวเป็นแบรนด์ชั้นนำของประเทศ

คุณตัน เติบโตมาในครอบครัวที่ยากจน เริ่มต้นสร้างทุกสิ่งทุกอย่างจากจุดที่เรียกว่า ...ศูนย์...ถึงแม้เส้นทางถนนสายธุรกิจของเขาในวันนี้อาจไม่ยิ่งใหญ่ระดับที่เรียกว่า ตำนาน ... แต่คุณตัน ภาสกรนที ... เป็นเพียงแค่ทายาทของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่มีฐานะปานกลาง ด้วยความที่ครอบครัวคุณตันไม่ได้มีฐานะดี คุณตันเลยตัดสินใจ เรียนถึงแค่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ แล้วออกมาทำงาน คุณตันคิดว่าเสมอว่าเป็นคนรูปไม่หล่อ พ่อไม่รวย เรียนไม่เก่ง ถ้ายังทำตัวเที่ยวเล่น วันต่อไปข้างหน้าก็คงลำบาก สิ่งเดียวที่ตนเองสามารถทำได้ก็คือ ทำงานต้องตั้งใจทำงานให้มากกว่าคนอื่น เริ่มจากการทำงานเป็นพนักงานแบกของขนของขึ้นโกดังที่บริษัทซากุระ ได้ค่าแรงเดือนละ ๗๐๐ บาท ซึ่งคุณตันก็ได้ทำงานคุ้มค่าแรงโดยมาทำงานเป็นคนแรก และกลับบ้านเป็นคนสุดท้ายของพนังงานเสมอ แต่คุณตันไม่ได้ต้องการเกิดมาเป็นลูกจ้างใครตลอดไป คุณตันจึงเริ่มธุรกิจเล็กๆเป็นของตนเองในวัย ๑๗ ปี และได้ลาออกจากบริษัทซากุระ และเริ่มทำธุรกิจอย่างจริงจัง ออกมาเปิดร้านขายหนังสือเล็กๆในจังหวัดชลบุรี เมื่อเก็บเงินได้ประมาณหนึ่ง จากนั้นคุณตันได้ขยับขยายมาซื้อห้องแถวเพื่อมาทำธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เปิดร้านกิ๊ฟช็อป ร้านกาแฟ ร้านอาหาร แล้วก็มาทำธุรกิจเรียลเอสเตท กำลังที่จะมีเงิน ๑๐๐ – ๒๐๐ ล้านบาท พอรัฐบาลประกาศค่าเงินบาทลอยตัว ทำให้คุณตันเป็นบุคคลล้มละลายในปี ๒๕๓๙ และมีหนี้สินติดตัวกว่า ๑๐๐ ล้านบาทจากการลงทุนทางธุรกิจ แต่คุณตันไม่ได้ย่อท้อต่อความยากลำบากคุณตันได้เริ่มทำธุรกิจเว้ดดิ้งถ่ายรูปแต่งงานจัดงานแต่งงานเพื่อหาเงินมาใช้หนี้ ซึ่งความแปลกใหม่ของธุรกิจเว้ดดิ้ง ก็ทำให้คุณคุณตันสามารถหาเงินมาใช้หนี้กว่า ๑๐๐ ล้านบาทได้หมดภายใน ๒ ปี

คุณตันเริ่มต้นการทำธุรกิจโดยมีความเชื่อว่าสิ่งที่ดีที่สุดยังไม่เกิดและสิ่งที่ดีกว่ามีโอกาสเกิดได้ คุณตันได้บอกว่า “ โทรทัศน์ในตอนนี้มียี่ห้อไหนดีที่สุด ” หลายๆคน ตอบว่า Sony แต่คุณตันได้บอกว่า “ ผิดครับ... เพราะยี่ห้อดีที่สุดยังไม่มาเช่นเดียวกับที่ว่านักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จยังไม่มา” แสดงให้เห็นว่ายังมีโอกาสเปิดโอกาสให้สำหรับคนที่มีความมั่นใจที่จะทำสิ่งที่แตกต่างให้โดดเด่นด้วยความคิดสร้างสรรค์ ” เช่นเดียวกับกรณีในการผลิตชาเขียวโออิชิ ช่วงแรกๆเปิดตัวด้วย รสชาติต้นตำหรับ และสามารถทำการตลาดจนขายดี ทว่าเมื่อมีการคิดค้นรสชาติใหม่ออกมา รสน้ำผึ้งผสมมะนาว ปรากฏว่าขายดีกว่ารสต้นตำหรับเสียอีกจนมีคนยกย่องให้เป็น “ สุดยอด ”และยึดรสชาตินี้เป็นหลัก แต่คุณตันกลับไม่คิดว่ารสชาตินี้ดีที่สุดและได้พัฒนาออกรสชาติต่อมาคือขายไปในตลาด รสชาติข้าวญี่ปุ่น ส่งไปขายในตลาด ปรากฏว่าขายดีกว่าทุกรสที่เคยผ่านมา และนี่คือจุดเริ่มต้นของชาเขียวที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองในการทำธุรกิจของคุณตันในเวลาต่อมา “เพียงคุณมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงาน มีเป้าหมายชีวิตที่ชัดเจนในชีวิตที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความซื่อสัตย์สุจริต แม้จะมีปัญหาอุปสรรคเพียงใดก็ตามคุณจะสามารถฟันฝ่าก้าวข้ามปัญหาอุปสรรคนั้นไปสู่ความสำเร็จได้”**และนี่คือตัวอย่างบุคคลที่ยิ่งใหญ่เพราะคิดที่จะทำ ทำด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ ภายใต้พื้นฐานความซื่อสัตย์สุจริต ที่ผ่านการกล่อมเกลา การเลี้ยงดูมาจากครอบครัวแล้วคุณล่ะคิดที่จะทำอะไรให้ชีวิตพบกับความสำเร็จหรือยัง**

ประเด็นการอภิปราย

๑. ได้รับแง่คิดอะไรบ้างในการทำงานของคุณตัน ภาสกรนที

๒. อะไรคือคุณสมบัติของ คุณตัน ภาสกรนที ที่ทำให้พบกับความสำเร็จในการดำเนินชีวิต

๓. มีสิ่งใดที่นักเรียนคิดว่าเป็นคุณสมบัติใดที่ดีของตนเองที่สามารถนำไปปฏิบัติสู่ความสำเร็จในการดำเนินสัมมาชีพของตน

๔. หากการทำงานของนักเรียนต้องพบกับปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การทำงานนั้นไม่ราบรื่นนักเรียนจะมีวิธีการจัดการกับปัญหานั้นอย่างไรและจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๒ “มีวิธีการอย่างไรในการที่เราจะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันออกแบบวางแผนการปฏิบัติงานจากสถานการณ์ที่กำหนดโดยมีเป้าหมาย คือ ความสำเร็จในภารกิจที่ได้รับและเป็นการปฏิบัติงานที่มีความสุข

หากนักเรียนและเพื่อนๆในห้องได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในการรับรองแขกผู้ใหญ่ที่มาเยี่ยมชม ศึกษาดูงานที่โรงเรียนในวันหยุด จะมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้การปฏิบัติงานนั้นประสบความสำเร็จ เป็นที่พึงพอใจของแขกผู้มาเยือน และเพื่อนๆทุกคนให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน แต่ เนื่องจากในวันที่ปฏิบัติงานดังกล่าวเป็นวันหยุด จึงมีเพื่อนบางคนที่ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนจะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร จงช่วยกันหาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปราย สรุปผลแนวคิดของกลุ่มพร้อมจัดทำผลงานเตรียมนำเสนอต่อเพื่อนๆในห้อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความสำเร็จเกิดมาจากความพยายามทั้งสิ้น

https://www.youtube.com/watch?v=EzEvPshSKjI

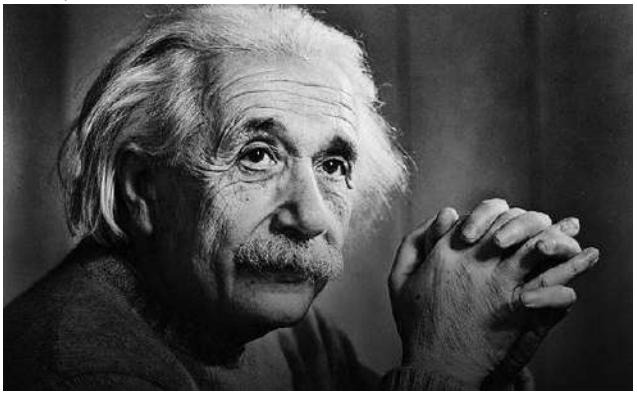

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้บนพื้นฐานการไม่ทุจริต **เวลา** ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถปฏิบัติตนสร้างฐานความคิดจิตพอเพียงต่อต้านการทุจริตให้เกิดขึ้นเป็นพื้นฐานความคิดของปัจเจกบุคคล

๒.๒ นักเรียนสามารถประยุกต์หลักบูรณาการ “STRONG” เป็นแนวทางในการพัฒนาวัฒนธรรมหน่วยงานได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑. การสร้างฐานความคิดจิตพอเพียงต้านทุจริต

๒. การประยุกต์หลักบูรณาการ “STRONG” เป็นแนวทางในการพัฒนาวัฒนธรรมหน่วยงาน

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

อธิบายความหมายเกี่ยวกับเรื่อง การประยุกต์หลักบูรณาการ “STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต” เป็นแนวทางในการพัฒนาวัฒนธรรมหน่วยงาน

๒) ความสามารถในการคิด

วิเคราะห์และจัดกลุ่ม ถึงเรื่องการประยุกต์หลักบูรณาการ “STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต” เป็นแนวทางในการพัฒนาวัฒนธรรมหน่วยงาน

๓) ความสามารถในการปฏิบัติตนสร้างฐานความคิดจิตพอเพียงต้านทุจริตให้เกิดขึ้นเป็นพื้นฐานความคิดของปัจเจกบุคคล

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตที่ดีและมีจิตพอเพียงต้านทุจริต

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีโดยการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างฐานคิดจิตพอเพียงต้านทุจริตให้เกิดขึ้นเป็นพื้นฐานความคิดของปัจเจกบุคคล โดยประยุกต์หลักบูรณาการ “STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต” เป็นแนวทางในการพัฒนาวัฒนธรรมหน่วยงาน

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

ซื่อสัตย์สุจริต

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูชี้แจงแนะนำเนื้อหา เรื่อง ความพอเพียง ภาพยนตร์สั้นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เรื่อง เลือน

๒. นักเรียนดูวิดีทัศน์เกี่ยวกับเรื่องการสร้างฐานคิดจิตพอเพียงต้านทุจริต และช่วยกันวิเคราะห์ สังเกต ตั้งข้อสงสัยว่ามีอะไรเป็นปัญหาทำให้เกิดการทุจริต

๓. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนคิดตามว่า เรื่องราวในวีดีทัศน์ที่เห็นในรูปแบบต่างๆ นั้น อะไรคือสาเหตุของการทุจริต เพราะอะไร และจะหาวิธีป้องกันต่อต้านการทุจริตอย่างไรบ้าง

๔. นักเรียนจดบันทึก เนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างฐานคิดจิตพอเพียงต้านทุจริต

๕. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ ๓ คน ให้ปฏิบัติตามใบงานที่ ๕ เรื่อง STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต โดยให้ค้นคว้า สืบค้นความรู้จากแหล่งเรียนรู้และสารสนเทศ เช่น อินเทอร์เน็ต เรื่องการสร้างฐานคิดจิตพอเพียงต้านทุจริต สาเหตุและวิธีการป้องกันต่อต้านไม่ให้เกิดการทุจริต

๖. นักเรียนและครูผู้สอนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ของนักเรียนที่สามารถอธิบายเรื่องหลักการต่อต้านการทุจริต และสาเหตุการทุจริตและหาวิธีป้องกันการทุจริตได้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้ถูกต้อง และครูผู้สอนแสดงความชื่นชมต่อนักเรียนทุกคน ที่สามารถทำกิจกรรมที่มอบหมายในใบงาน ได้สำเร็จและมีประสิทธิภาพ

๗. ครูประเมินผลขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงานและภาระงานที่กำหนดให้นักเรียนฝึกปฏิบัติด้วยความเข้าใจ

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูทบทวนเนื้อหา เรื่องการสร้างฐานความคิดจิตพอเพียง

๒. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การประยุกต์หลักบูรณาการ “STRONG” เป็นแนวทางในการพัฒนาวัฒนธรรมและหน่วยงาน

๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๕ กลุ่ม แล้วให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น เครื่องมือในการป้องกันการทุจริตในกลุ่มอาชีพและหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ในครอบครัว
กลุ่มที่ ๒ ในโรงเรียน
กลุ่มที่ ๓ ในวัด
กลุ่มที่ ๔ ในชุมชน
กลุ่มที่ ๕ ในสถานที่ราชการ

๔. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงบทบาทสมมติ

๕. นักเรียนจดบันทึกเนื้อหาสาระสำคัญโดยสรุปจากการชมวีดิทัศน์

๖. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้ของนักผู้เรียนที่สามารถอธิบายเรื่องหลักการต่อต้านการทุจริตและสาเหตุการทุจริตและหาวิธีป้องกันการทุจริตได้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้ถูกต้อง และครูผู้สอนแสดงความชื่นชมกับนักเรียนทุกคน ที่สามารถทำกิจกรรมที่มอบหมายในใบงานที่ ๕ ได้สำเร็จและมีประสิทธิภาพ

๗. ครูประเมินผลขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงานและภาระงานที่กำหนดให้นักเรียนฝึกปฏิบัติด้วยความเข้าใจ

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ภาพยนตร์สั้นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เรื่อง เลือก
๒) ภาพยนตร์สั้นช่อสะอาดสัญลักษณ์ส่งเสริมคุณธรรมความดี
๓) จุลสาร ป.ป.ช. สารสู่โรงเรียน
๔) PowerPoint เรื่อง STRONG
๕) ตัวอย่างข่าว
๖) รายการภารกิจปราบปรามการทุจริต : https://goo.gl/vzGxVy
๗) รายการภารกิจพิชิตโกง : https://goo.gl/S๙kHnv

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑. ด้านความรู้ (K)

- ประเมินจากการซักถาม - การตรวจแบบใบงาน ทันเวลาที่กำหนด
- การนำเสนอผลงาน

๒. ด้านทักษะกระบวนการ (P)

- การสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการกระบวนการในการทำงานกลุ่ม

๓. ด้านคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติ (A)

- การสังเกตพฤติกรรมเน้นความรับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ ขยัน ซื่อสัตย์ อดทนและมีจิตสาธารณะ

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- แบบฝึกปฏิบัติจากใบงาน - แบบประเมินจากแบบฝึกหัด
- แบบสังเกตประเมินผลการปฏิบัติงาน (Rubrics)- แบบประเมินผลพฤติกรรม

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

ดีมาก	= ๔	สนใจฟัง ไม่หลับ ไม่พูดคุยในชั้น มีคำถามที่ดี ตอบคำถามถูกต้อง ทำงานส่งครบ ตรงต่อเวลา
ดี	= ๓	การแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๗๐%
ปานกลาง	= ๒	การแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๕๐%
ปรับปรุง	= ๑	เข้าชั้นเรียน แต่การแสดงออกน้อยมาก ส่งงานไม่ครบ ไม่ตรงเวลา

๖.บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบงานเรื่อง

STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

****

<u>คำสั่ง</u> ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน ช่วยกันค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับ

เรื่อง STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑. S (sufficient) บุคคลและหน่วยงานน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับประยุกต์ใช้เป็นหลักในการทำงานและการดำรงชีวิต
๒. T (transparent) บุคคลและหน่วยงานปฏิบัติงานบนฐานของความโปร่งใสตรวจสอบได้เป็นที่ตั้ง
๓. R (realise) บุคคลและหน่วยงานมีความเข้าใจและตระหนักรู้ถึงรากเหง้าของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบภายในสังคม
๔. (onward) บุคคลและหน่วยงานมีแนวคิดมุ่งพัฒนาหน่วยงานให้เกิดความโปร่งใสและร่วมสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริตให้เกิดขึ้น และไม่ย่อท้อต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบให้สำเร็จลุล่วงได้ตามเป้าหมายที่กำหนดร่วมกัน
๕. N (knowledge) บุคคลและหน่วยงานมีการพัฒนาองค์ความรู้อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เท่าทันต่อสถานการณ์การทุจริตของหน่วยงาน
๖. G (generosity) บุคคลและหน่วยงานร่วมพัฒนาหน่วยงานให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง

แบบทดสอบ

STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

****

<u>คำสั่ง</u> ให้นักเรียนช่วยวิจารณ์และระบุถึงความเสี่ยงต่อการทุจริต จากภาพการ์ตูนที่กำหนดให้เกี่ยวกับเรื่อง STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริตอย่างไรบ้าง

ภาพการ์ตูน

คำตอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเอื้ออาทรบนพื้นฐานการไม่ทุจริต **เวลา** ๑ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนเข้าใจความหมายของความเอื้ออาทร

๒.๒ นักเรียนยกตัวอย่างของความเอื้ออาทรได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

- ความหมายเกี่ยวกับ “ความเอื้ออาทร”
- STRONG MODEL : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่๑

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

๑. นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการช่วยเหลือคนอื่น

๒. นักเรียนจับคู่ช่วยกันเขียนแผนผังลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่ต้นจนจบ แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน ช่วยกันตรวจสอบว่าใครลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้องที่สุด

๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงข้อคิดที่ได้จากการช่วยเหลือผู้อื่น และเราสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร เช่น เมื่อมีผู้เดือนร้อนเราต้องให้การช่วยเหลือ

๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงความตระหนักในการปฏิบัติตนเป็นผู้มีความเอื้ออาทรในชีวิตประจำวัน

๕. นักเรียนวาดภาพความเอื้ออาทรต่อผู้อื่นและระบายสีให้สวยงาม

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันคัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพ อยู่ในเกณฑ์ดีออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน และนำผลงานมาจัดป้ายนิเทศแสดงผลงานของนักเรียน

ชั่วโมงที่ ๒

๗. แบ่งนักเรียนเป็น ๒-๕ กลุ่มๆ ละเท่าๆกัน

๘. นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น

๙. ให้กลุ่มอื่นแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงบทบาทสมมุติ

๑๐. ครูและนักเรียนสรุปความหมายของการเอื้ออาทร

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

ใบความรู้

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรม

- การตอบคำถาม
- การยกตัวอย่างความเอื้ออาทร
- การปฏิบัติตนเป็นผู้มีความเอื้ออาทรในโรงเรียน

๒) ตรวจสอบผลงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรม

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ถือว่าผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๑

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องความหมายของพลเมืองศึกษา **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของพลเมืองศึกษาได้

๒.๒ นักเรียนสามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างความเป็นราษฎรและความเป็นพลเมืองได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ความหมายของพลเมืองศึกษา

๒) ความแตกต่างระหว่างความเป็นราษฎรและความเป็นพลเมือง

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

- ฟัง พูด อ่าน เขียน

๒) ความสามารถในการคิด

- คิดวิเคราะห์

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

๑) ใฝ่เรียนรู้

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันถึงคำว่า “พลเมือง” “ประชาชน” “ราษฎร” แล้วตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นการคิดว่าทั้ง ๓ คำนี้มีความหมายเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร

๒. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องความเป็นพลเมือง และร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาใบความรู้

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงความหมายของความเป็นพลเมือง

ชั่วโมงที่ ๒

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนความหมายของการคำว่า “ความเป็นพลเมือง” โดยให้นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างกิจกรรมในชีวิตประจำวันในสะท้อนการปฏิบัติตนถึงความเป็นพลเมือง

๒. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยให้ร่วมกันวาดภาพกิจกรรมความเป็นพลเมืองที่นักเรียนประทับใจ และร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรม

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรม โดยปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับความหมายของความเป็นพลเมือง

๔.๒ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

๑) ใบความรู้ เรื่องความเป็นพลเมือง

๒) ห้องสมุด

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม

๒) ตรวจการนำเสนอผลงาน

๓) สังเกตพฤติกรรม ใฝ่เรียนรู้

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม

๒) แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

๓) แบบสังเกตพฤติกรรม ใฝ่เรียนรู้

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับดี ขึ้นไป

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้
เรื่องความเป็นพลเมือง

แต่เดิมนั้นสังคมไทยใช้คำว่า ราษฎร (subject) ประชาชน (people) และพลเมือง (citizen) เพื่ออธิบายถึงคนหรือประชาชนของประเทศที่ไม่ใช่ผู้ปกครองและมักพูดต่อกัน เช่น ประชาราษฎร ประชาชนพลเมือง ต่อมาเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไป ความหมายของคำทั้งสามก็เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ “ประชาชน” มีความหมายกลางๆ คือ หมายถึง คนทั่วไปในสังคมที่ไม่ใช่ผู้ปกครอง เป็นสามัญชนที่อยู่ภายใต้รัฐ ราษฎรเป็นคำที่เริ่มใช้ในช่วงสมัยรัชกาลที่ ๕ เนื่องจากสังคมไทยสมัยโบราณนั้น ประชาชนเป็นไพร่หรือทาสเกือบทั้งหมด พอมาถึงช่วงรัชกาลที่ ๕ ได้มีการเปลี่ยนแปลงการบริหารราชการแผ่นดินครั้งใหญ่และได้ทำการเลิกทาสเลิกไพร่ ทำให้ประชาชนเหล่านั้นกลายเป็นราษฎรหรือเสรีชนที่ไม่ต้องเป็นข้ารับใช้มูลนายและมีสถานะทางกฎหมายเท่าเทียมกัน จึงเรียกอดีตไพร่ ทาส ขุนนาง รวมทั้งชนชั้นใหม่ๆ ว่า “ราษฎร” ในความหมายของ “ผู้ที่ต้องเสียภาษีให้กับรัฐและต้องปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมืองเช่นเดียวกันหมด”

ปัจจุบันคำว่าราษฎร และประชาชน มีความหมายเกือบจะเหมือนกัน แต่ประชาชนสื่อถึงการเป็นเจ้าของประเทศและเจ้าของอำนาจอธิปไตยมากกว่าราษฎร ส่วนราษฎรมีนัยของคนที่เสียเปรียบคนที่ด้อยกว่าอยู่ด้วย

“พลเมือง” หมายถึงประชาชน ที่นอกจากเสียภาษีและปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมืองแล้ว ยังต้องมีบทบาทในทางการเมือง คืออย่างน้อยมีสิทธิไปเลือกตั้ง แต่ยิ่งไปกว่านั้น คือมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ต่อทางการหรือรัฐได้ ทั้งยังมีสิทธิเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ กับรัฐ และอาจเป็นฝ่ายรุกเพื่อเรียกร้องกฎหมาย นโยบายและกิจกรรมของรัฐตามที่เห็นพ้อง พลเมืองนั้นจะเป็นคนที่รู้สึกเป็นเจ้าของในสิ่งสาธารณะ มีความกระตือรือร้น อยากมีส่วนร่วม เอาใจใส่การทำงานของรัฐและเป็นประชาชนที่สามารถแก้ไขปัญหาส่วนรวมได้ในระดับหนึ่ง โดยไม่ต้องรอให้รัฐมาแก้ไขให้เท่านั้น

ประชาชน

ประชาชน หมายถึงคนของประเทศ เช่น ประชาชนทุกคนมีหน้าที่ต้องรู้กฎหมาย ใครจะปฏิเสธว่าไม่รู้ไม่ได้ คำว่า ประชาชน ในบางครั้ง อาจหมายถึงผู้ที่ไม่ใช่ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ หรือนักบวช และในบางครั้งหมายถึงผู้ที่มิได้เป็นพ่อค้าด้วย

ประชากร

ประชากร หมายถึง คนโดยทั่วไป แต่มักใช้ในกรณีที่จะพิจารณาถึงจำนวน คือจำนวนคนของประเทศหรือของโลก ในทางสถิติมีการใช้คำว่า ประชากร หมายถึง จำนวนของสัตว์หรือสิ่งที่สำรวจที่พิจารณาด้วย

พลเมือง

พลเมือง หมายถึง หมู่คนที่เป็นของประเทศใดประเทศหนึ่ง คนทั้งหมดซึ่งเป็นกำลังของประเทศทั้งในทางเศรษฐกิจ การทหาร และอำนาจต่อรองกับประเทศอื่น โดยนัยของความหมาย คำว่า พลเมือง หมายถึง คนที่สนับสนุนเป็นกำลังอำนาจของผู้ปกครอง เป็นคนที่อยู่ในการควบคุมดูแลของผู้ปกครอง

ความแตกต่างระหว่างความเป็นราษฎรและความเป็นพลเมือง

ความเป็นราษฎร

- ปฏิบัติตนตามหน้าที่เท่านั้น เช่น เสียภาษี ปฏิบัติตามกฎหมาย
- ยอมรับกฎหมาย นโยบาย กิจการ กิจกรรมต่างๆ ของรัฐ
- ไม่กระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองหรือกิจกรรมสาธารณะ
- คิดว่าตนเองเป็นผู้น้อย ต้องคอยรับการอุปถัมภ์จากผู้ใหญ่

ความเป็นพลเมือง

- นอกจากเสียภาษีและปฏิบัติตามกฎหมายแล้ว ต้องมีสำนึกในทางการเมือง อย่างน้อยต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือมากกว่านั้น คือ แสดงความคิดเห็นต่างๆ ต่อบ้านเมือง ใช้สิทธิเข้าร่วมการทำกิจกรรมต่างๆร่วมกับรัฐ

- มีอิสรภาพ ศักดิ์ศรี มีความเท่าเทียมกับผู้อื่น ให้ความสนใจต่อส่วนรวมมีบทบาทและมีส่วนร่วมทางการเมือง

- เคารพตนเองและเคารพสิทธิของผู้อื่น เป็นเจ้าของชีวิตตนเอง ไม่อยู่ใต้ระบบอุปถัมภ์หรืออิทธิพลอำนาจของใคร

-ไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพลของพรรคการเมือง และนักการเมือง ไม่รับเงินหรือความช่วยเหลือที่ได้มา อย่างไม่ถูกต้อง ไม่ซื้อสิทธิ ไม่ขายเสียง

- เอาใจใส่ออกความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาล ตรวจสอบ ร้องเรียน เมื่อมีการดำเนินนโยบายผิดพลาด รู้สึกเดือดร้อนเมื่อรัฐบาลทำเรื่องไม่ดี ทำงานผิดพลาด หรือดำเนินนโยบายผิด

- เป็นฝ่ายรุก เพื่อเรียกร้องกฎหมาย นโยบาย หรือกิจการที่ตนเองเห็นพ้อง

- สามารถแก้ปัญหาส่วนรวมเบื้องต้นได้ ไม่ต้องรอแต่รัฐบาลมาแก้ไข

(เอกสารอ้างอิง:จดหมายข่าวสถาบันพระปกเกล้า ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๗ เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๒)

พลเมืองศึกษา (Civic education) หมายถึง การจัดการศึกษาและประสบการณ์เรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดีของประเทศ มีความภาคภูมิใจในความเป็นพลเมืองตนเอง มีสิทธิมีเสียง สนใจต่อส่วนรวม และมีส่วนร่วมในกิจการบ้านเมืองตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยหรือการเรียนรู้เกี่ยวกับรัฐบาล รัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระบบการเมืองการปกครองสิทธิและความรับผิดชอบของพลเมือง ระบบการบริหารจัดการสาธารณะและระบบตุลาการ

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่องคุณลักษณะของความเป็นพลเมือง **เวลา** ๖ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถอธิบายคุณลักษณะของพลเมืองได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

คุณลักษณะของพลเมือง

๑) อิสรภาพและการพึ่งพาตนเอง

๒) ความเท่าเทียมกัน

๓) การยอมรับความแตกต่างของความเป็นพลเมือง

๔) เคารพสิทธิผู้อื่น

๕) การรับผิดชอบต่อสังคม

๖) ระบอบประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วม

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ

๑) ความสามารถในการสื่อสาร - ฟัง พูด อ่าน เขียน

๒) ความสามารถในการคิด- คิดวิเคราะห์

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

๑) ใฝ่เรียนรู้

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องคุณลักษณะของพลเมือง (อิสรภาพและการพึ่งพาตนเอง) และร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาใบความรู้

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวาดภาพการปฏิบัติตนที่สอดคล้องคุณลักษณะของพลเมือง เรื่องอิสรภาพและการพึ่งพาตนเอง

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรม โดยปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของพลเมือง เรื่องอิสรภาพและการพึ่งพาตนเอง

ชั่วโมงที่ ๒

๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องคุณลักษณะของพลเมือง(ความเท่าเทียมกัน) และร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาใบความรู้

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนนิทานที่ให้ข้อคิดถึงการปฏิบัติตนที่สอดคล้องคุณลักษณะของพลเมือง เรื่องความเท่าเทียมกัน

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรม โดยปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของพลเมือง เรื่องความเท่าเทียมกัน

ชั่วโมงที่ ๓

๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องคุณลักษณะของพลเมือง (การยอมรับความแตกต่างของความเป็นพลเมือง) และร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาใบความรู้

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนคำขวัญเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่สอดคล้องคุณลักษณะของพลเมือง เรื่องการยอมรับความแตกต่างของความเป็นพลเมือง

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรม โดยปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของพลเมือง เรื่องการยอมรับความแตกต่างของความเป็นพลเมือง

ชั่วโมงที่ ๔

๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องคุณลักษณะของพลเมือง (การเคารพสิทธิผู้อื่น) และร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาใบความรู้

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นบทเพลงเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่สอดคล้องคุณลักษณะของพลเมือง เรื่องการเคารพสิทธิผู้อื่น

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรม โดยปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของพลเมือง เรื่องการเคารพสิทธิผู้อื่น

ชั่วโมงที่ ๕

๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องคุณลักษณะของพลเมือง (การรับผิดชอบต่อสังคม) และร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาใบความรู้

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นข่าวจากหนังสือพิมพ์หรืออินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่สอดคล้องคุณลักษณะของพลเมือง เรื่องการรับผิดชอบต่อสังคม

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรม โดยปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของพลเมือง เรื่องการรับผิดชอบต่อสังคม

ชั่วโมงที่ ๖

๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องคุณลักษณะของพลเมือง (ระบอบประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วม) และร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาใบความรู้

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นข่าวจากหนังสือพิมพ์หรืออินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่สอดคล้องคุณลักษณะของพลเมือง เรื่องระบอบประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วม

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรม โดยปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของพลเมือง เรื่องระบอบประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วม

๔.๒ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

๑) ใบความรู้ เรื่องคุณลักษณะของพลเมือง

๒) ห้องสมุด

๓) อินเทอร์เน็ต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม

๒) ตรวจการนำเสนอผลงาน

๓) สังเกตพฤติกรรม ใฝ่เรียนรู้

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม

๒) แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

๓) แบบสังเกตพฤติกรรม ใฝ่เรียนรู้

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับดี ขึ้นไป

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้
เรื่องคุณลักษณะของพลเมือง

"พลเมือง" ในระบอบประชาธิปไตย ประกอบด้วยลักษณะ ๖ ประการ (ปริญญา เทวานฤมิตรกุล, ๒๕๕๕) คือ

๑) มีอิสรภาพและพึ่งตนเองได้ หมายความว่า ประชาธิปไตย คือ ระบอบการปกครองที่ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจสูงสุดในประเทศ ประชาชนจึงมีฐานะเป็นเจ้าของประเทศ เป็นเจ้าของชีวิตและมีสิทธิเสรีภาพในประเทศของตนเอง ระบอบประชาธิปไตยจึงทำให้เกิดหลักสิทธิเสรีภาพ และทำให้ประชาชนมีอิสรภาพ คือ เป็นเจ้าของชีวิตตนเอง "พลเมือง" ในระบอบประชาธิปไตยจึงเป็นไท คือ เป็นอิสระชนที่พึ่งตนเองและสามารถรับผิดชอบตนเองได้ และไม่ยอมตกอยู่ภายใต้อิทธิพลอำนาจ หรือ "ระบบอุปถัมภ์" ของผู้ใด

๒) เห็นคนเท่าเทียมกัน หมายความว่า ประชาธิปไตยคือระบอบการปกครองที่อำนาจสูงสุดในประเทศเป็นของประชาชน ดังนั้น ไม่ว่าประชาชนจะแตกต่างกันอย่างไรทุกคนล้วนแต่เท่าเทียมกันในฐานะที่เป็นเจ้าของประเทศ "พลเมือง" จึงต้องเคารพหลักความเสมอภาคและจะต้องเห็นคนเท่าเทียมกัน คือ เห็นคนเป็นแนวระนาบ (horizontal) เห็นตนเท่าเทียมกับคนอื่น ทุกคนล้วนมีศักดิ์ศรีของความเป็นเจ้าของประเทศอย่างเสมอกัน ถึงแม้จะมีการพึ่งพาอาศัยแต่จะเป็นไปอย่างเท่าเทียม

๓) ยอมรับความแตกต่าง หมายความว่า ประชาธิปไตย คือ ระบอบการปกครองที่ประชาชนเป็นเจ้าของประเทศ ประชาชนจึงมีเสรีภาพ ระบอบประชาธิปไตยจึงให้เสรีภาพและยอมรับความหลากหลายของประชาชน ประชาชนจึงแตกต่างกันได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเลือกอาชีพ วิถีชีวิต ความเชื่อทางศาสนาหรือความคิดเห็นทางการเมือง ดังนั้น เพื่อมิให้ความแตกต่างนำมาซึ่งความแตกแยกในสังคม "พลเมือง" ในระบอบประชาธิปไตยจึงต้องยอมรับและเคารพความแตกต่างของกันและกัน เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ และจะต้องไม่มีการใช้ความรุนแรงต่อผู้ที่เห็นแตกต่างไปจากตนเอง

๔) เคารพสิทธิผู้อื่น หมายความว่า ในระบอบประชาธิปไตยทุกคนเป็นเจ้าของประเทศทุกคนจึงมีสิทธิแต่ถ้าทุกคนใช้สิทธิโดยคำนึงถึงแต่ประโยชน์ของตนเอง หรือเอาแต่ความคิดของตนเองเป็นที่ตั้ง โดยไม่คำนึงถึงสิทธิผู้อื่น หรือไม่สนใจว่าจะเกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ใดย่อมจะทำให้เกิดการใช้สิทธิที่กระทบซึ่งกันและกัน สิทธิในระบอบประชาธิปไตยจึงจำเป็นต้องมีขอบเขต คือ มีสิทธิและใช้สิทธิได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น "พลเมือง" ในระบอบประชาธิปไตยจึงต้องเคารพสิทธิผู้อื่นและจะต้องไม่ใช้สิทธิเสรีภาพของตนไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น

๕) รับผิดชอบต่อสังคม หมายความว่า ประชาธิปไตยมิใช่ระบอบการปกครองตามอำเภอใจหรือใครอยากจะทำอะไรก็ทำโดยไม่คำนึงถึงส่วนรวม ดังนั้น "พลเมือง" ในระบอบประชาธิปไตยยังจะต้องใช้สิทธิเสรีภาพของตนโดยรับผิดชอบต่อสังคมด้วย ด้วยเหตุที่สังคมหรือประเทศชาติมิได้ดีขึ้นหรือแย่ลง โดยตัวเอง หากสังคมจะดีขึ้นได้ก็ด้วยการกระทำของคนในสังคม

๖) เข้าใจระบอบประชาธิปไตยและมีส่วนร่วม หมายความว่า ประชาธิปไตยคือการปกครองโดยประชาชน ใช้กติกาหรือกฎหมายที่มาจากประชาชนหรือผู้แทนประชาชน ระบอบประชาธิปไตยจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อมี "พลเมือง" ที่เข้าใจหลักการพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามสมควร ทั้งในเรื่องหลักประชาธิปไตยหรือการปกครองโดยประชาชน และหลักนิติรัฐหรือการปกครองโดยกฎหมาย ถ้ามีความขัดแย้งก็เคารพกติกาและใช้วิถีทางประชาธิปไตยในการแก้ปัญหาโดยไม่ใช้กำลังหรือความรุนแรง

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๑

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องการสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองต่อสังคม **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถบอกแนวทางการสร้างสำนึกความเป็นเมืองต่อสังคมได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) แนวทางการสร้างสำนึกความเป็นเมืองต่อสังคม

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

- ฟัง พูด อ่าน เขียน

๒) ความสามารถในการคิด

- คิดวิเคราะห์

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

๑) ใฝ่เรียนรู้

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนความหมายของการศึกษาความเป็นพลเมืองและคุณลักษณะของพลเมือง

๒. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นข้อมูลจากห้องสมุด/อินเทอร์เน็ต เพื่อร่วมกันเสนอแนวทางการสร้างสำนึกความเป็นเมืองต่อสังคม ในรูปแบบแผนผังความคิด (Mind mapping)

ชั่วโมงที่ ๒

๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการสร้างสำนึกความเป็นเมืองต่อสังคม

๒. ครูปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติตนตามแนวทางการสร้างสำนึกความเป็นเมืองต่อสังคม โดยร่วมกันสนทนาถึงประโยชน์จากการปฏิบัติตนตามแนวทางการสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองต่อสังคม

๔.๒ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

๑) ห้องสมุด

๒) อินเทอร์เน็ต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม

๒) ตรวจการนำเสนอผลงาน

๓) สังเกตพฤติกรรม ใฝ่เรียนรู้

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม

๒) แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

๓) แบบสังเกตพฤติกรรม ใฝ่เรียนรู้

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับดี ขึ้นไป

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้
“การป้องกันการทุจริต”
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สาเหตุของการทุจริตและทิศทางการป้องกัน การทุจริตในสังคม **เวลา** ๑ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุของการทุจริตและทิศทางการป้องกันการทุจริตในสังคมได้

๒.๒ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

สาเหตุของการทุจริตและทิศทางการป้องกันการทุจริตในสังคม

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

๑. ทักษะการสังเกต

๒. แยกแยะ

๒) ความสามารถในการสื่อสาร (ฟัง พูด เขียน อ่าน)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

๑) ครูนำข่าว เรื่อง อวสานแผงค้าริมทางหลวงลั่นภายใน ๒ ปีรื้อเกลี้ยง มาให้นักเรียนอ่าน จากนั้นครูให้นักเรียนจับคู่สนทนาที่ได้อ่านข่าวว่าเกิดอะไรในข่าว เพราะเหตุใดนักเรียนเป็นแม่ค้าริมทางจะคิดอย่างไรกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

๒) ครูนำภาพแม่ค้าที่ขายของริมทาง มาให้นักเรียนดูที่หน้าชั้นเรียนแล้วให้นักเรียนช่วยกันคิดจำแนกแยกแยะเกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตนหรือเห็นต่อผลประโยชน์ส่วนรวม

๓) ครูอธิบายถึงความหมายของคำว่า การแยกแยะถึงผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม โดยนำตัวอย่างรูปภาพ “จากแม่ค้าริมทาง” มาพูดอธิบายให้ชัดเจน

๔) แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ครูแจกใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง สาเหตุของการทุจริตและทิศทาง การป้องกันการทุจริตในสังคม โดยนักเรียนร่วมกันระดมความคิดถึงสาเหตุของการทุจริตที่นอกเหนือจากสิ่งที่ได้ศึกษาจากใบความรู้

๕) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิด จากใบความรู้แล้วเขียนเป็นแผนผังความคิดส่งครูตรวจ

๖) นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนองานพร้อมทั้งนำผลงานไปจัดป้ายนิเทศ

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ข่าว อวสานแผงค้าริมทางหลวงลั่นภายใน ๒ ปีรื้อเกลี้ยง ในเว็บไซต์

๒) รูปภาพแม่ค้าขายของริมทาง

๓) ใบความรู้ เรื่อง การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ประเมินการนำเสนอผลงาน

๒) ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

๒) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไปถือว่า ผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

...../...../.....

ใบความรู้ที่ ๑
เรื่อง สาเหตุของการทุจริตและทิศทางการป้องกันการทุจริตในประเทศไทย

การทุจริตเป็นหนึ่งในประเด็นที่ทั่วโลกแสดงความกังวล อันเนื่องมาจากเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อน ยากต่อการจัดการและเกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วนเป็นที่ยอมรับกันว่าการทุจริตนั้นมีความเป็นสากล เพราะ มีการทุจริตเกิดขึ้นในทุกประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศที่กำลังพัฒนา การทุจริตเกิดขึ้นทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน หรือแม้กระทั่งในองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรหรือองค์กรเพื่อการกุศล ในปัจจุบันการกล่าวหาและการฟ้องร้องคดี การทุจริตยังมีบทบาทสำคัญในด้านการเมืองมากกว่าช่วงที่ผ่านมา รัฐบาลในหลายประเทศมีผลการปฏิบัติงานที่ไม่โปร่งใสเท่าที่ควร องค์กรระดับโลกหลายองค์กรเสื่อมเสียชื่อเสียง เนื่องมาจากเหตุผลด้านความโปร่งใสสื่อมวลชนทั่วทั้งโลกต่างเฝ้ารอที่จะได้นำเสนอข่าวอื้อฉาวและ การประพฤติผิดจริยธรรมด้านการทุจริต โดยเฉพาะบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งระดับสูงต่างถูกเฝ้าจับจ้องว่าจะ ถูกสอบสวนเมื่อใด อาจกล่าวได้ว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัญหาใหญ่ที่จะขัดขวางการพัฒนาประเทศให้ เป็นรัฐสมัยใหม่ ซึ่งต่างเป็นที่ทราบกันดีว่าการทุจริตควรเป็นประเด็นแรกๆ ที่ควรให้ความสำคัญในวาระ ของการพัฒนาประเทศของทุกประเทศ

เห็นได้ชัดว่าการทุจริตส่งผลกระทบอย่างมากกับการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศ ที่กำลังพัฒนา เช่นเดียวกันกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกก็มีความกังวลในปัญหาการทุจริต ด้วยเช่นเดียวกัน โดยเห็นพ้องต้องกันว่าการทุจริตเป็นปัญหาใหญ่ที่กำลังขัดขวางการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ให้ก้าวไปสู่รัฐสมัยใหม่ และควรเป็นปัญหาที่ควรจะต้องรีบแก้ไขโดยเร็วที่สุด

การทุจริตนั้นอาจเกิดขึ้นได้ในประเทศที่มีสถานการณ์ ดังต่อไปนี้ ๑) มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อกำหนดจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางธุรกิจ ซึ่งจะเป็นโอกาสที่จะทำให้เกิดเศรษฐผล หรือมูลค่าเพิ่มหรือกำไรส่วนเกินทางเศรษฐกิจ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมาตรการหรือข้อกำหนดดังกล่าวมีความซับซ้อน คลุมเครือ เลือกปฏิบัติ เป็นความลับหรือไม่โปร่งใส ๒) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีสิทธิ์ขาดในการใช้ดุลยพินิจ ซึ่งให้อิสระในการเลือกปฏิบัติเป็นอย่างมากว่าจะเลือกใช้อำนาจใดกับใครก็ได้ ๓) ไม่มีกลไกที่มีประสิทธิภาพหรือองค์กรที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลและจัดการต่อการกระทำใดๆ ของเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศที่กำลังพัฒนาการทุจริตมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมาก โดยไม่ใช่เพียงเพราะว่าลักษณะประชากรนั้นแตกต่างจากภูมิภาคอื่นที่พัฒนาแล้ว หากแต่เป็นเพราะกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนานั้นมีปัจจัยภายในต่างๆ ที่เอื้อหรือสนับสนุนต่อการเกิดการทุจริต อาทิ

๑) แรงขับเคลื่อนที่อยากมีรายได้ เป็นจำนวนมากอันเป็นผลเนื่องมาจากความจนค่าแรงในอัตราที่ต่ำ หรือมีสภาวะความเสี่ยงสูงในด้านต่างๆ เช่น ความเจ็บป่วย อุบัติเหตุ หรือการว่างงาน

๒) มีสถานการณ์หรือโอกาสที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตได้เป็นจำนวนมากและมีกฎระเบียบต่างๆที่อาจนำไปสู่การทุจริต

๓) การออกกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่ไม่เข้มแข็ง

๔) กฎหมายและประมวลจริยธรรมไม่ได้รับการพัฒนาให้ทันสมัย

๕) ประชากรในประเทศยังคงจำเป็นต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติอยู่เป็นจำนวนมาก

๖) ความไม่มีเสถียรภาพทางการเมืองและเจตจำนงทางการเมืองที่ไม่เข้มแข็ง

ปัจจัยต่างๆ ดังกล่าว จะนำไปสู่การทุจริต ไม่ว่าจะเป็นทุจริตระดับบนหรือระดับล่างก็ตาม ซึ่งผลที่ตามมาอย่างเห็นได้ชัดเจนมีด้วยกันหลายประการ เช่น การทุจริตทำให้ภาพลักษณ์ของประเทศด้าน ความโปร่งใสนั้นเลวร้ายลง การลงทุนในประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากนักลงทุนต่างชาติลดน้อยลง ส่งผลกระทบทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจลดน้อยลงไปด้วยเช่นกัน หรือการทุจริตทำให้เกิดช่องว่างของความไม่เท่าเทียมที่กว้างขึ้นของประชากรในประเทศหรืออีกนัยหนึ่งคือระดับความจนนั้นเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่กลุ่มคนรวยกระจุกตัวอยู่เพียงกลุ่มเล็กๆ กลุ่มเดียว นอกจากนี้การทุจริตยังทำให้การสร้างและปรับปรุงสาธารณูปโภคต่างๆ ของ

ประเทศนั้นลดลงทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งยังอาจนำพาประเทศไปสู่วิกฤติทางการเงินที่ร้ายแรงได้อีกด้วย

การเปลี่ยนแปลงวิธีคิด (Paradigm Shift) จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินงาน ด้านการต่อต้านการทุจริต ตามคำปราศรัยของประธานที่ได้กล่าวต่อที่ประชุมองค์การสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ว่า “การทุจริตเป็นหนึ่งในความท้าทายที่มีความสำคัญมากในศตวรรษที่ ๒๑ ผู้นำโลกควรจะเพิ่มความพยายามขึ้นเป็นสองเท่าที่จะสร้างเครื่องมือที่มีความเข้มแข็งเพื่อรื้อระบบการทุจริตที่ซ่อนอยู่ออกให้หมดและนำทรัพย์สินกลับคืนให้กับประเทศ ต้นทางที่ถูกขโมยไป...” ทั้งนี้ไม่เพียงแต่ผู้นำโลกเท่านั้นที่ต้องจริงจังมากขึ้นกับการต่อต้านการทุจริตเราทุกคนในฐานะประชากรโลกก็มีความจำเป็นที่จะต้องเอาจริงเอาจังกับการต่อต้านการทุจริตเช่นเดียวกัน โดยทั่วไปอาจมองว่าเป็นเรื่องไกลตัวแต่แท้ที่จริงแล้วการทุจริตนั้นเป็นเรื่องใกล้ตัวทุกคนในสังคมมาก การเปลี่ยนแปลงระบบวิธีการคิดเป็นเรื่องสำคัญ หรือความสามารถในการการแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตนออกจากประโยชน์ส่วนรวมเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องเกิดขึ้นกับทุกคนในสังคมต้องมีความตระหนักได้ว่าการกระทำใดเป็นการล่วงล้ำสาธารณประโยชน์ การกระทำใดเป็นการกระทำที่อาจเกิดการทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมต้องคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติเป็นอันดับแรกก่อนที่จะคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สาเหตุของการทุจริตและผลของการทุจริตที่ส่งผลต่อประเทศในระดับอาเซียน **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ วิจารณ์ สังเคราะห์ ผลประโยชน์ส่วนตนออกจากผลประโยชน์ส่วนรวม โดยใช้ระบบคิดฐาน ๒ ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศในระดับอาเซียนได้

๒.๒ นักเรียนสามารถวิเคราะห์การทุจริตที่เกิดจากระบบการคิดฐาน ๑๐ ในอาชีพต่างๆ ที่ส่งผลต่อประเทศและอาเซียนได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) การวิเคราะห์ วิจารณ์ สังเคราะห์ ผลประโยชน์ส่วนตนออกจากผลประโยชน์ส่วนรวม โดยใช้ระบบคิดฐาน ๒ ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศในระดับอาเซียน

๒) การทุจริตที่เกิดจากระบบการคิดฐาน ๑๐ ในอาชีพต่างๆ ที่ส่งผลต่อประเทศและอาเซียน

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ทักษะการสังเกต

๒) แยกแยะ

๓) ความสามารถในการสื่อสาร (ฟัง พูด เขียน อ่าน)

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงสาเหตุของการทุจริตที่ได้เรียนไปในชั่วโมงที่แล้ว

๒) ครูเปิดวีดีทัศน์ เรื่อง “แก้ทุจริต คิดฐานสอง”

๓) นักเรียนร่วมทำกระบวนการกลุ่ม โดยใช่กลุ่มเดิมจากชั่วโมงที่แล้วศึกษาใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง แก้ “ทุจริต” ต้องคิดแยกแยะปรับวิธีคิด พฤติกรรมเปลี่ยน สังคมเปลี่ยน ประเทศชาติเปลี่ยน โลกเปลี่ยน ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการคิดระบบฐาน ๒ และระบบฐาน ๑๐

๔) หลังจากการศึกษาใบความรู้ที่ ๒ นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ วิจารณ์ สังเคราะห์ ผลประโยชน์ส่วนตนออกจากผลประโยชน์ส่วนรวม โดยใช้ระบบคิดฐาน ๒ ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศ ในระดับอาเซียน

ชั่วโมงที่ ๒

๑) นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลุ่มเดิมช่วยกันระดมความคิดจากใบงาน เรื่อง การทุจริตที่เกิดจากระบบการคิดฐาน ๑๐ ในอาชีพต่างๆ ที่ส่งผลต่อประเทศและอาเซียน

๒) นักเรียนในกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทุจริตที่เกิดจากระบบการคิดฐาน ๑๐ ในอาชีพต่างๆ ที่ส่งผลต่อประเทศและอาเซียน

๓) ส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นๆ ร่วมกันซักถามและ แสดงความคิดเห็น

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) วีดีโอ / คลิปวีดีโอ ฯลฯ (แก้ทุจริตคิดฐาน ๒)

๒) ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง แก้ “ทุจริต” ต้องคิดแยกแยะปรับวิธีคิด พฤติกรรมเปลี่ยน สังคมเปลี่ยน ประเทศชาติเปลี่ยน โลกเปลี่ยน ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการคิดระบบฐาน ๒ และระบบฐาน ๑๐

๓) ใบงาน เรื่อง การทุจริตที่เกิดจากระบบการคิดฐาน ๑๐ ในอาชีพต่างๆ ที่ส่งผลต่อประเทศและอาเซียน

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ประเมินการนำเสนอผลงาน

๒) ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

๒) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไปถือว่า ผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้ที่ ๒
เรื่อง แก้ “ทุจริต” ต้องคิดแยกแยะปรับวิธีคิด พฤติกรรมเปลี่ยน สังคมเปลี่ยน ประเทศชาติเปลี่ยน โลกเปลี่ยน

ทำไมจึงใช้ระบบเลขฐานสิบ (Analog) และระบบเลขฐานสอง (Digital)

ทำไม **มาใช้แยกแยะการแก้ “ทุจริต”**

เรามาเข้าใจและมาคิดแบบระบบเลขกันเถอะ

Analog Thinking

ระบบเลข “**ฐานสิบ**” (decimal number system) หมายถึง **ระบบเลขที่มีตัวเลข ๑๐ ตัว คือ ๐, ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙** เป็นระบบคิดเลขที่เราใช้ในชีวิตประจำวันกันมาตั้งแต่จำความกันได้ไม่ว่าจะเป็นการใช้บอกปริมาณหรือบอกขนาดช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการสื่อความหมายสอดคล้องกับระบบ “Analog” ที่ใช้ค่าต่อเนื่องหรือสัญญาณซึ่งเป็นค่าต่อเนื่องหรือแทนความหมายของข้อมูล โดยการใช้ฟังก์ชั่นที่ต่อเนื่องหรือ Continuous

ระบบเลข “**ฐานสอง**” (binary number system) หมายถึง **ระบบเลขที่มีสัญลักษณ์เพียงสองตัว คือ ๐ (ศูนย์) กับ ๑ (หนึ่ง)** สอดคล้องกับการทำงานระบบ Digital ที่มีลักษณะการทำงานภายในเพียง ๒ จังหวะ คือ ๐ กับ ๑ หรือ ON กับ OFF ตัดเด็ดขาด หรือ Discret

Digital Thinking

เมื่อนำระบบเลข “ฐานสิบ Analog” และ ระบบเลข “ฐานสอง Digital” มาปรับใช้เป็นแนวคิด คือ ระบบคิด “ฐานสิบ Analog” และระบบคิด “ฐานสอง Digital” จะเห็นได้ว่า

ระบบคิด “**ฐานสิบ Analog**” เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่มีตัวเลขหลายตัวและ อาจหมายถึง โอกาสที่จะเลือกได้หลายทางเกิดความคิดที่หลากหลาย ซับซ้อนหากนำมาเปรียบเทียบกับ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐจะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องคิดเยอะต้องใช้ดุลยพินิจเยอะอาจจะ นำประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันได้ แยกประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันไม่ได้

ระบบคิด “**ฐานสอง Digital**” เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถเลือกได้เพียง ๒ ทางเท่านั้น คือ ๐ (ศูนย์) กับ ๑ (หนึ่ง) และอาจหมายถึง โอกาสที่จะเลือกได้เพียง ๒ ทาง เช่น ใช่กับไม่ใช่, เท็จกับจริง, ทำได้กับทำไม่ได้, ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น จึงเหมาะกับการนำมาเปรียบเทียบกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องสามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันได้อย่างเด็ดขาดและไม่กระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

เรื่อง คิดให้ได้ คิดให้ดี คิดให้เป็น

๑. คิดก่อนทำ (ก่อนกระทำการทุจริต)
๒. คิดถึงผลเสียผลกระทบต่อประเทศชาติ (ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับประเทศในทุกๆ ด้าน)
๓. คิดถึงผู้ได้รับบทลงโทษจากการกระทำการทุจริต (เอามาเป็นบทเรียน)
๔. คิดถึงผลเสียผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง (จะต้องอยู่กับความเสี่ยงที่จะถูกร้องเรียน ถูกลงโทษไล่ออกและติดคุก)
๕. คิดถึงคนรอบข้าง (เสื่อมเสียต่อครอบครัวและวงศ์ตระกูล)
๖. คิดอย่างมีสติสัมปชัญญะ

๑. คิดแบบพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และไม่เบียดเบียนประเทศชาติ
๒. คิดอย่างรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ กฎระเบียบ
๓. คิดตามคุณธรรมว่า **“ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”**

๑. คิดแยก เรื่อง ประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันอย่างชัดเจน
๒. คิดแยก เรื่อง ตำแหน่งหน้าที่ กับ เรื่องส่วนตัวออกจากกัน
๓. คิดที่จะไม่นำประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันมาก้าวก่ายกัน
๔. คิดที่จะไม่เอาประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตน
๕. คิดที่จะไม่เอาผลประโยชน์ส่วนรวมมาตอบแทนบุญคุณส่วนตน
๖. คิดเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เครือญาติ และพวกพ้อง

ใบงาน

เรื่อง การทุจริตที่เกิดจากระบบการคิดฐาน ๑๐ ในอาชีพต่างๆ ที่ส่งผลต่อประเทศและอาเซียน

การทุจริตจากอาชีพ	ผลต่อประเทศ	ผลต่อกลุ่มประเทศอาเซียน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รูปแบบการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒.๒ สามารถคิดแยกแยะการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๒.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) รูปแบบการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒) การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร (ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะ การเขียน)

๒) ความสามารถในการคิด (ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการจัดกลุ่ม ทักษะการสรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒) อยู่อย่างพอเพียง

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ครูนำวีดีโอข่าว ที่เกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมาให้นักเรียนดูและช่วยกันวิเคราะห์หัวข้อข่าวว่าการกระทำใดเป็นการกระทำที่เป็นผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมและขัดกันอย่างไร

๒) ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นพร้อมทั้งอธิบายเหตุผลในประเด็นการใช้อำนาจในทางที่ผิด

๓) นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง รูปแบบของการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest) พร้อมทั้งเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจถึงรูปแบบและความสัมพันธ์ระหว่าง “การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม”

ชั่วโมงที่ ๒

๑) ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (ชุมชน สังคม)

๒) ครูให้นักเรียนศึกษา ค้นคว้า เพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ ๑ - ๒ จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ของโรงเรียน อาทิ ห้องสมุด แหล่งข้อมูลสารสนเทศ ฯลฯ และนำความรู้ที่ได้มาอภิปราย

๓) ครูตั้งประเด็นคำถาม

- หากสังคมไทยมีการปฏิบัติตนตามสิทธิและเสรีภาพ เคารพผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์และผลประโยชน์ส่วนรวมจะส่งผลดีอย่างไร

๔) ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้

๑) วิดีโอข่าวที่เกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒) ใบความรู้ เรื่อง รูปแบบของการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๓) ใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. แหล่งเรียนรู้

๑) ห้องสมุดโรงเรียน

๒) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

๒) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

- นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ ดีขึ้นไป

๒) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ ดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้
เรื่อง รูปแบบของการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ทฤษฎี ความหมาย และรูปแบบของการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interests)

คำว่า Conflict of Interests มีผู้ให้คำแปลเป็นภาษาไทยไว้หลากหลาย เช่น “การขัดกัน แห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนตน” หรือ “ประโยชน์ ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ขัดกัน” หรือบางท่านแปลว่า “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” หรือ “ความขัดแย้งทางผลประโยชน์”

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม หรือที่เรียกว่า Conflict of Interests นั้นก็มีลักษณะทำนองเดียวกันกับกฎศีลธรรม ขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี หลักคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ การกระทำใดๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมเป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงไม่ควร จะกระทำแต่บุคคลแต่ละคน แต่ละกลุ่ม แต่ละสังคม อาจเห็นว่าเรื่องใดเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมแตกต่างกันไป หรือเมื่อเห็นว่าเป็นการขัดกันแล้วยังอาจมีระดับของความหนักเบาแตกต่างกัน อาจเห็นแตกต่างกันว่าเรื่องใดกระทำได้ กระทำไม่ได้แตกต่างกันออกไปอีกและในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบางเรื่องบางคนอาจเห็นว่าไม่เป็นไร เป็นเรื่องเล็กน้อย หรืออาจเห็นเป็นเรื่องใหญ่ ต้องถูกประณาม ตำหนิ ติฉิน นินทา ว่ากล่าว ฯลฯ แตกต่างกันตามสภาพของสังคม

โดยพื้นฐานแล้ว เรื่องการขัดกันระหว่างประโยชนส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม เป็นกฎศีลธรรมประเภทหนึ่งที่บุคคลไม่พึงละเมิดหรือฝ่าฝืน แต่เนื่องจากมีการฝ่าฝืนกันมากขึ้น และบุคคลผู้ฝ่าฝืนก็ไม่มี ความเกรงกลัวหรือละอายต่อการฝ่าฝืนนั้น สังคมก็ไม่ลงโทษหรือลงโทษไม่เพียงพอที่จะมีผลเป็นการห้าม การกระทำดังกล่าว และในที่สุดเพื่อหยุดยั้งเรื่องดังกล่าวนี้ จึงมีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขัดกัน แห่งผลประโยชน์มากขึ้นๆ และเป็นเรื่องที่สังคมให้ความสนใจมากขึ้นตามลำดับ

คู่มือการปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อมิให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันประโยชนส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๒๖ แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

“ประโยชน์ส่วนตน (Private Interests) คือ การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรมหรือได้กระทำการต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว เครือญาติ พวกพ้อง หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางธุรกิจ เป็นต้น”

“ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ (Public Interests) คือ การที่บุคคลใดๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐที่รัฐธรรมนูญกำหนด กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด (เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะของเอกชน การกระทำการใดๆ ตามหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐการทำหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐจึงมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและจะมีรูปแบบของความสัมพันธ์หรือมีการกระทำในลักษณะต่างๆ กันที่เหมือนหรือคล้ายกับการกระทำของบุคคลในสถานะเอกชน เพียงแต่การกระทำในสถานะที่เป็น

เจ้าพนักงานของรัฐกับการกระทำในสถานะเอกชนจะมีความแตกต่างกันที่วัตถุประสงค์ เป้าหมายหรือประโยชน์สุดท้ายที่แตกต่างกัน”

“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) คือ การที่เจ้าพนักงานของรัฐกระทำการใดๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็น การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าพนักงานของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุยลพินิจในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำการใดๆ หรือดำเนินการดังกล่าวนั้นเพื่อแสวงหาประโยชน์ในการทางเงินหรือประโยชน์อื่นๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง”

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมีได้หลายรูปแบบไม่จำกัดอยู่เฉพาะในรูปแบบของตัวเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินด้วย ทั้งนี้ John Langford และ Kenneth Kernaghan ได้จำแนกรูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ออกเป็น ๗ รูปแบบ คือ

๑) การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits) ซึ่งผลประโยชน์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สิน ของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้ และผลจากการรับผลประโยชน์ต่างๆ นั้น ได้ส่งผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๒) การทำธุรกิจกับตนเอง (Self - dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติ สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง หรือเรียกได้ว่าเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

๓) การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post -employment) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐลาออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกันหรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้นหาประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทและตนเอง

๔) การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) ในรูปแบบนี้มีได้หลายลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์การสาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างพิเศษเป็นที่ปรึกษาโครงการ โดยอาศัยตำแหน่งในราชการ สร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ที่ปรึกษาสังกัดอยู่

๕) การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ประโยชน์จากการที่ตนเองรับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง อาจจะไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเข้าเอาประโยชน์เสียเอง

๖) การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว (Using your employer’s property for private advantage) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการซึ่งจะต้องใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปทำงานส่วนตัว

๗) การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork - barreling) เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือ บ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณา “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ....” ทำให้มีรูปแบบเพิ่มเติมจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นอีก ๒ กรณี คือ

๘) การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism) หรืออาจจะเรียกว่าระบบอุปถัมภ์พิเศษ เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้าทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องของตน

๙) การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น (influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ผู้ใต้บังคับ บัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

ใบความรู้
เรื่อง ตัวอย่างการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ตัวอย่าง การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ

๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ

๑.๑ นายสุจริต ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ได้เดินทางไปปฏิบัติราชการในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ซึ่งในวันดังกล่าว นายรวย นายก อบต. แห่งหนึ่งได้มอบงาช้างจำนวนหนึ่งคู่ให้แก่ นายสุจริต เพื่อเป็นของที่ระลึก

๑.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญจากผู้บริหารของบริษัทเอกชน เพื่อช่วยให้บริษัทเอกชน รายนั้นชนะการประมูลรับงานโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ

๑.๓ การที่บริษัทแห่งหนึ่งให้ของขวัญเป็นทองคำมูลค่ามากกว่า ๑๐ บาท แก่เจ้าหน้าที่ในปีที่ผ่านมา และปีนี้เจ้าหน้าที่เร่งรัดคืนภาษีให้กับบริษัทนั้นเป็นกรณีพิเศษ โดยลัดคิวให้ก่อนบริษัทอื่นๆ เพราะคาดว่าจะได้รับของขวัญอีก

๑.๔ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไปเป็นคณะกรรมการของบริษัทเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจและได้รับ ความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ จากบริษัทเหล่านั้น ซึ่งมีผลต่อการให้คำวินิจฉัยหรือข้อเสนอแนะที่เป็นธรรมหรือเป็นไปในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อบริษัทผู้ให้นั้นๆ

๑.๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับชุดไม้กอล์ฟจากผู้บริหารของบริษัทเอกชน เมื่อต้องทำงานที่เกี่ยวข้องกับบริษัทเอกชนแห่งนั้นก็ช่วยเหลือให้บริษัทนั้นได้รับสัมปทาน เนื่องจากรู้สึกว่าควรตอบแทนที่เคยได้รับของขวัญมา

๒. การทำธุรกิจกับตนเองหรือเป็นคู่สัญญา

๒.๑ การที่เจ้าหน้าที่ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาให้หน่วยงานต้นสังกัดซื้อคอมพิวเตอร์สำนักงานจากบริษัทของครอบครัวตนเอง หรือบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่

๒.๒ ผู้บริหารหน่วยงานทำสัญญาเช่ารถไปสัมมนาและดูงานกับบริษัท ซึ่งเป็นของเจ้าหน้าที่หรือบริษัทที่ผู้บริหารมีหุ้นส่วนอยู่

๒.๓ ผู้บริหารของหน่วยงานทำสัญญาจ้างบริษัทที่ภรรยาของตนเองเป็นเจ้าของมาเป็นที่ปรึกษาของหน่วยงาน

๒.๔ ผู้บริหารของหน่วยงานทำสัญญาให้หน่วยงานจัดซื้อที่ดินของตนเองในการสร้างสำนักงาน แห่งใหม่

๒.๕ ภรรยาอดีตนายกรัฐมนตรี ประมูลซื้อที่ดินย่านถนนรัชดาภิเษกใกล้กับศูนย์วัฒนธรรม แห่งประเทศไทย จากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินในการดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง โดยอดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในฐานะเจ้าพนักงานมีหน้าที่ดูแลกิจการของกองทุนฯ ได้ลงนามยินยอมในฐานะคู่สมรสให้ภรรยาประมูลซื้อที่ดินและทำสัญญาซื้อขายที่ดินส่งผลให้เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาซื้อที่ดินโฉนดแปลงดังกล่าว อันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมายมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๖ (๑)

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ

๓.๑ อดีตผู้อำนวยการโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง เพิ่งเกษียณอายุราชการไปทำงานเป็นที่ปรึกษาในบริษัทผลิตหรือขายยา โดยใช้อิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งในโรงพยาบาลดังกล่าว ให้โรงพยาบาลซื้อยาจากบริษัทที่ตนเองเป็นที่ปรึกษาอยู่ พฤติการณ์เช่นนี้มีมูลความผิดทั้งทางวินัยและทางอาญาฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่าตนมีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘

๓.๒ การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรด้านเวชภัณฑ์และสุขภาพออกจากราชการไปทำงานในบริษัทผลิตหรือขายยา

๓.๓ การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกษียณแล้วใช้อิทธิพลที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานรัฐ รับเป็นที่ปรึกษาให้บริษัทเอกชนที่ตนเคยติดต่อประสานงาน โดยอ้างว่าจะได้ติดต่อกับหน่วยงานรัฐได้อย่างราบรื่น

๓.๔ การว่าจ้างเจ้าหน้าที่ผู้เกษียณมาทำงานในตำแหน่งเดิมที่หน่วยงานเดิมโดยไม่คุ้มค่ากับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๔. การทำงานพิเศษ

๔.๑ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี ๖ สำนักงานสรรพากรจังหวัดในส่วนภูมิภาค ได้จัดตั้งบริษัทรับจ้างทำบัญชีและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับภาษีและมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับบริษัท โดยรับจ้างทำบัญชีและยื่นแบบแสดงรายการให้ผู้เสียภาษีในเขตจังหวัดที่รับราชการอยู่และจังหวัดใกล้เคียงกลับมีพฤติการณ์ช่วยเหลือผู้เสียภาษีให้เสียภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง และรับเงินค่าภาษีอากรจากผู้เสียภาษีบางรายแล้วมิได้นำไปยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีให้ พฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับกรมสรรพากรว่าด้วยจรรยาข้าราชการ กรมสรรพากร พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๙ (๗) (๘) และอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามมาตรา ๘๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อีกทั้งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการโดยร้ายแรง และปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต และยังกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๒ นิติกร ฝ่ายกฎหมายและเร่งรัดภาษีอากรค้าง สำนักงานสรรพากรจังหวัดในส่วนภูมิภาค หารายได้พิเศษโดยการเป็นตัวแทนขายประกันชีวิตของบริษัทเอกชนได้อาศัยโอกาสที่ตนปฏิบัติหน้าที่เร่งรัดภาษีอากรค้างผู้ประกอบการรายหนึ่งหาประโยชน์ให้แก่ตนเองด้วยการขายประกันชีวิตให้แก่หุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ประกอบการดังกล่าว รวมทั้งพนักงานของผู้ประกอบการนั้นอีกหลายคนในขณะที่ตนกำลังดำเนินการเร่งรัดภาษีอากรค้าง พฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นการอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๘๓ (๓) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๓ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการ เพื่อให้บริษัทเอกชนที่ว่าจ้างนั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าบริษัทคู่แข่ง

๔.๔ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานอย่างเต็มที่แต่เอาเวลาไปรับงานพิเศษอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงาน

๔.๕ การที่ผู้ตรวจสอบบัญชีภาครัฐรับงานพิเศษเป็นที่ปรึกษา หรือเป็นผู้ทำบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

๕. การรู้ข้อมูลภายใน

๕.๑ นายช่าง ๕ แผนกชุมสายโทรศัพท์เคลื่อนที่ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยได้นำข้อมูล เลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ ๔๗๐ MHZ และระบบปลดล็อคไปขายให้แก่ผู้อื่น จำนวน ๔๐ หมายเลข เพื่อนำไปปรับจูนเข้ากับโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่นำไปใช้รับจ้างให้บริการโทรศัพท์แก่บุคคลทั่วไป คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๗ และ มาตรา ๑๖๔ และ มีความผิดวินัยข้อบังคับองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๔๔ และ ๔๖

๕.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบข้อมูลโครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน จึงบอกให้ญาติพี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าว เพื่อขายให้กับราชการในราคาที่สูงขึ้น

๕.๓ การที่เจ้าหน้าที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงข่ายโทรคมนาคมทราบมาตรฐาน (Spec) วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวางโครงข่ายโทรคมนาคม แล้วแจ้งข้อมูลให้กับบริษัทเอกชนที่ตนรู้จักเพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล

๕.๔ เจ้าหน้าที่พัสดุของหน่วยงานเปิดเผยหรือขายข้อมูลที่สำคัญของฝ่ายที่มายื่นประมูลไว้ก่อนหน้าให้แก่ผู้ประมูลรายอื่นที่ให้ผลประโยชน์ทำให้ฝ่ายที่มายื่นประมูลไว้ก่อนหน้าเสียเปรียบ

๖. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน

๖.๑ คณบดีคณะแพทย์ศาสตร์ ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริตด้วยการสั่งให้เจ้าหน้าที่นำเก้าอี้พร้อม ผ้าปลอกคุมเก้าอี้ เครื่องถ่ายวิดีโอ เครื่องเล่นวิดีโอ กล้องถ่ายรูป และผ้าเต็นท์ นำไปใช้ในงานมงคลสมรสของบุตรสาว รวมทั้งรถยนต์ รถตู้ส่วนกลาง เพื่อใช้รับส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมพิธี และขนย้ายอุปกรณ์ทั้งที่บ้านพักและ งานฉลองมงคลสมรสที่โรงแรม ซึ่งล้วนเป็นทรัพย์สินของทางราชการการกระทำของจำเลยนับเป็นการใช้อำนาจโดยทุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนตนอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดวินัยและอาญา ต่อมาเรื่องเข้าสู่กระบวนการในชั้นศาล ศาลพิเคราะห์พยานหลักฐานโจทก์แล้วเห็นว่าการกระทำของจำเลยเป็นการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อทำจัดการหรือรักษาทรัพย์ใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐและเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และ ๑๕๗ จึงพิพากษาให้จำคุก ๕ ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท คำให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดี ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุกจำเลยไว้ ๒ ปี ๖ เดือนและปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้มีหน้าที่ขับรถยนต์ของส่วนราชการ นำน้ำมันในรถยนต์ไปขาย และ นำเงินมาไว้ใช้จ่ายส่วนตัวทำให้ส่วนราชการต้องเสียงบประมาณ เพื่อซื้อน้ำมันรถมากกว่าที่ควรจะเป็นพฤติกรรมดังกล่าวถือเป็นการทุจริตเป็นการเบียดบังผลประโยชน์ของส่วนรวมเพื่อประโยชน์ของตนเอง และมีความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา

๖.๓ การที่เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้มีอำนาจอนุมัติให้ใช้รถราชการหรือการเบิกจ่าย ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงนำรถยนต์ของส่วนราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัว

๖.๔ การที่เจ้าหน้าที่รัฐนำวัสดุครุภัณฑ์ของหน่วยงานมาใช้ที่บ้าน หรือใช้โทรศัพท์ของหน่วยงานติดต่อธุระส่วนตน หรือนำรถส่วนตนมาล้างที่หน่วยงาน

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง

๗.๑ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งร่วมกับพวกแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการปรับปรุงและซ่อมแซมถนนคนเดินใหม่ ในตำบลที่ตนมีฐานเสียงโดยไม่ผ่านความเห็นชอบจากสภาฯ และตรวจรับงานทั้งที่ไม่ถูกต้องตามแบบรูปรายการที่กำหนด รวมทั้งเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จได้ติดป้ายชื่อของตนและพวก การกระทำดังกล่าวมีมูลเป็นการกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่มีมูลความผิดทั้งทางวินัยอย่างร้ายแรงและทางอาญา คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ

๗.๒ การที่นักการเมืองในจังหวัดขอเพิ่มงบประมาณเพื่อนำโครงการตัดถนนสร้างสะพานลงในจังหวัดโดยใช้ชื่อหรือนามสกุลของตนเองเป็นชื่อสะพาน

๗.๓ การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงในพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติ

พนักงานสอบสวนละเว้นไม่นำบันทึกการจับกุมที่เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุมทำขึ้นในวันเกิดเหตุรวมเข้าสำนวน แต่กลับเปลี่ยนบันทึกและแก้ไขข้อหาในบันทึกการจับกุม เพื่อช่วยเหลือผู้ต้องหาซึ่งเป็นญาติของตนให้รับโทษน้อยลง คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมูลความผิดทางอาญาและทางวินัยอย่างร้ายแรง

๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น

๙.๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ในฐานะผู้บริหารเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยระเบียบ และกฎหมายหรือฝ่าฝืนจริยธรรม

๙.๒ นายเอ เป็นหัวหน้าส่วนราชการแห่งหนึ่งในจังหวัด รู้จักสนิทสนมกับนายบี หัวหน้าส่วนราชการอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดเดียวกัน นายเอ จึงใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวฝากลูกชาย คือ นายซี เข้ารับราชการภายใต้สังกัดของนายบี

๑๐. การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมประเภทอื่นๆ

๑๐.๑ การเดินทางไปราชการต่างจังหวัดโดยไม่คำนึงถึงจำนวนคน จำนวนงาน และจำนวนวันอย่างเหมาะสม อาทิ เดินทางไปราชการจำนวน ๑๐ วัน แต่ใช้เวลาในการทำงานจริงเพียง ๖ วัน โดยอีก ๔ วัน เป็นการเดินทางท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ

๑๐.๒ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่ใช้เวลาในราชการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เนื่องจากต้องการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ เพราะสามารถเบิกเงินงบประมาณค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการได้

๑๐.๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐลงเวลาปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โดยมิได้อยู่ปฏิบัติงานในช่วงเวลานั้นอย่างแท้จริง แต่กลับใช้เวลาดังกล่าวปฏิบัติกิจธุระส่วนตัว

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมต่อประเทศและอาเซียน **เวลา** ๑ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ สามารถการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมต่อประเทศและอาเซียน

๒.๒ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมต่อประเทศและอาเซียน

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร (ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการเขียน)

๒) ความสามารถในการคิด (ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการจัดกลุ่ม ทักษะการสรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒) อยู่อย่างพอเพียง

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

๑) ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงรูปแบบการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ที่ได้เรียนไปในชั่วโมงที่แล้ว

๒) นักเรียนแบ่งกลุ่มๆ ละ ๔-๕ คน ร่วมกันระดมความคิดวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมต่อประเทศและอาเซียน

๓) ส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นๆ ร่วมกันซักถามและแสดงความคิดเห็น

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ห้องสมุดโรงเรียน

๒) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

๒) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

- นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ ดีขึ้นไป

๒) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ ดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การทุจริตที่เกิดขึ้นภายในระดับประเทศและจริยธรรม **เวลา** ๓ ชั่วโมง
ที่ใช้ในการป้องกันการทุจริตในระดับประเทศ

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการการทุจริตที่เกิดขึ้นภายในระดับประเทศและจริยธรรมที่ใช้ในการป้องกันการทุจริตในระดับประเทศได้

๒.๒ เห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) การทุจริตที่เกิดขึ้นภายในระดับประเทศ

๒) จริยธรรมที่ใช้ในการป้องกันการทุจริตในระดับประเทศ

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด (ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ)

๓.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (กระบวนการทำงานกลุ่ม)

๓.๔ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

๒) อยู่อย่างพอเพียง

๓) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม

๔) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑ - ๒

๑) นักเรียนดูวิดีโอ เรื่อง การ์ตูนเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ตอน ความซื่อสัตย์ ช่วยกันวิเคราะห์ข้อดีข้อเสีย ของตัวละคร แล้วครูถามนักเรียกว่าคนขายของทอนเงินให้ลูกค้าแล้วลูกค้ากลับนำเงินมาคืนที่เกิน นักเรียนคิดว่าการ์ตูนสอนให้คิดเรื่องอะไร แล้วลูกค้ามีพฤติกรรมอะไรที่บ่งบอกเห็นได้อย่างชัดเจน นักเรียนยกตัวอย่างเหตุการณ์ประเทศไทยของเรามีลักษณะอย่างไร แล้วให้นักเรียนออกมาอภิปราย แยกแยะว่าอะไรเป็นจริยธรรม อะไรเป็นการทุจริต

๒) ครูแจกกระดาษขนาด A๔ ให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น ให้นักเรียนเขียนสรุป เรื่อง การทุจริตที่เกิดขึ้นภายในระดับประเทศและจริยธรรมที่ใช้ในการป้องกันการทุจริตในระดับประเทศ โดยจัดทำเป็น Mind Map ไว้นำเสนอนิทรรศการในชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ ๓

๓) ให้นักเรียนนำเสนอผลงาน

๔) ครูแบ่งนักเรียนกลุ่มละๆ ๕ คน แต่ละกลุ่มไปศึกษาความรู้ เรื่อง ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต แตกต่างกันอย่างไร จากนั้นนำความรู้ที่ได้นำมาเสนอหน้าชั้น

๕) ให้นักเรียนกลุ่มอื่นๆ ตั้งประเด็นคำถามหลังจากที่ตัวแทนกลุ่มนำเสนอความรู้จบแล้วกลุ่มละ ๑ คำถาม แล้วให้กลุ่มที่เป็นเจ้าของเรื่องช่วยกันตอบคำถามให้ถูกต้อง

๖) ให้นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นความรู้ที่ได้รับจดลงในสมุด แล้วครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ หรือสุ่มเรียกนักเรียนให้ตอบเป็นรายบุคคล

๗) นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้สถานการณ์จำลองและช่วยกันคิด แสดงบทบาทสมมุติ ประกวดแต่ละกลุ่ม

๘) นักเรียนแต่ละกลุ่มหาข้อความการกระทำ พฤติกรรม หรือเรื่องราวที่เป็นข้อความสถานการณ์เพิ่มเติมมาเขียนใส่ในกระดาษชาร์ตที่ครูแจกให้ แล้วให้สมาชิกในกลุ่มทำแผ่นพับช่วยกันเผยแพร่ให้นักเรียน ครู ชุมชน หรือนำมาจัดป้ายนิเทศเพื่อปลุกจิตสำนึกกระตุ้นจริยธรรมต้านทุจริต

๙) นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) วิดีโอ เรื่อง การ์ตูนเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ตอน ความซื่อสัตย์ ฯลฯ https:www.youtube.com/watch?v=gr๒gtPGSGcg.

๒) ภาพข่าว ฯลฯ

๓) ใบความรู้ / สถานการณ์จำลองที่ ๑ - ๓

- การทำงานพิเศษ
- การรู้ข้อมูลภายใน
- การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๒) การร่วมกิจกรรมของนักเรียน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๒) ผลงานนักเรียน

๓) บอร์ดป้ายนิเทศ

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้
เรื่อง สถานการณ์จำลอง

สถานการณ์ที่ ๑ เรื่อง การทำงานพิเศษ

๑. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี ๖ สำนักงานสรรพากรจังหวัดในส่วนภูมิภาค ได้จัดตั้งบริษัทรับจ้าง ทำบัญชีและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับภาษีและมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับบริษัท โดยรับจ้างทำบัญชีและ ยื่นแบบแสดงรายการให้ผู้เสียภาษีในเขตจังหวัดที่รับราชการอยู่และจังหวัดใกล้เคียง กลับมีพฤติการณ์ช่วยเหลือผู้เสียภาษีให้เสียภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง และรับเงินค่าภาษีอากรจากผู้เสียภาษีบางรายแล้วมิได้นำไปยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีทำให้พฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว เป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับกรมสรรพากรว่าด้วยจรรยาข้าราชการ กรมสรรพากร พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๙ (๗) (๘) และอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามมาตรา ๘๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อีกทั้งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการโดยร้ายแรง และปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต และยังกระทำ การอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการ เพื่อให้บริษัทเอกชนที่ว่าจ้างนั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าบริษัทคู่แข่ง

๓. การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานอย่างเต็มที่แต่เอาเวลาไปรับงานพิเศษอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานตามกฎหมาย

สถานการณ์ที่ ๒ เรื่อง การรู้ข้อมูลภายใน

๑. นายช่าง ๕ แผนกชุมสายโทรศัพท์เคลื่อนที่ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ได้นำข้อมูล เลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ ๔๗๐ MHZ และระบบปลดล็อคไปขายให้แก่ผู้อื่น จำนวน ๔๐ หมายเลข เพื่อนำไปปรับจูนเข้ากับโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่นำไปใช้รับจ้างให้บริการโทรศัพท์แก่บุคคลทั่วไป คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๗ และ มาตรา ๑๖๔ และ มีความผิดวินัยข้อบังคับองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๔๔ และ ๔๖

๒. การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบข้อมูลโครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้านจึงบอกให้ญาติพี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าวเพื่อขายให้กับราชการในราคาที่สูงขึ้น

๓. การที่เจ้าหน้าที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงข่ายโทรคมนาคมทราบมาตรฐาน (Spec) วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวางโครงข่ายโทรคมนาคม แล้วแจ้งข้อมูลให้กับบริษัทเอกชนที่ตนรู้จัก เพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล

สถานการณ์ที่ ๓ เรื่อง การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน

๑. คณบดีคณะแพทย์ศาสตร์ ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริตด้วยการสั่งให้เจ้าหน้าที่นำเก้าอี้พร้อม ผ้าปลอกคลุมเก้าอี้ เครื่องถ่ายวิดีโอ เครื่องเล่นวิดีโอ กล้องถ่ายรูป และผ้าเต็นท์ นำไปใช้ในงานมงคลสมรสของบุตรสาว รวมทั้งรถยนต์ รถตู้ส่วนกลาง เพื่อใช้รับส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมพิธีและขนย้ายอุปกรณ์ทั้งที่บ้านพักและงานฉลองมงคลสมรสที่โรงแรม ซึ่งล้วนเป็นทรัพย์สินของทางราชการการกระทำของจำเลยนับเป็นการใช้อำนาจโดยทุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนตนอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดวินัยและอาญา ต่อมาเรื่องเข้าสู่กระบวนการในชั้นศาล ศาลพิเคราะห์พยานหลักฐานโจทก์แล้วเห็นว่าการกระทำของจำเลยเป็นการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อทำจัดการหรือรักษาทรัพย์ใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐและเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๑ และ ๑๕๗ จึงพิพากษาให้จำคุก ๕ ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท คำให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดี ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุกจำเลยไว้ ๒ ปี ๖ เดือนและปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท

๒. การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้มีหน้าที่ขับรถยนต์ของส่วนราชการนำน้ำมันในรถยนต์ไปขายและ นำเงินมาไว้ใช้จ่ายส่วนตัวทำให้ส่วนราชการต้องเสียงบประมาณ เพื่อซื้อน้ำมันรถมากกว่าที่ควรจะเป็นพฤติกรรมดังกล่าวถือเป็นการทุจริต เบียดบังผลประโยชน์ของส่วนรวมเพื่อประโยชน์ของตนเองและ มีความผิดฐานลักทรัพย์

๓. การที่เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้มีอำนาจอนุมัติให้ใช้รถราชการหรือการเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงนำรถยนต์ของส่วนราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัว

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สาเหตุการเกิดของผลประโยชน์ทับซ้อนทับซ้อน ในระดับประเทศ **เวลา** ๑ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในระดับประเทศได้

๒.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๒.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

สาเหตุการเกิดของผลประโยชน์ทับซ้อนในระดับประเทศ

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร (ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะกระบวนการคิดตัดสินใจ ทักษะการนำความรู้ไปใช้)

๒) ความสามารถในการคิด (วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีจิตสาธารณะ มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

๓) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

๔) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๕) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม

๖) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน

๗) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง

๘) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

๙) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ครูนำวิดีโอข่าวที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนมาให้นักเรียนดูและช่วยกันวิเคราะห์หัวข้อข่าวว่าผลประโยชน์ทับซ้อนคืออะไร มีลักษณะการกระทำใดเป็นการกระทำที่เป็นผลประโยชน์ทับซ้อน รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างไร ประเภทและรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างไร การรับผลประโยชน์ผลประโยชน์ทับซ้อน กิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อน แนวทาง การป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนโดยการจัดการเรียนการสอนโดยการบรรยาย ฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับกรณีความผิดที่กระทำเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

๒) ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๔ - ๕ คน ศึกษาใบความรู้ เรื่อง ผลประโยชน์ทับซ้อน (conflict of interest) ระดมความคิดเพื่อเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจถึงความรู้เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนว่า ผลประโยชน์ทับซ้อนคืออะไร มีลักษณะการกระทำใดเป็นการกระทำที่เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างไร ประเภทและรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างไร การรับผลประโยชน์ผลประโยชน์ทับซ้อน กิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อน แนวทางการป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อสรุปถึงสาเหตุการเกิดของผลประโยชน์ทับซ้อนในระดับประเทศ

๓) นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการระดมความคิด และช่วยกันหลอมรวมของทุกกลุ่มสรุปถึงสาเหตุการเกิดของผลประโยชน์ทับซ้อนในระดับประเทศ

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ใบความรู้ เรื่อง ผลประโยชน์ทับซ้อน (conflict of interest)

๒) วิดีโอข่าวที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

๒) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

๒) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้
เรื่อง ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interests)

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interests)

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการขัดกันของผลประโยชน์ (Conflict of interests) คือ สถานการณ์ที่บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งอันเป็นที่ไว้วางใจ (เช่น ทนายความ นักการเมือง ผู้บริหาร หรือ ผู้อำนวยการของบริษัทเอกชน หรือหน่วยงานรัฐ) เกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ทางวิชาชีพ (professional interests) อันส่งผลให้เกิดปัญหาที่เขาไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเป็นกลาง / ไม่ลำเอียง ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้น อาจส่งผลให้เกิดความไม่ไว้วางใจที่มีต่อบุคคลผู้นั้นว่าเขาจะสามารถปฏิบัติงานตามตำแหน่งให้อยู่ในครรลองของคุณธรรมจริยธรรมได้มากน้อยเพียงใด

ภาษาไทยใช้อยู่ ๓ อย่าง คือ

๑. ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. ผลประโยชน์ทับซ้อน

๓. ผลประโยชน์ขัดกัน

ผลประโยชน์ทับซ้อน ความหมายของ สำนักงาน ก.พ. สถานการณ์หรือการกระทำของบุคคล (ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท ผู้บริหาร) มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามาเกี่ยวข้องจนส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้น การกระทำดังกล่าวอาจเกิดขึ้นโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวทั้งเจตนาหรือไม่เจตนา หรือบางเรื่องเป็นการปฏิบัติสืบต่อกันมาจนไม่เห็นว่าจะเป็นสิ่งผิดแต่อย่างใด พฤติกรรมเหล่านี้เป็นการกระทำความผิดทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐที่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ (ประโยชน์ของส่วนรวม) แต่กลับตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง

แนวคิดของวิชาการ ให้ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อนไว้ ๔ ประการ ดังนี้

๑. ความหมายอย่างกว้าง หมายรวมถึงการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบอย่างต่อหน่วยงานหรือองค์การหรือต่อส่วนรวมแต่ดำเนินการตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของตนเอง ครอบครัวและเพื่อนฝูง

๒. ผลประโยชน์ทับซ้อนสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในหน่วยงานภาครัฐ องค์กรธุรกิจ สถาบันการศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรวิชาชีพต่างๆ โดยสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในระดับนโยบายของชาติ หน่วยงานราชการ และองค์กรในระดับท้องถิ่น ดังนั้นผลประโยชน์ทับซ้อนจึงมีมูลค่าความเสียหายตั้งแต่ไม่กี่ร้อยบาทไปจนถึงนับหมื่นล้านบาท และในบางกรณีความเสียหายมิได้ปรากฏออกมาในรูปของที่เป็นวัตถุ โดยแต่ยังรวมถึงผลประโยชน์มิใช่วัตถุอีกด้วย

๓. ผลประโยชน์ทับซ้อนมิได้จำกัดเฉพาะผลประโยชน์ของบุคคลเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการมีอคติในการตัดสินใจหรือดำเนินการอันมุ่งตอบสนองต่อผลประโยชน์ของหน่วยงานอีกหน่วยงานหนึ่งด้วย เช่น การที่บุคคลดำรงตำแหน่งซ้อนกันในสองหน่วยงาน อันก่อให้เกิดการทำบทบาทที่ขัดแย้งกัน และมีการใช้อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานหนึ่งไปรับผลประโยชน์ของอีกหน่วยงานหนึ่ง

๔. “การฉ้อราษฎร์บังหลวง”และ“การคอร์รัปชันเชิงนโยบาย” (Policy Corruption) ต่างก็เป็น รูปแบบหนึ่งของผลประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากทั้งสองรูปแบบต่างเป็นการใช้ตำแหน่งหน้าที่สำหรับมุ่งตอบสนองต่อผลประโยชน์ส่วนตัวและหรือพรรคพวก

สรุป ผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม ขัดกัน เจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่จึงต้องไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง

๑. การใช้ตำแหน่งไปดำเนินการเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจของตนเองโดยตรง
๒. ใช้ตำแหน่งไปช่วยเหลือญาติสนิทมิตรสหาย
๓. การรับผลประโยชน์โดยตรง
๔. การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์โดยใช้ตำแหน่งหน้าที่การงาน
๕. การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว
๖. การนำข้อมูลอันเป็นความลับของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว
๗. การทำงานอีกแห่งหนึ่งที่ขัดแย้งกับแห่งเดิม
๘. ผลประโยชน์ทับซ้อนจากการเปลี่ยนสถานที่ทำงาน
๙. การปิดบังความผิด

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รูปแบบผลประโยชน์ทับซ้อนระดับประเทศ และแนวทาง **เวลา** ๒ ชั่วโมง
การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในระดับประเทศ

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบผลประโยชน์ทับซ้อนระดับประเทศและแนวทาง การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในระดับประเทศ

๒.๒ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) รูปแบบผลประโยชน์ทับซ้อนระดับประเทศ

๒) แนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในระดับประเทศ

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ทักษะการวิเคราะห์
- ทักษะกระบวนการคิดตัดสินใจ
- ทักษะการนำความรู้ไปใช้

๒) ความสามารถในการคิด
(วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีจิตสาธารณะ มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

๓) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

๔) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม

๕) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม

๖) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน

๗) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงความหมายและสาเหตุของผลประโยชน์ทับซ้อนที่เรียนมาในชั่วโมงที่แล้ว

๒) นักเรียนในกลุ่มเดิมร่วมกันให้ศึกษาใบความรู้ เรื่อง รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

๓) ครูอธิบายให้นักเรียนฟังพร้อมทั้งเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจถึงความรู้เกี่ยวกับรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนส่งมีผลกระทบในระดับประเทศอย่างไร

ชั่วโมงที่ ๒

๑) นักเรียนในกลุ่มเดิมร่วมกันให้ศึกษาใบความรู้ เรื่อง แนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในระดับประเทศ

๒) ครูอธิบายให้นักเรียนฟังพร้อมทั้งเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจถึงความรู้เกี่ยวกับแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในระดับประเทศส่งมีผลกระทบอย่างไรบ้าง

๓) แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลการศึกษาทั้ง ๒ ใบความรู้คือ รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนและแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในระดับประเทศ

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ใบความรู้ เรื่อง รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

๒) ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในระดับประเทศ

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

๒) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

๒) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) รายงานสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

๒) รายงานสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

๖.บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้
เรื่อง รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อนรวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินมีลักษณะ ๗ ประการ ดังนี้

๑. หาผลประโยชน์ให้ตนเอง คือ การใช้อำนาจหน้าที่เพื่อตนเอง เช่น ข้าราชการใช้อำนาจหน้าที่ให้บริษัทตัวเองได้งานรับเหมาจากรัฐหรือฝากลูกหลานเข้าทำงาน เป็นต้น

๒. รับผลประโยชน์ คือ การรับสินบนหรือรับของขวัญ เช่น เป็นเจ้าพนักงานสรรพากรแล้วรับเงินจากผู้มาเสียภาษีหรือเป็นเจ้าหน้าที่จัดซื้อแล้วรับไม้กอล์ฟเป็นของกำนัลจากร้านค้า เป็นต้น

๓. ใช้อิทธิพลเป็นการเรียกผลตอบแทนในการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม

๔. ใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน เช่น การใช้รถยนต์ หรือคอมพิวเตอร์ราชการทำงานส่วนตัว เป็นต้น

๕. ใช้ข้อมูลลับของทางราชการ เช่น รู้ว่าราชการจะตัดถนนจึงรีบไปซื้อที่ดินในบริเวณดังกล่าวดักหน้าไว้ก่อน เป็นต้น

๖. รับงานนอก ได้แก่ การเปิดบริษัททำธุรกิจซ้อนกับหน่วยงานที่ตนเองทำงานอยู่ เช่น เป็นนักบัญชีแต่รับงานส่วนตัวจนไม่มีเวลาทำงานบัญชีในหน้าที่ให้กับหน่วยงาน เป็นต้น

๗. ทำงานหลังออกจากตำแหน่ง คือการไปทำงานให้กับผู้อื่นหลังออกจากที่ทำทำงานเดิม โดยใช้ความรู้หรืออิทธิพลจากที่เดิมมาชิงงาน หรือเอาประโยชน์โดยไม่เป็นธรรม เช่น เอาความรู้ในนโยบายและแผนของธนาคารประเทศไทยไปช่วยธนาคารเอกชนอื่นๆ หลังจากเกษียณ เป็นต้น

หลักสำคัญของการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. ชุมชนคาดหวังให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรม โดยให้ผลประโยชน์ของสาธารณะมีความสำคัญในอันดับต้น

๒. ความซื่อตรงต่อหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ยังเป็นรากฐานของหลักนิติธรรม (ประชาชนทุกคนเสมอภาคภายใต้กฎหมาย และต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม)

ใบความรู้
เรื่อง แนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

แนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interests : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้นและยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

ประมวลจริยธรรมในการป้องกันหาผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติราชการหลายประการ ดังปรากฏในประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมืองท้องถิ่นฝ่ายบริหาร พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดมาตรฐานจริยธรรม หมวด ๒ มาตรฐานจริยธรรม ส่วนที่ ๑ มาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก ข้อ ๕ ประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมืองท้องถิ่นฝ่ายสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดมาตรฐานจริยธรรม หมวด ๒ มาตรฐานจริยธรรม ส่วนที่ ๑ มาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก ข้อ ๕ และประมวลจริยธรรมของข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการ หมวด ๒ มาตรฐานจริยธรรม ส่วนที่ ๑ มาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลักข้อ ๓

การบริหารผลประโยชน์ทับซ้อน

หลักสำคัญของการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนมี ดังนี้

• ชุมชนคาดหวังให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรมโดยให้ผลประโยชน์สาธารณะ มีความสำคัญอันดับต้น

• ความซื่อตรงต่อหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ยังเป็นรากฐานของหลักนิติธรรม (ประชาชนทุกคนเสมอภาคภายใต้กฎหมายและต้องได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรม)

• ถ้าไม่จัดการผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่ก็จะละเลยประโยชน์สาธารณะและให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนตนหรือของคนบางกลุ่มแทนซึ่งจะมีผลต่อการปฏิบัติงานและอาจนำไปสู่การประพฤติมิชอบในที่สุด

• ผลประโยชน์ทับซ้อนไม่ได้ผิดในตัวมันเองเนื่องจากเจ้าหน้าที่ก็มีชีวิตส่วนตนมีบางครั้งที่ผลประโยชน์ส่วนตนจะมาขัดแย้งกับการทำหน้าที่แต่ประเด็นคือต้องเปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อนที่มี

• หน่วยงานภาครัฐต้องจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างโปร่งใสและพร้อมรับผิดชอบ มิฉะนั้นจะบั่นทอนความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน

• ปัจจุบันขอบเขตของผลประโยชน์ทับซ้อนขยายมากกว่าเดิม เนื่องจากมีการร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนรวมถึงระหว่างหน่วยงานภาครัฐทำให้มีความสัมพันธ์ซับซ้อน / ซ้อนทับมากขึ้น

• หน่วยงานควรตระหนักว่าผลประโยชน์ทับซ้อนจะเกิดขึ้นในการทำงานและต้องพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการระบุและเปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อน

• หน่วยงานต้องขจัดความเข้าใจผิดที่ว่าผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นเรื่องผิดในตัวมันเอง มิฉะนั้นคนก็จะพยายามปกปิด

• ผลประโยชน์ทับซ้อนจะเป็นสิ่งผิดก็ต่อเมื่อมีอิทธิพลต่อการทำงานหรือการตัดสินใจกรณีนี้เรียกว่ามีการใช้หน้าที่ในทางมิชอบหรือแม้แต่การฉ้อราษฎร์บังหลวง

• การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนสร้างประโยชน์มากมายแก่หน่วยงานเนื่องจาก

- ลดการทุจริตประพฤติมิชอบ
- สามารถแก้ข้อกล่าวหาเรื่องความลำเอียงได้ง่าย
- แสดงความยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล
- ประชาชนเชื่อมั่นว่าหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง

ผลประโยชน์ทับซ้อนมี ๓ ประเภทคือ

๑. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง (actual) มีความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและสาธารณะเกิดขึ้น

๒. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เห็น (perceived & apparent) เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่คนเห็นว่ามี แต่จริงๆ อาจไม่มีก็ได้ถ้าจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนประเภทนี้อย่างขาดประสิทธิภาพก็อาจนำมาซึ่งผลเสีย ไม่น้อยกว่าการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริงข้อนี้แสดงว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงแต่จะต้องประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมเท่านั้นแต่ต้องทำให้คนอื่นๆ รับรู้และเห็นด้วยว่าไม่ได้รับประโยชน์เช่นนั้นจริง

๓. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เป็นไปได้ (potential) ผลประโยชน์ส่วนตนที่มีในปัจจุบันอาจจะทับซ้อนกับผลประโยชน์สาธารณะได้ในอนาคต

หน้าที่ทับซ้อน (Conflict of duty) หรือผลประโยชน์เบียดซ้อนกัน (Competing interests) มี ๒ ประเภท

ประเภทแรก เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่ง เช่น เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและเป็นคณะกรรมการด้านระเบียบวินัยประจำหน่วยงานด้วย ปัญหาจะเกิดเมื่อไม่สามารถแยกแยะบทบาทหน้าที่ทั้งสองออกจากกันได้ อาจทำให้ทำงานไม่มีประสิทธิภาพหรือแม้กระทั่งเกิดความผิดพลาดหรือผิดกฎหมาย ปกติหน่วยงานมักมีกลไกป้องกันปัญหานี้โดยแยกแยะบทบาทหน้าที่ต่างๆ ให้ชัดเจน แต่ก็ยังมีปัญหาได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานที่มีกำลังคนน้อย หรือมีเจ้าหน้าที่บางคนเท่านั้นที่สามารถทำงานบางอย่างที่คนอื่นๆ ทำไม่ได้ คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยห่วงปัญหานี้กันเพราะดูเหมือนไม่มีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

ประเภทที่สอง เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่งบทบาท และการทำบทบาทหน้าที่ในหน่วยงานหนึ่งนั้นทำให้ได้ข้อมูลภายในบางอย่างที่อาจนำมาใช้เป็นประโยชน์แก่การทำบทบาทหน้าที่ให้แก่อีกหน่วยงานหนึ่งได้ ผลเสีย คือถ้านำข้อมูลมาใช้ก็อาจเกิดการประพฤติมิชอบหรือความลำเอียง /อคติต่อคนบางกลุ่ม ควรถือว่าหน้าที่ทับซ้อนเป็นปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนด้วยเพราะว่ามีหลักการจัดการแบบเดียวกัน นั่นคือการตัดสินใจทำหน้าที่ต้องเป็นกลางและกลไกการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนก็สามารถนำมาจัดการกับหน้าที่ทับซ้อนได้

หลักการสำหรับการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

• **ปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ** การทำเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณะเป็นหน้าที่หลักเจ้าหน้าที่ต้องตัดสินใจและให้คำแนะนำภายในกรอบกฎหมาย และนโยบายจะต้องทำงานในขอบเขตหน้าที่พิจารณาความถูกผิดไปตามเนื้อผ้าไม่ให้ผลประโยชน์ส่วนตนมาแทรกแซงรวมถึงความเห็นหรือทัศนคติส่วนบุคคลปฏิบัติต่อแต่ละบุคคลอย่างเป็นกลาง ไม่มีอคติลำเอียงด้วย เรื่อง ศาสนาอาชีพจุดยืนทางการเมืองเผ่าพันธุ์วงศ์ตระกูล ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ไม่เพียงปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้นแต่ต้องมีจริยธรรมด้วย

• **สนับสนุนความโปร่งใสและพร้อมรับผิด** การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนต้องอาศัยกระบวนการแสวงหาเปิดเผยและจัดการที่โปร่งใส นั่นคือเปิดโอกาสให้ตรวจสอบและมีความพร้อมรับผิด มีวิธีการต่างๆ เช่น จดทะเบียนผลประโยชน์โยกย้ายเจ้าหน้าที่จากตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อนการเปิดเผยผลประโยชน์ส่วนตน หรือความสัมพันธ์ที่อาจมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ถือเป็นขั้นตอนแรกของการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนการใช้กระบวนการอย่างเปิดเผยทั่วหน้าจะทำให้เจ้าหน้าที่ร่วมมือ และ สร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

• **ส่งเสริมความรับผิดชอบส่วนบุคคลและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง** การแก้ปัญหาหรือจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนจะสะท้อนถึงความยึดหลักคุณธรรมและความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่และองค์กรการจัดการต้องอาศัยข้อมูลนำเข้าจากทุกระดับในองค์กรฝ่ายบริหารต้องรับผิดชอบเรื่องการสร้างระบบและนโยบายและเจ้าหน้าที่ก็มีความรับผิดชอบต้องระบุผลประโยชน์ทับซ้อนที่ตนมีเจ้าหน้าที่ ต้องจัดการกับเรื่องส่วนตนเพื่อหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อนมากที่สุดเท่าที่ทำได้ และผู้บริหารก็ต้องเป็นแบบอย่างด้วย

• **สร้างวัฒนธรรมองค์กร** ผู้บริหารต้องสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุน การตัดสินใจในเวลาที่มีประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้น และการสร้างวัฒนธรรมแห่งความซื่อตรง ต่อหน้าที่ ซึ่งต้องอาศัยวิธีการดังนี้

- ให้ข้อแนะนำและการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์และ การปฏิบัติรวมถึงการใช้กฎเกณฑ์ที่มีในสภาพแวดล้อมการทำงาน

- ส่งเสริมให้มีการสื่อสารอย่างเปิดเผยและมีการเสวนาแลกเปลี่ยน เพื่อให้เจ้าหน้าที่สบายใจในการเปิดเผยและหารือเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในที่ทำงาน

- ป้องกันไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนที่เจ้าหน้าที่เปิดเผย เพื่อมิให้มีผู้นำไปใช้ในทางที่ผิด

- ให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายและกระบวนการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้รู้สึกเป็นเจ้าของและปฏิบัติตามในเวลาเดียวกันก็ต้องสร้างระบบโดยการพัฒนาในเรื่องต่อไปนี้

- มาตรฐานในการส่งเสริมความซื่อตรงต่อหน้าที่โดยรวมไว้ในข้อกำหนดทางจริยธรรม

- กระบวนการระบุความเสี่ยงและจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

- กลไกความพร้อมรับผิดทั้งภายในและภายนอก

- วิธีการจัดการ (รวมถึงการลงโทษ) ที่ทำให้เจ้าหน้าที่ถือว่าเป็นความรับผิดชอบของตนเองที่จะต้องทำตามกฎระเบียบและมาตรฐาน

แนวทางการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

• **กรอบการทำงาน** เป็นวิธีการกว้างๆ ไม่จำกัดอยู่กับรายละเอียดข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปพัฒนาเป็นรูปแบบการจัดการตามบริบทขององค์กรและกฎหมายได้มี ๖ ขั้นตอนสำหรับ การพัฒนาและการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

๑) ระบุว่ามีผลประโยชน์ทับซ้อนแบบใดบ้างที่มักเกิดขึ้นในองค์กร

๒) พัฒนานโยบายที่เหมาะสมรวมถึงกลยุทธ์การจัดการและแก้ไขปัญหา

๓) ให้การศึกษาแก่เจ้าหน้าที่และผู้บริหารระดับต่างๆ รวมถึงเผยแพร่นโยบายการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนให้ทั่วถึงในองค์กร

๔) ดำเนินการเป็นแบบอย่าง

๕) สื่อสารให้ผู้มีส่วนได้ เสีย ผู้รับบริการ ผู้สนับสนุนองค์กร และชุมชนทราบถึงความมุ่งมั่นในการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

๖) บังคับใช้นโยบายและทบทวนนโยบายสม่ำเสมอ

• รายละเอียดแต่ละขั้นตอน

๑) การระบุผลประโยชน์ทับซ้อน

- ขั้นตอนแรกนี้ คือ การระบุว่าในการทำงานของหน่วยงานมีจุดใดบ้างที่เสี่ยงต่อการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนและผลประโยชน์ทับซ้อนที่จะเกิดขึ้นได้นั้นมีประเภทใดบ้าง

- เป้าหมายสำคัญ คือ องค์กรต้องรู้ว่าอะไรคือผลประโยชน์ทับซ้อนที่เป็นไปได้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริงและที่เห็น

- การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่มีส่วนสำคัญ เพราะจะทำให้ระบุจุดเสี่ยงได้ครอบคลุมและ ทำให้เจ้าหน้าที่รู้สึกเป็นเจ้าของและร่วมมือกับนโยบาย

- ตัวอย่างของผลประโยชน์ส่วนตน เช่น ผลประโยชน์ทางการเงิน / เศรษฐกิจ (เช่น หนี้) ธุรกิจส่วนตัว / ครอบครัวความสัมพันธ์ส่วนตัว (ครอบครัว ชุมชน ชาติพันธุ์ ศาสนา ฯลฯ) ความสัมพันธ์กับ องค์กรอื่น (เอ็นจีโอ สหภาพการค้า พรรคการเมือง ฯลฯ) การทำงานเสริมความเป็นอริ / การแข่งขันกับคนอื่น / กลุ่มอื่น

- ตัวอย่างของจุดเสี่ยง เช่น การปฏิสัมพันธ์กับภาคเอกชนการทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจตราเพื่อควบคุมคุณภาพมาตรฐานของการทำงานหรืออุปกรณ์ในภาคธุรกิจการออกใบอนุญาต การให้บริการที่อุปสงค์มากกว่าอุปทาน การกระจายงบราชการ การปรับการลงโทษการให้เงิน / สิ่งของสนับสนุนช่วยเหลือผู้เดือดร้อน การตัดสินข้อพิพาท ฯลฯ ทั้งนี้รวมถึงงานที่สาธารณะหรือสื่อมวลชนให้ความสนใจเป็นพิเศษ

- การระบุผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ต้องพิจารณานิยาม และข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

๒) พัฒนากลยุทธ์และตอบสนองอย่างเหมาะสม

- องค์ประกอบประการหนึ่งในการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน คือ ความตระหนักของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับวิธีการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนรวมถึงความรับผิดชอบของแต่ละคน ดังนั้นกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการต้องแยกให้ชัดระหว่างความรับผิดชอบขององค์กร และความรับผิดชอบของสมาชิกในองค์กรและยังต้องทำให้ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่สามารถ

- รู้ได้ว่าเมื่อใดมีผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้น และในแบบใด (แบบเกิดขึ้นจริง แบบที่เห็นหรือแบบเป็นไปได้)

- เปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อน และบันทึกกลยุทธ์ต่างๆ ที่ใช้เพื่อการจัดการ

- ติดตามประสิทธิภาพของกลยุทธ์ที่ใช้

๓) ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ และหัวหน้างานระดับสูง

- เพื่อให้การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนมีประสิทธิภาพต้องมีการให้ความรู้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่เจ้าหน้าที่ในองค์กรเอกชนที่มาทำสัญญา อาสาสมัครหัวหน้างานระดับสูง และกรรมการบริหาร การให้ความรู้จะเริ่มตั้งแต่การปฐมนิเทศ และมีอย่างต่อเนื่องในระหว่างทำงาน เจ้าหน้าที่ทุกคนควรสามารถเข้าถึงนโยบาย และข้อมูลที่จะช่วยให้พวกเขาสามารถระบุ และเปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อนส่วนตัวผู้บริหารเองก็ต้องรู้วิธีจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

- ขั้นตอนแรกของการให้ความรู้ คือ สร้างความเข้าใจว่าอะไรคือผลประโยชน์ทับซ้อน ผลประโยชน์ทับซ้อนใดเกิดขึ้นบ่อยในองค์กร อะไรคือจุดเสี่ยงที่ระบุในนโยบาย รวมถึงความแตกต่างของความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามนโยบายของผู้มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันควรให้เอกสารบรรยายพร้อมตัวอย่างที่ชัดเจนสำหรับการระบุ และจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน โดยเน้นตรงที่เป็นจุดเสี่ยงมากๆ เช่น การติดต่อ การร่วมทำงานกับภาคเอกชน การแลกเปลี่ยนบุคลากรกับภาคเอกชน การแปรรูป การลดขั้นตอน และกระจายอำนาจ ความสัมพันธ์กับเอ็นจีโอ และกิจกรรมทางการเมือง เป็นต้น

- นอกจากการให้ความรู้แล้วความตื่นตัว และเอาใจใส่ของผู้บริหารรวมถึงกลยุทธ์ การจัดการที่มีประสิทธิภาพจะมีส่วนอย่างสำคัญในการช่วยให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามการสร้างความตื่นตัว และความเอาใจใส่จะช่วยในการแสวงหาจุดเสี่ยง และพัฒนาวิธีการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป

๔) ดำเนินการเป็นแบบอย่าง

- การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยความทุ่มเทของผู้ที่อยู่ในตำแหน่งระดับบริหารซึ่งต้องแสดงภาวะผู้นำสนับสนุนนโยบาย และกระบวนการอย่างแข็งขันสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่เปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อน และให้ความช่วยเหลือแก้ไขผู้บริหารมีความสำคัญเนื่องจากเจ้าหน้าที่มักจะคำนึงถึงสิ่งที่ผู้บริหารให้ความสนใจ

- ผู้บริหารต้อง

(๑) พิจารณาว่ามีข้อมูลเพียงพอที่จะชี้ว่าหน่วยงานมีปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนหรือไม่

(๒) ชั่งน้ำหนักประโยชน์ขององค์กร ประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์สาธารณะ และพิจารณาว่าอะไรคือวิธีที่ดีที่สุดในการจัดการหรือแก้ไขผลประโยชน์ทับซ้อน และ

(๓) พิจารณาปัจจัยอื่นๆ รวมถึงระดับ และลักษณะของตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรวมถึงลักษณะของผลประโยชน์ทับซ้อน

๕) สื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย

- ประเด็นสำคัญ คือ ภาพลักษณ์ขององค์กรในการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียเนื่องจากไม่ว่าจะสามารถจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อนได้ดีเพียงใดถ้าผู้มีส่วนได้เสียรับรู้เป็นตรงกันข้ามผลเสียที่เกิดขึ้นก็เลวร้ายไม่แพ้กัน

- การทำงานกับองค์กรภายนอกไม่ว่าเป็นเอ็นจีโอ หรือภาคธุรกิจ องค์กรต้องระบุจุดเสี่ยงของผลประโยชน์ทับซ้อนก่อน และพัฒนาวิธีป้องกัน ไม่ว่าเป็นเรื่องข้อมูลภายใน หรือโอกาสการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ และต้องแจ้งแก่องค์กรภายนอกให้ทราบนโยบายการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนและผลที่ตามมาหากไม่ปฏิบัติตามนโยบาย เช่น ยกเลิกสัญญา หรือดำเนินการตามกฎหมายบางองค์กรภาครัฐจะอาศัยจริยธรรมธุรกิจเพื่อสื่อสารเกี่ยวกับหน้าที่ และความพร้อมรับผิดที่ผู้ทำธุรกิจมีกับหุ้นส่วน และผู้ทำสัญญาด้วย

- นอกจากนี้ควรสื่อสารแบบสองทางกับองค์กรภายนอก อาจใช้วิธีต่างๆ เช่น ให้มีส่วนร่วมในการระบุจุดเสี่ยง และร่วมกันพัฒนากลไกป้องกันแก้ไขปัญหา ขอรับฟังความเห็นต่อร่างนโยบายการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน ร่วมทบทวน และปรับปรุงกลไกการแสวงหา และแก้ไขผลประโยชน์ทับซ้อนวิธีเหล่านี้จะทำให้ได้นโยบายที่สอดคล้องความคาดหวังสาธารณะ และได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ในการร่วมกันจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้มีส่วนได้เสียนี้ องค์กรภาครัฐต้องทำให้การตัดสินใจทุกขั้นตอนโปร่งใส และตรวจสอบได้

๖) การบังคับใช้และทบทวนนโยบาย

- ระบบจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนต้องได้รับการทบทวนประสิทธิภาพสม่ำเสมอ โดยสอบถามข้อมูลจากผู้ใช้ระบบ และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ เพื่อให้ระบบใช้ได้จริง และตอบสนองต่อสภาพ การทำงานรวมถึงสภาพสังคม เศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง อีกทั้งยังสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ และความร่วมมือนอกจากนี้ยังอาจเรียนรู้จากองค์กรอื่นๆ การแสวงหาการเรียนรู้เช่นนี้ยังเป็นการสื่อสารว่าองค์กรมีความมุ่งมั่นในการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนอีกด้วย การทบทวนควรครอบคลุมจุดเสี่ยง และมาตรการ และผลการทบทวนหรือมีการเปลี่ยนแปลงต้องสื่อสารให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติให้เข้าใจ และปรับเปลี่ยน การทำงานให้สอดคล้องกัน โดยอาจพัฒนาระบบสนับสนุนเพื่อช่วยพัฒนาทักษะและการให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่การเปิดเผยและรายงานข้อสงสัยเกี่ยวกับการประพฤติมิชอบ และการบริหารที่บกพร่อง / อคติของภาครัฐเป็นรากฐานของความถูกต้องเป็นธรรม (integrity) และการยึดมั่น ยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วย ความละอาย และความไม่ทนต่อทุจริต **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะความละอาย และความไม่ทนต่อทุจริต **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละอาย และความไม่ทนต่อทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละอาย และไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

๑.๓ ตระหนัก และเห็นความสำคัญของการต่อต้าน และป้องกันการทุจริต

๒.จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะความละอาย และความไม่ทนต่อการทุจริตในระดับประเทศ

๒.๒ นักเรียนตระหนัก และเห็นความสำคัญของการต่อต้าน และป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

ลักษณะความละอาย และความไม่ทนต่อการทุจริตในระดับประเทศ

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด

๑) ทักษะการสังเกต

๒) ทักษะการระบุ

๒) ความสามารถในการสื่อสาร

(ฟัง พูด อ่าน เขียน)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

(วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม

๒) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๓) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑ - ๒**ชมคลิปวีดีโอ "กระเป๋าตังค์" ผลงานรองชนะเลิศการประกวดสื่อป้องกันการทุจริตระดับอุดมศึกษา จากที่มาของคลิป คือ** https://www.youtube.com/watch?v=Z๖h๔OuywCgE

๑. **สนทนา อภิปราย ร่วมกันจากเหตุการณ์ในคลิปวีดีโอ "กระเป๋าตังค์" ผลงานรองชนะเลิศการประกวดสื่อป้องกันการทุจริตระดับอุดมศึกษา โดยชี้ให้เห็นถึงผลเสียที่เกิดจากการทุจริต**

๒. **ชมคลิปวีดีโอ เรื่อง ลอกการบ้านเพื่อนมันไม่ดียังไงไปดู**

ที่มาของคลิปวีดีโอ https://www.youtube.com/watch?v=๘O๕uHKs๔qLM

๓. สนทนา อภิปราย คลิปวีดีโอ เรื่อง ลอกการบ้านเพื่อนมันไม่ดียังไงไปดู เพื่อชี้ให้นักเรียนได้เล็งเห็น และตระหนักถึงการทุจริตเป็นสิ่งที่ไม่ดี รวมทั้งอธิบายถึง เรื่อง ของการลอกการบ้าน เป็นการทุจริตที่จะสามารถขยายไปสู่การทุจริตที่ร้ายแรงขึ้นได้

๔. กิจกรรมระดมสมอง โดยให้นักเรียนช่วยกันคิดว่า ผลเสียของการไม่ทำการบ้าน / ชิ้นงานเอง ส่งผลอย่างไรบ้าง ลงบนกระดาษชาร์ต

๕. ครูแจกใบงาน เรื่อง ทำการบ้าน / ชิ้นงาน มีทั้งข้อดี และข้อเสีย

๗. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อความสร้างความตระหนัก โดยเน้นย้ำกิจกรรมการเรียนการสอนจากสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น เราจะต้องเกิดพฤติกรรมที่ละลายต่อการกระทำความผิด การไม่ยอมรับ และต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ลอกการบ้านเพื่อนมันไม่ดียังไงไป ดูhttps://www.youtube.com/watch?v=๘O๕uHKs๔qLM

๒) คลิปวีดีโอ "กระเป๋าตังค์" ผลงานรองชนะเลิศการประกวดสื่อป้องกันการทุจริตระดับอุดมศึกษา https://www.youtube.com/watch?v=Z๖h๔OuywCgE

๓) กระดาษชาร์ต

๔) ใบงาน เรื่อง ทำการบ้าน / ชิ้นงาน มีทั้งข้อดี และข้อเสีย

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ใบงาน เรื่อง ทำการบ้าน / ชิ้นงาน มีทั้งข้อดี และข้อเสีย

๒) สังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบประเมินใบงาน

๒) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนได้คะแนนระดับดีขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบงาน

เรื่อง ทำการบ้าน / ชิ้นงาน มีทั้งข้อดี และข้อเสีย

ชื่อ .....สกุล .....ชั้น..... เลขที่.....

โรงเรียน .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนผังมโนทัศน์ผลดีและผลเสียเกี่ยวกับการทำการบ้าน / ชิ้นงาน

ผลดี
ทำการบ้าน / ชิ้นงานเอง

ผลเสีย
ไม่ทำการบ้าน / ชิ้นงานเอง

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วย ความละอายและความไม่ทนต่อทุจริต **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การลงโทษทางสังคมในระดับประเทศ **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละอาย และความไม่ทนต่อทุจริต
๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละอาย และไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๑.๓ ตระหนัก และเห็นความสำคัญของการต่อต้าน และป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงโทษทางสังคม
๒.๒ นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ถึงผลที่ได้รับจากการลงโทษทางสังคมในระดับประเทศ
๕.๒ นักเรียนตระหนัก และเห็นความสำคัญของการลงโทษทางสังคม

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

การลงโทษทางสังคมในระดับประเทศ

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด
- ทักษะการสังเกต
- ทักษะการระบุ

๒) ความสามารถในการสื่อสาร
(ฟัง พูด อ่าน เขียน)

๑) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
(วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
๒) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
๓) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑ - ๒

๑) ครูสอบถามนักเรียนด้วยประเด็นคำถาม สังคมคืออะไร แล้วบันทึกคำตอบของนักเรียนบนกระดานพร้อมทั้งอธิบายความหมาย

๒) สนทนา อภิปราย ร่วมกันเกี่ยวกับหากสังคมไม่ปฏิบัติตามปัญหาทางสังคม จะมีแนวทางแก้ไขเพื่อการควบคุมและสร้างบทลงโทษทางสังคม
๓) สนทนา อภิปราย ในประเด็น การลงโทษทางสังคมในระดับประเทศกระทำด้วยวิธีการใดบ้าง
๔) ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดตระหนักและเห็นความสำคัญและผลที่ได้รับจากการลงโทษทางสังคม
๕) ให้นักเรียนแต่งคำขวัญรณรงค์ เรื่อง บทลงโทษทางสังคม

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) กระดาษชาร์ต

๒) สี

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) การแต่งคำขวัญ

๒) สังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบประเมินการแต่งคำขวัญ

๒) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๓ เกณฑ์การติดสิน

นักเรียนได้ระดับดีขึ้นไปถือว่า ผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วย ความละอายและความไม่ทนต่อทุจริต **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตของกลุ่มประเทศอาเซียน **เวลา** ๔ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละอาย และความไม่ทนต่อการทุจริต
๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละอาย และไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๑.๓ ตระหนัก และเห็นความสำคัญของการต่อต้าน และป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความไม่ทน และความละอายต่อการทุจริต
๒.๒ นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ถึงผลเสียจากการทุจริตจากกรณีตัวอย่างเกี่ยวกับความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตของกลุ่มประเทศอาเซียน
๒.๓ นักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริตในระดับ กลุ่มประเทศอาเซียน

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตของกลุ่มประเทศอาเซียน

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด
๑. ทักษะการสังเกต
๒. ทักษะการระบุ
๒) ความสามารถในการสื่อสาร
(ฟัง พูด อ่าน เขียน)
๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
(วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
๒) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๓) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑ - ๒

๑) ชมคลิปวีดีโอ เรื่อง จับเด็กใช้อุปกรณ์โกงข้อสอบแพทย์ มหาวิทยาลัยรังสิต | ๐๙-๐๕-๕๙ | ชัดทันข่าว ฮอลิเดย์ | ThairathTV โดยที่มาของคลิปวีดีโอhttps://www.youtube.com/watch?v=xrUiXZ๖jhVg

๒) สนทนา อภิปราย ร่วมกัน หลังรับชมคลิปวีดีโอ เรื่อง จับเด็กใช้อุปกรณ์โกงข้อสอบแพทย์ มหาวิทยาลัยรังสิต โดยชี้ให้เห็นถึงผลเสียที่เกิดจากการทุจริตในการสอบและความรับผิดชอบที่ต้องรับจากผลของการกระทำผิดจากการทุจริตในการสอบ

๓) สนทนา อภิปราย เพื่อชี้ให้นักเรียนได้ เล็งเห็น และตระหนักถึงการทุจริตเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่จำเป็นต้องลอกข้อสอบ แต่มีวิธีการที่จะสอบให้ได้คะแนนหลายวิธี โดยอาจใช้ประเด็นต่อไปนี้

- นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับเหตุการณ์การลอกข้อสอบ
- นักเรียนคิดว่าสาเหตุใดบ้างที่ทำให้ลอกข้อสอบ และจะแก้ปัญหานั้นอย่างไร (ครูพยายามชี้ให้เห็นว่าการลอกข้อสอบไม่ดี)

๔) แจกใบงาน เรื่อง รู้สึกอย่างไรกับข่าวนี้

ชั่วโมงที่ ๓ - ๔

๕) สนทนา อภิปราย โดยครูเป็นผู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดตระหนักและเห็นความสำคัญของ การต่อต้านและป้องกันการทุจริต โดยการเริ่มจากการไม่ลอกข้อสอบ

๖) ครูเชื่อมโยงโดยนำบทความทางวิชาการ ปัญหาการคอรัปชั่นของกลุ่มประเทศอาเซียน (สำนักวิชาการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร http://wwwparliament.go.th

๗) กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวีดีโอ เรื่อง จับเด็กใช้อุปกรณ์โกงข้อสอบแพทย์ ม.รังสิต | ๐๙-๐๕-๕๙ | ชัดทันข่าว ฮอลิเดย์ | ThairathTV ที่มาของคลิปวีดีโอ https://www.youtube.com/watch?v=xrUiXZ๖jhVg

๒) ใบงาน เรื่อง รู้สึกอย่างไรกับข่าวนี้

๓) กระดาษชาร์ต

๔) บทความทางวิชาการ ปัญหาการคอรัปชั่นของกลุ่มประเทศอาเซียน (สำนักวิชาการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร http://wwwparliament.go.th

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๒) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

๓) การนำเสนอผลงาน

๔) ใบงาน เรื่อง รู้สึกอย่างไรกับข่าวนี้

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๒) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

๓) แบบบันทึกการนำเสนอผลงาน

๔) แบบประเมินใบงาน

๕.๓ เกณฑ์การติดสิน

นักเรียนได้ระดับดีขึ้นไปถือว่า ผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบงาน

เรื่อง รู้สึกอย่างไรกับภาพต่อไปนี้

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น..... .....เลขที่.....

โรงเรียน .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพและวิเคราะห์ว่าภาพดังกล่าวเกิดผลเสียอย่างไร มีวิธีการแก้ไขอย่างไร

ผลเสีย คือ

.....

.....

.....

วิธีการแก้ไข

.....

.....

ผลเสีย คือ

.....

.....

.....

วิธีการแก้ไข

.....

.....

ผลเสีย คือ

.....

.....

.....

วิธีการแก้ไข

.....

.....

ปัญหาการคอร์รัปชันของกลุ่มประเทศอาเซียน

โชคสุข กรกิตติชัย
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ สำนักวิชาการ

ปัญหาการคอร์รัปชันถือเป็นปัญหาหลักที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาของประเทศสมาชิก ส่วนใหญ่ในอาเซียน จากผลการจัดอันดับของหน่วยงาน Transparency International (TI) ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระระหว่างประเทศที่ดำเนินการประเมินผลการรับรู้การคอร์รัปชันของประเทศต่างๆ ทั่วโลกอย่างต่อเนื่องโดยได้มีการจัดทำดัชนีการรับรู้การคอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) ซึ่งเป็นดัชนีที่ได้รับการยอมรับจากทั่วโลกว่าสามารถใช้เปรียบเทียบระดับการรับรู้การคอร์รัปชันของภาครัฐ ในประเทศต่าง ๆได้เป็นอย่างดี โดยเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙ ที่ผ่านมาหน่วยงาน Transparency International (TI) ได้มีการเปิดเผยผลดัชนีการรับรู้การคอร์รัปชันที่กรุงเบอร์ลิน ประเทศสาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งเป็นการนำเสนอ

ผลการวัดดัชนี และการจัดอันดับของปี ๒๕๕๘ (ค.ศ.๒๐๑๕) ครั้งที่ ๒๑ โดยเป็นการนำเสนอดัชนีและอันดับของประเทศที่เข้าร่วมการประเมินจำนวน ๑๖๘ ประเทศทั่วโลก ซึ่งวิธีการวัดระดับการรับรู้การคอร์รัปชันของภาครัฐในแต่ละประเทศนั้น นำมาจากผลการสำรวจซึ่งประกอบไปด้วยการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและความคิดเห็นของนักธุรกิจ โดยค่าดัชนีนั้นจะเริ่มตั้งแต่ ๐ แสดงถึงระดับการรับรู้การคอร์รัปชันที่สูงที่สุดจนถึง ๑๐๐ แสดงถึงระดับการรับรู้การคอร์รัปชันที่ต่ำที่สุด

จากภาพรวมของผลการศึกษาพบว่า ประเทศส่วนใหญ่ ๒ ใน ๓ ของโลก มีดัชนีการรับรู้ที่ต่ำกว่า ๕๐ ซึ่งสามารถสะท้อนถึงปัญหาการคอร์รัปชันที่ยังคงมีอยู่ทั่วโลกการจะต่อสู้กับปัญหาการคอร์รัปชันได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย สำหรับประเทศในกลุ่มอาเซียนนั้นก็มีปัญหาในเรื่องการคอร์รัปชันซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ โดยดูได้จากผลดัชนีการรับรู้การคอร์รัปชันของประเทศในกลุ่มอาเซียน (ยกเว้นประเทศบรูไนดารุสซาลาม ซึ่งไม่ได้เข้าร่วมการประเมิน) ดังผลการศึกษาที่ได้แสดงในตาราง ต่อไปนี้

พ.ศ. ๒๕๕๗ (ค.ศ. ๒๐๑๔)			**พ.ศ. ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕)**		
อันดับของประเทศ (๑๗๕ ประเทศ)	**ประเทศ**	**ดัชนี (๑๐๐)**	**อันดับของประเทศ (๑๖๘ ประเทศ)**	**ประเทศ**	**ดัชนี (๑๐๐)**
๗	สิงคโปร์	๘๔	๘	สิงคโปร์	๘๕
๕๐	มาเลเซีย	๕๒	๕๔	มาเลเซีย	๕๐
๘๕	ฟิลิปปินส์	๓๘	๗๖	ไทย	๓๘
๘๕	ไทย	๓๘	๘๘	อินโดนีเซีย	๓๖
๑๐๗	อินโดนีเซีย	๓๔	๙๕	ฟิลิปปินส์	๓๕
๑๑๙	เวียดนาม	๓๑	๑๑๒	เวียดนาม	๓๑
๑๔๕	ลาว	๒๕	๑๓๙	ลาว	๒๕
๑๕๖	กัมพูชา	๒๑	๑๔๗	เมียนมา(พม่า)	๒๒
๑๕๖	เมียนมา (พม่า)	๒๑	๑๕๐	กัมพูชา	๒๑

แหล่งที่มา : องค์กรโปร่งใสนานาชาติ (ค.ศ. ๒๐๑๔ และ ค.ศ. ๒๐๑๕)

จากตาราง จะพบว่าประเทศส่วนใหญ่ในอาเซียนมีค่าดัชนีอยู่ในระดับต่ำ โดยต่ำกว่า ๕๐ ทุกประเทศ ยกเว้นประเทศสิงคโปร์ และประเทศมาเลเซีย โดยประเทศสิงคโปร์ได้รับการจัดอันดับที่ ๘ ซึ่งถือว่าเป็นอันดับต้นๆ ของการประเมิน ขณะที่ประเทศมาเลเซียอยู่ที่อันดับที่ ๕๔ ตามมาด้วยประเทศไทย ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งอยู่ที่อันดับ ๗๖, ๘๘ และ ๙๕ ตามลำดับ ขณะที่ประเทศเวียดนาม ประเทศลาว ประเทศเมียนมา (พม่า) และประเทศกัมพูชา มีค่าดัชนีที่ต่ำมาก โดยได้อันดับที่ ๑๑๒, ๑๓๙, ๑๔๗ และ ๑๕๐ ตามลำดับ (ศศิวิมล วรุณศิริ ปวีณวัฒน์, ๒๕๕๙) ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาการคอร์รัปชันที่ยังคงอยู่ในระดับสูง

ในกลุ่มประเทศ CLMV (คือ กลุ่มประเทศที่มีศักยภาพดี ประกอบด้วยประเทศกัมพูชา ประเทศลาว ประเทศเมียนมา (พม่า) และประเทศเวียดนาม ซึ่งเป็นประเทศในกลุ่ม ASEAN ที่มีแนวโน้มเศรษฐกิจโตต่อเนื่อง และยังมีแร่ธาตุทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ และยังมีค่าจ้างแรงงานไม่สูง โดยกลุ่มประเทศ CLMV จึงเป็นประเทศที่มีคนสนใจเข้าไปลงทุนการผลิต และการตลาด) (กลุ่มประเทศ CLMV ใน ASEAN, ม.ป.ป.)

นอกจากนั้น หากเปรียบเทียบผลการจัดอันดับปี ๒๕๕๗ กับปี ๒๕๕๘ พบว่า ประเทศไทย ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศเวียดนาม ประเทศลาว และประเทศเมียนมา (พม่า) มีอันดับที่ดีขึ้น อย่างไร ก็ตามหากพิจารณาจากค่าดัชนีพบว่า ไม่ได้มีความแตกต่างจากปี ๒๕๕๗ มากนัก กลุ่มประเทศอาเซียนจึงยังคงเป็นกลุ่มประเทศที่มีความหลากหลายของระดับการคอร์รัปชัน โดยที่ผ่านมาอาเซียนเป็นภูมิภาคที่ได้รับความสนใจอย่างมากในประเด็นที่อาเซียนเองมีความหลากหลายของระดับเศรษฐกิจ การเจริญเติบโตของประเทศ ขณะเดียวกันปัญหาการคอร์รัปชันก็ยังคงเป็นปัญหาเรื้อรังที่ประเทศสมาชิกส่วนใหญ่ยังคงเผชิญอยู่ (ศศิวิมล วรุณศิริ ปวีณวัฒน์, ๒๕๕๙) ตัวอย่างเช่น **ประเทศฟิลิปปินส์** นับเป็นประเทศที่มีปัญหาการคอร์รัปชันรุนแรงโดยเฉพาะการคอร์รัปชันของกลุ่มผู้นำประเทศในอดีต ซึ่งผู้นำบางท่านที่เคยเป็นความหวังของคนฟิลิปปินส์ แต่ก็ยังต้องเผชิญกับปัญหาคอร์รัปชันเช่นกัน การคอร์รัปชันเป็นตัวบ่อนทำลายการพัฒนาเศรษฐกิจของฟิลิปปินส์เป็นอย่างมากจากประเทศที่คาดหมายว่า น่าจะพัฒนาได้เร็วที่สุดหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ สงบลง กลับกลายเป็นว่าฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่พัฒนาได้เชื่องช้ามาก อันเนื่องมาจากการคอร์รัปชันของหน่วยงานภาครัฐจำนวนมากนั่นเอง **ประเทศอินโดนีเซีย** ก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีปัญหาการคอร์รัปชันเรื้อรังมาช้านาน มีการสร้างวัฒนธรรมการคอร์รัปชันในหมู่ทหาร และนักการเมืองจนทำให้ นักลงทุนต่างชาติที่ต้องการเข้าไปลงทุนในอินโดนีเซียต้องเตรียมบวกค่าต้นทุนใต้โต๊ะเวลาติดต่อทำธุรกิจในเกาะชวา แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง หลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ แต่รัฐบาลที่เข้ามาใหม่ก็ดูเหมือนว่าไม่สามารถแก้ปัญหาคอร์รัปชันในประเทศที่มีศักยภาพสูงในการพัฒนาอย่างอินโดนีเซียได้ ถึงแม้อินโดนีเซียจะมีการจัดตั้ง “องค์การปราบปรามคอร์รัปชัน” หรือ Corruption Eradication Commission แต่ก็ดูเหมือนว่า ยังไม่สามารถแก้ปัญหาการคอร์รัปชันได้ เนื่องจากนักการเมืองบางกลุ่มยังคงปกป้องผลประโยชน์ของตนเอง และแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวบนตำแหน่งหน้าที่ได้เข้าไปแทรกแซง การทำงานขององค์กรดังกล่าวทั้งฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซียจึงเป็นตัวอย่างที่ดีที่สะท้อนปัญหา การฉ้อฉลอำนาจ หรือ Power Corrupt ของเหล่าผู้นำประเทศ **ประเทศเวียดนาม** เป็นประเทศที่ได้รับการจับตามองมากที่สุดในอาเซียน เนื่องจากมีอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูง อย่างไรก็ดี ระดับค่า CPI ปี ๒๕๕๘ มีเพียง ๓๑ คะแนน สะท้อนให้เห็นถึงความโปร่งใสของรัฐบาลพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามในสายตาของประชาชนในประเทศว่ายังอยู่ในระดับต่ำเช่นกัน **ประเทศมาเลเซีย** ตลอดระยะเวลาที่พรรคอัมโนครองอำนาจภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี นายมหาเธร์ มูฮัมหมัด จนกระทั่งนายนาจิบ ราซักก์ มาเลเซียได้พัฒนาประเทศขึ้นมาเป็นเบอร์ ๒ ของอาเซียน นอกเหนือจากความเข้มแข็งของรัฐบาลแล้ว เหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้มาเลเซียสามารถพัฒนาขึ้นมาได้รวดเร็ว คือ การเอาจริงเอาจังกับ การปราบปรามปัญหาการทุจริตโดยเฉพาะการบังคับใช้กฎหมายที่รุนแรงกับเหล่าเจ้าหน้าที่รัฐที่ฉ้อโกงทั้งหลาย (ตามไปดู ! ปัญหาคอร์รัปชันในอาเซียน ปัญหาที่แก้ไม่ตก, ๒๕๕๖) **ประเทศไทย** โดยรัฐบาลไทยชุดปัจจุบัน (คณะรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับนโยบายการต่อต้านคอร์รัปชัน โดยเป็นนโยบายหนึ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ นอกจากนั้นแล้ว องค์กรธุรกิจภาคเอกชนก็ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยกำจัดปัญหาการคอร์รัปชันในประเทศโดยได้มีการร่วมกับภาครัฐ และภาคส่วนอื่นๆ

ดังนั้น ความพยายามในการแก้ไขปัญหาการคอร์รัปชัน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่กลุ่มประเทศอาเซียน มิอาจละเลยได้ โดยอาเซียนเองก็ได้ตระหนักถึงปัญหา และมีแนวนโยบายในการแก้ไขทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค ต่อมาได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจร่วมกันเพื่อต่อต้านคอร์รัปชัน ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ (ค.ศ. ๒๐๐๔) โดยกลุ่มประเทศอาเซียนได้ร่วมมือกันก่อตั้งหน่วยงานชื่อว่า **"South-East Asian Parties Against Corruption (SEA-PAC)"** และมีสัญลักษณ์ของหน่วยงาน ดังนี้ ๔ สัญลักษณ์ของ South - East Asian Parties Against Corruption SEA-PAC จาก http://www.seapac.org/?page_id=๓๙๗๑ โดยหน่วยงานดังกล่าวเป็นหน่วยงานที่จะช่วยสร้างกลไกในการป้องกันและการต่อต้านการคอร์รัปชันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South East Asia) ซึ่งเป็นการรวมตัวของหน่วยงานต่อต้านการทุจริตของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นคงเข้มแข็งในความร่วมมือเพื่อต่อต้านการทุจริตระหว่างประเทศสมาชิก รวมทั้งการเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานตลอดจนศักยภาพของเจ้าหน้าที่และยังเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างกัน (ป.ป.ช. จัดการประชุม SEA-PAC ครั้งที่ ๗ ผนึกกำลังสมาชิกอาเซียนต้านการทุจริตเพิ่มความเข้มแข็งในภูมิภาค, ๒๕๕๔) ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิก ๑๐ องค์กร จาก ๑๐ ประเทศ ได้แก่

๑. Anti-Corruption Bureau ประเทศบรูไนดารุสซาลาม
๒. Anti-Corruption Unit ประเทศกัมพูชา
๓. Corruption Eradication Commission ประเทศอินโดนีเซีย
๔. State Inspection and Anti-Corruption Authority ประเทศลาว
๕. Malaysian Anti-Corruption Commission ประเทศมาเลเซีย
๖. Anti-Corruption Commission ประเทศเมียนมา (พม่า)
๗. Office of the Ombusman ประเทศฟิลิปปินส์
๘. Corruption Practices Investigation Bureau ประเทศสิงคโปร์
๙. National Anti-Corruption Commission ประเทศไทย
๑๐. The Government Inspectorate ประเทศเวียดนาม

สัญลักษณ์ขององค์กร ๑๐ องค์กรจาก ๑๐ ประเทศ จาก http://www.sea-pac.org/หน่วยงานดังกล่าวข้างต้นได้มีการประชุมครั้งแรกเมื่อเดือนเมษายน ปี ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นการจัดประชุมว่าด้วยการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในภูมิภาคอาเซียน (๑th SEA-PAC : ๑th Annual Meeting of Parties to the Memorandum of Understanding on Prevention and Combating Corruption) ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ โดยมีผู้แทนจากประเทศในกลุ่มภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จำนวน ๖ ประเทศ เข้าร่วมประชุม คือประเทศกัมพูชา ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศลาว ประเทศสิงคโปร์ ประเทศไทย และประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งถือเป็นประเทศสมาชิกผู้ก่อตั้งองค์กร "South - East Asian Parties Against Corruption (SEA - PAC)" โดยประเทศไทยเคยเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมดังกล่าว เมื่อปี ๒๕๕๔ โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ๖ การทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) เป็นผู้จัด การประชุม ซึ่งเป็นการประชุมครั้งที่ ๗ โดยเป็นการประชุมว่าด้วยการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในภูมิภาคอาเซียน (๗th SEA-PAC : ๗th Annual Meeting of Parties to the Memorandum of Understanding on Prevention and Combating Corruption) ระหว่างวันที่ ๒๐ – ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ ณ โรงแรมเชอราตันแกรนด์ สุขุมวิท กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้แทนระดับสูงของหน่วยงานปราบปราม การทุจริตเข้าร่วมประชุม ๙ ประเทศ ได้แก่ ประเทศบรูไนดารุสซาลาม ประเทศกัมพูชา ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศลาว ประเทศมาเลเซีย ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศสิงคโปร์ ประเทศไทยและประเทศเวียดนาม โดยการประชุมครั้งนี้มีสาระสำคัญ คือ การหารือแนวทางการดำเนินการตามกรอบความร่วมมือของบันทึกความเข้าใจระหว่างกันว่าด้วยการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในภูมิภาคอาเซียนรวมถึงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในเรื่องการประสานงานคดีทุจริตตลอดจนผลักดันให้กลุ่มความร่วมมือของหน่วยงานต่อต้านการทุจริตอาเซียนนี้เป็นที่รู้จักและยอมรับในเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศมากขึ้น (การป้องกันและการต่อต้านการทุจริต, ๒๕๕๔)

และในเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ นี้จะเป็นการประชุมครั้งที่ ๑๒ ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรม The Thingaha เมือง Nay Pyi Taw ประเทศเมียนมา (พม่า) ซึ่งจะเป็นเจ้าภาพการจัดประชุมครั้งนี้ (๑๒th Meeting of Parties to the Memorandum of Understanding on Preventing and Combating Corruption-Southeast Asia Parties Against Corruption (๑๒th SEAPAC, ๒๐๑๖)

บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

ปัญหาการคอร์รัปชันถือเป็นปัญหาใหญ่ที่กลุ่มประเทศอาเซียนมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งกลุ่มประเทศอาเซียนเองก็ได้ตระหนักถึงปัญหา และมีแนวนโยบายในการแก้ไขทั้ง ในระดับประเทศและระดับภูมิภาค ดังนั้น ประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่ยังต้องเผชิญกับปัญหา การคอร์รัปชัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาของประเทศ และภูมิภาคเป็นอย่างยิ่ง หากพิจารณาศักยภาพการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียนนั้นจะเห็นได้ว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูงในเวทีโลก แต่ปัญหาการคอร์รัปชันกลับเป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้ประเทศสมาชิกหลายประเทศ ไม่สามารถพัฒนาไปได้เท่าที่ควร ประเด็นสำคัญซึ่งนำมาสู่ปัญหาการคอร์รัปชันที่หลายประเทศในอาเซียนต้องเผชิญ คือ “ผู้นำ และผู้มีอำนาจในบ้านเมือง” ต่างแสวงหาประโยชน์ให้กลุ่ม และพวกพ้องตนเองมากกว่าเห็นแก่ประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก แม้ว่าผู้นำของอาเซียนเองจะตระหนักถึงปัญหาการคอร์รัปชัน และพยายามหาทางแก้ไขร่วมกัน โดยได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจร่วมกันเพื่อต่อต้านคอร์รัปชันเมื่อปี ๒๕๔๗ แต่ก็ยังไม่ได้มีการออกกฎระเบียบ หรือนโยบายใดๆ ร่วมกันออกมาอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากแต่ละประเทศยังต้องรักษาผลประโยชน์ของประเทศตน การลงนามในข้อตกลงใดๆ อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศตนเองในภายหลังได้ อีกประเด็นที่สำคัญ คือ ความอ่อนแอขององค์กรภาครัฐในการจัดการกับปัญหาการคอร์รัปชัน ถึงแม้จะมีการจัดตั้งองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันขึ้นก็ยังคงมีผู้มีอำนาจเข้าไปแทรกแซงกระบวนการทำงานขององค์กรเหล่านั้น ทำให้องค์กรที่จัดตั้งขึ้นไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มที่ นอกจากนี้กฎหมายและกระบวนการลงโทษในประเทศอาเซียนบางประเทศยังไม่จริงจังเพียงพอ ผู้กระทำผิดบางคน ๗ เมื่อถูกลงโทษแล้วแต่ต่อมาศาลอาจลดโทษให้ จนในที่สุดก็ได้รับการปล่อยตัวไป ดังนั้น หากจะแก้ปัญหาการคอร์รัปชันในกลุ่มประเทศอาเซียนให้เห็นเป็นรูปธรรมแล้ว อาจต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก มิใช่แค่เพียงประเทศใดประเทศหนึ่งจัดการกันเอง อาเซียนควรจัดให้มีนโยบายต่อต้านการคอร์รัปชันเป็นวาระเร่งด่วนภายใต้เสาที่หนึ่ง หรือเสาการเมืองและความมั่นคงของประชาคมอาเซียนเพื่อให้เกิดการผลักดันอย่างแท้จริง โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำข้อตกลงด้านการเมืองและความมั่นคง ควรต้องมาพูดคุยกันอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดข้อตกลงร่วมกันที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง อาจมีการจัดตั้งองค์กรเพื่อความร่วมมือต่อต้านการคอร์รัปชันภายใต้อาเซียน หรือสร้างความร่วมมือเพื่อการสอบสวนกรณีการคอร์รัปชันต่าง ๆ หากสถานการณ์นั้นเกี่ยวข้องกับประเทศสมาชิกหลายประเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ สถานการณ์การคอร์รัปชัน ในภูมิภาคนั้น ยังเป็นตัวบ่อนทำลายเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียนโดยรวม และยังมีส่วนในการทำลายระบอบประชาธิปไตยของประเทศสมาชิกอีกด้วย จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่า ภูมิภาคอาเซียนจะจัดการกับปัญหาการคอร์รัปชันร่วมกันอย่างไร เพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจของภูมิภาคในการแข่งขันบนเวทีโลกต่อไปในอนาคต

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การประกอบอาชีพโดยใช้วัสดุท้องถิ่นตามหลัก **เวลา** ๑๐ ชั่วโมง
STRONG : จิตพอเพียง ต้านทุจริต

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้าน และป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ เลือกใช้วัสดุท้องถิ่น อุปกรณ์ และเครื่องมือที่เหมาะสมกับงาน และประหยัดตามหลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๒.๒ นักเรียนตระหนักถึงแนวทางการประกอบอาชีพโดยใช้วัสดุท้องถิ่นตามหลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

การประกอบอาชีพโดยใช้วัสดุท้องถิ่นการประกอบอาชีพโดยใช้วัสดุท้องถิ่นตามหลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑) การทำน้ำยาล้างจาน

๒) การนวดแผนโบราณ

๓) การซ่อมรถจักรยาน

๔) การปุ๋ยชีวภาพ

๕) การให้บริการโฮมสเตย์

๔. ขั้นตอนการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑ - ๒

๑) ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม จำนวน ๕ กลุ่ม ศึกษาใบความรู้ “กรณีของ พล.ต.ท.พงศ์พัฒน์ ฉายาพันธุ์” ให้ช่วยกันเขียนแสดงความคิดถึงสิ่งที่เกิดขึ้นสะท้อนปัญหาในหลายด้านของสังคมไทยลงในใบงานที่ ๑ เรื่อง จิตพอเพียงต้านการทุจริต จากนั้นนักเรียนตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอครูเปิดคลิปวิดีโอ “ชีวิตพอเพียง ตามรอยพ่อ” ให้นักเรียนดูจากนั้นให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้ถึงวิธีการใช้ชีวิตแบบพอเพียงว่าควรทำอะไรบ้าง จากนั้นให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้นเรียน

๒) ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านข่าว และนักเรียนสามารถแยกแยะพฤติกรรมที่แสดงถึงความทุจริต

๓) ครูเปิดคลิปวีดีโอ “ชีวิตพอเพียง ตามรอยพ่อ” ให้นักเรียนดูจากนั้นให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้ถึงวิธีการใช้ชีวิตแบบพอเพียงว่าควรทำอะไรบ้าง จากนั้นให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้นเรียน

๔) ครูอธิบายความหมายของความพอเพียง พอประมาณ มีเหตุผล การเดินสายกลางตามแนวพระราชดำรัส

๕) ครูเชื่อมโยงความพอเพียงการประกอบอาชีพโดยใช้วัสดุท้องถิ่นตามหลักหลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต โดยกำหนด ๕ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ ๑) การทำน้ำยาล้างจาน ๒) การนวดแผนโบราณ ๓)

การซ่อมรถจักรยาน ๔) การทำปุ๋ยชีวภาพ และ ๕) การให้บริการโฮมสเตย์ โดยให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดลงในกระดาษ

๖) นักเรียนแบ่งกลุ่มรับผิดชอบตามหัวข้อการใช้วัสดุท้องถิ่นการประกอบอาชีพการทำน้ำยาล้างจาน จำนวน ๕ กลุ่ม

๗) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดลงในกระดาษชาร์ต ตามหลัก STRONG : จิตพอเพียง ต้านทุจริต

๘) ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ

ชั่วโมงที่ ๓ - ๔

๑) นักเรียนแบ่งกลุ่มรับผิดชอบตามหัวข้อการใช้วัสดุท้องถิ่นการประกอบอาชีพการนวดแผนโบราณ จำนวน ๕ กลุ่ม

๒) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดลงในกระดาษชาร์ต ตามหลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๓) ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ

ชั่วโมงที่ ๕ - ๖

๑) นักเรียนแบ่งกลุ่มรับผิดชอบตามหัวข้อการใช้วัสดุท้องถิ่น การประกอบอาชีพการซ่อมรถจักรยาน จำนวน ๕ กลุ่ม

๒) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดลงในกระดาษชาร์ต ตามหลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๓) ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ

ชั่วโมงที่ ๗ - ๘

๑) นักเรียนแบ่งกลุ่มรับผิดชอบตามหัวข้อการใช้วัสดุท้องถิ่นการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยชีวภาพ จำนวน ๕ กลุ่ม

๒) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดลงในกระดาษชาร์ต ตามหลัก STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านทุจริต

๓) ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ

ชั่วโมงที่ ๙ - ๑๐

๑) นักเรียนแบ่งกลุ่มรับผิดชอบตามหัวข้อการใช้วัสดุท้องถิ่นการประกอบอาชีพการให้บริการโฮมสเตย์ จำนวน ๕ กลุ่ม

๒) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดลงในกระดาษชาร์ต ตามหลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๓) ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ใบความรู้ เรื่อง ข่าวการทุจริต “พล.ต.ท.พงศ์พัฒน์ ฉายาพันธุ์”

๒) ใบงานที่ ๑ เรื่อง จิตพอพียงต้านทุจริต

๓) คลิปวิดีโอ “ชีวิตพอเพียงตามรอยพ่อ” (สำนักข่าวไทย อสมท.)

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

๒) ตรวจผลงานบันทึกการวิเคราะห์ข่าว ของแต่ละกลุ่ม

๓) สังเกตพฤติกรรมการนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม

๔) ตรวจใบงานสรุปผลพฤติกรรมการทุจริตโดยไม่พอเพียง

๕) การแต่งคำขวัญ

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียนในการเข้าร่วมกลุ่ม

๒) แบบบันทึกการให้คะแนนการวิเคราะห์ข่าว ของแต่ละกลุ่ม

๓) แบบประเมินการนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม

๔) แบบประเมินการแต่งคำขวัญ

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) เกณฑ์การประเมินกิจกรรม

๒) เกณฑ์การประเมินกิจกรรมวิธีนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้
เรื่อง ข่าว การทุจริต “พลตำรวจโทพงศ์พัฒน์ ฉายาพันธุ์”

ศาลแพ่ง พิพากษาสั่งริบทรัพย์กว่า ๑,๐๐๐ รายการ รวม ๒๕ ล้านบาทเศษ "พล.ต.ท.พงศ์พัฒน์ ฉายาพันธุ์" อดีต ผบช.ก. ตกเป็นของแผ่นดิน

ศาลแพ่ง รัชดา อ่านคำพิพากษา ในคดีที่ พนักงานอัยการ ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สิน พล.ต.ท.พงศ์พัฒน์ ฉายาพันธุ์ อดีต ผบช.ก. รวม ๑,๐๑๔ รายการ มูลค่ากว่า ๒๕ ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย ให้ตกเป็นของแผ่นดิน ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ กรณีสืบเนื่องจาก พล.ต.ท.พงศ์พัฒน์ กับพวกมีพฤติการณ์กระทำผิดเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ราชการและความผิดเกี่ยวกับ การพนัน โดยขณะดำรงตำแหน่งเป็น ผบช.ก. ได้ร่วมกับ พวกเรียกร้องเงินจากข้าราชการตำรวจที่ขอแต่งตั้งโยกย้ายตำแหน่งสำคัญ รายละ ๓,๐๐๐,๐๐๐ - ๕,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เมื่อได้รับแต่งตั้งแล้วต้องนำเงินส่งให้ พล.ต.ท.พงศ์พัฒน์ เป็นรายเดือนๆ ละ ๑๐,๐๐๐ - ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

นอกจากนี้ พล.ต.ท.พงศ์พัฒน์ กับพวก ร่วมกันเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ประกอบธุรกิจค้าน้ำมันเถื่อนทางน้ำ เป็นเงินเดือนละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ - ๕,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และยังร่วมกับพวกเช่าสถานบริการอาบอบนวดโคลอนเซ่ เพื่อเปิดบ่อนการพนันถั่วครอบ

ต่อมา พล.ต.ท.พงศ์พัฒน์ ถูกศาลพิพากษาลงโทษในคดีอาญา ในหลายข้อหา โดยอัยการยื่นคำร้องขอให้ศาลแพ่ง มีคำสั่งยึดทรัพย์ พล.ต.ท.พงศ์พัฒน์ จำนวน ๑,๐๑๔ รายการ พร้อมดอกเบี้ยให้ตกเป็น ของแผ่นดิน ซึ่งไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ศาลพิเคราะห์แล้ว เห็นว่า พล.ต.ท.พงศ์พัฒน์ รับราชการตำรวจ มีรายได้จากเงินเดือนทางราชการ อีกทั้งไม่มีหลักฐานมาแสดงว่ามีรายได้พิเศษ

อย่างอื่น แต่กลับมีทรัพย์สินต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก โดยทรัพย์สิน ๑,๐๑๔ รายการ มีมูลค่าถึง ๒๕ ล้านบาทเศษ โดยไม่สามารถแสดงถึงการได้มาโดยชอบของทรัพย์สินดังกล่าวได้ จึงรับฟังได้ว่าทรัพย์สินตามรายการข้างต้น เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด จึงมีคำสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน

ใบงานที่ ๑
เรื่อง จิตพอเพียงต้านการทุจริต

****

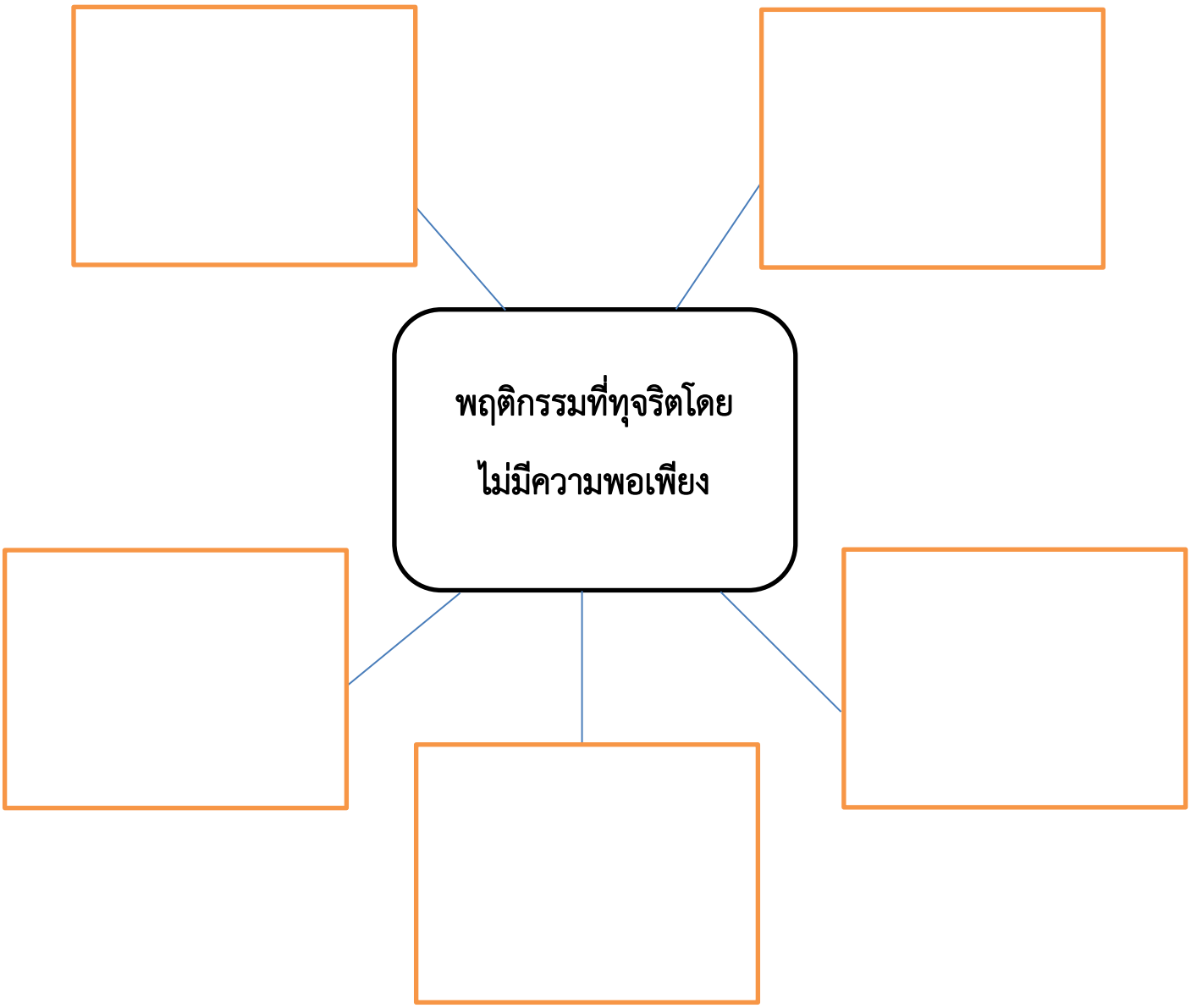

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๒

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบของการศึกษาความเป็นพลเมือง **เวลา** ๓ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนอธิบายองค์ประกอบของการศึกษาความเป็นพลเมือง

๒.๒ นักเรียนบอกวิธีการปฏิบัติตนตามสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ที่รับผิดชอบของตนเองและผู้อื่นได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) องค์ประกอบของการศึกษาความเป็นพลเมือง

- ความรับผิดชอบทางสังคม
- ความเกี่ยวพันกับชุมชน

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

ความมีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑ – ๒

๑) ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๒) นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน (ตามความเหมาะสม)

๓) มอบหมายให้สมาชิกภายในกลุ่ม คัดเลือก ประธาน รองประธาน เลขานุการฯ ตามกระบวนการกลุ่ม

๔) แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่ม โดยครูสังเกตกระบวนการกลุ่ม ในประเด็นการยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกภายในกลุ่ม

๕) เมื่อได้ชื่อกลุ่มแต่ละกลุ่มนำเสนอ ชื่อกลุ่ม ทีละกลุ่มจนครบ

๖) ครู นักเรียน ร่วมกันสนทนา อภิปรายกระบวนการที่ได้มาซึ่งชื่อกลุ่มแต่ละกลุ่มโดยครูชี้แนะให้นักเรียนพบว่าการยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกภายในกลุ่มจากนั้นสืบค้นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการศึกษาความเป็นพลเมืองในประเด็นความรับผิดชอบทางสังคมและความเกี่ยวพันกับชุมชน โดยเขียนสรุปความรู้ลงในกระดาษชาร์ต

ชั่วโมงที่ ๓

๑) สนทนาอภิปรายเกี่ยวกับ “ความรับผิดชอบทางสังคมและความเกี่ยวพันกับชุมชน”

๒) ครูติดกระดาษชาร์ต หน้าชั้นเรียน เพื่อแสดงผลงานของนักเรียน

๓) สนทนาอภิปรายสรุป องค์ประกอบของการศึกษาความเป็นพลเมือง พร้อมทั้งเชื่อมโยงการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเรื่อง ความรับผิดชอบทางสังคมและความเกี่ยวพันกับชุมชน

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

กระดาษชาร์ต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- การสังเกต

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- ผู้เรียนผ่านเกณฑ์การประเมินการทำงานกลุ่ม ๑๗ คะแนน ขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเป็นพลเมืองดี **เวลา** ๓ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ บอกความหมายของ คำว่า การเป็นพลเมืองดี
๒.๒ นักเรียนมีความตระหนักในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้
๑) การเป็นพลเมืองดี
๑.๑ การมุ่งเน้นความรับผิดชอบระดับบุคคล
๑.๒ การมีส่วนร่วม
๑.๓ ความยุติธรรม
๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)
๑) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)
๒) ความสามารถในการคิด (วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)
๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม
๑) มีวินัย
๒) มีความรับผิดชอบ

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมง ๑ - ๒

๑) ครูซักถามนักเรียนถึงระเบียบ กฎ กติกา ในการเข้าไปใช้บริการห้องสมุดโรงเรียนว่ามีข้อห้ามอะไรบ้างให้นักเรียนช่วยกันตอบและแสดงความคิดเห็น เช่น

- แต่งกายสุภาพ
- นำกระเป๋าหรือสิ่งของไปไว้ที่ชั้นวางกระเป๋า
- ห้ามนำอาหารหรือเครื่องดื่ม ขนมเข้ามารับประทานในห้องสมุด
- ห้ามพูดคุยเสียงดัง
- ฯลฯ

๒) ครูอธิบายถึงความหมายของระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย ข้อบังคับ และความเป็นพลเมืองดีที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วม และความยุติธรรมทุกสถานที่หรือการเล่นกีฬาต่างๆ ต้องมี กฎ กติกา มีระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เช่น คำว่ากติกา หมายถึง สิ่งที่บุคคลหรือคณะสร้างขึ้น เพื่อให้เป็นแบบแผนปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยได้รับการยอมรับในสังคม พร้อมทั้งแจก ใบความรู้ เรื่อง การเป็นพลเมืองดี

๓) ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย พลเมืองดีที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบ และเขียนสรุปลงในใบงานเรื่อง ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย พลเมืองดีที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบ

ชั่วโมง ๓

๔) ครูเปิดคลิปวิดีโอ เรื่อง ระเบียบ กฎ กติกา ให้นักเรียนดู จากนั้นแต่ละกลุ่ม เขียนแสดงความคิดเห็น บทบาทหน้าที่ของตัวละครแต่ละคนเป็นไป ตาม ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย อย่างไร โดยเขียนลงในใบงานที่ ๒ ส่งครูตรวจ

๕) ตัวแทนกลุ่มออกมาอภิปรายจากการแสดงความคิดเห็น นักเรียนช่วยกันเสนอแนะ

๖) ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปวิธีการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ กติกา กฎหมาย เพื่อนำไปใช้ใน การปฏิบัติตนได้ถูกต้องในชีวิตประจำวัน

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ “กฎ ระเบียบ กติกา”

http://www.youtube.com/watch?v=jcRJim_e๙Sw

๒) ใบความรู้ เรื่อง ระเบียบ กฎ กติกา

๓) ใบความรู้ เรื่อง บทบาทหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ

๔) ใบงาน เรื่อง ระเบียบ กฎ กติกา

๕) ใบงานที่ ๒ เรื่อง บทบาทหน้าที่

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตกระบวนการทำงานกลุ่ม

๒) การนำเสนอผลงาน

๓) ตรวจผลงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตกระบวนการทำงานกลุ่ม

๒) แบบบันทึกผลการนำเสนอผลงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้
เรื่อง ระเบียบ กฎ กติกา

ระเบียบ หมายถึง แบบแผนที่วางไว้เป็นแนวปฏิบัติหรือดำเนินการ เช่น ระเบียบวินัย ระเบียบข้อบังคับ ต้องปฏิบัติตามระเบียบ

" ระเบียบวินัย" คือ คุณสมบัติที่สำคัญในการดำเนินชีวิตความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง โดยเกิดจากการสำนึกซึ่งต้องไม่กระทำการใดๆ อันเป็นผลทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนเองในอนาคต หากแต่ต้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง แก่ตนเองและผู้อื่น โดยไม่ขัดต่อระเบียบของสังคมและไม่ขัดต่อสิทธิของผู้อื่น ความมีวินัยในตนเองสามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตนตามระเบียบข้อตกลงของสังคมส่วนรวมด้วยความสมัครใจของผู้ปฏิบัติเอง เพื่อความสงบสุขในชีวิตและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่าถ้าขาดระเบียบวินัยต่างคนต่างทำตามอำเภอใจ ความขัดแย้งก็จะเกิดขึ้น ยิ่งมากคนก็ยิ่งมากเรื่อง ไม่มีความสงบสุข การงานที่ทำก็จะเสียผล

“กฎ” ตามความหมายโดยทั่วไป หมายถึง จดไว้เป็นหลักฐาน ตรา คำบังคับ หรือข้อกำหนดหรือข้อบัญญัติที่บังคับให้ต้องมีการปฏิบัติตามส่วน “กฎ” ตามความหมายของกฎหมายปกครอง หมายความถึง พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวงข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับ เป็นการทั่วไปโดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็น การเฉพาะในทางปฏิบัติไม่ค่อยมีปัญหามากนักในการวินิจฉัยว่าอะไรเป็น “กฎ” ในส่วนที่เป็น พระราชกฤษฎีกา

กฎกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ประกาศกระทรวง แต่มีประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติบางฉบับที่อาจทำให้ฝ่ายปกครองและประชาชนเข้าใจสับสนว่าเป็น “กฎ” หรือ “คำสั่งทางปกครอง” เนื่องจากบทนิยามได้ให้ความหมายของคำว่า “กฎ” หมายความรวมถึงบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปโดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ อีกด้วย

“กฎ (Law) หมายถึง ทฤษฎีที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ในธรรมชาติได้อย่างกว้างขวางเป็นเวลานาน จนเป็นที่ยอมรับสามารถทดสอบผลได้เหมือนเดิมทุกๆ ครั้ง โดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ เพราะเป็นความจริงที่ไม่เปลี่ยนแปลงการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลเมืองและเป็นประเทศ ในทำนองเดียวกับสัตว์ที่รวมกันอยู่เป็นฝูงแต่ถึงแม้ว่าคนหรือเป็นสัตว์ **กติกา** ในทางสังคมวิทยาแต่ในทางจริยศาสตร์คนมีข้อแตกต่างจากสัตว์ในด้านหลัก คือ

๑. ทางด้านร่างกาย คนมีโครงสร้างร่างกายสูงขึ้นในแนวดิ่งของโลก ส่วนสัตว์มีโครงสร้างร่างกายยาวไปตามแนวนอนขนานกับพื้นโลกหรือถ้าจะพูดตามนัยแห่งคำสอนในพระพุทธศาสนาว่า ดิรัจฉาน หรือเดรัจฉาน แปลว่า ไปทางขวาง ซึ่งเป็นที่มาของคำด่าคนชั่ว คนเลวว่าเป็นคนขวางโลก อันหมายถึงเป็นสัตว์นั่นเอง

๒. ทางด้านจิตใจ คนใช้เหตุผล หลักการ คุณธรรม และจริยธรรม ควบคุมพฤติกรรมที่แสดงออกทางกายและวาจาส่วนสัตว์มีเพียงสัญชาตญาณเท่านั้นควบคุมพฤติกรรม

ด้วยเหตุที่คนต่างจากสัตว์ในทางด้านจิตใจนี้เอง ทำให้สังคมของคนมีการพัฒนาเจริญรุ่งเรืองในทุกด้านเมื่อกาลเวลาผ่านไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการกำหนดกติกาขึ้นมาเพื่อควบคุมพฤติกรรมผู้คนในสังคมให้อยู่รวมกันอย่างสงบสุขกติกาทางสังคมของคนในยุคต้นเริ่มจากการมีความเชื่อร่วมกัน หรือที่เรียกว่า ลัทธิ และความเชื่อในยุคแรกได้แก่ความเชื่อเกี่ยวกับวิญญาณประจำธรรมชาติ ภูเขา ต้นไม้ หรือแม้กระทั่งสัตว์บางชนิด ความเชื่อในลักษณะนี้นักวิชาการด้านศาสนาเรียกว่า วิญญาณนิยม และความเชื่อในเรื่องทรงเจ้าเข้าผีก็จัดอยู่ในประเภทเดียวกันนี้

กติกา แปลว่า ข้อความที่ได้ทำความตกลงกันแล้ว หมายถึง กฎเกณฑ์หรือข้อตกลงที่บุคคลตั้งแต่ ๒ ฝ่ายขึ้นไป กำหนดขึ้นเป็นหลักปฏิบัติ เช่น ในการเล่นกีฬา หรือการเล่นเกมต่างๆ มีกติกาที่ผู้เล่นต้องปฏิบัติตามทั้งในการเล่น การแพ้ชนะ การปรับ การลงโทษ เป็นต้น ผู้ที่แพ้ก็ต้องยอมรับความพ่ายแพ้ อาจถูกลงโทษ หรือถูกปรับตามกติกาที่ตกลงกันแล้ว เช่น นักฟุตบอลที่ทำให้คู่ต่อสู้เจ็บ ไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม จะต้องถูกลงโทษได้ใบเหลือง หรือใบแดงซึ่งทำให้ต้องออกจากการเล่น คนเชียร์ฟุตบอลที่ฝ่ายของตนแพ้แล้วไม่ยอมแพ้จัดว่าเป็นคนที่ไม่ปฏิบัติตามกติกา คนที่ไม่ปฏิบัติตามกติกาจะถูกสังคมประณามว่าเป็นอันธพาล เป็นคนเกเรกติกาเป็นข้อตกลงที่ช่วยให้คนในสังคมทำกิจกรรมร่วมกันได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยและทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

ที่มา : บทวิทยุรายการ “รู้ รัก ภาษาไทย” ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๓

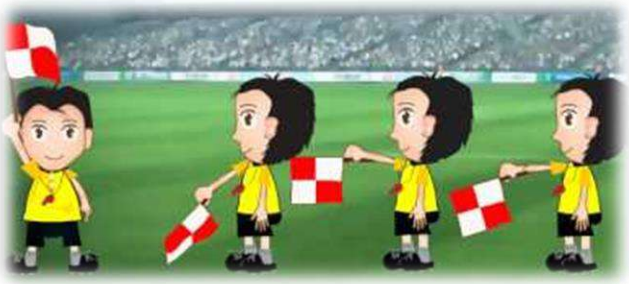

กฎหมาย คืออะไร

กฎหมาย เป็นกฎเกณฑ์ ข้อบังคับที่ใช้ควบคุมความประพฤติของมนุษย์ในสังคม กฎหมาย มีลักษณะเป็นคำสั่ง ข้อห้าม ที่มาจากผู้มีอำนาจสูงสุดในสังคมใช้บังคับได้ทั่วไป ใครฝ่าฝืนจะต้องได้รับโทษหรือสภาพบังคับอย่างใดอย่างหนึ่ง

ระบบกฎหมายในปัจจุบันแบ่งออกเป็น ๔ ระบบ ได้แก่ ระบบกฎหมาย ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร ระบบกฎหมายสังคมนิยม และระบบกฎหมายศาสนา กฎหมายแต่ละระบบย่อมมีที่มาแต่งต่างกันการแบ่งประเภทของกฎหมายอาจแบ่งได้หลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับว่าจะยึดอะไรเป็นหลักเกณฑ์ในการแบ่ง มนุษย์จำเป็นต้องมีกฎหมายเป็นกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกัน เพื่อให้สังคม เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสงบสุข

มนุษย์เป็นสัตว์สังคม เพื่อให้สังคมเป็นระเบียบเรียบร้อยสงบสุข กฎเกณฑ์ต่างๆ เหล่านี้ เรียกว่า บรรทัดฐานทางสังคม (Social Norms) ประกอบด้วย

๑. วิถีชาวบ้าน (Folkways) เป็นกฎเกณฑ์ความประพฤติที่อยู่ในรูปของประเพณีนิยมที่สมาชิกในสังคมปฏิบัติสืบต่อกันมา ถ้าใครไม่ปฏิบัติตามก็จะถูกติฉินนินทาว่าร้าย เช่น การแต่งกาย กิริยามารยาททางสังคมในโอกาสต่าง ๆ เป็นต้น

๒. จารีต (Mores) เป็นกฎเกณฑ์ความประพฤติที่ยึดหลักความดีความชั่ว กฎเกณฑ์ทางศาสนาเป็นเรื่องของความรู้สึกว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก หากใครละเมิดฝ่าฝืนจะได้รับการต่อต้านจากสมาชิกในสังคมอย่างจริงจัง อาจถูกกีดกันออกจากสังคม หรือไม่มีใครคบค้าสมาคมด้วย เช่น การลักเล็กขโมยน้อย การเนรคุณบิดามารดา หรือผู้มีพระคุณ เป็นต้น

๓. กฎหมาย (Laws) เป็นกฎเกณฑ์ความประพฤติที่มีการบัญญัติไว้อย่างชัดเจน แน่นอน ว่ากระทำอย่างไรเป็นความผิดฐานใด จะได้รับอย่างไร เช่น ผู้ใดฆ่าผู้อื่นต้องระวางโทษประหารชีวิต เป็นต้น

กฎเกณฑ์ของความประพฤติทั้งสามประการดังกล่าว สองประการแรกไม่ได้มีการบัญญัติไว้อย่างชัดเจน การลงโทษผู้ละเมิดฝ่าฝืนก็ไม่รุนแรง ประการที่สาม กฎหมายจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ใช้ได้ผลมากที่สุดในการควบคุมความประพฤติของมนุษย์ ดังนั้นสังคมมนุษย์ทุกสังคมจึงจำเป็นต้องมีกฎหมายเป็นกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกันดังคำกล่าวที่ว่า “ที่ใดมีสังคมที่นั่นมีกฎหมาย”

กฎหมาย หมายถึง คำสั่งหรือข้อบังคับของรัฐ ซึ่งบัญญัติขึ้นเพื่อใช้ควบคุมความประพฤติของบุคคลซึ่งอยู่ในรัฐหรือในประเทศของตนหากผู้ใดฝ่าฝืนไม่ประพฤติปฏิบัติตาม ก็จะมีความผิดและถูกลงโทษหรือได้รับผลเสียหายนั้นด้วย

ใบงานที่ ๑
เรื่อง ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสรุปเป็นผังความคิดจากการศึกษาใบความรู้ เรื่อง ระเบียบ กฎ กติกา

ใบงานที่ ๒ เรื่อง บทบาทหน้าที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปแสดงความคิดเห็นบทบาทหน้าที่ของตัวละคร

บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ สมาชิกทุกคนในสังคมย่อมต้องมีบทบาทหน้าที่ตามสถานภาพของตน ซึ่งบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันไป แต่ในหลักใหญ่และรายละเอียดจะเหมือนกัน ถ้าสมาชิกทุกคนในสังคมได้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่าง

ถูกต้อง ก็จะได้ชื่อว่าเป็น “พลเมืองที่ดีของสังคมและประเทศชาติ” และยังส่งผลให้ประเทศชาติพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนั้น สมาชิกในสังคมทุกคน โดยเฉพาะเยาวชนที่ถือว่าเป็นอนาคตของชาติจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตน เพื่อช่วยนำพาประเทศให้พัฒนาสืบไป

เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ

เยาวชน หมายถึง คนหนุ่มสาวที่มีพลังอันสำคัญที่จะสามารถช่วยกันเสริมสร้างกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต ดังนั้น เยาวชนที่ดีควรตระหนักในคุณค่าของตนเองและร่วมมือร่วมใจ สามัคคี และเสียสละเพื่อส่วนรวม

ลักษณะของเยาวชนที่ดี

เยาวชนที่ดีควรจะเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ จะต้องมีธรรมะในการดำเนินชีวิต ได้แก่

๑. การเสียสละต่อส่วนรวม เป็นคุณธรรมที่ช่วยในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า เพราะถ้าสมาชิกในสังคมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมและยอมเสียสละผลประโยชน์ส่วนตนจะทำให้สังคมพัฒนาไปอย่างรวดเร็วและมั่นคง

๒. การมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นคุณธรรมที่ช่วยให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข เพราะถ้าสมาชิกในสังคมยึดมั่นในระเบียบวินัย รู้และเข้าใจสิทธิของตนเอง ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นและตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด สังคมนั้นก็จะมีแต่ความสุข เช่น ข้าราชการที่บริการประชาชนอย่างที่ดีที่สุดก็ยอมทำให้เป็นที่ประทับใจรักใคร่ของประชาชนผู้มารับบริการ

๓. ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญ เพราะหากสมาชิกในสังคมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุตริต เช่น ไม่ลักทรัพย์ ไม่เบียดเบียนทรัพย์สินของผู้อื่นหรือของประเทศชาติมาเป็นของตน รวมทั้งผู้นำประเทศมีความซื่อสัตย์สุจริต

๔. ความสามัคคี ความรักใคร่กลมเกลียวปรองดองและร่วมมือกันทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมจะทำให้สังคมที่เข้มแข็ง แต่หากคนในสังคมเกิดความแตกแยกทั้งทางความคิดและการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันจะทำให้สังคมอ่อนแอและล่มสลายในที่สุด

๕. ความละอายและเกรงกลัวในการทำชั่ว ถ้าสมาชิกในสังคมมีหิริโอตัปปะ มีความเกรงกลัวและละอายในการทำชั่ว สังคมก็จะอยู่อย่างสงบสุข เช่น นักการเมืองจะต้องมีมีความซื่อสัตย์สุจริตไม่โกงกิน ไม่เห็นแก่ประโยชน์พวกพ้อง โดยต้องเห็นแก่ประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ ประเทศชาติก็จะสามารถพัฒนาไปได้อย่างมั่นคง

ความสำคัญของการเป็นเยาวชนที่ดี

การเป็นเยาวชนที่ดีมีความสำคัญต่อตนเองและประเทศชาติ ดังนี้

๑. ความสำคัญต่อตนเอง เยาวชนที่ดีต้องเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ในการดำเนินชีวิต คิดดี ทำดี เพื่อตนเองและเพื่อส่วนรวม ปฏิบัติตนตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จะทำให้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันและกัน เป็นที่รักของคนรอบข้าง

๒. ความสำคัญต่อส่วนรวม เมื่อเยาวชนได้รับการปลูกฝังให้เป็นเยาวชนที่ดีแล้ว ก็จะเป็นพลเมืองที่ดีในอนาคตและถ้าประเทศชาติมีพลเมืองที่ดี มีความรับผิดชอบปฏิบัติตามกฎระเบียบ กติกาของสังคมและนำหลักประชาธิปไตยมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดบทบาทหน้าที่ของตน ก็ย่อมทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปอย่างสงบสุข

๓. ความสำคัญต่อประเทศชาติ เมื่อสังคมมีเยาวชนที่ดีและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมย่อมเป็นพื้นฐานทำให้เกิดพลเมืองดีในอนาคตและเมื่อสังคมมีพลเมืองที่ดี ย่อมนำมาซึ่งการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างรวดเร็ว

การปฏิบัติตนเป็นเยาวชนที่ดีตามสถานภาพที่ดีตามสถานภาพและบทบาท

๑. เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว เยาวชนในสถานภาพของการเป็นบุตร ควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๑.๑ เคารพเชื่อฟังบิดามารดา

๑.๒ ช่วยเหลือบิดา มารดา ในทุกโอกาสที่ทำได้

๑.๓ ใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย สุรุ่ยสุร่าย

๑.๔ มีความรักใคร่ปรองดองในหมู่พี่น้อง

๑.๕ ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน

๑.๖ ประพฤติตนให้สมกับเป็นผู้ดำรงวงศ์ตระกูล

๒. เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน เยาวชนในฐานะนักเรียนควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๒.๑ รับผิดชอบในหน้าที่ของนักเรียน คือ ตั้งใจเล่าเรียน ประพฤติตนเป็นคนดี

๒.๒ เชื่อฟังคำสั่งสอนอบรมของครูอาจารย์

๒.๓ กตัญญูรู้คุณของครูอาจารย์

๒.๔ รักใคร่ปรองดองกันในหมู่เพื่อนนักเรียน

๒.๕ ส่งเสริมเพื่อนในทางที่ถูกที่ควร

๓. เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ชุมชน คือ สังคมขนาดเล็ก เช่น หมู่บ้านหรือกลุ่มคน โดยเยาวชนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ จึงต้องมีบทบาทหน้าที่ต่อชุมชน ดังนี้

๓.๑ รักษาสุขลักษณะของชุมชน เช่น การทิ้งขยะให้เป็นที่ ช่วยกำจัดสิ่งปฏิกูลต่างๆ เป็นต้น

๓.๒ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน เช่น ไม่ขีดเขียนทำลายโบราณวัตถุในชุมชน ช่วยกันดูแล สาธารณสมบัติ

๔. เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของประเทศชาติ

๔.๑ เข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี

๔.๒ ปฏิบัติตนตามกฎหมาย

๔.๓ ใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

๔.๔ ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

๔.๕ สืบทอดประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

๔.๖ ช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ที่ทางราชการจัดขึ้น

๔.๗ ประกอบอาชีพสุจริตด้วยความขยันหมั่นเพียร

๔.๘ ประหยัดอดออม

อ้างอิง www.kmutt.ac.th/building/pdf/mod๕๙/๔/๓.pdf สืบค้นวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๑

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองและความรับผิดชอบต่อการทุจริต **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สร้างสำนึกความเป็นพลเมืองต่อประเทศ **เวลา** ๔ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนบอกความหมายของคำว่าสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองต่อประเทศ
๒.๒ นักเรียนระบุพฤติกรรมที่มีต่อการสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองต่อประเทศ

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

- สร้างสำนึกความเป็นพลเมืองต่อประเทศ

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด
- ทักษะการคิดวิเคราะห์ / คิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๒) มีวินัย
๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมง ๑ - ๒

๑) ครูตั้งประเด็นคำถามนักเรียนช่วยกันตอบถึงหน้าที่รับผิดชอบของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน บ้าน และสังคมชุมชนโดยมีประเด็นคำถาม เช่น นักเรียนมีหน้าที่ใดบ้าง ต่อตนและผู้อื่นขณะอยู่บ้าน โรงเรียน และสังคม

๒) ครูและนักเรียนอภิปรายเพื่อหาความหมายของความรับผิดชอบ ต่อตนเองและผู้อื่น เพื่อเชื่อมโยงความรู้แก่นักเรียนในประเด็นสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองต่อประเทศ

๓) ครูนักเรียนแต่ละคนเขียนบทบาทความรับผิดชอบ โดยแบ่งเป็นงานในโรงเรียน ชุมชน และประเทศ โดยเขียนลงในกระดาษที่ครูแจกให้แล้วส่งครู

๔) ครูแจกใบงานที่ ๑ เรื่อง ความรับผิดชอบโดยให้นักเรียนออกไปศึกษาในประเด็นปัญหาต่างๆ ของชุมชนที่อยู่รอบๆโรงเรียนหรือในหมู่บ้านของนักเรียน และปัญหาสังคมในระดับประเทศ

ชั่วโมง ๓ – ๔

๕) แบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔ – ๕ คน โดยใช้กระบวนการกลุ่มจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่จะยอมรับความแตกต่าง เคารพสิทธิและรู้จักการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทำงานร่วมกับผู้อื่น วิเคราะห์ปัญหา หาสาเหตุ และเสนอวิธีการแก้ปัญหาลงในกระดาษชาร์ตที่แจกให้กลุ่มละ ๑ แผ่นจากที่ได้ลงพื้นที่ โดยครูคอยดูแนะนำและให้คำปรึกษา

๖) นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน

๗) ครูสรุปเพิ่มเติมถึงการทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่จะยอมรับความแตกต่าง เคารพสิทธิและรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น สำหรับการลงมือปฏิบัติจะทำให้เกิดจิตสำนึกที่จะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และพัฒนาไปสู่การสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองที่ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน และประเทศ

๑. **สื่อการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้**

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความรับผิดชอบ

๒) กระดาษชาร์ต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตกระบวนการทำงานกลุ่ม

๒) การนำเสนอผลงาน

๓) ตรวจผลงาน

๔) ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตกระบวนการทำงานกลุ่ม

๒) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนได้คะแนนในระดับดีขึ้นไปถือว่า ผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบงานที่ ๑
เรื่อง ความรับผิดชอบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนใช้เวลาว่างในวันเสาร์ – อาทิตย์ ออกไปสัมผัสกับปัญหาต่างๆ ของชุมชนที่อยู่รอบๆ โรงเรียนหรือในชุมชนหมู่บ้านของตนเอง โดยตั้งคำถามว่าพบเห็นปัญหาอะไรบ้าง

ปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน หรือในหมู่บ้านของนักเรียน	ปัญหาสังคมในระดับประเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้
“การป้องกันการทุจริต”
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒.จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๒.๒ สามารถวิเคราะห์สถานการณ์การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๒.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) สถานการณ์การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒) ตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด (ทักษะการสังเกต ทักษะการระบุ)

๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

๓) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

๔) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม

๕) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม

๖) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน

๗) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง

๘) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

๙) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๑๐) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็นมีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่ายและพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี

๑๑) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ครูนำข่าว (วีดิทัศน์) เรื่อง เตือนสั่งเก็บโต๊ะร้านผัดไทยประตูผี และวีดิทัศน์ เรื่อง แก้ทุจริต คิดฐาน ๒ มาให้นักเรียนดู จากนั้นครูให้นักเรียนจับคู่สนทนาที่ได้ดูข่าวว่าเกิดอะไร เพราะเหตุใด และทำสรุปเป็น Mind Mapping นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน นักเรียนและครูสรุปร่วมกันทีละเรื่อง

๒) ครูนำวีดีทัศน์ เรื่อง รู้ทันการโกง ตอนผลประโยชน์ทับซ้อน ภัยเงียบ ทำลายชาติ มาให้นักเรียนดูที่หน้าชั้นเรียน จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันจำแนกแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม พร้อมอภิปรายจากวีดิทัศน์ที่รับชม

๓) ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม พร้อมทั้งสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตสภาพนั้นๆ

๔) จากวีดีทัศน์ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็น มนุษย์มีความสัมพันธ์ปรับวิธีคิด พฤติกรรมเปลี่ยน สังคมเปลี่ยน ประเทศชาติเปลี่ยนโลกเปลี่ยนอย่าไร จากวีดีทัศน์ที่ได้รับชมจากนั้นให้นักเรียนทำ Mind Mapping พร้อมสรุปนำเสนอหน้าชั้นเรียน

๕) ให้นักเรียนจับคู่สำรวจสภาพปัญหาสาเหตุการทุจริตในโรงเรียน

ชั่วโมงที่ ๒

๑) สนทนาอภิปรายทบทวนประเด็นผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒) แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม กลุ่มละเท่าๆ กัน พร้อมแจกกระดาษชาร์ต และปากกาเคมี

๓) แจกใบความรู้ที่ ๑ - ๓ ดังนี้

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

๔) แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ ๑ - ๓ พร้อมสรุปประเด็นสำคัญจากใบความรู้ลงกระดาษชาร์ตและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

๕) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

๖) มอบหมายชิ้นงานให้นักเรียนสืบค้น เรื่อง ของการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมที่พบในสังคมปัจจุบันและจัดทำเป็นรายงานส่ง

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อการเรียนรู้

๑. วีดิทัศน์ เรื่อง เตือนสั่งเก็บโต๊ะร้านผัดไทยประตูผี

๒. วีดิทัศน์ เรื่อง แก้ทุจริต คิดฐาน ๒

๓. วีดิทัศน์ เรื่อง รู้ทันการโกง ตอนผลประโยชน์ทับซ้อนภัยเงียบทำลายชาติ

๔. กระดาษชาร์ตพร้อมปากกาเคมี

๕. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๖. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ

๗. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

๒) แหล่งการเรียนรู้

๑. แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ชุมชน /สถานการณ์ที่พบได้ในชุมชน

๒. ห้องสมุดโรงเรียน

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) การสังเกต

๒) การประเมินชิ้นงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล

๒) แบบประเมินชิ้นงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) เกณฑ์การตัดสินคุณภาพพฤติกรรมการทำงานของนักเรียน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๗ - ๑๐	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ปรับปรุง

๒) เกณฑ์การตัดสินคุณภาพผลงาน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘ - ๒๐	ดีมาก
๑๔ - ๑๗	ดี
๑๐ - ๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้ที่ ๑
เรื่อง การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

การทุจริตเป็นหนึ่งในประเด็นที่ทั่วโลกแสดงความกังวล อันเนื่องมาจากเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนยากต่อการจัดการและเกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วนเป็นที่ยอมรับกันว่าการทุจริตนั้นมีความเป็นสากล เพราะมีการทุจริตเกิดขึ้นในทุกประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศที่กำลังพัฒนา การทุจริตเกิดขึ้นทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน หรือแม้กระทั่งในองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรหรือองค์กรเพื่อการกุศลในปัจจุบันการกล่าวหาและการฟ้องร้องคดี การทุจริตยังมีบทบาทสำคัญในด้านการเมืองมากกว่าช่วงที่ผ่านมา รัฐบาลในหลายประเทศมีผลการปฏิบัติงานที่ไม่โปร่งใสเท่าที่ควร องค์กรระดับโลกหลายองค์กรเสื่อมเสียชื่อเสียง เนื่องมาจากเหตุผลด้านความโปร่งใส สื่อมวลชนทั่วทั้งโลกต่างเฝ้ารอที่จะได้นำเสนอข่าวอื้อฉาวและการประพฤติผิดจริยธรรมด้านการทุจริต โดยเฉพาะบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งระดับสูงต่างถูกเฝ้าจับจ้องว่าจะถูกสอบสวนเมื่อใด อาจกล่าวได้ว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัญหาใหญ่ที่จะขัดขวางการพัฒนาประเทศให้เป็นรัฐสมัยใหม่ ซึ่งต่างเป็นที่ทราบกันดีว่าการทุจริตควรเป็นประเด็นแรกๆ ที่ควรให้ความสำคัญในวาระของการพัฒนาประเทศของทุกประเทศ

เห็นได้ชัดว่าการทุจริตส่งผลกระทบอย่างมากกับการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่กำลังพัฒนา เช่นเดียวกันกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกก็มีความกังวลในปัญหาการทุจริตด้วยเช่นเดียวกัน โดยเห็นพ้องต้องกันว่าการทุจริตเป็นปัญหาใหญ่ที่กำลังขัดขวางการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ให้ก้าวไปสู่รัฐสมัยใหม่และควรเป็นปัญหาที่ควรจะต้องรีบแก้ไขโดยเร็วที่สุด

การทุจริตนั้นอาจเกิดขึ้นได้ในประเทศที่มีสถานการณ์ ดังต่อไปนี้ ๑) มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อกำหนดจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางธุรกิจ ซึ่งจะเป็นโอกาสที่จะทำให้เกิดเศรษฐผล หรือมูลค่าเพิ่มหรือกำไรส่วนเกินทางเศรษฐกิจ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมาตรการ หรือข้อกำหนดดังกล่าวมีความซับซ้อนคลุมเครือเลือกปฏิบัติเป็นความลับ หรือไม่โปร่งใส ๒) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีสิทธิ์ขาดในการใช้ดุลยพินิจ ซึ่งให้อิสระในการเลือกปฏิบัติเป็นอย่างมากว่าจะเลือกใช้อำนาจใดกับใครก็ได้ ๓) ไม่มีกลไกที่มีประสิทธิภาพ หรือองค์กรที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลและจัดการต่อการกระทำใดๆ ของเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่กำลังพัฒนาการทุจริตมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมาก โดยไม่ใช่เพียงเพราะว่าลักษณะประชากรนั้นแตกต่างจากภูมิภาคอื่นที่พัฒนาแล้ว หากแต่เป็นเพราะกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนานั้นมีปัจจัยภายในต่างๆ ที่เอื้อ หรือสนับสนุนต่อการเกิดการทุจริต อาทิ ๑) แรงขับเคลื่อนที่อยากมีรายได้เป็นจำนวนมากอันเป็นผลเนื่องมาจากความจน ค่าแรงในอัตราที่ต่ำหรือมีสภาวะความเสี่ยงสูงในด้านต่างๆ เช่น ความเจ็บป่วย อุบัติเหตุ หรือการว่างงาน ๒) มีสถานการณ์ หรือโอกาสที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตได้เป็นจำนวนมาก และมีกฎระเบียบต่างๆ ที่อาจนำไปสู่การทุจริต ๓) การออกกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่ไม่เข้มแข็ง ๔) กฎหมายและประมวลจริยธรรมไม่ได้รับการพัฒนาให้ทันสมัย ๕) ประชากรในประเทศยังคงจำเป็นต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติอยู่เป็นจำนวนมาก ๖) ความไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง และเจตจำนงทางการเมืองที่ไม่เข้มแข็ง ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวจะนำไปสู่การทุจริตไม่ว่าจะเป็นทุจริตระดับบนหรือระดับล่างก็ตาม ซึ่งผลที่ตามมาอย่างเห็นได้ชัดเจนมีด้วยกันหลายประการ เช่น การทุจริตทำให้ภาพลักษณ์ของประเทศด้านความโปร่งใสนั้นเลวร้ายลง การลงทุนในประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากนักลงทุนต่างชาติลดน้อยลงส่งผลกระทบทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจลดน้อยลงไปด้วยเช่นกัน หรือการทุจริตทำให้เกิดช่องว่างของความไม่เท่าเทียมที่กว้างขึ้นของประชากรในประเทศ หรืออีกนัยหนึ่งคือระดับความจนนั้นเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่กลุ่มคนรวยกระจุกตัวอยู่เพียงกลุ่มเล็กๆ กลุ่มเดียว

นอกจากนี้ การทุจริตยังทำให้การสร้างและปรับปรุงสาธารณูปโภคต่างๆ ของประเทศนั้นลดลงทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งยังอาจนำพาประเทศไปสู่วิกฤติทางการเงินที่ร้ายแรงได้อีกด้วย

การเปลี่ยนแปลงวิธีคิด (Paradigm Shift) จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินงานด้านการต่อต้านการทุจริต ตามคำปราศรัยของประธานที่ได้กล่าวต่อที่ประชุมองค์การสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ว่า “การทุจริตเป็นหนึ่งในความท้าทายที่มีความสำคัญมากในศตวรรษที่ ๒๑ ผู้นำโลกควรจะเพิ่มความพยายามขึ้นเป็นสองเท่าที่จะสร้างเครื่องมือที่มีความเข้มแข็งเพื่อรื้อระบบการทุจริตที่ซ่อนอยู่ออกให้หมดและนำทรัพย์สินกลับคืนให้กับประเทศต้นทางที่ถูกขโมยไป...” ทั้งนี้ไม่เพียงแต่ผู้นำโลกเท่านั้นที่ต้องจริงจังมากขึ้นกับการต่อต้านการทุจริตเราทุกคนในฐานะประชากรโลกก็มีความจำเป็นที่จะต้องเอาจริงเอาจังกับการต่อต้านการทุจริตเช่นเดียวกัน โดยทั่วไปอาจมองว่าเป็นเรื่องไกลตัวแต่แท้ที่จริงแล้วการทุจริตนั้นเป็นเรื่องใกล้ตัวทุกคนในสังคมมาก การเปลี่ยนแปลงระบบวิธีการคิดเป็นเรื่องสำคัญ หรือความสามารถในการการแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตนออกจากประโยชน์ส่วนรวม เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องเกิดขึ้นกับทุกคนในสังคมต้องมีความตระหนักได้ว่าการกระทำใดเป็นการล่วงล้ำสาธารณประโยชน์ การกระทำใดเป็นการกระทำที่อาจเกิดการทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ต้องคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติเป็นอันดับแรกก่อนที่จะคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมาส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาลและเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรงไม่ซับซ้อน อาทิ การรับสินบน การจัดซื้อจัดจ้าง ในปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่ซับซ้อนมากขึ้น ตัวอย่างเช่น การทุจริตโดยการทำลายระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์หรือผลประโยชน์ทับซ้อนและการทุจริตเชิงนโยบาย

ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันสร้างเครื่องมือกลไกและกำหนดเป้าหมายสำหรับการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เริ่มตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน การดำเนินงานได้สร้างความตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามบทบาทของแต่ละหน่วยงาน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับฐานความคิดและสร้างความตระหนักรู้ให้ทุกภาคส่วนของสังคม

สำหรับประเทศไทยได้กำหนดทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตซึ่งมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความรุนแรง รวมถึงการสร้างความตระหนักในการประพฤติปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตของคนในสังคม ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะองค์กรหลักด้านการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งบูรณาการการทำงานด้านการต่อต้านการทุจริตเข้ากับทุกภาคส่วน ดังนั้น สาระสำคัญที่มีความเชื่อมโยงกับทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ที่สำนักงาน ป.ป.ช. มีดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๒. วาระการปฏิรูปที่ ๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของสภาปฏิรูปแห่งชาติ

๓. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

๔. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

๕. โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand ๔.๐)

๖. ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดในหมวดที่ ๔ หน้าที่ของประชาชน ชาวไทยว่า “...บุคคลมีหน้าที่ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริต และประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ” ถือได้ว่าเป็น ครั้งแรกที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นหน้าที่ของประชาชนชาวไทยทุกคน นอกจากนี้ ยังกำหนดชัดเจนในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึง

อันตรายที่เกิดจากการทุจริต และประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการ และกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกัน และขจัดการทุจริต และประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกัน เพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้านการทุจริต หรือชี้เบาะแส โดยได้รับ ความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ" การบริหารราชการแผ่นดินรัฐต้องเสริมสร้างให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวกมีประสิทธิภาพที่สำคัญ คือ ไม่เลือกปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรมตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจ หรือกระทำการโดยมิชอบแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้ง หรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และรัฐต้องจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว การที่รัฐธรรมนูญได้ให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการที่มีประสิทธิภาพ และการบริหารบุคคลที่มีคุณธรรมนั้นสืบเนื่องมาจากช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้เกิดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารบุคคลมีการโยกย้ายแต่งตั้งที่ไม่เป็นธรรม บังคับ หรือชี้นำให้ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติงานโดยไม่ยึดมั่นในหลักผลประโยชน์แห่งรัฐรวมถึงการมุ่งเน้นการแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองรวมถึงพวกพ้อง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงได้มีความพยายามที่จะแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าต้องการสร้างประสิทธิภาพในระบบการบริหารงานราชการแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลและมีคุณธรรมจริยธรรมตามที่กำหนดเอาไว้

วาระการปฏิรูปที่ ๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของสภาปฏิรูปแห่งชาติ สภาปฏิรูปแห่งชาติในฐานะองค์กรที่มีบทบาท และอำนาจหน้าที่ในการปฏิรูปกลไก และปฏิบัติงาน ด้านการบริหารราชการแผ่นดินได้มีข้อเสนอ เพื่อปฏิรูปด้านการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เป็นระบบมีประสิทธิภาพ ยั่งยืน เป็นรูปธรรมปฏิบัติได้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และบริบทของสังคมไทย โดยเสนอให้มียุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหา ๓ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย (๑) ยุทธศาสตร์การปลูกฝัง "คนไทย ไม่โกง" เพื่อปฏิรูปคนให้มีจิตสำนึก สร้างจิตสำนึกที่ตัวบุคคลรับผิดชอบชั่วดีอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ มองว่าการทุจริตเป็นเรื่องน่ารังเกียจเป็นการเอาเปรียบสังคม และสังคมไม่ยอมรับ (๒) ยุทธศาสตร์การป้องกันด้วยการเสริมสร้างสังคมธรรมาภิบาล เพื่อเป็นระบบป้องกันการทุจริต เสมือนการสร้างระบบภูมิต้านทานแก่ทุกภาคส่วนในสังคม (๓) ยุทธศาสตร์การปราบปราม เพื่อปฏิรูประบบและกระบวนการจัดการต่อกรณีการทุจริตให้มีประสิทธิภาพให้สามารถเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ ซึ่งจะทำให้เกิดความเกรงกลัวไม่กล้าที่จะกระทำการทุจริตขึ้นอีกในอนาคต

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้กำหนดให้กฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติมีผลบังคับภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือภายในรัฐบาลนี้ และกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานนำยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ แผนพัฒนาด้านต่างๆ มาเป็นแผนแม่บทหลักในการกำหนดแผนปฏิบัติการ และแผนงบประมาณ ยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวเป็นยุทธศาสตร์ที่ยึดวัตถุประสงค์หลักแห่งชาติเป็นแม่บทหลัก ทิศทางด้านการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต การสร้างความโปร่งใส และธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน ของหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานจะถูกกำหนดจากยุทธศาสตร์ชาติ

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปแห่งชาติ วางกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ในระยะ ๒๐ ปี โดยมีกรอบวิสัยทัศน์ "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" คติพจน์ประจำชาติว่า "มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน" ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ คือ **ยุทธศาสตร์ที่ ๑** ความมั่นคง **ยุทธศาสตร์ที่ ๒** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **ยุทธศาสตร์ที่ ๓** การพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคน **ยุทธศาสตร์ที่ ๔** การสร้างโอกาสความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม **ยุทธศาสตร์ที่ ๕** การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ**ยุทธศาสตร์ที่ ๖** การปรับสมดุลและพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ ได้กำหนดกรอบแนวทางที่สำคัญ ๖ แนวทางประกอบด้วย (๑) การปรับปรุงการบริหารจัดการ

รายได้ และรายจ่ายของภาครัฐ (๒) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ (๓) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐให้มีขนาดที่เหมาะสม (๔) การวางระบบบริหารงานราชการแบบบูรณาการ (๕) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคน และพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ (๖) การต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ (๗) การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับให้มีความชัดเจน ทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศตลอดจนพัฒนาหน่วยงานภาครัฐ และบุคลากรที่มีหน้าที่เสนอความเห็นทางกฎหมายให้มีศักยภาพ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) กำหนดในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการภาครัฐ การป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทยในยุทธศาสตร์นี้ได้กำหนดกรอบแนวทางการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต และคอร์รัปชัน มุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาปลูกฝังค่านิยม วัฒนธรรม วิธีคิด และกระบวนทัศน์ให้คนมีความตระหนักมีความรู้เท่าทัน และมีภูมิต้านทานต่อโอกาสและการชักจูงให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน และมีพฤติกรรมไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบ รวมทั้งสนับสนุนทุกภาคส่วนในสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบรามการทุจริต และมุ่งเน้นให้เกิดการส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาคเอกชน เพื่อเป็นการตัดวงจรการทุจริตระหว่างนักการเมือง ข้าราชการ และนักธุรกิจออกจากกัน ทั้งนี้การบริหารงานของส่วนราชการต้องมีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand ๔.๐) เป็นโมเดลที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวคิดหลักในการบริหารประเทศ ถอดรหัสออกมาเป็น ๒ ยุทธศาสตร์สำคัญ คือ (๑) การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน (Strength from Within) และ (๒) การเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ในยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน Thailand ๔.๐ เน้นการปรับเปลี่ยน ๔ ทิศทาง และเน้นการพัฒนาที่สมดุลใน ๔ มิติ มิติที่หยิบยก คือ การยกระดับศักยภาพ และคุณค่าของมนุษย์ (Human Wisdom) ด้วยการพัฒนาคนไทยให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์” ผ่านการปรับเปลี่ยนระบบนิเวศน์ การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างแรงบันดาลใจบ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์ ปลูกฝังจิตสาธารณะ ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบ เน้นการสร้างคุณค่าร่วม และค่านิยมที่ดี คือ สังคมที่มีความหวัง (Hope) สังคมที่เปี่ยมสุข (Happiness) และสังคมที่มีความสมานฉันท์ (Harmony)

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” (Zero Tolerance & Clean Thailand) กำหนดยุทธศาสตร์หลักออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการกระบวนการปรับสภาพทางสังคมให้เกิดภาวะ “ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลาทางสังคม สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ปลูกฝังความพอเพียง มีวินัยซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และความเสียสละเพื่อส่วนรวม ปลูกฝังความคิดแบบดิจิทัล (Digital Thinking) ให้สามารถคิดแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม และประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต

สาระสำคัญทั้ง ๖ ด้านดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือชี้นำทิศทางการปฏิบัติงาน และการบูรณาการ ด้านต่อต้านการทุจริตของประเทศโดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการบูรณาการงานของภาคส่วนต่างๆ เข้าด้วยกัน และเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ใบความรู้ ๒
เรื่อง ตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ

๑. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ

๑.๑ นายสุจริต ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ได้เดินทางไปปฏิบัติราชการในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งในวันดังกล่าว นายรวย นายก อบต. ได้มอบงาช้างจำนวนหนึ่งคู่ให้แก่ นายสุจริต เพื่อเป็นของที่ระลึก นายสุจริตได้มอบงาช้างดังกล่าวให้หน่วยงานต้นสังกัดตรวจสอบมูลค่าพร้อมทั้งดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ และกฎหมาย แต่ต่อมา นายสุจริต พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สมควรรับงาช้างดังกล่าวไว้ จึงเร่งให้หน่วยงานต้นสังกัดคืนงาช้างให้แก่นายรวย

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๓ ประกอบประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗ ประกอบข้อ ๕ (๒) ได้กำหนดว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดได้รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น ที่มิใช่ญาติ ซึ่งมีมูลค่าเกินกว่าสามพันบาท แล้วประสงค์จะรับทรัพย์สินนั้นไว้เป็นสิทธิของตน จะต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการรับทรัพย์สินนั้นต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาท้องถิ่นแล้วแต่กรณี ในทันทีที่สามารถกระทำได้ เพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรับทรัพย์สินนั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่

เมื่อข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ปรากฏว่าเมื่อ นายสุจริต ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ได้รับงาช้างแล้วได้ส่งให้หน่วยงานต้นสังกัดตรวจสอบมูลค่าพร้อมทั้งดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ และกฎหมาย แต่ต่อมา นายสุจริต พิจารณาเห็นว่าไม่สมควรรับงาช้างดังกล่าวไว้ จึงส่งคืนให้ นายรวยไป โดยใช้ระยะเวลาในการตรวจสอบระเบียบแนวทางปฏิบัติและข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อความรอบคอบ และส่งคืนงาช้างแก่ นายรวย ภายใน ๓ วัน จากข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่านายสุจริต มิได้มีเจตนา หรือมีความประสงค์ที่จะรับงาช้างนั้นไว้เป็นสิทธิของตนแต่อย่างใด

๑.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญจากผู้บริหารของบริษัทเอกชนเพื่อช่วยให้บริษัทเอกชนรายนั้นชนะการประมูลรับงานโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ

๑.๓ การที่บริษัทแห่งหนึ่งให้ของขวัญเป็นทองคำมูลค่ามากกว่า ๑๐ บาท แก่เจ้าหน้าที่ในปีที่ผ่านมาและปีนี้เจ้าหน้าที่เร่งรัดคืนภาษีให้กับบริษัทนั้นเป็นกรณีพิเศษ โดยลัดคิวให้ก่อนบริษัทอื่นๆ เพราะคาดว่าจะได้รับของขวัญอีก

๑.๔ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไปเป็นคณะกรรมการของบริษัทเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ และได้รับความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ จากบริษัทเหล่านั้น ซึ่งมีผลต่อการให้คำวินิจฉัย หรือข้อเสนอแนะที่เป็นธรรม หรือเป็นไปในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อบริษัทผู้ให้นั้นๆ

๑.๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับชุดไม้กอล์ฟจากผู้บริหารของบริษัทเอกชน เมื่อต้องทำงานที่เกี่ยวข้องกับบริษัทเอกชนแห่งนั้น ก็ช่วยเหลือให้บริษัทนั้นได้รับสัมปทาน เนื่องจากรู้สึกว่าควรตอบแทนที่เคยได้รับของขวัญมา

๒. การทำธุรกิจกับตนเองหรือเป็นคู่สัญญา

๒.๑ นิติกร ฝ่ายกฎหมาย และเร่งรัดภาษีอากรค้าง สำนักงานสรรพากรจังหวัดในส่วนภูมิภาค หารายได้พิเศษ โดยการเป็นตัวแทนขายประกันชีวิตของบริษัทเอกชน ได้อาศัยโอกาสที่ตนปฏิบัติหน้าที่เร่งรัดภาษีอากรค้างผู้ประกอบการรายหนึ่งหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง ด้วยการขายประกันชีวิต ให้แก่หุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ประกอบการดังกล่าว รวมทั้งพนักงานของผู้ประกอบการนั้นอีกหลายคนในขณะที่ตนกำลังดำเนินการเร่งรัดภาษีอากรค้างพฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นการอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง

เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๘๓ (๓) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๒.๒ การที่เจ้าหน้าที่ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาให้หน่วยงานต้นสังกัดซื้อคอมพิวเตอร์สำนักงานจากบริษัทของครอบครัวตนเอง หรือบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่

๒.๓ ผู้บริหารหน่วยงานทำสัญญาเช่ารถไปสัมมนา และดูงานกับบริษัท ซึ่งเป็นของเจ้าหน้าที่ หรือบริษัทที่ผู้บริหารมีหุ้นส่วนอยู่

๒.๔ การที่ผู้ตรวจสอบบัญชีภาครัฐรับงานพิเศษเป็นที่ปรึกษา หรือเป็นผู้ทำบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

๒.๕ ภรรยาอดีตนายกรัฐมนตรี ประมูลซื้อที่ดินย่านถนนรัชดาภิเษก ใกล้กับศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย จากกองทุนเพื่อการฟื้นฟู และพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ในการกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง โดยอดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ในฐานะเจ้าพนักงานมีหน้าที่ดูแลกิจการของกองทุนฯ ได้ลงนามยินยอมในฐานะคู่สมรสให้ภรรยาประมูลซื้อที่ดิน และทำสัญญาซื้อขายที่ดิน ส่งผลให้เป็นคู่สัญญา หรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาซื้อที่ดินโฉนดแปลงดังกล่าว อันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๐ (๑)

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะ หรือหลังเกษียณ

๓.๑ อดีตผู้อำนวยการโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง เพิ่งเกษียณอายุราชการไปทำงานเป็นที่ปรึกษาในบริษัทผลิตหรือขายยา โดยใช้อิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งในโรงพยาบาลดังกล่าว ให้โรงพยาบาลซื้อยาจากบริษัทที่ตนเองเป็นที่ปรึกษาอยู่ พฤติการณ์เช่นนี้มีมูลความผิดทั้งทางวินัย และทางอาญาฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่าตนมีตำแหน่ง หรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย สำหรับตนเองหรือผู้อื่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓

๓.๒ การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรด้านเวชภัณฑ์ และสุขภาพออกจากราชการไปทำงานในบริษัทผลิตหรือขายยา

๓.๓ การที่ผู้บริหาร หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกษียณแล้วใช้อิทธิพลที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานรัฐ รับเป็นที่ปรึกษาให้บริษัทเอกชนที่ตนเคยติดต่อประสานงาน โดยอ้างว่าจะได้ติดต่อกับหน่วยงานรัฐได้อย่างราบรื่น

๓.๔ การว่าจ้างเจ้าหน้าที่ผู้เกษียณมาทำงานในตำแหน่งเดิมที่หน่วยงานเดิมโดยไม่คุ้มค่ากับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๔. การทำงานพิเศษ

๔.๑ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี ๖ สำนักงานสรรพากรจังหวัดในส่วนภูมิภาค ได้จัดตั้งบริษัทรับจ้างทำบัญชี และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับภาษี และมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับบริษัท โดยรับจ้างทำบัญชี และยื่นแบบแสดงรายการให้ผู้เสียภาษีในเขตจังหวัดที่รับราชการอยู่ และจังหวัดใกล้เคียง กลับมีพฤติการณ์ช่วยเหลือผู้เสียภาษีให้เสียภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง และรับเงินค่าภาษีอากรจากผู้เสียภาษีบางรายแล้ว มิได้นำไปยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีให้พฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว เป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับกรมสรรพากรว่าด้วยจรรยาข้าราชการ กรมสรรพากร พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๙ (๗) (๘) และอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๘๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อีกทั้งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการโดยร้ายแรง และ

ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต และยังกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิด วินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการ เพื่อให้บริษัทเอกชนที่ว่าจ้างนั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าบริษัทคู่แข่ง

๔.๓ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานอย่างเต็มที่แต่เอาเวลาไปรับงานพิเศษอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานตามกฎหมาย

๕. การรู้ข้อมูลภายใน

๕.๑ นายช่าง ๕ แผนกชุมสายโทรศัพท์เคลื่อนที่ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ได้นำข้อมูลเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ ๔๗๐ MHZ และระบบปลดล็อคไปขายให้แก่ผู้อื่น จำนวน ๔๐ หมายเลข เพื่อนำไปปรับจูนเข้ากับโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่นำไปใช้รับจ้างให้บริการโทรศัพท์แก่บุคคลทั่วไป คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๔ และมีความผิดวินัย ข้อบังคับองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๔๔ และ ๔๖

๕.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบข้อมูลโครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้านจึงบอกให้ญาติพี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าว เพื่อขายให้กับราชการในราคาที่สูงขึ้น

๕.๓ การที่เจ้าหน้าที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงข่ายโทรคมนาคมทราบมาตรฐาน (Spec) วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวางโครงข่ายโทรคมนาคม แล้วแจ้งข้อมูลให้กับบริษัทเอกชนที่ตนรู้จัก เพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล

๖. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน

๖.๑ คณบดีคณะแพทย์ศาสตร์ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริต ด้วยการสั่งให้เจ้าหน้าที่นำเก้าอี้พร้อมผ้าปลอกคลุมเก้าอี้ เครื่องถ่ายวิดีโอ เครื่องเล่นวิดีโอ กล้องถ่ายรูป และผ้าเต็นท์ นำไปใช้ในงานมงคลสมรสของบุตรสาว รวมทั้งรถยนต์ รถตู้ส่วนกลาง เพื่อใช้รับส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมพิธี และขนย้ายอุปกรณ์ทั้งที่บ้านพักและงานฉลองมงคลสมรสที่โรงแรม ซึ่งล้วนเป็นทรัพย์สินของทางราชการ การกระทำของจำเลยนับเป็นการใช้อำนาจโดยทุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนตนอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดวินัย และอาญา ต่อมาเรื่องเข้าสู่กระบวนการในชั้นศาล ศาลพิเคราะห์พยานหลักฐานโจทก์ แล้วเห็นว่าการกระทำของจำเลยเป็นการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ ฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อทำจัดการหรือรักษาทรัพย์ใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และ ๑๕๗ จึงพิพากษาให้จำคุก ๕ ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท คำให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดีลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุกจำเลยไว้ ๒ ปี ๖ เดือน และปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้มีหน้าที่ขับรถยนต์ของส่วนราชการ นำน้ำมันในรถยนต์ไปขาย และนำเงินมาไว้ใช้จ่ายส่วนตัว ทำให้ส่วนราชการต้องเสียงบประมาณ เพื่อซื้อน้ำมันรถมากกว่าที่ควร จะเป็นพฤติกรรมดังกล่าวถือเป็นการทุจริต เบียดบังผลประโยชน์ของส่วนรวมเพื่อประโยชน์ของตนเอง และมีความผิดฐานลักทรัพย์

๖.๓ การที่เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้มีอำนาจอนุมัติให้ใช้รถราชการ หรือการเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงนำรถยนต์ของส่วนราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้ง เพื่อประโยชน์ในทางการเมือง

๗.๑ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล แห่งหนึ่งร่วมกับพวกแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการปรับปรุง และซ่อมแซมถนนคนเดินใหม่ ในตำบลที่ตนมีฐานเสียงโดยไม่ผ่านความเห็นชอบจากสภาฯ และตรวจรับงานทั้งที่ไม่ถูกต้องตามแบบรูปรายการที่กำหนด รวมทั้งเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จได้ติดป้ายชื่อของตนและพวกการกระทำดังกล่าวมีมูลเป็นการกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ มีมูลความผิดทั้งทางวินัยอย่างร้ายแรง และ

ทางอาญา คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทราบ

๗.๒ การที่นักการเมืองในจังหวัด ขอเพิ่มงบประมาณเพื่อนำโครงการตัดถนน สร้างสะพาน ลงในจังหวัด โดยใช้ชื่อ หรือนามสกุลของตนเองเป็นชื่อสะพาน

๗.๓ การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงในพื้นที่ หรือบ้านเกิดของตนเอง

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติ

พนักงานสอบสวน ละเว้นไม่นำบันทึกการจับกุมที่เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุมทำขึ้นในวันเกิดเหตุ รวมเข้าสำนวน แต่กลับเปลี่ยนบันทึก และแก้ไขข้อหาในบันทึกการจับกุม เพื่อช่วยเหลือผู้ต้องหา ซึ่งเป็นญาติของตนให้รับโทษน้อยลง คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว มีมูลความผิดทางอาญา และทางวินัยอย่างร้ายแรง

๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น

๙.๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ในฐานะผู้บริหารเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยระเบียบ และกฎหมาย หรือฝ่าฝืนจริยธรรม

๙.๒ นายเอ เป็นหัวหน้าส่วนราชการแห่งหนึ่งในจังหวัด รู้จักสนิทสนมกับ นายบี หัวหน้าส่วนราชการอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดเดียวกัน นายเอ จึงใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวฝากลูกชาย คือ นายซี เข้ารับราชการภายใต้สังกัดของ นายบี

๑๐. การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมประเภทอื่นๆ

๑๐.๑ การเดินทางไปราชการต่างจังหวัด โดยไม่คำนึงถึงจำนวนคน จำนวนงาน และจำนวนวัน อย่างเหมาะสม อาทิ เดินทางไปราชการจำนวน ๑๐ วัน แต่ใช้เวลาในการทำงานจริงเพียง ๖ วัน โดยอีก ๔ วัน เป็นการเดินทางท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ

๑๐.๒ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ไม่ใช้เวลาในราชการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เนื่องจากต้องการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ เพราะสามารถเบิกเงินงบประมาณค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการได้

๑๐.๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ลงเวลาปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โดยมิได้อยู่ปฏิบัติงานในช่วงเวลานั้นอย่างแท้จริง แต่กลับใช้เวลาดังกล่าวปฏิบัติกิจธุระส่วนตัว

ใบความรู้ที่ ๓
เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๒๖ นอกจากเจ้าพนักงานของรัฐที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้วห้ามมิให้กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ประกาศกำหนด ดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทาน หรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

ให้นำความในวรรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐตามวรรคหนึ่งด้วยโดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสเป็นการดำเนินกิจการของเจ้าพนักงานของรัฐ เว้นแต่เป็นกรณีที่คู่สมรสนั้นดำเนินการอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่ง

คู่สมรสตามวรรคสองให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

เจ้าพนักงานของรัฐที่มีลักษณะตาม (๒) หรือ (๓) ต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๑๒๘ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดานหรือญาติที่ให้ตามประเพณีหรือตามธรรมจรรยาตามฐานานุรูป

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

ประกาศคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจึงกำหนดหลักเกณฑ์และจำนวนทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับจากบุคคลได้โดยธรรมจรรยาไว้ ดังนี้

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากญาติ หรือจากบุคคลที่ให้กันในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม

“ญาติ” หมายความว่า ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดา หรือมารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรม หรือผู้รับบุตรบุญธรรม

“ประโยชน์อื่นใด” หมายความว่า สิ่งที่มูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ข้อ ๔ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลนอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ข้อ ๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากญาติ ซึ่งให้โดยเสน่หาตามจำนวนที่เหมาะสมตามฐานานุรูป

(๒) รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติ มีราคา หรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคลแต่ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท

(๓) รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

ข้อ ๖ การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากต่างประเทศ ซึ่งผู้ให้มิได้ระบุให้เป็นของส่วนตัว หรือมีราคา หรือมูลค่าเกินกว่าสามพันบาท ไม่ว่าจะระบุเป็นของส่วนตัวหรือไม่ แต่มีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรายงานรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยเร็ว หากผู้บังคับบัญชาเห็นว่าไม่มีเหตุที่จะอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นยึดถือทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวนั้นไว้เป็นประโยชน์ส่วนตนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินให้หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดทันที

ข้อ ๗ การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ หรือมีราคา หรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้รับมาแล้ว โดยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรับไว้ เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์นั้นต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัด โดยทันทีที่สามารถกระทำได้

เพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นั้นรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชา หรือผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หน่วยงาน หรือสถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัด มีคำสั่งว่าไม่สมควรรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวก็ให้คืนทรัพย์สิน หรือประโยชน์นั้นแก่ผู้ให้โดยทันที ในกรณีที่ไม่สามารถคืนให้ได้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวให้เป็นสิทธิของหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว

เมื่อได้ดำเนินการตามความในวรรคสองแล้ว ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น ไม่เคยได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวเลย

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินไว้ตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง หรือเทียบเท่า หรือเป็นกรรมการ หรือผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นกรรมการ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของรัฐ ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ส่วนผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ และกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ไม่มีผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจถอดถอนให้แจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์เท่านั้นต่อประธาน สภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาท้องถิ่นที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นสมาชิกแล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วไม่ถึงสองปีด้วย

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยที่ที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรี ได้เคยมีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติ ในการให้ของขวัญและรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้หลายครั้ง เพื่อเป็นการเสริมสร้างค่านิยมให้เกิดการประหยัด มิให้มีการเบียดเบียนข้าราชการโดยไม่จำเป็น และสร้างทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากมีการแข่งขันกันให้ของขวัญในราคาแพงทั้งยังเป็นช่องทางให้เกิดการประพฤติมิชอบอื่นๆ ในวงราชการอีกด้วย และในการกำหนดจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทต่างๆ ก็มีการกำหนดในเรื่องทำนองเดียวกัน ประกอบกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ และจำนวนที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาได้ ฉะนั้นจึงสมควรรวบรวมมาตรการเหล่านั้น และกำหนดเป็นหลักเกณฑ์การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการให้ของขวัญ และรับของขวัญไว้เป็นการถาวรมีมาตรฐานอย่างเดียวกัน และมีความชัดเจน เพื่อเสริมมาตรการของคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติให้เป็นผลอย่างจริงจัง ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไม่ได้กำหนดไว้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

"ของขวัญ"หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่ให้แก่กัน เพื่ออัธยาศัยไมตรีและให้หมายความรวมถึงเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสน่หา หรือเพื่อการสงเคราะห์ หรือให้

เป็นสินน้ำใจ การให้สิทธิพิเศษ ซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการให้สิทธิพิเศษในการได้รับบริการ หรือความบันเทิงตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยวค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตั๋ว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้าหรือการคืนเงินให้ในภายหลัง

"ปกติประเพณีนิยม" หมายความว่า เทศกาล หรือวันสำคัญ ซึ่งอาจมีการให้ของขวัญกัน และให้หมายความรวมถึงโอกาสในการแสดงความยินดี การแสดง ความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ความช่วยเหลือตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

"ผู้บังคับบัญชา" ให้หมายความรวมถึง ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าหน่วยงาน ที่แบ่งเป็นการภายในของหน่วยงานของรัฐ และผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงกว่า และได้รับมอบหมายให้มีอำนาจบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลด้วย

"บุคคลในครอบครัว" หมายความว่า คู่สมรส บุตร บิดา มารดา พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน

ข้อ ๔ ระเบียบนี้ไม่ใช้บังคับกับกรณีการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต

ข้อ ๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะให้ของขวัญแก่ผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชานอกเหนือจากกรณีปกติประเพณีนิยมที่มีการให้ของขวัญแก่กันมิได้

การให้ของขวัญตามปกติประเพณีนิยมตามวรรคหนึ่ง เจ้าหน้าที่ของรัฐจะให้ของขวัญที่มีราคาหรือมูลค่าเกินจำนวนที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้สำหรับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมิได้

เจ้าหน้าที่ของรัฐจะทำการเรี่ยไรเงิน หรือทรัพย์สินอื่นใด หรือใช้เงินสวัสดิการใดๆ เพื่อมอบให้หรือจัดหาของขวัญ ให้ผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชาไม่ว่ากรณีใดๆ มิได้

ข้อ ๖ ผู้บังคับบัญชาจะยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นผู้อยู่ในบังคับบัญชามิได้เว้นแต่เป็นการรับของขวัญตามข้อ ๕

ข้อ ๗ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐมิได้ ถ้ามิใช่เป็นการรับของขวัญตามกรณีที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๘

ผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ได้แก่ ผู้มาติดต่องาน หรือผู้ซึ่งได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งมีคำขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น การขอใบรับรอง การขอให้ออกคำสั่งทางปกครอง หรือการร้องเรียน เป็นต้น

(๒) ผู้ซึ่งประกอบธุรกิจ หรือมีส่วนได้เสียในธุรกิจ ที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการได้รับสัมปทาน เป็นต้น

(๓) ผู้ซึ่งกำลังดำเนินกิจกรรมใดๆ ที่มีหน่วยงานของรัฐ เป็นผู้ควบคุม หรือกำกับดูแล เช่น การประกอบกิจการโรงงาน หรือธุรกิจหลักทรัพย์ เป็นต้น

(๔) ผู้ซึ่งอาจได้รับประโยชน์ หรือผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ข้อ ๘ เจ้าหน้าที่ของรัฐ จะยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้เฉพาะกรณี การรับของขวัญที่ให้ตามปกติประเพณีนิยมและของขวัญนั้นมีราคา หรือมูลค่าไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้สำหรับการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต

ข้อ ๙ ในกรณีที่บุคคลในครอบครัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญแล้วเจ้าหน้าที่ของรัฐทราบในภายหลัง ว่าเป็นการรับของขวัญโดยฝ่าฝืนระเบียบนี้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้สำหรับการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีราคา หรือมูลค่าเกินกว่าที่กำหนดไว้ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ของขวัญ หรือรับของขวัญโดยฝ่าฝืนระเบียบนี้ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นข้าราชการการเมือง ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นประพฤติปฏิบัติไม่เป็นไปตามคุณธรรม และจริยธรรม และให้ดำเนินการตามระเบียบที่นายกรัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการการเมือง

(๒) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นข้าราชการประเภทอื่นนอกจาก (๑) หรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานของรัฐวิสาหกิจให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดทางวินัย และให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ดำเนินการให้มีการลงโทษทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่สอดส่อง และให้คำแนะนำในการปฏิบัติตามระเบียบนี้แก่หน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่มีผู้ร้องเรียนต่อสำนักงานปลัดสำนักนายรัฐมนตรีว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติในการให้ของขวัญ หรือรับของขวัญฝ่าฝืนระเบียบนี้ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างให้เกิดทัศนคติในการประหยัดแก่ประชาชนทั่วไปในการแสดงความยินดี การแสดงความปรารถนาดี การแสดงการต้อนรับ หรือการแสดงความเสียใจ ในโอกาสต่างๆ ตามปกติประเพณีนิยมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐพยายามใช้วิธีการแสดงออกโดยใช้บัตรอวยพร การลงนามในสมุดอวยพร หรือใช้บัตรแสดงความเสียใจ แทนการให้ของขวัญ

ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างค่านิยมการแสดงความยินดี การแสดงความปรารถนาดี การแสดงการต้อนรับ หรือการแสดงความเสียใจ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง แนะนำ หรือกำหนดมาตรการจูงใจที่จะพัฒนาทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ในบังคับบัญชาให้เป็นไปในแนวทางประหยัด

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรี่ยไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การเรี่ยไร” หมายความว่า การเก็บเงิน หรือทรัพย์สิน โดยขอร้องให้ช่วยออกเงิน หรือทรัพย์สินตามใจสมัคร และให้หมายความรวมถึงการซื้อขาย แลกเปลี่ยน ชดใช้ หรือบริการ ซึ่งมีการแสดงโดยตรง หรือโดยปริยายว่า มิใช่เป็นการซื้อขาย แลกเปลี่ยน ชดใช้ หรือบริการธรรมดา แต่เพื่อรวบรวมเงิน หรือทรัพย์สิน ที่ได้มาทั้งหมด หรือบางส่วนไปใช้ในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นด้วย

“เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรี่ยไร” หมายความว่า เข้าไปช่วยเหลือ โดยมีส่วนร่วมในการจัดให้มีการเรี่ยไรในฐานะเป็นผู้ร่วมจัดให้มีการเรี่ยไร หรือเป็นประธานกรรมการ อนุกรรมการ คณะทำงาน ที่ปรึกษา หรือในฐานะอื่นใดในการเรี่ยไรนั้น

ข้อ ๖ หน่วยงานของรัฐจะจัดให้มีการเรี่ยไร หรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรี่ยไรมิได้ เว้นแต่เป็นการเรี่ยไร ตามข้อ ๑๙ หรือได้รับอนุมัติจาก กคร. หรือ กคร.จังหวัด แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

หน่วยงานของรัฐ ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตในการเรี่ยไรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรี่ยไร นอกจากจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรี่ยไรแล้วจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน

ระเบียบนี้ด้วย ในกรณีนี้ กคร. อาจกำหนดแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานรัฐดังกล่าวให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรี่ยไรก็ได้

ข้อ ๘ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการเรี่ยไรของหน่วยงานของรัฐ เรียกโดยย่อว่า “กคร.” ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินสี่คนเป็นกรรมการ และผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการและเลขานุการ

กคร. จะแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ข้อ ๑๘ การเรี่ยไรหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรี่ยไรที่ กคร. หรือ กคร.จังหวัด แล้วแต่กรณีจะพิจารณาอนุมัติให้ตามข้อ ๖ ได้นั้น จะต้องมีลักษณะ และวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นการเรี่ยไรที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐนั้นเอง

(๒) เป็นการเรี่ยไรที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อประโยชน์แก่การป้องกัน หรือพัฒนาประเทศ

(๓) เป็นการเรี่ยไรที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อสาธารณประโยชน์

(๔) เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรี่ยไรของบุคคล หรือนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรี่ยไร ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรี่ยไรแล้ว

ข้อ ๑๙ การเรี่ยไร หรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรี่ยไร ดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุมัติจาก กคร. หรือ กคร.จังหวัด แล้วแต่กรณี

(๑) เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และมีมติคระรัฐมนตรีให้เรี่ยไรได้

(๒) เป็นการเรี่ยไรที่รัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือผู้เสียหาย หรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดจากสาธารณภัย หรือเหตุการณ์ใดที่สำคัญ

(๓) เป็นการเรี่ยไรเพื่อร่วมกันทำบุญเนื่องในโอกาสการทอดผ้าพระกฐินพระราชทาน

(๔) เป็นการเรี่ยไรตามข้อ ๑๘ (๑) หรือ (๓) เพื่อให้ได้เงิน หรือทรัพย์สิน ไม่เกินจำนวนเงิน หรือมูลค่าตามที่ กคร. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) เป็นการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรี่ยไรตามข้อ ๑๘ (๔) ซึ่ง กคร. ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษายกเว้นให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการได้โดยไม่ต้องขออนุมัติ

(๖) เป็นการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐอื่นที่ได้รับอนุมัติ หรือได้รับยกเว้นในการขออนุมัติตามระเบียบนี้แล้ว

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้รับอนุมัติ หรือได้รับยกเว้นตามข้อ ๑๙ ให้จัดให้มีการเรี่ยไร หรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรี่ยไรให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้กระทำการเรี่ยไรเป็นการทั่วไป โดยประกาศ หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน

(๒) กำหนดสถานที่ หรือวิธีการที่จะรับเงิน หรือทรัพย์สินจากการเรี่ยไร

(๓) ออกใบเสร็จ หรือหลักฐานการรับเงิน หรือทรัพย์สินให้แก่ผู้บริจาคทุกครั้ง เว้นแต่โดยลักษณะแห่งการเรี่ยไรไม่สามารถออกใบเสร็จ หรือหลักฐานดังกล่าวได้ ก็ให้จัดทำเป็นบัญชีการรับเงิน หรือทรัพย์สินนั้นไว้เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้

(๔) จัดทำบัญชีการรับจ่าย หรือทรัพย์สินที่ได้จากการเรี่ยไรตามระบบบัญชีของทางราชการภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่สิ้นสุดการเรี่ยไร หรือทุกสามเดือน ในกรณีที่เป็นการเรี่ยไรที่กระทำอย่างต่อเนื่อง และปิดประกาศเปิดเผย ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐที่ได้ทำการเรี่ยไรไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้ทราบ และจัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการเรี่ยไรดังกล่าวไว้ ณ สถานที่สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหา และศึกษาข้อมูลข่าวสารของราชการด้วย

(๕) รายงานการเงินของการเรี่ยไรพร้อมทั้งส่งบัญชีตาม (๔) ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้จัดทำบัญชีตาม (๔) แล้วเสร็จ หรือในกรณีที่เป็นการเรี่ยไรที่ได้กระทำอย่างต่อเนื่องให้รายงานการเงินพร้อมทั้งส่งบัญชีดังกล่าวทุกสามเดือน

ข้อ ๒๑ ในการเรี่ยไร หรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรี่ยไร ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดประโยชน์ที่ผู้บริจาค หรือบุคคลอื่นจะได้รับซึ่งมิใช่ประโยชน์ที่หน่วยงานของรัฐได้ประกาศไว้

(๒) กำหนดให้ผู้บริจาค ต้องบริจาคเงิน หรือทรัพย์สินเป็นจำนวน หรือมูลค่าที่แน่นอน เว้นแต่ โดยสภาพมีความจำเป็นต้องกำหนดเป็นจำนวนเงินที่แน่นอน เช่น การจำหน่ายบัตรเข้าชมการแสดง หรือบัตรเข้าร่วมการแข่งขัน เป็นต้น

(๓) กระทำการใดๆ ที่เป็นการบังคับให้บุคคลใดทำการเรี่ยไร หรือบริจาค หรือกระทำการในลักษณะที่ทำให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ในภาวะจำยอม ไม่สามารถปฏิเสธ หรือหลีกเลี่ยงที่จะไม่ช่วยทำการเรี่ยไร หรือบริจาคไม่ว่าโดยทางตรง หรือทางอ้อม

(๔) ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐออกทำการเรี่ยไร หรือใช้ สั่ง ขอร้อง หรือบังคับให้ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือบุคคลอื่นออกทำการเรี่ยไร

ข้อ ๒๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรี่ยไรของบุคคล หรือนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรี่ยไรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรี่ยไรซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐจะต้องไม่กระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้ หรือแสดงตำแหน่งหน้าที่ให้ปรากฏในการดำเนินการเรี่ยไรไม่ว่าจะเป็นการโฆษณาด้วยสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ หรือสื่ออย่างอื่น หรือด้วยวิธีการอื่นใด

(๒) ใช้ สั่ง ขอร้อง หรือบังคับให้ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือบุคคลใดช่วยทำการเรี่ยไรให้ หรือกระทำในลักษณะที่ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือบุคคลอื่นนั้นต้องตกอยู่ในภาวะจำยอมไม่สามารถปฏิเสธ หรือหลีกเลี่ยงที่จะไม่ช่วยทำการเรี่ยไรให้ได้ไม่ว่าโดยทางตรง หรือทางอ้อม

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การวิเคราะห์ วิจารณ์ สังเคราะห์ผลประโยชน์ส่วนตน ออกจากผลประโยชน์ส่วนรวม โดยใช้ระบบคิดฐาน ๒ ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศในสังคมโลก **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการคิดฐาน ๒

๒.๒ สามารถวิเคราะห์ วิจารณ์ สังเคราะห์ผลประโยชน์ส่วนตนออกจากผลประโยชน์ส่วนรวม โดยใช้ระบบคิดฐาน ๒ ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศในสังคมโลก

๒.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

ระบบคิด “ฐาน ๒ (Digital)” เปนระบบการคิดวิเคราะหข่อมูล ที่สามารถเลือกไดเพียง ๒ ทางเท่านั้น คือ ๐ (ศูนย) กับ ๑ (หนึ่ง) และอาจหมายถึง โอกาสที่จะเลือกไดเพียง ๒ ทาง เชน ใชกับไมใช, จริงกับเท็จ, ทำไดกับทำไมได, ประโยชน์ส่วนตนกับประโยชนสวนรวม เปนตน

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร (ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการเขียน)

๒) ความสามารถในการคิด (ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการจัดกลุ่ม ทักษะการสรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

๓) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม

๔) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน

๕) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

๖) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอน โดยการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมุติ) (Role Playing)

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ขั้นอุ่นเครื่อง

๑) แจ้งวัตถุประสงค์ และรูปแบบกิจกรรม ที่จะให้นักเรียนปฏิบัติการเรียนการสอน โดยแสดงบทบาทสมมุติการกระทำที่เกิดจากการคิดระบบฐาน

๒) นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๕ กลุ่ม

๓) ศึกษาใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ระบบคิดฐาน ๒

๔) แต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปลงกระดาษชาร์ต พร้อมนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๒ ขั้นคัดเลือกผู้แสดง

๑) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันกำหนดบทบาท การแสดงให้สอดคล้องกับใบความรู้ ที่นักเรียนได้ศึกษาตามหัวข้อต่อไปนี้ โดยการจับฉลาก

- การนำวัสดุครุภัณฑ์หลวงมาใช้ส่วนตัว
- การรับของขวัญจากผู้มาติดต่อราชการ
- การใช้โทรศัพท์หลวงในเรื่องส่วนตัว
- การนำอุปกรณ์ไฟฟ้ามาชาร์ตที่ทำงาน
- การใช้น้ำประปาหลวงมาล้างรถยนต์ส่วนตัว

๒) ร่วมกันเขียนบทละคร

๓) แต่ละกลุ่มคัดเลือกสมาชิกเพื่อรับบทบาทการแสดงตามความชอบ และถนัด

๔) ซักซ้อมการแสดงตามที่ได้ตกลงกันไว้

ขั้นที่ ๓ ขั้นจัดฉาก

๑) ออกแบบ และจัดฉากตามที่ได้ตกลง

๒) ครูกำกับติดตามดูแล และแนะนำการออกแบบจัดฉาก ให้อยู่ในความเหมาะสมพอเพียง และสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่แต่ละกลุ่มกำหนดจากการจับฉลาก

ขั้นที่ ๔ ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์

ครูอธิบาย และชี้แจงนักเรียนแต่ละกลุ่ม ถึงประเด็นในการสื่อสารผ่านบทบาทสมมุติ

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๕ ขั้นแสดง และตัดสินการแสดง

แสดงบทบาทสมมุติจนครบทุกกลุ่ม

ขั้นที่ ๖ ขั้นอภิปรายและประเมินผล

ร่วมกันอภิปรายประเด็น จากเรื่องที่ได้รับชมการแสดง ทั้งเห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ในพฤติกรรมของผู้แสดง

ขั้นที่ ๗ ขั้นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสรุป

๑) ร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของแต่ละคนในชีวิตจริง เพื่อให้ผู้นักเรียนมีแนวคิดที่กว้างขวางมากขึ้น

๒. ร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนว่าจะมีผลกระทบต่อประเทศในสังคมโลกอย่างไร เป็นผังมโนทัศน์

ขั้นที่ ๘ ขั้นสรุปอ้างอิง

๑) มอบหมายให้นักเรียน คิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของแต่ละคน ในสถานการณ์ใหม่ที่ใกล้เคียงกับเรื่องที่ได้เรียนไปแล้ว เพื่อจะนำไปสู่การตัดสินใจที่จะปรับปรุงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการปฏิบัติตน

๒) ร่วมกันตั้งปณิธานในการป้องการการทุจริตให้หมดไปจากสังคมไทย เพื่อให้เกิดภาพลักษณะที่ดีในสังคมโลก

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อการเรียนรู้

๑. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ระบบคิดฐาน ๒

๒. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อระบบอินเตอร์เน็ต

๒) แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุดโรงเรียน

๒. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

http://web.uprightschool.net/

https://www.nacc.go.th/more_news.php?cid=๕๙๒

https://youtube/FEfrARhWnGc

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ประเมินชิ้นงาน / การนำเสนองาน

๒) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

๓) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔) ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบประเมินชิ้นงาน / การนำเสนองาน

๒) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

๓) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔) ตรวจสอบทดสอบหลังการเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ ดีขึ้นไป

๒) แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ ดีขึ้นไป

๓) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ ดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

...../...../.....

ใบความรู้ที่ ๔
เรื่อง ระบบคิดฐานสอง (Digital) Digital

ความหมาย ระบบคิด “ฐานสอง (Digital)”

เปนระบบการคิดวิเคราะหขอมูล ที่สามารถเลือกไดเพียง ๒ ทางเทานั้น คือ ๐ (ศูนย) กับ ๑ (หนึ่ง) และ อาจหมายถึง โอกาสที่จะเลือกไดเพียง ๒ ทาง เชน ใชกับไมใช, จริงกับเท็จ, ทำได กับทำไมได, ประโยชนส่วนตนกับ ประโยชนสวนรวม เปนตน จึงเหมาะกับการนำมาเปรียบเทียบกับการปฏิบัติงานของเจาหนาที่ของรัฐที่ตองสามารถแยก เรื่องตำแหน่งหนาที่กับเรื่องสวนตัวออกจากกันไดอยางเด็ดขาด และไมกระทำการที่เปนการขัดกันระหวางประโยชนสวนบุคคล และประโยชนสวนรวม “การปฏิบัติงานแบบใชระบบคิดฐานสอง (Digital)” คือ การที่เจาหนาที่ของรัฐ มีระบบการคิดที่สามารถแยก เรื่องตำแหนงหนาที่กับเรื่องสวนบุคคลออกจากกันไดอยางชัดเจนวาสิ่งไหนถูก สิ่งไหนผิด สิ่งไหนทำได้ สิ่งไหนทำไมได สิ่งไหนคือประโยชน สวนบุคคลสิ่งไหนคือประโยชนสวนรวม ไมนำมาปะปนกัน ไมนำบุคลากรหรือทรัพยสินของราชการมาใช้ เพื่อประโยชนสวนบุคคล ไมเบียดบังราชการ เห็นแกประโยชนสวนรวม หรือของหนวยงานเหนือกวาประโยชนของสวนบุคคล เครือญาติ และพวกพอง ไมแสวงหาประโยชนจากตำแหนงหนาที่ราชการไมรับทรัพยสินหรือประโยชนอื่นใด จากการปฏิบัติหนาที่ กรณีเกิดการขัดกันระหวางประโยชนสวนบุคคลและประโยชนสวนรวมก็จะยึดประโยชนสวนรวมเปนหลัก

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การทุจริตที่เกิดจากการคิดระบบคิดฐาน ๑๐ ในสถานการณ์ต่างๆ **เวลา** ๒ ชั่วโมง
ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศ และสังคมโลก

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการคิดฐาน ๑๐

๒.๒ สามารถคิดแยกแยะการทุจริตที่เกิดจากการคิดระบบคิดฐาน ๑๐ ในสถานการณ์ต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศ และสังคมโลก

๒.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

ระบบคิด “ฐาน ๑๐ (Analog)” เปนระบบการคิดวิเคราะหขอมูลที่มีตัวเลขหลายตัว และอาจหมายถึงโอกาสที่จะเลือกไดหลายทาง เกิดความคิดที่หลากหลาย ซับซอน หากนำมาเปรียบเทียบกับการปฏิบัติงานของเจาหนาที่ของรัฐจะทำใหเจาหนาที่ของรัฐตองคิดเยอะตองใชดุลยพินิจเยอะ อาจจะนำประโยชนสวนบุคคลและประโยชนสวนรวมมาปะปนกันไดแยกประโยชนสวนบุคคล และประโยชนสวนรวมออกจากกันไมได

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร (ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการเขียน)

๒) ความสามารถในการคิด

๓.๓ ทักษะการวิเคราะห์

(ทักษะการจัดกลุ่ม ทักษะการสรุป)

๓.๔ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

๓) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม

๔) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน

๕) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

๖) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ) (Discovery Method)

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ขั้นนำ

๑) ครูร่วมกับนักเรียนถามตอบเกี่ยวกับอาชีพใดในประเทศไทยที่ไม่พบการทุจริตในอาชีพนั้นๆ

๒) ครูร่วมถามตอบกับนักเรียนเกี่ยวกับการคิดระบบฐาน ๑๐ ในอาชีพใดที่สร้างความเสียหายให้แก่ประเทศชาติได้มากที่สุด

๓) ร่วมกันถามตอบเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนพบการทุจริตในกลุ่มนักเรียนได้หรือไม่

ขั้นที่ ๒ ขั้นสอน

๔) ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๕ กลุ่ม และให้นั่งเป็นกลุ่ม

๕) ครูแจกใบความรู้ที่ ๕ ระบบคิดฐาน ๑๐ และใบงานที่ ๑ การวิเคราะห์สถานการณ์การทุจริตที่เปิดขึ้นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม

๖) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้ ระบบคิดฐาน ๑๐ จากใบความรู้ ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ

๗) นักเรียนร่วมกันจัดทำใบงานที่ ๑

๘) ครูอธิบายเพิ่มเติม ในส่วนที่นักเรียนสงสัย และซักถาม

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๓ ขั้นฝึกทักษะ

๑) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย

๒) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ ๑ การวิเคราะห์สถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มช่วยกันคิดหาคำตอบ และช่วยกันอธิบายคำตอบให้เพื่อนในกลุ่มฟังจนทุกคนในกลุ่มมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจน

๓) ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๓ คน ของแต่ละกลุ่ม นำเสนอคำตอบในใบงานที่ ๑ หน้าชั้นเรียน

๔) เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสถามตอบในประเด็นที่สงสัย และให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนซึ่งกันและกัน

๕) ครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง และอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

ขั้นที่ ๔ สรุปผล

๑) ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลไปจัดบอร์ดเพื่อการเรียนรู้ของเพื่อนร่วมชั้นและนักเรียนอื่นที่สนใจเพิ่มเติม

๒) นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้ลงสมุดของแต่ละคน

๓) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการป้องกันการทุจริตด้วยการเลิกคิดระบบฐานสิบ

๔) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการป้องกันการทุจริตที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๕ ระบบคิดฐาน ๑๐

๒) ใบงานที่ ๑ การวิเคราะห์สถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ประเมินใบงานที่ ๑

๒) ประเมินการนำเสนองาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบประเมินผลงานใบงานที่ ๑

๖.บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

ลงชื่อ .....ครูผู้สอน

(.....)

...../...../.....

ใบความรู้ที่ ๕
เรื่อง ระบบคิดฐาน ๑๐ (Analog)

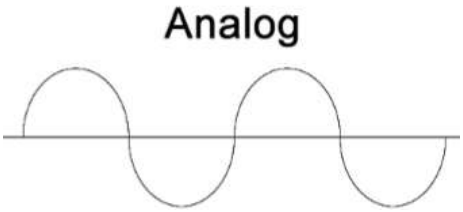

ระบบคิด “ฐานสิบ (Analog)”

เปนระบบการคิดวิเคราะหขอมูลที่มีตัวเลขหลายตัว และอาจหมายถึงโอกาสที่จะเลือกได หลายทางเกิดความคิดที่หลากหลายซับซอน หากนำมาเปรียบเทียบกับการปฏิบัติงานของเจาหนาที่ของรัฐ จะทำใหเจาหนาที่ของรัฐตองคิดเยอะตองใชดุลยพินิจเยอะ อาจจะนำประโยชน์ส่วนตนและประโยชนสวนรวมมาปะปนกันไดแยกประโยชนสวนบุคคล และประโยชนสวนรวมออกจากกันไม่ได้

“การปฏิบัติงานแบบใช่ระบบคิดฐานสิบ (Analog)” คือ การที่เจาหนาที่ของรัฐยังมีระบบ การคิดที่ยังแยกเรื่องตำแหนงหนาที่ กับเรื่องสวนตนออกจากกันไม่ได นำประโยชน์ส่วนตน และประโยชน สวนรวมมาปะปนกันไปหมด แยกแยะไมออกวาสิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนตน สิ่งไหนคือประโยชนสวนรวม นำบุคลากร หรือทรัพยสินของราชการมาใชเพื่อ ประโยชนสวนบุคคล เบียดบังเวลาราชการเห็นแกประโยชนสวนบุคคล เครือญาติ หรือพวกพ่อง เหนือกวา ประโยชนของสวนรวม หรือของหนวยงานจะคอยแสวงหาประโยชนจากตำแหนงหนาที่ราชการ กรณีเกิด การขัดกันระหวางประโยชนสวนบุคคล และประโยชน์สวนรวมจะยึดประโยชน์ส่วนตนเปนหลัก

ใบงานที่ ๑

เรื่อง การวิเคราะห์สถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

คำสั่ง ๑. ให้นักเรียนศึกษาและวิเคราะห์ข่าวที่กำหนดให้และตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

เป็นอีกหนึ่งคดีตัวอย่าง กรณีศาลอาญาพิพากษาจำคุก ๒ ปี ๖ เดือน "หมอชัยวัน" ฐานใช้รถหลวงงานแต่งลูกสาว

ศาลอาญาพิพากษาจำคุก ๒ ปี ๖ เดือน ปรับหมื่นบาท “นายแพทย์ชัยวัน เจริญโชคทวี อดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์ วชิรพยาบาล นำรถหลวง-อุปกรณ์ไปใช้ในงานแต่งลูกสาว สุดหรูทั้งที่บ้าน ที่โรงแรม โดยศาลยังปรานี ลดเหลือจำคุก ๒ ปีครึ่ง ปรับหนึ่งหมื่นบาท โดยโทษจำคุกให้รอลงอาญา ๒ ปี

ศาลอาญารัชดา อ่านคำพิพากษา ในคดีที่อัยการเป็นโจทก์ยื่นฟอง นายแพทย์ชัยวัน เจริญโชคทวี อดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล ฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์ใด ๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และ ๑๕๗

จากกรณี เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๔ ขณะจำเลย ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะแพทยศาสตร์ ได้ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริต ด้วยการสั่งให้เจ้าหน้าที่นำเก้าอี้ ๑๐๐ ตัว พร้อมผ้าปลอกคุมเก้าอี้ / เครื่องถ่ายวิดีโอ ๒ เครื่อง / เครื่องเล่นวิดีโอ / กล้องถ่ายรูป และผ้าเต็นท์ หลายผืน เพื่อนำไปใช้ในงานวิวาห์บุตรสาวจำเลยที่บ้านพักส่วนตัว รวมทั้งรถยนต์ รถตู้ ส่วนกลางอีก ๔ คัน เพื่อใช้รับส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมพิธี และขนย้ายอุปกรณ์ ทั้งที่บ้านพักและงานฉลองมงคลสมรสที่โรงแรม ซึ่งล้วนเป็นทรัพย์สินของทางราชการ

การกระทำของจำเลยนับเป็นการใช้อำนาจโดยทุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนตัว อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และคณะแพทยศาสตร์ วชิรพยาบาล ต่อมา เดือน กันยายน ๒๕๕๖ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดวินัยและอาญากับจำเลย โจทก์จึงขอให้ศาลพิพากษาลงโทษจำเลยตามความผิดด้วย ครั้งแรกจำเลยให้การปฏิเสธ แต่ต่อมา ให้การรับสารภาพไม่ต่อสู้คดี

ผลการตัดสิน

ศาลพิเคราะห์พยานหลักฐานโจทก์แล้วเห็นว่า การกระทำของจำเลยเป็นการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ตามฟ้อง จึงพิพากษาให้จำคุก ๕ ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท คำให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดี ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุกจำเลยไว้ ๒ ปี ๖ เดือนและปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท

อย่างไรก็ดีจำเลยได้สำนึกผิด และชดใช้ค่าเสียหายคืนให้แก่รัฐทันที ประกอบกับเป็นแพทย์ทำคุณประโยชน์ต่อสังคม และไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน ศาลจึงเห็นควรให้รอลงอาญา

๒. จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้องเหมาะสมที่สุด

๑. หัวข้อข่าว

.....

๒. ความสงสัยที่เกิดขึ้นหลังจากอ่านข่าว

.....

๓. ข้อสังเกตได้จากข่าว

.....

๔. สิ่งที่สัมผัสได้จากข่าว

.....

๕. สำรวจข้อเท็จจริงของข้อมูลที่ได้จากข่าว

.....

๖. สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้คือ

.....

๗. จากจุดที่สงสัย จุดที่สังเกต ได้สัมผัส สำรวจ ตรวจสอบ สืบค้นข้อมูลจากข่าวที่ได้ศึกษาวิเคราะห์แล้วนั้น พบประเด็นสำคัญ คือ

.....

๘. จากข่าวข้างต้นผลการตัดสินจะเป็นเช่นไร

.....

๙. หมอวันชัย ใช้ระบบการคิดแบบใด จึงได้ดำเนินการเช่นข่าวข้างต้น

.....

๑๐. นักเรียนจะนำกรณีตัวอย่างดังข่าวไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไร

.....

๑๑. จากเหตุการณ์ข้างต้น จะส่งผลกระทบต่อประเทศ และสังคมโลก อย่างไร

ผลต่อประเทศ

.....

ผลต่อสังคมโลก

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การทุจริตที่เกิดขึ้นในโลกและจริยธรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหา **เวลา** ๒ ชั่วโมง
การทุจริตที่เกิดในโลก

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถคิดแยกแยะการทุจริตที่เกิดขึ้นในโลก และจริยธรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาการทุจริตที่เกิดในโลก

๒.๒ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

การทุจริตที่เกิดขึ้นในโลก และจริยธรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาการทุจริตที่เกิดในโลก

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๑. ความสามารถในการคิด

๒. ทักษะการคิดวิเคราะห์

๓. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

๒) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (กระบวนการทำงานกลุ่ม)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

๓) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

๔) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม

๕) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม

๖) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน

๗) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง

๘) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

๙) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๑๐) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ รู้จักอดออม ไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี

๑๑) มีความเข้มแข่งทั้งร่างกาย และจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายและเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ เตรียมการ

ครูเตรียมวีดีโอให้นักเรียนดู เรื่อง นิมนต์ยิ้มเดลี่คนดีไม่คอร์รัปชัน ตอน แป๊ะเจี๊ย ตอน ส่งเสริมลูกน้อง และวีดีโอ เรื่อง รับสินบน ฉายที่หน้าชั้นเรียน แล้วครูพูดสอบถามนักเรียนว่าวีดีโอทั้ง ๒ เรื่อง มีผลอย่างไรต่อชุมชน สังคม ด้านจริยธรรมกับการทุจริต ยกตัวอย่างประเทศไทยของเรามีลักษณะอย่างไร แล้วให้นักเรียนออกมาบอก และอธิบายประกอบสถานการณ์ว่าอะไรเป็นจริยธรรม อะไรเป็นการทุจริต

ขั้นที่ ๒ เสนอตัวอย่าง

๑) แจกกระดาษขนาด A๔ ให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น ให้นักเรียนสรุป Mind Map ตามที่ครูกำหนดลงบนกระดาษให้ถูกต้อง ไว้นำเสนอนิทรรศการ

๒) นักเรียนนำเสนอผลงานตนเอง และศึกษาความรู้จากคลิปต่างๆ เพิ่มเติม เพื่อเสริมความรู้จากแหล่งเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๓ เปรียบเทียบ

๑) นักเรียนแบ่งกลุ่มละ ๓ กลุ่มละๆ ๔ คน ร่วมกันศึกษาความรู้ และสรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่ครูกำหนดจากสถานการณ์ที่นักเรียนได้ดูแล้วให้ตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากหมายเลขกลุ่ม และรับสถานการณ์จำลองที่ ๑ - ๔ ตามลำดับที่จับฉลากได้

๒) ครูกำหนดระยะเวลาในการทำงานกลุ่มร่วมกันตามความเหมาะสม แล้วสุ่มตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอความรู้ที่หน้าชั้นเรียน ตามลำดับกลุ่มที่ ๑ - ๓

๓) นักเรียนกลุ่มอื่นๆ ตั้งประเด็นคำถามหลังจากที่ตัวแทนกลุ่มนำเสนอความรู้จบแล้วกลุ่มละ ๑ คำถาม แล้วให้กลุ่มที่เป็นเจ้าของเรื่องช่วยกันตอบคำถามให้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ สรุปกฎเกณฑ์

๑) นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นความรู้ที่ได้รับจดลงในสมุดแล้วครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ หรือสุ่มเรียกนักเรียนให้ตอบเป็นรายบุคคล

๒) นักเรียนร่วมกันศึกษาความรู้ ตามสถานการณ์จำลอง และร่วมแสดงความคิดเห็นว่าลักษณะของสถานการณ์จำลองที่ได้รับมีความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริตมีความสำคัญต่อชุมชน สังคม หรือไม่อย่างไร

๓) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เป็น Mind Map และวิเคราะห์แสดงความคิดเห็น

๔) ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างการทุจริตที่เกิดขึ้นในโลก ณ ปัจจุบัน และจะร่วมกันสร้างตระหนักให้ความสำคัญเรื่องนี้ได้อย่างไร

๕) ครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า จริยธรรม และการทุจริต ของแต่ละชุมชน สังคมมีความสอดคล้อง หรือเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต ถ้าคนเราไม่เห็นความสำคัญ หรือแยกแยะไม่ออกว่าผลกระทบที่เกิดจะส่งผลต่อสังคมโลกในอนาคตในด้านต่างๆ อย่างไร

๖) นักเรียนได้รับการชี้แนะจากครูผู้สอนให้สามารถศึกษาความรู้เสริมเพิ่มเติม เรื่อง ความแตกต่างระหว่างจริยธรรม และการทุจริต ของโรงเรียนสุจริตได้ในเว็ปไซต์ของโรงเรียนสุจริต

ขั้นที่ ๕ นำไปใช้

๗) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันกำหนดแนวทางว่าจริยธรรมใดสามารถแก้ปัญหาการทุจริตทั้งในประเทศ และสังคมโลกได้ และนำมาเขียนใส่ในกระดาษชาร์ตที่ครูแจกให้ แล้วให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันเผยแพร่ให้นักเรียน ครู ชุมชน หรือนำมาจัดป้ายนิเทศ เพื่อปลุกจิตสำนึกกระตุ้นจริยธรรมต้านทุจริต

๘) นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้เมื่อเจอสถานการณ์การทุจริตในอนาคต และเหตุการณ์ปัจจุบัน

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อการเรียนรู้

๑) วีดีโอ เรื่อง นิมนต์ยิ้มเดลี่คนดีไม่คอร์รัปชัน ตอน แป๊ะเจี๊ยะ ตอน ส่งเสริมลูกน้อง

๒) วีดีโอ เรื่อง รับสินบน ฯลฯ

๓) หนังสือเรียน / หนังสือพิมพ์ ฯลฯ

๒) แหล่งการเรียนรู้

๑) แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ชุมชน / สถานการณ์ที่พบได้ในชุมชน

๒) ห้องสมุดโรงเรียน

๓) ห้องเทคโนโลยีในโรงเรียน

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล

๒) ผลงานนักเรียน

๕.๒ เกณฑ์การตัดสิน

๑) เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ (ข้อ ๑)

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๗ - ๙	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ปรับปรุง

๒) เกณฑ์การตัดสินคุณภาพพฤติกรรมการทำงานของนักเรียน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๘ - ๑๐	ดี
๕ – ๗	พอใช้
๐ - ๔	ปรับปรุง

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ผลกระทบที่เกิดจากการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวมที่เกิดขึ้นในประเทศ **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ สามารถแยกแยะ พร้อมยกตัวอย่างระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๒.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๒.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

ประโยชน์ส่วนตน หมายถึง การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรม หรือได้การกระทำต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว ญาติ เพื่อน หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางทรัพย์สินต่างๆ เป็นต้น

ประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์สาธารณะ หมายถึง การที่บุคคลใดๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่ หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะของเอกชน การกระทำการใดๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมาย เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ตกอยู่ในฐานะเป็นผู้มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติห้ามไว้ และยังได้เข้าไปพิจารณาดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในกิจการของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐ แต่เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐพิจารณาได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือได้นำประโยชน์ส่วนตนเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ หรือเข้าไปเกี่ยวข้องในการตัดสินใจในการดำเนินการใดๆ ตามอำนาจหน้าที่ของการดำเนินงานที่เป็นกิจการส่วนรวมของรัฐ

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด

๑. ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

๒. ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ จำแนก วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน

๒) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

๓) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๔) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลสมีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นนำ

๑) ครูอ่านพระราชดำรัส หรือพระบรมราโชวาท ที่เกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวมให้เพื่อนนักเรียนฟัง

๒) สนทนาอภิปราย เกี่ยวกับพระราชดำรัส หรือพระบรมราโชวาท ที่เกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวม โดยครูพยายามเชื่อมโยง

ขั้นสอน

๑) ชมคลิปวีดีโอ พระราชดำรัส ในหลวง ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ โดยที่มาของคลิปวีดีโอ คือ https://www.youtube.com/watch?v=HUwr๑tDiEFI&feature=youtu.be

๒) สนทนาอภิปราย เกี่ยวกับคลิปวีดีโอ พระราชดำรัส ในหลวง ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ โดยครูพยายามชี้ให้เห็นเรื่องของการนึกถึงประโยชน์ส่วนรวม

๓) แจกใบความรู้ เรื่อง มารู้จักประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ให้นักเรียนศึกษา

๔) แจกใบงาน เรื่อง มารู้จักประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ

ชั่วโมงที่ ๒

๑) สนทนา อภิปราย ความรู้เดิม เกี่ยวกับประเด็นของประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒) แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆละ ๔ - ๕ คน

๓) แจกใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่าง การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ ให้แต่ละกลุ่มศึกษา

๔) แจกใบงาน เรื่อง ช่วยกันยกตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ

ขั้นสรุป

๕) ร่วมกันเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมและการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวีดีโอ พระราชดำรัส ในหลวง ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ โดยที่มาของคลิปวีดีโอ คือ https://www.youtube.com/watch?v=HUwr๑tDiEFI&feature=youtu.be

๒) ตัวอย่าง พระราชดำรัสหรือพระบรมราโชวาทที่เกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวม

๓) ใบความรู้ เรื่อง มารู้จักประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมและการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๔) ใบงาน เรื่อง มารู้จักประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๕) ใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่าง การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ

๖) ใบงาน เรื่อง ช่วยกันยกตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

๗) กระดาษชาร์ต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ประเมินใบงาน เรื่อง มารู้จักประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒) ประเมินใบงาน เรื่อง ช่วยกันยกตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบประเมินใบงาน

๖. บันทึกหลังสอน

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

...../...../.....

ใบความรู้

เรื่อง มารู้จักประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม

ประโยชน์ส่วนตน หมายถึง การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรม หรือได้การกระทำต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว ญาติ เพื่อน หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางทรัพย์สินต่างๆ เป็นต้น

ประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์สาธารณะ หมายถึง การที่บุคคลใดๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะของเอกชนการกระทำการใดๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมาย เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ตกอยู่ในฐานะเป็นผู้มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติห้ามไว้ และยังได้เข้าไปพิจารณาดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในกิจการของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐ แต่เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐพิจารณาได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือได้นำประโยชน์ส่วนตนเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ หรือเข้าไปเกี่ยวข้องในการตัดสินใจในการดำเนินการใดๆ ตามอำนาจหน้าที่ของการดำเนินงานที่เป็นกิจการส่วนรวมของรัฐ

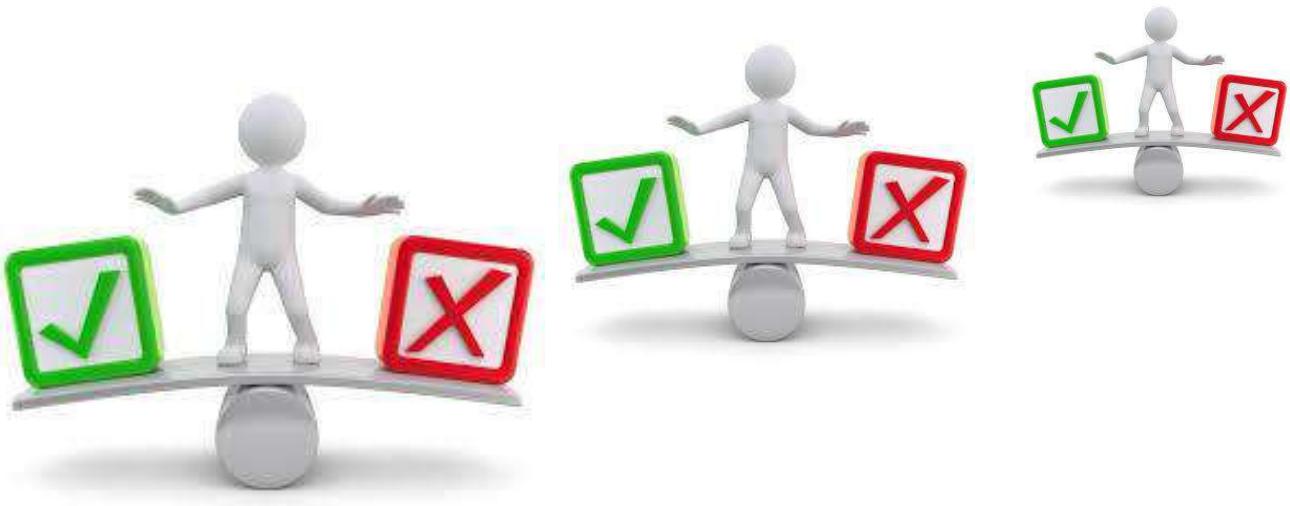

ใบงาน

เรื่อง มารู้จักประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม

คำชี้แจง นักเรียนสรุปประเด็น และยกตัวอย่าง

ประโยชน์ส่วนบุคคล คือ .....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่าง เช่น

ประโยชน์ส่วนรวม คือ .....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่าง เช่น

การประโยชน์ส่วนบุคคล คือ .....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่าง เช่น

ตัวอย่าง พระราชดำรัส พระบรมราโชวาท

...บ้านเมืองของเรากำลังต้องการการปรับปรุงและการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ ทางที่เราจะช่วยกันได้ก็คือ การที่ทำความคิดให้ถูกและแน่วแน่ ในอันที่จะยึดถือประโยชน์ของบ้านเมืองเป็นที่หมาย ต้องเพลาการคิดถึงประโยชน์เฉพาะตัว และความขัดแย้งกันในสิ่งที่มิใช่สาระลง

พระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว...
(พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทยในโอกาสขึ้นปีใหม่ ๒๕๔๓)

...การมีเสรีภาพนั้น เป็นของที่ดีอย่างยิ่ง แต่เมื่อจะใช้ จำเป็นต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง และ ความรับผิดชอบ มิให้ล่วงละเมิดเสรีภาพของผู้อื่นที่เขามีอยู่เท่าเทียมกัน ทั้งมิให้กระทบกระเทือนถึงสวัสดิภาพและความเป็นปกติสุขของส่วนรวมด้วย

พระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว...
(พระราชทานแก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ๙ กรกฎาคม ๒๕๑๔)

...คนไม่มีความสุจริต คนไม่มีความมั่นคง ชอบแต่มักง่าย ไม่มีวันจะสร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวมที่สำคัญอันใดได้ ผู้ที่มีความสุจริตและความมุ่งมั่นเท่านั้น จึงจะทำงานสำคัญยิ่งใหญ่ที่เป็นคุณประโยชน์แท้จริงได้สำเร็จ

พระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว...
(ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๒)

...สามัคคี คือการเห็นแก่บ้านเมือง และช่วยกันทุกวิธีทาง เพื่อที่จะสร้างบ้านเมืองให้เข้มแข็งด้วยการเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตอย่างตรงไปตรงมา นึกถึงประโยชน์ส่วนรวมนั้นคือความมั่นคงของบ้านเมือง

พระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว...
(ในพิธีประดับยศนายตำรวจชั้นนายพล ๑๕ มกราคม ๒๕๑๙)

ใบความรู้
ตัวอย่าง การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ

๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ

๑.๑ นายสุจริต ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ได้เดินทางไปปฏิบัติราชการในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งในวันดังกล่าว นายรวย นายก อบต. ได้มอบงาช้างจำนวนหนึ่งคู่ให้แก่ นายสุจริต เพื่อเป็นของที่ระลึก นายสุจริต ได้มอบงาช้างดังกล่าวให้หน่วยงานต้นสังกัด ตรวจสอบมูลค่าพร้อมทั้งดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ และกฎหมาย แต่ต่อมา นายสุจริต พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สมควรรับงาช้างดังกล่าวไว้ จึงเร่งให้หน่วยงานต้นสังกัดคืนงาช้างให้แก่ นายรวย

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๓ ประกอบประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗ ประกอบข้อ ๕ (๒) ได้กำหนดว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดได้รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น ที่มิใช่ญาติ ซึ่งมีมูลค่าเกินกว่าสามพันบาท แล้วประสงค์ จะรับทรัพย์สินนั้นไว้เป็นสิทธิของตนจะต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินนั้นต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ในทันทีที่สามารถกระทำได้ เพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็นความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรับทรัพย์สินนั้นไว้เป็นสิทธิของตน หรือไม่

เมื่อข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ปรากฏว่า เมื่อนายสุจริต ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ได้รับงาช้างแล้ว ได้ส่งให้หน่วยงานต้นสังกัดตรวจสอบมูลค่า พร้อมทั้งดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย แต่ต่อมา นายสุจริต พิจารณาเห็นว่าไม่สมควรรับงาช้างดังกล่าวไว้ จึงส่งคืนให้ นายรวยไป โดยใช้ระยะเวลาในการตรวจสอบระเบียบแนวทางปฏิบัติ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อความรอบคอบ และส่งคืนงาช้าง แก่นายรวยภายใน ๓ วัน จากข้อเท็จจริง จึงฟังได้ว่านายสุจริตมิได้มีเจตนา หรือมีความประสงค์ที่จะรับงาช้างนั้นไว้เป็นสิทธิของตนแต่อย่างใด

๑.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญจากผู้บริหารของบริษัทเอกชน เพื่อช่วยให้บริษัทเอกชนรายนั้นชนะการประมูลรับงานโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ

๑.๓ การที่บริษัทแห่งหนึ่งให้ของขวัญเป็นทองคำมูลค่ามากกว่า ๑๐ บาท แก่เจ้าหน้าที่ในปีที่ผ่านมาและปีนี้เจ้าหน้าที่เร่งรัดคืนภาษีให้กับบริษัทนั้นเป็นกรณีพิเศษ โดยลัดคิวให้ก่อนบริษัทอื่นๆ เพราะคาดว่าจะได้รับของขวัญอีก

๑.๔ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไปเป็นคณะกรรมการของบริษัทเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ และได้รับความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ จากบริษัทเหล่านั้น ซึ่งมีผลต่อการให้คำวินิจฉัย หรือข้อเสนอแนะที่เป็นธรรม หรือเป็นไปในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อบริษัทผู้ให้นั้นๆ

๑.๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับชุดไม้กอล์ฟจากผู้บริหารของบริษัทเอกชน เมื่อต้องทำงานที่เกี่ยวข้องกับบริษัทเอกชนแห่งนั้นก็ช่วยเหลือให้บริษัทนั้นได้รับสัมปทาน เนื่องจากรู้สึกว่าควรตอบแทนที่เคยได้รับของขวัญมา

๒. การทำธุรกิจกับตนเองหรือเป็นคู่สัญญา

๒.๑ นิติกร ฝ่ายกฎหมายและเร่งรัดภาษีอากรค้าง สำนักงานสรรพากรจังหวัดในส่วนภูมิภาคหารายได้พิเศษโดยการเป็นตัวแทนขายประกันชีวิตของบริษัทเอกชน ได้อาศัยโอกาสที่ตนปฏิบัติหน้าที่ เร่งรัดภาษีอากรค้างผู้ประกอบการรายหนึ่งหาประโยชน์ให้แก่ตนเองด้วยการขายประกันชีวิตให้แก่หุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ประกอบการดังกล่าว รวมทั้งพนักงานของผู้ประกอบการนั้นอีกหลายคน ในขณะที่ตนกำลังดำเนินการเร่งรัดภาษีอากรค้าง พฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นการอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๘๓ (๓) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๒.๒ การที่เจ้าหน้าที่ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาให้หน่วยงานต้นสังกัดซื้อคอมพิวเตอร์สำนักงานจากบริษัทของครอบครัวตนเอง หรือบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่

๒.๓ ผู้บริหารหน่วยงานทำสัญญาเช่ารถไปสัมมนาและดูงานกับบริษัท ซึ่งเป็นของเจ้าหน้าที่หรือบริษัทที่ผู้บริหารมีหุ้นส่วนอยู่

๒.๔ การที่ผู้ตรวจสอบบัญชีภาครัฐรับงานพิเศษเป็นที่ปรึกษา หรือเป็นผู้ทำบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

๒.๕ ภรรยาอดีตนายกรัฐมนตรี ประมูลซื้อที่ดินย่านถนนรัชดาภิเษก ใกล้กับศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย จากกองทุนเพื่อการฟื้นฟู และพัฒนาระบบสถาบันการเงินในการกำดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง โดยอดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในฐานะเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ดูแลกิจการของกองทุนฯ ได้ลงนามยินยอมในฐานะคู่สมรสให้ภรรยาประมูลซื้อที่ดินและทำสัญญาซื้อขายที่ดิน ส่งผลให้เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาซื้อที่ดินโฉนดแปลงดังกล่าว อันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๐ (๑)

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะ หรือหลังเกษียณ

๓.๑ อดีตผู้อำนวยการ โรงพยาบาลแห่งหนึ่ง เพิ่งเกษียณอายุราชการไปทำงานเป็นที่ปรึกษาในบริษัทผลิตหรือขายยา โดยใช้อิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งในโรงพยาบาลดังกล่าว ให้โรงพยาบาลซื้อยาจากบริษัทที่ตนเองเป็นที่ปรึกษาอยู่พฤติการณ์เช่นนี้ มีมูลความผิดทั้งทางวินัย และทางอาญาฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่าตนมีตำแหน่งหรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓

๓.๒ การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรด้านเวชภัณฑ์และสุขภาพออกจากราชการไปทำงานในบริษัทผลิตหรือขายยา

๓.๓ การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกษียณแล้วใช้อิทธิพลที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานรัฐรับเป็นที่ปรึกษาให้บริษัทเอกชนที่ตนเคยติดต่อประสานงาน โดยอ้างว่าจะได้ติดต่อกับหน่วยงานรัฐได้อย่างราบรื่น

๓.๔ การว่าจ้างเจ้าหน้าที่ผู้เกษียณมาทำงานในตำแหน่งเดิมที่หน่วยงานเดิมโดยไม่คุ้มค่ากับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๔. การทำงานพิเศษ

๔.๑ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี ๖ สำนักงานสรรพากรจังหวัดในส่วนภูมิภาค ได้จัดตั้งบริษัทรับจ้างทำบัญชี และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับภาษี และมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับบริษัท โดยรับจ้างทำบัญชี และยื่นแบบแสดงรายการให้ผู้เสียภาษีในเขตจังหวัดที่รับราชการอยู่ และจังหวัดใกล้เคียงกลับมีพฤติการณ์ช่วยเหลือผู้เสียภาษีให้เสียภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง และรับเงินค่าภาษีอากรจากผู้เสียภาษีบางรายแล้ว มิได้นำไปยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีให้ พฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว เป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับกรมสรรพากรว่าด้วยจรรยาข้าราชการ กรมสรรพากร พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๙ (๗) (๘) และอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามมาตรา ๘๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อีกทั้งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการโดยร้ายแรง และปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต และยังกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว อย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการ เพื่อให้บริษัทเอกชนที่ว่าจ้างนั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าบริษัทคู่แข่ง

๔.๓ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานอย่างเต็มที่ แต่เอาเวลาไปรับงานพิเศษอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานตามกฎหมาย

๕. การรู้ข้อมูลภายใน

๕.๑ นายช่าง ๕ แผนกชุมสายโทรศัพท์เคลื่อนที่ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ได้นำข้อมูลเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ ๔๗๐ MHZ และระบบปลดล็อคไปขายให้แก่ผู้อื่น จำนวน ๔๐ หมายเลข เพื่อนำไปปรับจูนเข้ากับโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่นำไปใช้รับจ้างให้บริการโทรศัพท์แก่บุคคลทั่วไป คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๗ และ มาตรา ๑๖๔ และมีความผิดวินัย ข้อบังคับองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๔๔ และ ๔๖

๕.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบข้อมูลโครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน จึงบอกให้ญาติพี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าว เพื่อขายให้กับราชการในราคาที่สูงขึ้น

๕.๓ การที่เจ้าหน้าที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงข่ายโทรคมนาคมทราบมาตรฐาน (Spec) วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวางโครงข่ายโทรคมนาคม แล้วแจ้งข้อมูลให้กับบริษัทเอกชนที่ตนรู้จัก เพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล

๖. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน

๖.๑ คณบดีคณะแพทย์ศาสตร์ ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริต ด้วยการสั่งให้เจ้าหน้าที่นำเก้าอี้พร้อมผ้าคุมเก้าอี้ เครื่องถ่ายวิดีโอ เครื่องเล่นวิดีโอ กล้องถ่ายรูป และผ้าเต็นท์ นำไปใช้ในงานมงคลสมรสของบุตรสาว รวมทั้งรถยนต์ รถตู้ส่วนกลาง เพื่อใช้รับส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมพิธี และขนย้ายอุปกรณ์ทั้งที่บ้านพักและงานฉลองมงคลสมรสที่โรงแรม ซึ่งล้วนเป็นทรัพย์สินของทางราชการ การกระทำของจำเลยนับเป็นการใช้อำนาจโดยทุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนตนอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดวินัย และอาญาต่อมาเรื่องเข้าสู่กระบวนการในชั้นศาล ศาลพิเคราะห์พยานหลักฐานโจทก์แล้วเห็นว่าการกระทำของจำเลยเป็นการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อทำจัดการหรือรักษาทรัพย์ใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และ ๑๕๗ จึงพิพากษาให้จำคุก ๕ ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท คำให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดี ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุกจำเลยไว้ ๒ ปี ๖ เดือน และปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้มีหน้าที่ขับรถยนต์ของส่วนราชการ นำน้ำมัน ในรถยนต์ไปขาย และนำเงินมาไว้ใช้จ่ายส่วนตัวทำให้ส่วนราชการต้องเสียงบประมาณ เพื่อซื้อน้ำมันรถมากกว่าที่ควรจะเป็นพฤติกรรมดังกล่าวถือเป็นการทุจริต เบียดบังผลประโยชน์ของส่วนรวมเพื่อประโยชน์ของตนเอง และมีความผิดฐานลักทรัพย์

๖.๓ การที่เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้มีอำนาจอนุมัติให้ใช้รถราชการหรือการเบิกจ่าย ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงนำรถยนต์ของส่วนราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง

๗.๑ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งร่วมกับพวก แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการปรับปรุงและซ่อมแซมถนนคนเดินใหม่ ในตำบลที่ตนมีฐานเสียงโดยไม่ผ่านความเห็นชอบจากสภาฯ และตรวจรับงานทั้งที่ไม่ถูกต้องตามแบบรูปรายการที่กำหนด รวมทั้งเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จได้ติดป้ายชื่อของตนและพวกการกระทำดังกล่าวมีมูลเป็นการกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ มีมูลความผิดทั้งทางวินัยอย่างร้ายแรงและทางอาญา คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ผู้มีอำนาจ แต่งตั้งถอดถอน และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ

๗.๒ การที่นักการเมืองในจังหวัด ขอเพิ่มงบประมาณเพื่อนำโครงการตัดถนน สร้างสะพานลงในจังหวัดโดยใช้ชื่อหรือนามสกุลของตนเองเป็นชื่อสะพาน

๗.๓ การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงในพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติ

พนักงานสอบสวนละเว้นไม่นำบันทึกการจับกุมที่เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุม ทำขึ้นในวันเกิดเหตุรวมเข้าสำนวน แต่กลับเปลี่ยนบันทึกและแก้ไขข้อหาในบันทึกการจับกุม เพื่อช่วยเหลือผู้ต้องหา ซึ่งเป็นญาติของตนให้รับโทษน้อยลง คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมูลความผิดทางอาญาและทางวินัยอย่างร้ายแรง

๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น

๙.๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ในฐานะผู้บริหาร เข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยระเบียบ และกฎหมายหรือฝ่าฝืนจริยธรรม

๙.๒ นายเอ เป็นหัวหน้าส่วนราชการแห่งหนึ่งในจังหวัด รู้จักสนิทสนมกับ นายบี หัวหน้าส่วนราชการอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดเดียวกัน นายเอ จึงใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวฝากลูกชาย คือ นายซี เข้ารับราชการภายใต้สังกัดของนายบี

๑๐. การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมประเภทอื่นๆ

๑๐.๑ การเดินทางไปราชการต่างจังหวัด โดยไม่คำนึงถึงจำนวนคน จำนวนงาน และจำนวนวัน อย่างเหมาะสม อาทิ เดินทางไปราชการจำนวน ๑๐ วัน แต่ใช้เวลาในการทำงานจริงเพียง ๖ วัน โดยอีก ๔ วัน เป็นการเดินทางท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ

๑๐.๒ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่ใช้เวลาในราชการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เนื่องจากต้องการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ เพราะสามารถเบิกเงินงบประมาณค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการได้

๑๐.๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐลงเวลาปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โดยมิได้อยู่ปฏิบัติงานในช่วงเวลานั้นอย่างแท้จริง แต่กลับใช้เวลาดังกล่าวปฏิบัติกิจธุระส่วนตัว

ใบงาน
เรื่อง ช่วยกันยกตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

คำชี้แจง นักเรียนยกตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

รูปแบบการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม	ตัวอย่าง
การรับผลประโยชน์ต่างๆ	
การทำธุรกิจกับตนเองหรือเป็นคู่สัญญา	
การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน	
การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติ	
การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ	

รูปแบบการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม	ตัวอย่าง
การทำงานพิเศษ	
การรู้ข้อมูลภายใน	
การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง	
การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น	
การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมประเภทอื่นๆ	

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน และแนวทางป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในกลุ่มประเทศอาเซียน **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน และรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

๒.๒ สามารถคิดแยกแยะ และยกตัวอย่างเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน และรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน และเสนอแนะแนวทางป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในกลุ่มประเทศอาเซียน

๒.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) คือ ผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่รัฐไปขัดแย้งและผลประโยชน์ส่วนรวมแล้วต้องเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้ตัดสินใจได้ยากในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้ เกิดความเป็นธรรมและปราศจากอคติ

๑) รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน แบ่งออกเป็น ๗ รูปแบบ ได้แก่

๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits)

๒. การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts)

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post-employment)

๔. การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting)

๕. การรับรู้ข้อมูลภายใน (Inside information)

๖. การใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ของธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage)

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork-belling)

๒) แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การกำหนดคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือคุณสมบัติต้องห้าม (Qualification and disqualification from office)

๒. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สิน และธุรกิจของครอบครัวให้สาธารณะทราบ (Disclosure of personal interests)

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด

๑. ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

๒. ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ จำแนก วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน

๒) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

๓) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๔) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นนำ

๑) ชมคลิปวีดีโอ โตไปไม่โกง ตอน ผู้ตัดสิน โดยมีที่มาของคลิปวีดีโอ คือ https://www.youtube.com/watch?v=๔A๗xpbbjm๙Q

๒) สนทนาอภิปราย เกี่ยวกับคลิปวีดีโอ โตไปไม่โกง ตอน ผู้ตัดสิน โดยครูพยายามเชื่อมโยงให้เห็นถึงประเด็นเรื่องของผลประโยชน์ทับซ้อน จากเหตุการณ์ในคลิปวีดีโอ

ขั้นสอน

๑) ชมคลิปวีดีโอ รู้ทันกันโกง ตอน ผลประโยชน์ทับซ้อน conflict of interest โดยที่มาของคลิปวีดีโอ คือ https://www.youtube.com/watch?v=๓๔lxr๑๘MPOs

๒) สนทนาอภิปราย เกี่ยวกับคลิปวีดีโอ รู้ทันกันโกง ตอน ผลประโยชน์ทับซ้อน conflict of interest โดยครูพยายามชี้ให้เห็นเรื่องของผลประโยชน์ทับซ้อน

๓) แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๔ - ๕ คน

๔) แจกใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างโอกาสที่จะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐกลุ่มต่างๆ ให้นักเรียนศึกษา

๕) แจกกระดาษชาร์ตให้แต่ละกลุ่มสรุปผังมโนทัศน์โอกาสที่จะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐกลุ่มต่างๆ ได้แก่ นักการเมือง ข้าราชการประจำ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ข้าราชการท้องถิ่นและประชาชน

๖) ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มนำเสนอ

๗) สนทนา อภิปราย สรุป โอกาสที่จะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐกลุ่มต่างๆ ร่วมกัน

ชั่วโมงที่ ๒

๑) สนทนา อภิปราย ความรู้เดิม เกี่ยวกับประเด็นของผลประโยชน์ทับซ้อนในกลุ่มประเทศอาเซียน

๒) นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๔ - ๕ คน

๓) นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างพฤติกรรมผลประโยชน์ทับซ้อนที่พบเห็นบ่อย

๔) แจกกระดาษชาร์ต โดยให้แต่ละกลุ่มร่วมคิด ร่วมหาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนในกลุ่มประเทศอาเซียน

๕) แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน

ขั้นสรุป

ร่วมกัน สนทนา อภิปราย สรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมผลประโยชน์ทับซ้อน และแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนในกลุ่มประเทศอาเซียน

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวีดีโอ โตไปไม่โกง ตอน ผู้ตัดสิน โดยมีที่มาของคลิปวีดีโอ คือ

https://www.youtube.com/watch?v=๔A๗xpbbjm๙Q

๒) คลิปวีดีโอ รู้ทันกันโกง ตอน ผลประโยชน์ทับซ้อน conflict of interest

โดยที่มาของคลิปวีดีโอ คือ https://www.youtube.com/watch?v=๓๔lxr๑๘MPOs

๓) ใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างโอกาสที่จะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐกลุ่มต่างๆ

๔) ใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างพฤติกรรมผลประโยชน์ทับซ้อนที่พบเห็นบ่อย

๕) กระดาษชาร์ต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล

๒) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

๓) การนำเสนอผลงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล

๒) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

๓) แบบการประเมินผลการนำเสนอผลงาน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

...../...../.....

ใบความรู้
เรื่อง ตัวอย่างโอกาสที่จะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐกลุ่มต่างๆ

กลุ่มอาชีพ	กิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
๑. นักการเมือง	■ การรับเงิน หรือผลประโยชน์อื่นใด เพื่อแต่งตั้ง หรือเลื่อนตำแหน่งข้าราชการขึ้นเป็นผู้บริหารระดับสูง ■ การใช้อำนาจหน้าที่ เพื่อให้บริษัทของตน หรือของพรรคพวกได้รับงาน / การจ้างเหมาจากรัฐ ■ การใช้ข้อมูลของทางราชการเพื่อแสวงหาประโยชน์ ■ การแต่งตั้งคนสนิท /พวกพ้องของตนเป็นกรรมการในหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่ในการกำกับดูแล (Regulators) สัญญา หรือสัมปทานของรัฐ ■ การใช้ตำแหน่งหน้าที่เลือกผลักดันโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ญาติ /พวกพ้อง
๒. ข้าราชการประจำ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ	**ทั่วไป** ■ การนำข้อมูลลับ / ข้อมูลภายใน มาใช้หาประโยชน์ให้แก่ตนเอง หรือพวกพ้อง ■ หัวหน้าหน่วยงานซึ่งครอบครัวประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างแต่งตั้งให้ญาติ / คนสนิท /คนที่มีความสัมพันธ์ฉันญาติขึ้นเป็นผู้อำนวยการกองพัสดุ ■ การช่วยญาติมิตร หรือคนสนิทให้ได้งานในหน่วยงานที่ตนมีอำนาจ ■ การรับผลประโยชน์ หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ ■ การรับงานนอก หรือการทำธุรกิจที่เบียดบังเวลาราชการ / งานโดยรวมของหน่วยงาน ■ การทำงานหลังเกษียณให้กับหน่วยงานที่มีผลประโยชน์ขัดกับหน่วยงานต้นสังกัดเดิม ■ การนำรถราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัว และในหลายกรณีมีการเบิกค่าน้ำมัน ■ การนำบุคลากรของหน่วยงานไปใช้เพื่อการส่วนตัว **กลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวกับการตรวจสอบ ประเมินราคา และการจัดซื้อจัดจ้าง** ■ การหาผลประโยชน์จากความไม่รู้ในระเบียบและข้อมูลของทางราชการของประชาชนโดยเรียกรับเงินและอ้างว่าจะสามารถช่วยให้สามารถเสียค่าธรรมเนียมใน การโอนกรรมสิทธิ์ซื้อขายที่ดินในราคาที่ถูกกว่าได้ ผู้บริหารสถาบันการเงิน หวังก้าวหน้าในอาชีพจึงได้ร่วมมือและให้ความช่วยเหลือแก่นักการเมืองใน การกู้เงินในวงเงินสูงในรูปแบบการประเมินราคาหลักทรัพย์ค้ำประกันให้สูงเกินกว่าความเป็นจริง ■ ผู้บริหารสถาบันการเงินใช้อำนาจหน้าที่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอขายที่ดินหรือ บ้านพร้อมที่ดินในโครงการของตนให้แก่ลูกค้าของสถาบันการเงิน เพื่อแลกกับ ความสะดวกในการทำธุรกิจกับสถาบันการเงิน ■ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีอากรได้เปิดสำนักงานบัญชีเพื่อทำบัญชีและรับจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทจำกัด ซึ่งในเวลาปฏิบัติงานก็จะเลือกให้บริการเฉพาะรายที่ตนเองได้รับประโยชน์จากผู้เสียภาษีเท่านั้น ■ การกำหนดมาตรฐาน (Specification) ในสินค้าที่จะจัดซื้อจัดจ้างให้บริษัทของตนหรือของพวกพ้องได้เปรียบหรือชนะในการประมูล ■ การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก / ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ใน การประมูลหรือการจ้างเหมารวมถึงการปกปิดข้อมูล เช่น การปิดประกาศ หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้าหรือพ้นกำหนด การยื่นใบเสนอราคา เป็นต้น **กลุ่มวิชาชีพอิสระ** ■ การรับงานจากภายนอกจนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ ■ การใช้สิทธิในการเบิกจ่ายยาให้กับญาติแล้วนำยาไปใช้ที่คลินิกส่วนตัว

กลุ่มอาชีพ	กิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
	▪ การรับประโยชน์จากระบบการล็อคบัตรคิวให้แก่เจ้าหน้าที่หรือญาติเจ้าหน้าที่ ในหน่วยงาน โดยผู้มีหน้าที่ดูแลบัตรคิวจะล็อคไว้มากกว่าที่หน่วยงานกำหนดและ ไปเรียกรับประโยชน์จากบัตรคิวที่ล็อคไว้เกินเหล่านั้นจากผู้รับบริการที่ต้องการลัดคิว **กลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม** ▪ การเรียกรับผลประโยชน์จากการอนุญาตให้คืนของกลาง เป็นต้น **กลุ่มวิชาชีพวิชาการ** ▪ คณะกรรมการตรวจรับผลงานทำหน้าที่เสมือนเป็นนายหน้าให้แก่บริษัทที่ปรึกษา โดยรับรายงานผลการศึกษามาพิจารณาก่อนและแก้ไขในประเด็นที่คาดว่าอาจถูกคณะกรรมการคนอื่นท้วงติง รวมถึงการเข้าไปแทรกแซงการพิจารณาของกรรมการคนอื่น
๓. ข้าราชการท้องถิ่น	**๓.๑ การเข้ามาดำเนินธุรกิจและเป็นคู่สัญญากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** ▪ สมาชิกสภา/ผู้บริหารท้องถิ่นมาดำเนินธุรกิจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนเป็นสมาชิก ▪ ญาติ/ภรรยา (อาจไม่ได้จดทะเบียน) ของผู้บริหารท้องถิ่นเป็นคู่สัญญาหรือรับเหมางานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ▪ สมาชิกสภา/ผู้บริหารท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากบริษัท ห้างร้าน ในการยื่นซองประกวดราคา ▪ สมาชิกสภา/ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นบุคคลร่วมเจรจาไกล่เกลี่ยในฐานะตัวแทนบริษัท ห้างร้าน ในกรณีงานจ้างเหมามีปัญหา ▪ ผู้บริหารสภา/ผู้บริหารท้องถิ่นหาประโยชน์ส่วนตัวจากการเก็งกำไรจากราคาที่ดินทั้งในรูปของการใช้ข้อมูลภายในไปซื้อ ที่ดินไว้ก่อน หรืออาจเป็นในรูปแบบที่กำหนดที่ตั้งโครงการในพื้นที่ที่ตนเองมีที่ดินอยู่เพื่อขายที่ดินของตนเองในราคาที่สูง ▪ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำสัญญาเช่ารถไปสัมมนาและดูงานกับบริษัทซึ่งเป็นของสมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั่นเอง ▪ นายกเทศมนตรีและเทศมนตรีขายสินค้าหรือบริการของบริษัทตนเองให้กับเทศบาล **๓.๒ การใช้งบประมาณหลวงเพื่อประโยชน์ส่วนตนและเพื่อหาเสียง** ๖๘ ▪ การจัดสรรงบประมาณหรือโครงการเข้าไปในพื้นที่ของตนเอง ▪ การใช้งบประมาณราชการทำโครงการพร้อมเขียนป้ายและชื่อของผู้ของบประมาณ ประกาศให้ชาวบ้านทราบเพื่อเป็นการหาเสียง ▪ การที่สมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งมีบทบาทในการอนุมัติและตรวจสอบการใช้งบประมาณของฝ่ายบริหารกลับไปมีส่วนในการใช้งบประมาณส่งผลต่อการทำหน้าที่ในการตรวจสอบและใช้วิจารณญาณใน การตัดสินใจอนุมัติเอนเอียงจากความถูกต้องและประโยชน์สาธารณะ เนื่องจากต้องการงบที่เหลือจากการแปรญัตติไปดำเนินการในเขตพื้นที่ของตน
๔. ประชาชน	การเสนอให้ค่าน้ำร้อนน้ำชาให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อแลกกับการลัดคิวรับบริการ

ใบความรู้
เรื่อง ตัวอย่างพฤติกรรมผลประโยชน์ทับซ้อนที่พบเห็นบ่อย

๑. การนำทรัพย์สินของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว เช่น ใช้โทรศัพท์ของหน่วยงานติดต่อธุระส่วนตัว นำรถราชการไปใช้ในธุระส่วนตัว เป็นต้น

๒. การใช้อำนาจหน้าที่ช่วยญาติ หรือบุคคลอื่นให้เข้าทำงาน

๓. การใช้ข้อมูลของหน่วยงาน เพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเอง หรือพวกพ้อง เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบมาตรฐาน (spec) วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการประมูลแล้วให้ข้อมูลกับบริษัทเอกชน เพื่อให้ได้เปรียบ ในการประมูล

๔. การรับงานนอกแล้วก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของตน เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการให้บริษัทเอกชน เจ้าหน้าที่รัฐนำเวลาราชการไปทำงานส่วนตัว

๕. การนำบุคคลากรของหน่วยงานมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน

๖. การรับสินบนหรือรับของขวัญในรูปของเงินหรือผลประโยชน์อื่นใด ส่งผลให้มีการตัดสินใจที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ให้สินบนหรือบุคคลอื่น

๗. การเข้าทำงานหลังออกจากงานเดิมโดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ หรืออิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งมารับงาน หรือเอาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง เช่น เคยทำงานเป็นผู้บริหารหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม แล้วไปทำงานในบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์

๘. การลัดคิวให้กับผู้ใช้บริการที่คุ้นเคย

๙. การส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานแสวงหาประโยชน์ส่วนตน

๑๐. การให้ของขวัญหรือของกำนัลเพื่อหวังความก้าวหน้า หรือหวังผลประโยชน์ที่มิชอบ

๑๑. การซื้อขายตำแหน่ง การจ่ายผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนระดับ ตำแหน่ง หรือความดีความชอบพิเศษ

๑๒. การเพิกเฉยต่อการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

๑๓. การเรียกร้องผลตอบแทนจากการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่เพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม

๑๔. การที่มีหน้าที่ดูแลหรือจัดการกิจการหรือโครงการใด แล้วเข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

๑๕. การใช้ตำแหน่งหน้าที่หาประโยชน์ให้กับตนเอง ครอบครัว หรือพวกพ้อง เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ทำให้บริษัทของตนหรือครอบครัวได้งานรับเหมาของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาซื้ออุปกรณ์สำนักงานจากบริษัทของครอบครัวตนเอง

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วย ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต **ระดับชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต **เวลา** ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒.จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๒.๒ นักเรียนสามารถตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

ลักษณะความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด

๒) ความสามารถในการสื่อสาร

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

การใฝ่เรียนรู้

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ครูอ่าน กรณีตัวอย่าง ความละอาย และความไม่ทนต่อการทุจริต ในประเทศเกาหลีใต้ ให้นักเรียนฟัง

๒) สนทนา อภิปราย ร่วมกันจากเหตุการณ์ ตัวอย่างความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตในประเทศเกาหลีใต้ โดยชี้ให้เห็นถึงผลเสียที่เกิดจากการทุจริต และความรับผิดชอบที่ต้องรับจากผลของการกระทำ

๓) ชมคลิปวีดีโอ เรื่อง น้องใหม่ร้ายบริสุทธิ์ ตอน เกรด ๔ วิชาลอก ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการวางแผนการทุจริตในการสอบ (ที่มาของคลิปวีดิโอ https://www.youtube.com/watch?v=Wf๑XMWcU๗๒g)

๔) สนทนา อภิปราย คลิปวีดีโอ เรื่อง น้องใหม่ร้ายบริสุทธิ์ ตอน เกรด ๔ วิชาลอก เพื่อชี้ให้นักเรียนได้เล็งเห็นและตระหนักถึงการทุจริตเป็นสิ่งที่ไม่ดี โดยอาจใช้ประเด็นต่อไปนี้

- นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในคลิปวีดีโอ
- นักเรียนคิดว่าสาเหตุใดบ้างที่ทำให้ลอกข้อสอบ (ครูพยายามชี้ให้เห็นว่าส่วนหนึ่งมาจากสาเหตุการไม่ทำการบ้าน / ชิ้นงานเอง)
- นักเรียนคิดว่าเราจะมีวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างไร

๕) กิจกรรมระดมสมอง โดยให้นักเรียนศึกษาในความรู้ เรื่อง ลักษณะความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต จากนั้นสนทนา อภิปราย โดยครูเป็นผู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดิโอน้องใหม่ร้ายบริสุทธิ์ ตอน เกรด ๔ วิชาลอก ที่มาของคลิปวิดิโอ คือ
https://www.youtube.com/watch?v=Wf๑XMWcU๗๒g

๒) ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๓) กระดาษชาร์ต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

สังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไปถือว่า ผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

...../...../.....

ใบความรู้
เรื่อง ลักษณะความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

ลักษณะของความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

ลักษณะของความละอายสามารถแบ่งได้ ๒ ระดับ คือ ความละอายระดับต้น หมายถึง ความละอายไม่กล้าที่จะทำในสิ่งที่ผิด เนื่องจากกลัวว่าเมื่อตนเองได้ทำลงไปแล้วจะมีคนรับรู้ หากถูกจับได้จะได้รับการลงโทษหรือได้รับความเดือดร้อนจากสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไป จึงไม่กล้าที่จะกระทำผิด และในระดับที่สองเป็นระดับที่สูง คือ แม้ว่าจะไม่มีใครรับรู้ หรือเห็นในสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไปก็ไม่กล้าที่จะทำผิด เพราะนอกจากตนเองจะได้รับผลกระทบแล้ว ครอบครัว สังคมก็จะได้รับผลกระทบตามไปด้วย ทั้งชื่อเสียงของตนเอง และครอบครัวก็จะเสื่อมเสีย บางครั้งการทุจริตบางเรื่องเป็นสิ่งเล็กๆ น้อยๆ เช่น การลอกข้อสอบ อาจจะไม่มีใครใส่ใจ หรือสังเกตเห็น แต่หากเป็นความละอายขั้นสูงแล้วบุคคลนั้นก็จะไม่กล้าทำ

สำหรับความไม่ทนต่อการทุจริต จากความหมายที่ได้กล่าวมาแล้ว คือ เป็นการแสดงออกอย่างใด อย่างหนึ่งเกิดขึ้น เพื่อให้รับรู้ว่าจะไม่ทนต่อบุคคล หรือการกระทำใดๆ ที่ทำให้เกิดการทุจริต ความไม่ทนต่อ การทุจริตสามารถแบ่งระดับต่างๆ ได้มากกว่าความละอาย ใช้เกณฑ์ความรุนแรงในการแบ่งแยก เช่น หากเพื่อนลอกข้อสอบเรา และเราเห็นซึ่งเราจะไม่ยินยอมให้เพื่อนทุจริตในการลอกข้อสอบ เราก็ใช้มือหรือกระดาษมาบังส่วนที่เป็นคำตอบไว้ เช่นนี้ ก็เป็นการแสดงออกถึงการไม่ทนต่อการทุจริต นอกจากการแสดงออกด้วยวิธีดังกล่าวที่ถือเป็นการแสดงออกทางกายแล้ว การว่ากล่าวตักเตือนต่อบุคคลที่ทุจริต การประณาม การประจาน การชุมนุมประท้วง ถือว่าเป็นการแสดงออกซึ่งการไม่ทนต่อการทุจริตทั้งสิ้น แต่จะแตกต่างกันไปตามระดับของการทุจริต ความตื่นตัวของประชาชน และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริต โดยท้ายบทนี้ได้ยกตัวอย่างกรณีศึกษาที่มีสาเหตุมาจากการทุจริตทำให้ประชาชนไม่พอใจและรวมตัวต่อต้าน

ความจำเป็นของการที่ไม่ทนต่อการทุจริตถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการทุจริตไม่ว่าระดับเล็ก หรือใหญ่ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคม ประเทศชาติ ดังเช่นตัวอย่าง คดีรถ และเรือดับเพลิงของกรุงเทพมหานคร ผลของการทุจริตสร้างความเสียหายไว้อย่างมาก รถและเรือดับเพลิงก็ไม่สามารถนำมาใช้ได้ รัฐต้องสูญเสียงบประมาณไปโดยเปล่าประโยชน์ และประชาชนเองก็ไม่ได้ใช้ประโยชน์ด้วยเช่นกัน หากเกิดเพลิงไหม้พร้อมกันหลายแห่ง รถ เรือ และอุปกรณ์ดับเพลิงจะไม่มีไม่เพียงพอที่จะดับไฟได้ทันเวลา ดังนั้น หากยังมีการปล่อยให้มีการทุจริต ยินยอมให้มีการทุจริต โดยเห็นว่าเป็นเรื่องของคนอื่น เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่เกี่ยวข้องกับตนเองแล้ว สุดท้ายความสูญเสียที่จะได้รับตนเองก็ยังคงที่จะได้รับผลนั้นอยู่แม้ไม่ใช่ทางตรงก็เป็นทางอ้อม

ดังนั้น การที่บุคคลจะเกิดความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตได้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างให้เกิดความตระหนักและรับรู้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริตในทุกรูปแบบ ทุกระดับ ซึ่งหากสังคมเป็นสังคมที่มีความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตแล้วจะทำให้เกิดสังคมที่น่าอยู่ และมีการพัฒนาในทุกๆ ด้าน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วย ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การลงโทษทางสังคมในระดับโลก **เวลา** ๑ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงโทษทางสังคมในระดับโลก

๒.๒ นักเรียนสามารถตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ตัวอย่างการลงโทษทางสังคมในระดับโลก

๒) ความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด

๒) ความสามารถในการสื่อสาร

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

๑) นักเรียนอ่านกรณีตัวอย่างความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต ในประเทศบราซิล ให้เพื่อนนักเรียนฟัง

๒) สนทนา อภิปราย ร่วมกันจากเหตุการณ์ตัวอย่างความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตในประเทศบราซิล โดยชี้ให้เห็นถึงผลเสียที่เกิดจากการทุจริต และความรับผิดชอบที่ต้องรับจากผลของการกระทำ

๓) ชมคลิปวีดีโอ เรื่อง ครูที่ปรึกษาทำเวรแทนนักเรียน | ๒๒-๐๑-๕๙ | เช้าข่าวชัดโซเชียล | ThairathTV โดยมีที่มาจาก https://www.youtube.com/watch?v=nJYXPHtWzyc

๔) กิจกรรมระดมสมอง โดยให้นักเรียนช่วยกันศึกษาใบความรู้ เรื่อง การลงโทษทางสังคมด้วยการสนทนาอภิปราย โดยครูเป็นผู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดตระหนักและเห็นความสำคัญของการลงโทษทางสังคมที่เกิดจากการทุกจริตในระดับโลก

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวีดีโอ เรื่อง ครูที่ปรึกษาทำเวรแทนนักเรียน | ๒๒-๐๑-๕๙ | เช้าข่าวชัดโซเชียล | ThairathTV โดยมีที่มาจาก https://www.youtube.com/watch?v=nJYXPHtWzyc

๒) กรณีตัวอย่างความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต ในประเทศ

๓) ใบความรู้เรื่อง การลงโทษทางสังคม

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

สังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

...../...../.....

กรณีตัวอย่าง ความละอาย และความไม่ทนต่อการทุจริต ในประเทศบราซิล

ประเทศบราซิล ปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประชาชนในประเทศบราซิลได้มีการชุมนุมประท้วงการทุจริตที่เกิดขึ้นเป็นการแสดงออกถึงความไม่พอใจต่อวัฒนธรรม การโกงของระบบราชการของประเทศ โดยมีประชาชนจำนวนหลายหมื่นคนเข้าร่วมการชุมนุมในครั้งนี้ และมีการแสดงภาพหนู เพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการประณามต่อนักการเมืองที่ทุจริต การประท้วงดังกล่าวยังถือว่ามีขนาดเล็กกว่าครั้งก่อน เพราะที่ผ่านมาได้มีการทุจริตเกิดขึ้นและมีการประท้วง จนในที่สุดประธานาธิบดีได้ถูกปลดจำตำแหน่ง เนื่องจากการกระทำที่ละเมิดต่อกฎระเบียบเรื่องงบประมาณ

ที่มา : https://www.dailynews.co.th/ foreign/๕๔๐๗๓๔

ใบความรู้
เรื่อง การลงโทษทางสังคม (Social Sanctions**)**

การลงโทษทางสังคม (Social Sanctions**)**

คำว่า “การลงโทษโดยสังคม” หรือเรียกว่า “การลงโทษทางสังคม” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า “Social Sanction”

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาฉบับราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๓๒ : ๓๖๑ - ๓๖๒) ได้ให้ความหมายของคำว่า “Social Sanctions” เป็นภาษาไทยว่า สิทธานุมัติทางสังคม หมายถึง การขู่ว่าจะลงโทษ หรือการสัญญาว่าจะให้รางวัลตามที่กลุ่มกำหนดไว้สำหรับการประพฤติปฏิบัติของสมาชิก เพื่อชักนำให้สมาชิกกระทำตามข้อบังคับและกฎเกณฑ์

Radcliffe - Brown (๑๙๕๒ : ๒๐๕) อธิบายการลงโทษโดยสังคมว่าเป็นปฏิกิริยาตอบสนองทางสังคมอย่างหนึ่ง และเป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่เป็นด้านตรงกันข้ามระหว่างการเห็นชอบกับการไม่เห็นชอบพูดอีกอย่างหนึ่งก็คือการลงโทษโดยสังคมนั้นมีคุณลักษณะวิภาษ (Dialectic) คือมีทั้งด้านบวก และด้านลบอยู่ภายในความหมายของตัวเองสำหรับการลงโทษโดยสังคมเชิงบวก (Positive Social Sanctions) จะอยู่ในรูปของการให้การสนับสนุนหรือการสร้างแรงจูงใจให้แก่ปัจเจกบุคคล และสังคมให้ประพฤติปฏิบัติให้สอดคล้องกับปทัสถานของชุมชน หรือของสังคมจากการศึกษายังพบด้วยว่าการลงโทษโดยสังคมเชิงบวกนั้นอาจเป็นการสร้างแรงจูงใจให้แก่สังคม เพื่อยกระดับปทัสถานของสังคมในระดับท้องถิ่นให้ไปสอดคล้องกับปทัสถานใหม่ในระดับระหว่างประเทศ

Whitmeyer (๒๐๐๒ : ๖๓๐-๖๓๒) กล่าวว่า การลงโทษโดยสังคม มีทั้งเชิงบวกและเชิงลบเป็น การทำงานตามกลไกของสังคม การลงโทษโดยสังคมเป็นมาตรการควบคุมทางสังคมที่ต้องการให้สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐาน หรือกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับร่วมกัน เมื่อสมาชิกปฏิบัติตามก็จะมีการให้รางวัลเป็นแรงจูงใจ และลงโทษเมื่อสมาชิกไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมและจะแสดงการไม่ยอมรับสมาชิกคนหนึ่งหรือกลุ่มคนกลุ่มหนึ่ง

โดยสรุปแล้ว การลงโทษโดยสังคม (Social Sanction) หมายถึง ปฏิกิริยาปฏิบัติทางสังคม เป็นมาตรการควบคุมทางสังคมที่ต้องการให้สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนด โดยมีทั้งด้านลบและด้านบวก **การลงโทษโดยสังคมเชิงลบ** (Negative Social Sanction) เป็นการลงโทษ โดยการกดดันและแสดงปฏิกิริยาต่อต้านพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ทำให้บุคคลนั้นเกิดความ อับอายขายหน้า สำหรับการลงโทษโดยสังคมเชิงบวกหรือ **การกระตุ้นสังคมเชิงบวก** (Positive Social Sanction) เป็นการแสดงออกในเชิงสนับสนุนหรือให้รางวัลเป็นแรงจูงใจ เพื่อให้บุคคลในสังคมประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

การลงโทษทางสังคม เป็นการลงโทษกับบุคลที่ปฏิบัติตนฝ่าฝืนกับธรรมเนียม ประเพณี หรือแบบแผนที่ปฏิบัติต่อๆ กันมาในชุมชน มักใช้ในลักษณะการลงโทษทางสังคมเชิงลบมากกว่าเชิงบวก การฝ่าฝืนดังกล่าวอาจจะไม่ผิดกฎหมาย แต่ด้วยธรรมเนียมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมานั้นถูกละเมิด ถูกฝ่าฝืน หรือถูกดูหมิ่นเกี่ยวกับความเชื่อของชุมชน ก็จะนำไปสู่การต่อต้านจากคนในชุมชน แม้ว่าการฝ่าฝืนดังกล่าวจะไม่ผิดกฎหมายก็ตาม และที่สำคัญไปกว่านั้น หากการกระทำดังกล่าวผิดกฎหมายด้วยแล้ว อาจสร้างให้เกิดความไม่พอใจขึ้นได้ไม่เพียงแต่
ในชุมชนนั้น แต่อาจเกี่ยวเนื่องไปกับชุมชนอื่นรอบข้าง หรือเป็นชุมชนที่ใหญ่ที่สุด นั่นคือ ประชาชนทั้งประเทศซึ่งการลงโทษทางสังคมมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนี้

การลงโทษโดยสังคมเชิงบวก (Positive Social Sanctions) จะอยู่ในรูปของการให้การสนับสนุนหรือการสร้างแรงจูงใจ หรือการให้รางวัล ฯลฯ แก่บุคคลและสังคม เพื่อให้ประพฤติปฏิบัติสอดคล้องกับปทัสถาน (Norm) ของสังคมในระดับชุมชนหรือในระดับสังคม

การลงโทษโดยสังคมเชิงลบ (Negative Social Sanctions) จะอยู่ในรูปแบบของการใช้มาตรการต่างๆ ในการจัดระเบียบสังคม เช่น การว่ากล่าวตักเตือน ซึ่งเป็นมาตรการขั้นต่ำสุดเรื่อยไปจนถึงการกดดันและ บีบคั้นทางจิตใจ (Moral Coercion) การต่อต้าน (Resistance) และการประท้วง (Protest) ในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะโดยปัจเจกบุคคลหรือการชุมนุมของมวลชน

การลงโทษทางสังคมทางลบ จะสร้างให้เกิดการลงโทษต่อบุคคลที่ถูกกระทำ การลงโทษประเภทนี้เป็นลงโทษเพื่อให้หยุดกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และบุคคลที่ถูกลงโทษจะเกิดการเข็ดหลาบ ไม่กล้าที่จะทำในสิ่งนั้นอีก การลงโทษประเภทนี้มีความรุนแรงแตกต่างกัน ตั้งแต่ การว่ากล่าวตักเตือน การนินทา การประจาน การชุมนุมขับไล่ ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงการไม่ทน ไม่ยอมรับต่อสิ่งที่บุคคลอื่นได้กระทำไป ดังนั้น เมื่อมีใครที่ทำพฤติกรรม เหล่านั้นขึ้น จึงเป็นการสร้างให้เกิดความไม่พอใจแก่บุคคลรอบข้าง หรือสังคม จนนำไปสู่การต่อต้านดังกล่าว

การลงโทษทางสังคมจะมีความรุนแรงมากหรือน้อย ก็ขึ้นอยู่กับการกระทำของบุคคลนั้นว่าร้ายแรงขนาดไหน หากเป็นเรื่องเล็กน้อยจะถูกต่อต้านน้อย แต่หากเรื่องนั้นเป็นเรื่องร้ายแรง เรื่องที่เกิดขึ้นประจำ หรือมีผลกระทบต่อสังคม การลงโทษก็จะมีความรุนแรงมากขึ้นด้วย เช่น หากมีการทุจริตเกิดขึ้นก็อาจนำไปเป็นประเด็นทางสังคมจนนำไปสู่การต่อต้านจากสังคมได้ เพราะการทุจริตถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ผิดกฎหมาย และผิดต่อศีลธรรม บ่อยครั้งที่มีการทุจริตเกิดขึ้นจนเป็นสาเหตุของการชุมนุมประท้วง เพื่อกดดัน ขับไล่ให้บุคคลนั้นหยุดการกระทำดังกล่าว หรือการออกจากตำแหน่งนั้นๆ หรือการนำไปสู่การตรวจสอบและลงโทษโดยกฎหมาย โดยในหัวข้อสุดท้ายของชุดวิชานี้ ได้นำเสนอตัวอย่างที่ได้แสดงออกถึงความไม่ทนต่อการทุจริตที่มีการชุมนุมประท้วง บางเหตุการณ์ผู้ที่ถูกกล่าวหาได้ลาออกจากตำแหน่ง ซึ่งการลาออกจากตำแหน่งนั้นถือเป็นความรับผิดชอบอย่างหนึ่ง และเป็นการแสดงออกถึงความละอายในสิ่งที่ตนเองได้กระทำ

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วย ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ตัวอย่างของความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต ของประเทศต่าง ๆ ในระดับโลก **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ถึงผลเสียจากการศึกษาตัวอย่างของความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตของประเทศต่างๆ ในระดับโลก

๒.๒ นักเรียนสามารถตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๒) ผลเสียจากการทุจริตในการสอบ

๓) ความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด (ทักษะการสังเกต ทักษะการระบุ)

๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) ใฝ่เรียนรู้

๒) ซื่อสัตย์สุจริต

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ชมคลิปวีดีโอ เรื่อง ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันไม่ใช่เรื่องไกลตัว โดยมีที่มาของคลิป

https://www.youtube.com/watch?v=f๒oscZsL๓ZM&t=๑๔s

๒) สนทนา อภิปราย ซักถาม จากการชมคลิปวีดีโอ เรื่อง ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันไม่ใช่เรื่องไกลตัว โดยใช้คำถาม เช่น

- นักเรียนรู้สึกอย่างไรจากการรับชมคลิปวีดีโอ
- นักเรียนพบเห็นการคอร์รัปชันที่อยู่ใกล้ๆ ตัวนักเรียน เช่น เรื่องใดบ้าง นักเรียนเกิดความรู้สึกอย่างไร และนักเรียนจะแก้ไขอย่างไร ฯลฯ

๓) ชมคลิปวีดีโอ เรื่อง พูดต่อต้านการทุจริต รางวัลชนะเลิศ ปี ๒๕๕๙ โดยมีที่มาของคลิป https://www.youtube.com/watch?v=GnhRyr๙lTZ๘ พร้อมทั้งแจกใบความรู้ เรื่อง สถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ในโลก

๔) สนทนา อภิปราย ซักถาม จากการชมคลิปวีดีโอ พร้อมทั้งแจกใบความรู้ เรื่อง สถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ในโลก

๕) แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน ศึกษาและวิเคราะห์ใบความรู้ เรื่อง สถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ในโลก แล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวีดีโอ เรื่อง ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันไม่ใช่เรื่องไกลตัว โดยมีที่มาของคลิป

https://www.youtube.com/watch?v=f๒oscZsL๓ZM&t=๑๔s

๒) คลิปวีดีโอ เรื่อง พูดต่อต้านการทุจริต รางวัลชนะเลิศ ปี ๒๕๕๙ โดยมีที่มาของคลิป

https://www.youtube.com/watch?v=GnhRyr๙lTZ๘

๓) ใบความรู้ เรื่อง สถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ในโลก

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๒) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

๓) การนำเสนอผลงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๒) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

๓) แบบบันทึกการนำเสนอผลงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป ถือว่าผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

...../...../.....

ใบความรู้
เรื่อง สถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ในโลก

กรณีศึกษาประเทศบราซิล

ปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประชาชนในประเทศบราซิลได้มีการชุมนุมประท้วงการทุจริตที่เกิดขึ้น เป็นการแสดงออกถึงความไม่พอใจต่อวัฒนธรรม การโกงของระบบราชการของประเทศ โดยมีประชาชนจำนวนหลายหมื่นคนเข้าร่วมการชุมนุมในครั้งนี้ และมีการแสดงภาพหนูเพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการประณามต่อนักการเมืองที่ทุจริตการประท้วงดังกล่าวยังถือว่ามีขนาดเล็กกว่าครั้งก่อน เพราะที่ผ่านมาได้มีการทุจริตเกิดขึ้นและมีการประท้วงจนในที่สุดประธานาธิบดีได้ถูกปลดจำตำแหน่ง เนื่องจากการกระทำที่ละเมิดต่อกฎระเบียบเรื่องงบประมาณ

แหล่งที่มา : https://www.dailynews.co.th/ foreign/๕๔๐๗๓๔

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การดำเนินการบริษัทสร้างการดีโดยยึด **เวลา** ๓ ชั่วโมง

หลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต ๑

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและหลักการของ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริตได้

๒.๒ นักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ หลักการของ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต เชื่อมโยงการดำเนินการบริษัทสร้างการดี ได้อย่างถูกต้อง

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ความหมาย และหลักการของ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ในหลักวิชาการและคุณธรรมมาใช้ในการวางแผนก่อนและการดำเนินการทุกขั้นตอน

๒) องค์ความรู้ของเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) ใฝ่เรียนรู้

๒) มุ่งมั่นในการทำงาน

๓) ความซื่อสัตย์สุจริต

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้ (ฝึกปฏิบัติกิจกรรม ๓ ชั่วโมง)

๑) ให้นักเรียนดูคลิปวีดีโอ เรื่อง “วิถีพอเพียง ไม่เสี่ยงคอร์รัปชัน” เชื่อมโยงสู่การวิเคราะห์ปัญหาของประเทศในประเด็น “จากปัญหาการทุจริตของประเทศเราในปัจจุบันนี้ส่งผลกระทบอย่างไรต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติบ้าง”

๒) ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต วิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การดำเนินการบริษัทสร้างการดีว่าเมื่อเราปฏิบัติตนโดยยึดหลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต แล้วจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองต่อผู้อื่นและประเทศชาติอย่างไร

๓) ครูและนักเรียนสรุปร่วมกันเราสามารถนำหลักการ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริตมาใช้ในการดำเนินชีวิตพัฒนาชุมชนสังคมและประเทศชาติได้อย่างไรจะมีประโยชน์ต่อสังคมหรือไม่อย่างไรและจะสามารถดำเนินการบริษัทสร้างการดีได้อย่างไร

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) วีดีโอ “วิถีพอเพียง ไม่เสี่ยงคอร์รัปชัน”

๒) ใบความรู้ เรื่อง STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

๒) สังเกตพฤติกรรมการนำเสนอผลงานของนักเรียน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) การประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียนระดับดีขึ้นไปถือว่าผ่าน

๒) ประเมินผลงานนักเรียนระดับดีขึ้นไป ถือว่าผ่าน

๓) นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ถือว่าผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

...../...../.....

ใบความรู้
เรื่อง STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

คำอธิบายความหมายของ "STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต"

๑) S (sufficient) : ความพอเพียง ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชน น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับประยุกต์เป็นหลักความพอเพียงในการทำงาน การดำรงชีวิต การพัฒนาตนเองและส่วนรวม รวมถึงการป้องกันการทุจริตอย่างยั่งยืน ความพอเพียงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ของมนุษย์แม้ว่าจะแตกต่างกันตามพื้นฐาน แต่การตัดสินใจว่าความพอเพียงของตนเองต้องตั้งอยู่บนความมีเหตุ มีผลรวมทั้งต้องไม่เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่นและส่วนรวม

ความพอเพียงดังกล่าวจึงเป็นภูมิคุ้มกันให้บุคคลนั้นไม่กระทำการทุจริต ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ (knowledge) และปลุกให้ตื่นรู้ (realize)

๒) T (transparent) : ความโปร่งใส ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชน ต้องปฏิบัติงานบนฐานของความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ดังนั้น จึงต้องมีและปฏิบัติตามหลักปฏิบัติ ระเบียบข้อปฏิบัติ กฎหมาย ด้านความโปร่งใส ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ(knowledge) และปลุกให้ตื่นรู้ (realize)

๓) R (realize) : ความตื่นรู้ ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชน มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักรู้ถึงรากเหง้าของปัญหาและภัยร้ายแรงของการทุจริตประพฤติมิชอบภายในชุมชนและประเทศ ความตื่นรู้จะบังเกิดเมื่อได้พบเห็นสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการทุจริต ย่อมจะมีปฏิกิริยาเฝ้าระวังและไม่ยินยอมต่อการทุจริตในที่สุดซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ (knowledge) เกี่ยวกับสถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้น ความร้ายแรงและผลกระทบต่อระดับบุคคลและส่วนรวม

๔) O (onward) : มุ่งไปข้างหน้า ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชน มุ่งพัฒนาและปรับเปลี่ยนตนเองและส่วนรวมให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน บนฐานความโปร่งใส ความพอเพียงและร่วมสร้างวัฒนธรรมสุจริตให้เกิดขึ้นอย่างไม่ย่อท้อ ซึ่งต้องมีความรู้ความเข้าใจ (knowledge) ในประเด็นดังกล่าว

๕) N (knowledge) : ความรู้ ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชน ต้องมีความรู้ความเข้าใจสามารถนำความรู้ไปใช้ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินได้อย่างถ่องแท้ ในเรื่อง สถานการณ์ การทุจริต ผลกระทบที่มีต่อตนเองและส่วนรวม ความพอเพียงต้านทุจริต การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมที่มีความสำคัญยิ่งต่อการลดการทุจริตในระยะยาว รวมทั้ง ความอายไม่กล้าทำทุจริตและความไม่ทนเมื่อพบเห็นว่ามีการทุจริตเกิดขึ้น เพื่อสร้างสังคมไม่ทนต่อการทุจริต

๖) G (generosity) : ความเอื้ออาทร คนไทยมีความเอื้ออาทร มีเมตตา น้ำใจ ต่อกันบนฐานของจิตพอเพียงต้านทุจริต ไม่เอื้อต่อการรับหรือการให้ผลประโยชน์หรือต่อพวกพ้อง

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การดำเนินการบริษัทสร้างการดีโดยยึดหลัก STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต ๒ **เวลา** ๓ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและหลักการของบริษัทสร้างการดีได้

๒.๒ นักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ หลักการของ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต เชื่อมโยงการดำเนินการบริษัทสร้างการดีได้อย่างถูกต้อง

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ความหมายและหลักการของบริษัทสร้างการดี

๒) การการจัดทำโครงสร้างของบริษัทสร้างการดี

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๔) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มีวินัย

๒) ใฝ่เรียนรู้

๓) ซื่อสัตย์สุจริต

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

๑) นักเรียนศึกษาโครงสร้างบริษัทสร้างการดี จากนั้นให้หัวหน้าห้องเรียนเป็นผู้ดำเนินการนำอภิปราย เพื่อจัดสมาชิกในห้องเรียนทำหน้าที่ในโครงการสร้างของบริษัท

๒) ให้สมาชิกในห้องแต่ละคนนำเสนอว่าตนเองหรือบุคคลอื่นๆ ในห้องเรียนมีความเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ใด

๓) ให้สมาชิกในห้องช่วยให้วิเคราะห์ผู้ทำหน้าที่แต่ละตำแหน่งโดยใช้หลักการ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริตโดยครูผู้สอนเน้นย้ำการยอมรับความคิดเห็นจากผู้อื่นด้วยจิตที่เป็นธรรม

๔) บันทึกผู้เข้ารับตำแหน่งในบริษัทสร้างการดีในโครงสร้างของบริษัท

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

โครงสร้างบริษัทสร้างการดี

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

๒) แบบบันทึกโครงสร้างบริษัทสร้างการดี

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

ผู้เรียนผ่านเกณฑ์การประเมินจาการการสังเกตพฤติกรรม

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

...../...../.....

โครงสร้างบริษัทสร้างการดี.....

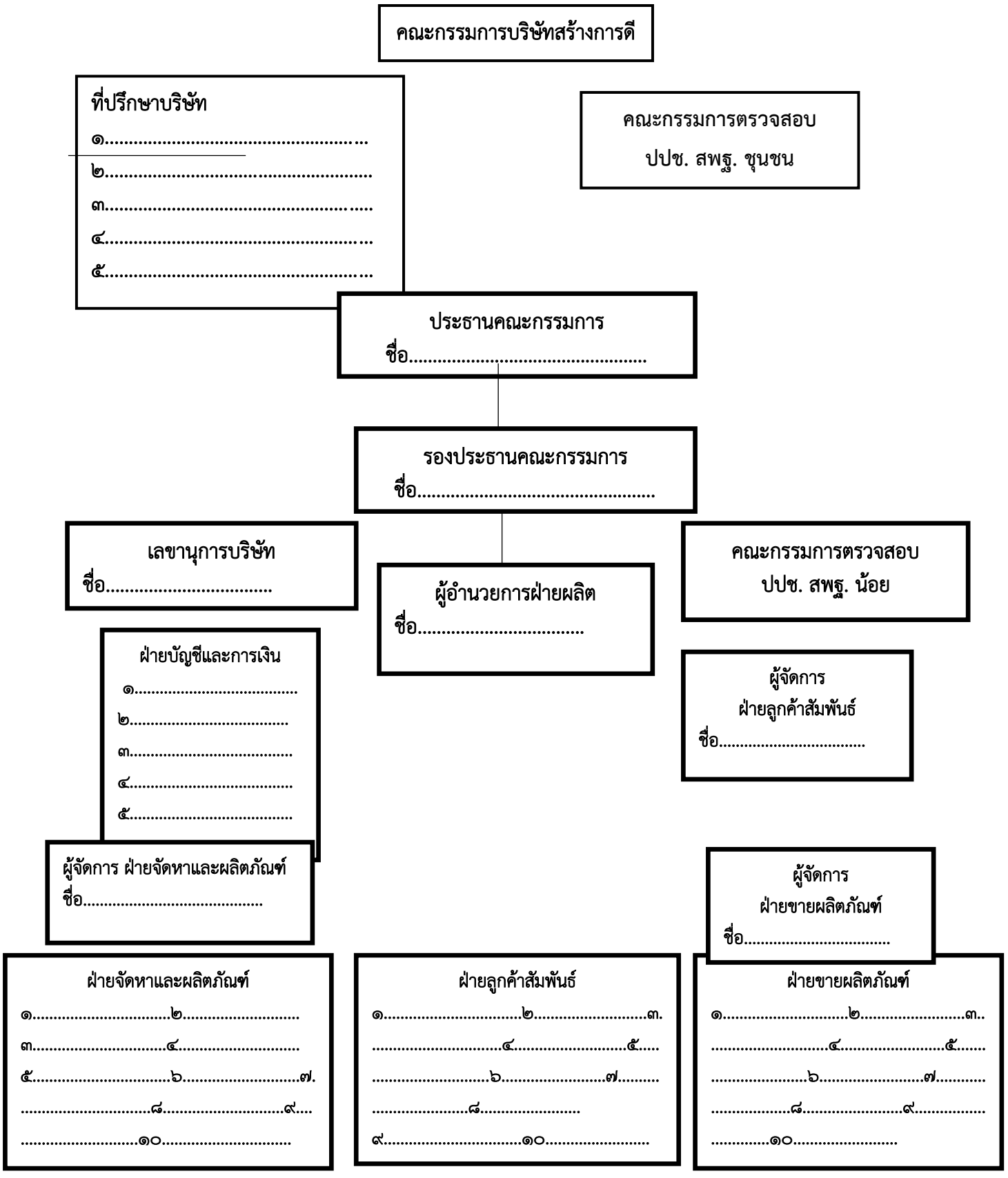

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต **ระดับชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การดำเนินการบริษัทสร้างการดีโดยยึด **เวลา** ๗ ชั่วโมง หลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต ๓

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถดำเนินการบริษัทสร้างการดีได้

๒.๒ นักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ หลักการของ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต เชื่อมโยงการดำเนินการบริษัทสร้างการดีได้อย่างถูกต้อง

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

ดำเนินการบริษัทสร้างการดี

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

มีมุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้ (ฝึกปฏิบัติกิจกรรม ๗ ชั่วโมง)

๑) ขั้นวางแผน (Plan) ๑ ชั่วโมง

นักเรียนร่วมกับครูที่ปรึกษาประชุมคณะกรรมการบริษัทสร้างการดี ประเด็นเกี่ยวกับการระดมเงินลงทุน การสร้างผลิตภัณฑ์ การผลิต การตลาด การประชาสัมพันธ์

๒) ขั้นปฏิบัติงาน (Do) ๔ ชั่วโมง

นักเรียนลงมือปฏิบัติงานเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ การตลาด และการประชาสัมพันธ์ รวมถึงการเปิดร้านเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์

๓) ขั้นตรวจสอบการปฏิบัติงาน (Check) ๑ ชั่วโมง

คณะกรรมการบริษัทสร้างการดี ร่วมกันประเมินการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ในเรื่องสร้างผลิตภัณฑ์ การตลาด และการประชาสัมพันธ์ รวมถึงการเปิดร้านเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์

๔) ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Act) ๑ ชั่วโมง

คณะกรรมการบริษัทสร้างการดีร่วมกันปรับปรุงและพัฒนาตามผลการประเมิน เพื่อพัฒนาสร้างผลิตภัณฑ์ การตลาด และการประชาสัมพันธ์ให้ดียิ่งขึ้น

๕) ครูที่ปรึกษาบริษัทสร้างการดีร่วมกับนักเรียนถอดรหัสบทเรียนจากการปฏิบัติงานว่าสิ่งที่ดำเนินการสอดคล้องกับหลักการ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต อย่างไร

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

บริษัทสร้างการดี

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบรายงานการดำเนินงานบริษัทสร้างการดี

๒) แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

ผลการดำเนินงานบริษัทสร้างการดี

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ๑ **เวลา** ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์สุจริต

๓) มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

๑) ชมคลิปวิดีโอ เกี่ยวกับ การรู้จักหน้าที่ เพื่อให้รู้จักหน้าที่ และความรับผิดชอบของตนเองและรับผิดชอบต่อหน่วยงาน โดยสื่อให้เห็นถึงการไม่ตั้งใจทำงาน โดยเล่นอินเตอร์เน็ต/โทรศัพท์ ในเวลาทำงาน ที่มาของวิดีโอ https://www.youtube.com/watch?v=GATjrfppBBA จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม และสนทนาอภิปรายเกี่ยวกับวิดีโอที่ได้รับชม

๒) นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๕ - ๖ คน แต่ละกลุ่มศึกษา ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองการปกครอง

๓) นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจากการศึกษา ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองการปกครอง

๔) นักเรียนร่วมกันสรุปภาพรวมของกิจกรรมในสาระแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีแล้วทำเป็นแผนที่ความคิด

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ เกี่ยวกับ การรู้จักหน้าที่ เพื่อให้รู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองและรับผิดชอบต่อหน่วยงาน โดยสื่อให้เห็นถึงการไม่ตั้งใจทำงาน โดยเล่นอินเตอร์เน็ต/โทรศัพท์ ในเวลาทำงาน ที่มาของวีดีทัศน์ https://www.youtube.com/watch?v=GATjrfppBBA จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๒) ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้
เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยควรมีแนวทางการปฏิบัติตน ดังนี้

ด้านสังคม ได้แก่

๑) การแสดงความคิดอย่างมีเหตุผล

๒) การรับฟังข้อคิดเห็นของผู้อื่น

๓) การยอมรับเมื่อผู้อื่นมีเหตุผลที่ดีกว่า

๔) การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

๕) การเคารพระเบียบของสังคม

๖) การมีจิตสาธารณะ คือ เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมและรักษาสาธารณสมบัติ

ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่

๑) การประหยัดและอดออมในครอบครัว

๒) การซื่อสัตย์สุจริตต่ออาชีพที่ทำ

๓) การพัฒนางานอาชีพให้ก้าวหน้า

๔) การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

๕) การสร้างงานและสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมไทยและสังคมโลก

๖) การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี มีความซื่อสัตย์ ยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ดีต่อชาติเป็นสำคัญ

ด้านการเมืองการปกครอง ได้แก่

๑) การเคารพกฎหมาย

๒) การรับฟังข้อคิดเห็นของทุกคนโดยอดทนต่อความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

๓) การยอมรับในเหตุผลที่ดีกว่า

๔) การซื่อสัตย์ต่อหน้าที่โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน

๕) การกล้าเสนอความคิดเห็นต่อส่วนรวมกล้าเสนอตนเองในการทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา

๖) การทำงานอย่างเต็มความสามารถเต็มเวลา

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ๒ **เวลา** ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์สุจริต

๓) มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ครูนำสนทนาถึงแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองการปกครอง ที่ได้ศึกษามาก่อนหน้านี้แล้ว

๒) นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๕-๖ คน แต่ละกลุ่มวิเคราะห์พฤติกรรมตามใบงาน เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

ชั่วโมงที่ ๒

๓) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจากวิเคราะห์พฤติกรรมตามใบงาน เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

ใบงาน เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๒) แบบประเมินใบงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๒) แบบประเมินใบงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบงาน
เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	ตัวอย่างของพฤติกรรมที่นักเรียนควรแสดงออก
ด้านสังคม ๑) การแสดงความคิดอย่างมีเหตุผล	
๒) การรับฟังข้อคิดเห็นของผู้อื่น	
๓) การยอมรับเมื่อผู้อื่นมีเหตุผลที่ดีกว่า	
๔) การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์	
๕) การเคารพระเบียบของสังคม	
๖) การมีจิตสาธารณะ คือ เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมและรักษาสาธารณสมบัติ	
ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ๑) การประหยัดและอดออมในครอบครัว	
๒) การซื่อสัตย์สุจริตต่ออาชีพที่ทำ	
๓) การพัฒนางานอาชีพให้ก้าวหน้า	
๔) การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	
๕) การสร้างงานและสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมไทยและสังคมโลก	
๖) การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี มีความซื่อสัตย์ ยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ดีต่อชาติเป็นสำคัญ	
ด้านการเมืองการปกครอง ได้แก่ ๑) การเคารพกฎหมาย	
๒) การรับฟังข้อคิดเห็นของทุกคนโดยอดทนต่อความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	
๓) การยอมรับในเหตุผลที่ดีกว่า	
๔) การซื่อสัตย์ต่อหน้าที่โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน	
๕) การกล้าเสนอความคิดเห็นต่อส่วนรวมกล้าเสนอตนเองในการทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา	
๖) การทำงานอย่างเต็มความสามารถเต็มเวลา	

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพิจารณาความเป็นพลเมือง ๑ **เวลา** ๒ ชั่วโมง

๑.. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒.. จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายแนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมือง

๑.. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวการพิจารณาความเป็นพลเมือง

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์สุจริต

๓) มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ชมคลิปวิดีโอ เกี่ยวกับความอดทน อดกลั้น เพื่อให้รู้จักความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม เคารพกฎ กติกา เนื้อหาเป็นการขับรถแซงผู้อื่นไปมา และไม่เคารพกฎจาจร โดยมีที่จาก https://www.youtube.com/watch?v=dWmZDGYtE_k จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๒) สนทนาอภิปราย เกี่ยวกับคลิปวิดีโอที่รับชม ในประเด็น ดังนี้

- เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับคลิปวิดีโอ
- นักเรียนพบประเด็นใดบ้างจากคลิปวิดีโอ
- ปัญหา สาเหตุที่ได้ชมจากเรื่อง
- วิธีการ แนวทางการแก้ปัญหา

๓) นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๕ - ๖ คน แต่ละกลุ่มศึกษา ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมือง ทั้ง ๓ ด้านคือ ๑. คุณค่า ค่านิยม ๒.ความรู้ ความเข้าใจ และ๓. ทักษะและพฤติกรรม

ชั่วโมงที่ ๒

๔) นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจากการศึกษาใบความรู้ เรื่อง แนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมืองทั้ง ๓ ด้าน คือ ๑. คุณค่า ค่านิยม ๒. ความรู้ ความเข้าใจ และ ๓.ทักษะและพฤติกรรม

๕) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปภาพรวมของกิจกรรมในสาระแนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมือง แล้วทำเป็นแผนที่ความคิด

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ เกี่ยวกับความอดทน อดกลั้น เพื่อให้รู้จักความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม เคารพกฎกติกา เนื้อหาเป็นการขับรถแซงผู้อื่นไปมา และไม่เคารพกฎจาจร โดยมีที่จาก https://www.youtube.com/watch?v=dWmZDGYtE_k จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๒) ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมือง

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้
เรื่อง แนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมือง

คุณค่า ค่านิยม	ความรู้ ความเข้าใจ	ทักษะและพฤติกรรม
- รักความเป็นธรรมและความเสมอภาคและตระหนักในผลร้ายของความไม่เป็นธรรมและความไม่เสมอภาค - เชื่อมั่นในความเป็นธรรมในสังคม - เชื่อมั่นในการปฏิบัติต่อกันอย่างเท่าเทียม	- สิทธิมนุษยชน(เสรีภาพความหลากหลาย และความเท่าเทียม) - สิทธิทางสังคมการเมืองและเศรษฐกิจ - ความเท่าเทียมทางเพศ - ใช้หลักความยุติธรรมเป็นพื้นฐานสำคัญของสังคมประชาธิปไตย - รู้จักแยกแยะได้ว่าอะไรคือ	- เข้าใจผู้อื่น (Consider others) - ปฏิบัติในอย่างเท่าเทียมกัน (Treat others as equal) - เรียกร้องหรือต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมบอกได้ว่าอะไรเป็นความยุติธรรมไม่ยุติธรรมในสถานการณ์ต่างๆ
- เคารพความเท่าเทียมทางเพศ	ความเป็นธรรมอะไรคือความไม่เป็นธรรมและอะไรคือความเสมอภาคอะไรคือความไม่เสมอภาค	
เชื่อในเสรีภาพที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม - เคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น - เคารพในเสรีภาพที่จะแสดงออกหรือการกระทำ - รับผิดชอบต่อการตัดสินและการกระทำของตนที่จะมีผลต่อผู้อื่น - รับผิดชอบต่อการตัดสินและการกระทำของตนที่จะมีผลต่อผู้อื่น	- สิทธิมนุษยชน (เสรีภาพ ความหลากหลาย และความเท่าเทียม) - ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม	- เสรีภาพอย่างรับผิดชอบ - แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี - ให้ความสำคัญกับสิทธิและผลประโยชน์ของผู้อื่น - รับผิดชอบผลอันเกิดจากการกระทำ - มีส่วนร่วมกับวิถีชุมชนด้วยการทำงานอาสาสมัคร
- เห็นคุณค่าของการใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้งหน้าที่และตระหนักในผลร้ายของการใช้สิทธิอย่างไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ยึดหลักการใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้งหน้าที่ไว้เสมอ	- สิทธิมนุษยชน (เสรีภาพความหลากหลาย และความเท่าเทียม) - สิทธิทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ	- ใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้งหน้าที่ - ปฏิบัติตามกฎหมายจ่ายภาษีไปเลือกตั้งและออกเสียงประชามติอย่างมีวิจารณญาณที่ดี - กระตือรือร้นในการเป็นสังคมแบบประชาสังคม(Civil society) - มีส่วนร่วมในสังคม กระตือรือร้นทางการเมือง
คุณค่า ค่านิยม	**ความรู้ ความเข้าใจ**	**ทักษะและพฤติกรรม**
- มีภราดรภาพและเคารพความแตกต่าง - เห็นคุณค่าของความแตกต่างหลากหลาย	- สิทธิมนุษยชน (เสรีภาพความหลากหลาย และความเท่าเทียม) - ความรู้เกี่ยวกับสังคมที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม	- แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี - ความสามารถในการอยู่และทำงานท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม

คุณค่า ค่านิยม	ความรู้ ความเข้าใจ	ทักษะและพฤติกรรม
- เปิดใจกว้างต่อความเห็นต่าง เปลี่ยนแปลงความเห็นส่วนตน และประนีประนอม - เคารพความเห็นที่แตกต่างกัน ยอมรับหลักของประชามติ และยอมรับเสียงข้างน้อย		- ความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น - การอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์
- ยึดประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ - มีจิตสาธารณะ - มุ่งมั่นในหลักการคนมีความคิดความเชื่อคุณค่าต่างกัน แต่ทุกคนก็มีคุณค่าเท่าเทียมกัน	- ความเข้าใจว่าองค์ทางการเมืองและรัฐจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบอย่างกระตือรือร้น	- ปฏิบัติตามคุณค่าร่วมและความเป็นธรรมในสังคม - มีส่วนร่วมในประชาสังคม - มีส่วนร่วมในชุมชน - มีส่วนร่วมในชุมชนทางการเมือง
- เห็นคุณค่าของการใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้งหน้าที่และตระหนักในผลร้ายของการใช้สิทธิอย่างไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ - ยึดหลักการใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้งหน้าที่ไว้เสมอ	เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน - ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง - ความรู้เกี่ยวกับหลักของการเคารพสิทธิและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของผู้คน - รู้เกี่ยวกับการตั้งคำถามหรือการหาข้อมูลเพิ่มประกอบการตัดสินใจ	การร่วมมือกับผู้อื่นหรือมีส่วนร่วม - คิดอย่างมีวิจารญาณและมีเหตุผล ความสามารถในการประเมินสถานะหรือการตัดสินใจ - แยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นสามารถที่จะประเมินข่าวสารต่างๆอย่างมีวิจารณญาณ มีทักษะการสื่อสารอย่างเป็นกระบวนการสามารถการให้การตัดสินใจเกิดผลในระดับรัฐ
คุณค่า ค่านิยม	**ความรู้ ความเข้าใจ**	**ทักษะและพฤติกรรม**
- มั่นใจที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง - รู้จักสิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วม	- บทบาทของสื่อที่มีต่อบุคคลและสังคม - มีความรู้พื้นฐานทางการเมือง : ความหมายและความสำคัญของการเมือง - ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับรัฐ (ความหมายลักษณะประเภท รูปแบบของรัฐ) -ระบอบการเมืองการปกครอง (ความหมาย หลักการ ลักษณะ ประเภท รูปแบบข้อดีและข้อเสียของระบอบประชาธิปไตยและเผด็จการ) - ระบบเศรษฐกิจ (ความหมาย หลักการ ลักษณะ ประเภท	- ตีความสาระจากสื่อ (ระบบการจูงใจและการให้คุณค่า / การคิดอย่างมีวิจารณญาณ) สามารถใช้สื่อในทางที่ถูกต้อง - มีส่วนร่วมทางการเมือง สามารถนำความรู้พื้นฐานทางการเมืองไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมไปเลือกตั้งและออกเสียงประชามติอย่างมีวิจารณญาณที่ดี ติดตามตรวจสอบพฤติกรรมและการทำงานของนักการเมือง - สามารถวิพากษ์วิจารณ์และตัดสินนโยบาย ผลงานและกรณีต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

คุณค่า ค่านิยม	ความรู้ ความเข้าใจ	ทักษะและพฤติกรรม
	รูปแบบข้อดีและข้อเสียของระบบทุนนิยมและสังคมนิยมและความสัมพันธ์ของระบอบการเมืองการปกครองกับระบบเศรษฐกิจ - ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย (ความหมายความสำคัญ หลักการ ลักษณะ ประเภทและศักดิ์ของกฎหมาย) - ประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของไทย (สภาพเหตุการณ์ สาเหตุผลความสำคัญของเหตุการณ์ และสิ่งที่ได้เรียนรู้จากเหตุการณ์) - สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญของไทยในปัจจุบัน (กลไก สถาบันและกระบวนการทางการเมืองการปกครองของไทยในปัจจุบัน)	- สามารถนำหลักการประชาธิปไตยไปใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม - สามารถถ่ายทอดความรู้พื้นฐานทางการเมืองไปสู่ผู้อื่นได้ - พัฒนาคุณค่าทางการเมืองให้แก่ตนเองมีทักษะและความมั่นใจที่จะประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติ

คุณค่า ค่านิยม	ความรู้ ความเข้าใจ	ทักษะและพฤติกรรม
- เคารพกฎกติกาและกฎหมาย ชื่นชมในความหลากหลายของสิทธิได้แก่ สิทธิมนุษยชนและการประยุกต์เป็นความรับผิดชอบทั้งในระดับปัจเจกและองค์กร	-รู้จักแยกแยะได้ว่าอะไรคือการเคารพกฎกติกาและกฎหมายและอะไรคือการไม่เคารพกฎกติกาและกฎหมาย -ความรู้เกี่ยวกับกฎกติกา กฎหมาย (ทำไมจึงต้องมีกฎกติกา) -บทบาทของกฎหมายในการที่จัดระเบียบสังคมและแก้ปัญหาความขัดแย้ง -การดำเนินการที่เป็นธรรมเป็นอย่างไรเมื่ออยู่ภายใต้กระบวนการของกฎหมาย -ความเป็นธรรมที่มีการปรับใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน -กระบวนการของกฎหมายมหาชนที่มีการปรับเปลี่ยนโดยประชาชนและกระบวนการมีส่วนร่วมในสภา รัฐ และศาล	-ปฏิบัติตามกฎหมาย รู้ว่าในสถานการณ์ใดที่จะนำเรื่องสิทธิไปใช้ในการปกป้องสิทธิหรือการสร้างสมดุล

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การพิจารณาความเป็นพลเมือง ๒ **เวลา** ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์สุจริต

๓) มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้ (ฝึกปฏิบัติกิจกรรม ๓ ชั่วโมง)

๑) ครูนำสนทนาถึงแนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมือง ทั้ง ๓ ด้านคือ ๑. คุณค่า ค่านิยม ๒. ความรู้ ความเข้าใจ และ ๓. ทักษะและพฤติกรรมที่ได้ศึกษามาก่อนหน้านี้แล้ว

๒) แบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๕ - ๖ คน แต่ละกลุ่มวิเคราะห์พฤติกรรมในฐานะที่เป็นนักเรียนความดำรงตนอย่างไร ตามใบงาน เรื่อง แนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมือง

๓) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจากวิเคราะห์พฤติกรรมตามใบงาน เรื่อง แนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมือง

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

ใบงาน เรื่อง แนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมือง

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๒) แบบประเมินใบงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๒) แบบประเมินใบงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบงาน
เรื่อง แนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมือง

ในฐานะที่นักเรียนเป็นพลเมืองดี นักเรียนควรแสดงพฤติกรรมในการดำรงตนให้เป็นพลเมืองดีตามแนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมืองอย่างไร

คุณค่า ค่านิยม	ความรู้ ความเข้าใจ	ทักษะและพฤติกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม **ระดับชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การสร้างสำนึกพลเมืองที่มีสังคมโลก **เวลา** ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายแนวทางการสร้างสำนึกพลเมืองที่มีสังคมโลก

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวทางการสร้างสำนึกพลเมืองที่มีสังคมโลกดี

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์สุจริต

๓) มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูนำสนทนาทบทวนความรู้เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติเป็นพลเมืองดีและการพิจารณาการเป็นพลเมือง ที่ได้เรียนมาก่อนหน้านี้พร้อมยกตัวอย่างสถานการณ์ของพลเมืองจากประเทศต่าง ๆ ที่มีสำนึกรักในความเป็นพลเมืองที่ดี

๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกกลุ่มๆ ละ ๕ - ๖ ศึกษาใบความรู้ เรื่อง จิตสำนึกของพลเมืองจากนั้นให้ร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน

ชั่วโมงที่ ๒

๑. สนทนา อภิปราย ร่วมกัน ประเด็น การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ รูปแบบความสัมพันธ์ของการเมืองแบบมีส่วนร่วม ปัญหาการทุจริต แนวโน้มของปัญหาการทุจริตและจิตสำนึกของพลเมืองที่มีต่อสังคมโลก

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

ใบความรู้ที่ เรื่อง จิตสำนึกของพลเมือง

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตกระบวนการทำงานกลุ่ม

๒) การนำเสนอผลงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตกระบวนการทำงานกลุ่ม

๒) แบบบันทึกผลการนำเสนอผลงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้
เรื่อง จิตสำนึกของพลเมือง

จิตสำนึกของพลเมือง

จิตสำนึก เป็นสภาพที่รู้ตัวว่าคือใคร อยู่ที่ไหนต้องการอะไร หรือกำลังรู้สึกอย่างไรต่อสิ่งใดเมื่อแสดงพฤติกรรมอะไรออกไปก็แสดงออกไปตามหลักเหตุและผล แสดงตามแรงผลักดันจากภายนอกสอดคล้องกับหลักแห่งความเป็นจริง (principle of reality) จิตสำนึกเป็นระดับเหตุผลภายในใจที่ส่งผลต่อการแสดงออกในพฤติกรรมต่างๆ โดยเลือกแล้วว่าจะทำหรือไม่ทำอะไร เป็นการระลึกรู้ได้เกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ของตัวเองในโครงสร้างสังคม ดังที่เราได้ยินบ่อยๆ ว่าจิตสำนึกแห่งความเป็นครู จิตสำนึกของพลเมือง จิตสำนึกสาธารณะ จิตสำนึกของการเป็นคนดี จิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม จิตสำนึกจึงเกี่ยวโยงกับคุณธรรมและจริยธรรมของบุคคลนั่นเอง

การที่บุคคลจะมีคุณธรรมมีจิตสึกนึกที่ดีจำต้องมีการอบรมสั่งสอน หรือซึมซับประสบการณ์จากครอบครัว หรือสังคมรอบตัว และผ่านการกระทำจนเป็นสันดานแห่งความดี หรือจิตสำนึกนั่นเองอยู่ๆ จะให้มีจิตสำนึกเกิดขึ้นเองคงจะเป็นไปได้ยาก

ปลุก ปลูกจิตสำนึก ต้องทำในสองส่วนคือ **“การปลุก และการปลูก”** การปลูกนั้นใช้กับผู้ใหญ่ที่บางครั้งได้หลงลืม หรือละเลยการนำคุณธรรม และจริยธรรมมาใช้ในการประพฤติปฏิบัติ ส่วนการปลูกนั้นใช้สำหรับเด็กและเยาวชนที่เปรียบดังผ้าขาว และจะเป็นพลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนสังคมไทยในอนาคต ในการแก้ไขสังคม คงต้องทำทั้งสองส่วน แต่ควรเน้น “การปลูก” กับเยาวชนมากกว่าการปลูกในผู้ใหญ่ เพราะการปลูกในผู้ใหญ่เป็นไปได้ยากกว่าการปลูกฝังใหม่ อย่างไรก็ดี “การปลูก” ผู้ปลูกต้องเข้าใจ และทุ่มเท กระทำอย่างต่อเนื่องจึงจะเห็นผล สังคมในปัจจุบันผู้ใหญ่ไม่เพียงจะละเลยการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีๆ ให้กับเยาวชนแต่ยังสร้างจิตสำนึกที่ผิดๆ ให้กับเยาวชนอีกด้วยโดยตั้งใจ และไม่ตั้งใจ การมองเห็นภาพการกระทำที่ไม่ดีงามของผู้ใหญ่ซ้ำแล้วซ้ำอีก เช่น การทุจริต การละเมิดกฎหมาย การใช้และการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่รู้คุณค่า การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม การบูชาเงินทองมากกว่าความดีงาม เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จึงหล่อหลอมให้เยาวชนขาดจิตสำนึกแห่งความดีงาม คุณธรรมในสังคมจึงอ่อนล้าอย่างเช่นทุกวันนี้ การเร่งปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องดีๆ และลดเงื่อนไขที่จะนำไปสู่การปลูกฝังสิ่งผิดๆ ให้กับเด็กๆ จึงเป็นเรื่องที่สังคมต้องช่วยกันเร่งแก้ไข

แผนการจัดการเรียนรู้
“การป้องกันการทุจริต”
ระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๔

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมที่ส่งผลต่อระดับประเทศ **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถอภิปรายการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมที่ส่งผลต่อระดับประเทศได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ความรู้เรื่องการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมที่ส่งผลต่อระดับประเทศ

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) คิดวิเคราะห์ สรุป

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) ซื่อสัตย์สุจริต

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนโดยให้ผู้เรียนเล่าประสบการณ์ หรือการรับรู้ หรือการได้ยิน ได้ฟังข่าว เหตุการณ์ เกี่ยวกับบุคคลที่นำของหลวงไปใช้เป็นของตนเอง

๒. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๓. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามความเหมาะสมร่วมกันคิดวิเคราะห์ความรู้ จากใบความรู้ เรื่องการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมที่ส่งผลต่อระดับประเทศ

๔. นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มของตนเองจากใบความรู้เรื่องการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมว่าส่งผลต่อระดับประเทศอย่างไรบ้าง

๕. นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้รับ ทั้งความรู้เดิม และความรู้ใหม่ แล้วช่วยกันเขียนแผนผังมโนทัศน์ จากนั้นครูสรุปเพิ่มเติม ดังนี้

ผลประโยชน์ส่วนตน หมายถึง ความสนใจตนเอง การคำนึงถึงตนเอง

ผลประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

ชั่วโมงที่ ๒

๑. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายนำเสนอหน้าชั้นเรียน เรื่องการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมว่าส่งผลต่อระดับประเทศอย่างไรบ้าง

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแสดงความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ใบความรู้เรื่อง การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๒) กระดาษบรู๊ฟเขียนแผนผังมโนทัศน์

๓) ปากกาเคมี

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ตรวจผังมโนทัศน์

๒) การอภิปรายซักถาม

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบให้คะแนนการตรวจผังมโนทัศน์

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้
การคิดแบบแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ถ้าเราจะคิดถึงประโยชน์เพียงแง่เดียว คือ ประโยชน์ของเราส่วนตัว ต่างคนต่างก็ต้องการประโยชน์ส่วนตัว แล้วจะเป็นประโยชน์ส่วนรวมได้อย่างไร

เพราะฉะนั้นประโยชน์ของส่วนตัวกับประโยชน์ของส่วนรวมก็จะต้องสอดคล้องกัน คือ ประโยชน์ของเราก็จะต้องเกี่ยวข้องกับประโยชน์ของคนอื่นด้วย ไม่ใช่ว่าเราได้ประโยชน์แล้วคนอื่นเสียประโยชน์ แล้วประโยชน์ส่วนรวมเสียไป แล้วจะทำให้เรานั้นได้ประโยชน์อยู่คนเดียวนั้น เป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้

เพราะฉะนั้นประโยชน์ที่แท้จริง คือ ประโยชน์ส่วนรวมก็ต้องมาจากประโยชน์ส่วนตัวของแต่ละคนด้วย ถ้าแต่ละคนได้รับประโยชน์ส่วนตัวหมดทุกคน ก็ทำให้ส่วนรวมได้รับประโยชน์นั้นด้วย ถ้าประโยชน์ส่วนตัวนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

เพราะฉะนั้นก่อนอื่นต้องเข้าใจว่า ประโยชน์ของเราส่วนตัวทำให้ส่วนรวมได้ประโยชน์หรือเปล่า หรือถ้าประโยชน์ส่วนตัวของเรานั้น ไม่ทำให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมเลย อันนั้นก็ไม่มีทางสำเร็จได้ แต่ถ้าประโยชน์ของเราซึ่งเป็นส่วนตัว เป็นประโยชน์ของส่วนรวมด้วย ต่างคนต่างช่วยกัน ทำให้ได้ทั้งประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ส่วนตัวด้วย อันนั้นก็จะได้ประโยชน์ทั้ง ๒ ฝ่าย

ผลประโยชน์ส่วนบุคคล กับ ผลประโยชน์ส่วนรวม ขัดกัน เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีหน้าที่รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ จึงต้องไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามา เกี่ยวข้อง

๑. การใช้ตำแหน่งไปดำเนินการเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจของตนเองโดยตรง
๒. ใช้ตำแหน่งไปช่วยเหลือญาติสนิทมิตรสหาย
๓. การรับผลประโยชน์โดยตรง
๔. การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์โดยใช้ตำแหน่งหน้าที่การงาน
๕. การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว
๖. การนำข้อมูลอันเป็นความลับของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว
๗. การทำงานอีกแห่งหนึ่ง ที่ขัดแย้งกับแห่งเดิม
๘. ผลประโยชน์ทับซ้อนจากการเปลี่ยนสถานที่ทำงาน
๙. การปิดบังความผิด

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ระบบคิดฐาน ๒ที่ส่งผลต่อตนเอง ประเทศ และโลก **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถอภิปราย เสวนา สัมมนา ระบบคิดฐาน ๒ ที่ส่งผลต่อตนเอง ประเทศและ โลกได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ความหมายของระบบคิดฐาน ๒ และพฤติกรรมที่สอดคล้องกับระบบคิดฐาน ๒ที่ส่งผลต่อตนเอง ประเทศและ โลก

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๑.๑ อ่าน ฟัง พูด เขียน

๒) ความสามารถในการคิด

๒.๑ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) ซื่อสัตย์สุจริต

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. นักเรียนคลิปชมวิดีโอ เรื่อง Most – The Bridge V๒ ไทย และร่วมกันวิเคราะห์พฤติกรรมที่สอดคล้องกับระบบคิดฐาน ๒ มุ่งวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละคร ว่าส่งผลต่อตนเอง ต่อประเทศและต่อโลกอย่างไร โดยผู้สอนตั้งคำถามนำ อาทิเช่น

๑) เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น

๒) ผลของเหตุการณ์เป็นอย่างไร

๓) ทำไมลูกชายของพนักงานสับรางรถไฟจึงเสียชีวิต

๔) การกระทำของพ่อแสดงถึงความคิดเห็นของเขาเป็นอย่างไร

๒. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์การกระทำของพนักงานรถไฟฟ้าว่า ทำถูกเรื่องหรือทำผิด เพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น

๓. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปการกระทำของพนักงานรถไฟว่า “เป็นการกระทำที่ถูกต้อง เพราะผลประโยชน์ส่วนรวมต้องมาก่อนผลประโยชน์ส่วนตน”

ชั่วโมงที่ ๒

๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนให้อภิปรายจากคลิปวิดีโอ เรื่อง Most – The Bridge V๒ ไทย ว่าระบบคิดฐาน ๒ ส่งผลต่อตนเอง ต่อประเทศ และต่อโลกอย่างไรบ้าง

๒. ให้ตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปว่าระบบคิดฐาน ๒ ส่งผลต่อตนเอง ต่อประเทศ และต่อโลกอย่างไร

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอเรื่อง Most – The Bridge V๒

๒) ใบความรู้เรื่อง ระบบการคิดฐาน ๒

๓) ใบกิจกรรม เรื่อง ระบบฐาน ๒

๔) ใบงาน เรื่อง ระบบฐาน ๒

๕) ป้ายนิเทศ

๖) อินเทอร์เน็ต

๗) หนังสือพิมพ์

๘) โทรทัศน์

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ตรวจแบบฝึกหัด เรื่อง การคิดฐาน ๒

๒) การอภิปรายซักถาม

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบฝึกหัด เรื่องระบบฐาน ๒

๒) แบบให้คะแนนการตรวจผลงานการทำใบกิจกรรมกลุ่ม

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้ เรื่อง ระบบความคิดฐาน ๒

ระบบคิด “**ฐานสอง Digital**” เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถเลือกได้เพียง ๒ ทางเท่านั้น คือ ๐ (ศูนย์) กับ ๑ (หนึ่ง) และอาจหมายถึงโอกาสที่จะเลือกได้เพียง ๒ ทาง เช่น ใช่ กับ ไม่ใช่, เท็จ กับ จริง, ทำได้ กับ ทำไม่ได้, ประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น จึงเหมาะกับการนำมาเปรียบเทียบกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องสามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด และไม่กระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

ระบบคิด ฐานสอง Digital

“การปฏิบัติงานแบบใช้ระบบคิดฐานสอง (Digital)” คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีระบบการคิดที่สามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตนออกจากกัน แยกออกอย่างชัดเจนว่าสิ่งไหนถูกสิ่งไหนผิด สิ่งไหนทำได้สิ่งไหนทำไม่ได้ สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนตนสิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนรวม ไม่นำมาปะปนกัน ไม่นำบุคลากรหรือทรัพย์สินของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน ไม่เบียดบังราชการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมหรือของหน่วยงานเหนือกว่าประโยชน์ของส่วนตน เครือญาติ และพวกพ้อง ไม่แสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการ ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่ **กรณีเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม จะยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก**

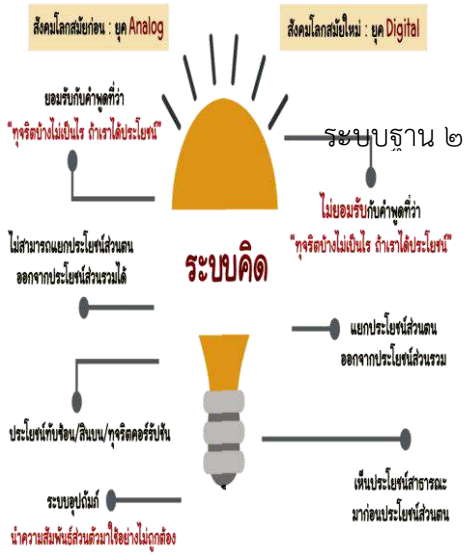

ระบบฐาน ๑๐ ระบบฐาน ๒

ระบบคิดฐาน ๑๐	ระบบคิดฐาน ๒

คิดให้ได้ คิดให้ดี คิดให้เป็น

คิดได้

๑. คิดก่อนทำ (ก่อนกระทำการทุจริต)
๒. คิดถึงผลเสียผลกระทบต่อประเทศชาติ
(ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับประเทศในทุกๆ ด้าน)
๓. คิดถึงผู้ได้รับบทลงโทษจากการกระทำการทุจริต
(เอามาเป็นบทเรียน)
๔. คิดถึงผลเสียผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง
(จะต้องอยู่กับความเสี่ยงที่จะถูกร้องเรียน ถูกลงโทษไล่ออก) และติดคุก)

คิดดี

๑. คิดแบบพอเพียงไม่เบียดเบียนตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และไม่เบียดเบียนประเทศชาติ
๒. คิดอย่างรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ กฎระเบียบ
๓. คิดตามคุณธรรมว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”

๑. คิดแยกเรื่องประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันอย่างชัดเจน
๒. คิดแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่ กับ เรื่องส่วนตัวออกจากกัน
๓. คิดที่จะไม่นำประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกัน มาก้าวก่ายกัน
๔. คิดที่จะไม่เอาประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตน
๕. คิดที่จะไม่เอาผลประโยชน์ส่วนรวมมาตอบแทนบุญคุณส่วนตน
๖. คิดเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เครือญาติ และพวกพ้อง

ใบกิจกรรมกลุ่ม
เรื่อง ระบบคิดฐาน ๒

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ ๔-๕ คน

๒. แต่ละกลุ่มศึกษา ข่าว เหตุการณ์ พฤติกรรมจากสื่อต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ฯลฯ จากห้องสมุด (หรือที่ตนเองหามา) แล้วตอบคำถามตามประเด็นที่กำหนดให้ดังนี้

- จากเรื่องที่ศึกษาเกิดเหตุการณ์อะไรบ้าง
- เหตุการณ์ใดที่ระบุว่าใช้ระบบคิดฐาน ๒
- นักเรียนจะนำระบบคิดฐาน ๒ มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

๓. สรุปผลที่ได้จากการศึกษาเพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียนโดยจัดทำในรูปแบบการนำเสนอตามความคิดของกลุ่ม

ใบงาน
เรื่อง ระบบคิดฐาน ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแนวทางการประพฤติตนที่ใช้ระบบคิดฐาน ๒ ในการดำเนินชีวิตให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ระบบคิดฐาน ๑๐ ที่ส่งผลต่อตนเอง ประเทศ และโลก **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒.จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ อภิปราย เสวนา สัมมนา ระบบคิดฐาน ๑๐ ที่ส่งผลต่อตนเอง ประเทศ และโลกได้

๒.๒ ยกตัวอย่างพฤติกรรมที่สอดคล้องกับระบบคิดฐาน ๑๐ ได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ความหมายของระบบคิดฐาน ๑๐ และตัวอย่างพฤติกรรม หรือการกระทำที่เกี่ยวกับระบบคิดฐาน ๑๐ ที่ส่งผลต่อตนเอง ประเทศ และโลกได้

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร
(อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๒) ความสามารถในการคิด
(วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) ใฝ่เรียนรู้

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. นักเรียนและครูร่วมกันทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับ ระบบความคิดฐาน ๒

๒. นักเรียนดูวีดิทัศน์ เรื่อง ข่าว “เตือนสั่งเก็บโต๊ะร้านผัดไทยประตูผี” แล้วช่วยกันเล่า หรือ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวิดิทัศน์ โดยใช้คำถามดังนี้

๑) ถ้านักเรียนเป็นเจ้าของร้านผัดไทย นักเรียนตั้งโต๊ะริมทางเดินหรือไม่ เพราะเหตุใด

๒) นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับเหตุการณ์นี้ เพราะเหตุใด

๓) นักเรียนมีวิธีแก้ปัญหานี้อย่างไร

๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปว่า “การกระทำของเจ้าของร้านผัดไทย เป็นการคิดเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนว่าประโยชน์ส่วนรวมว่าส่งผลต่อตนเอง ต่อประเทศและโลกอย่างไร ซึ่งการคิดนี้เป็นการคิดแบบฐาน ๑๐

ชั่วโมงที่ ๒

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายระบบคิดฐาน ๑๐ จากกรณีต่างๆ พร้อมทั้งระบุว่าส่งผลต่อตนเอง ต่อประเทศและโลกอย่างไร

๒. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปจากกรณีตัวอย่างแต่ละกลุ่มว่าระบบฐาน ๑๐ ส่งผลต่อตนเอง ต่อประเทศชาติและโลกอย่างไร

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) วีดีทัศน์ เรื่อง ข่าว “เตือนสั่งเก็บโต๊ะร้านผัดไทยประตูผี”

๒) ใบงาน เรื่อง ระบบการคิดฐาน ๑๐

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ประเมินจากการอภิปราย ซักถาม

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) ดุลยพินิจของครูผู้สอน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดี ขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอนการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้ เรื่อง ระบบความคิดฐาน ๑๐

เรามาเข้าใจและมาคิดแบบระบบเลขกันเถอะ

Analog Thinking

ระบบเลข “**ฐานสิบ**” (decimal number system) หมายถึง **ระบบเลขที่มีตัวเลข ๑๐ ตัว คือ ๐ , ๑ , ๒ , ๓ , ๔ , ๕ , ๖ , ๗ , ๘ , ๙** เป็นระบบคิดเลขที่เราใช้ในชีวิตประจำวันกันมาตั้งแต่จำความกันได้ ไม่ว่าจะเป็นการใช้บอกปริมาณหรือบอกขนาด ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการสื่อความหมาย สอดคล้องกับระบบ “Analog” ที่ใช้ค่าต่อเนื่องหรือสัญญาณซึ่งเป็นค่าต่อเนื่อง หรือแทนความหมายของข้อมูลโดยการใช้ฟังชั่นที่ต่อเนื่องหรือ Continuous

ระบบเลข “**ฐานสอง**” (binary number system)
หมายถึง **ระบบเลขที่มีสัญลักษณ์เพียงสองตัว คือ ๐ (ศูนย์) กับ ๑ (หนึ่ง)**
สอดคล้องกับการทำงานระบบ Digital ที่มีลักษณะการทำงานภายในเพียง ๒ จังหวะ คือ ๐ กับ ๑ หรือ ON กับ OFF ตัดเด็ดขาด หรือ Discret

Digital Thinking

เมื่อนำระบบเลข “ฐานสิบ Analog” และ ระบบเลข “ฐานสอง Digital” มาปรับใช้เป็นแนวคิด คือ ระบบคิด “ฐานสิบ Analog” และ ระบบคิด “ฐานสอง Digital” จะเห็นได้ว่า...

ระบบคิด “**ฐานสิบ Analog**” เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่มีตัวเลขหลายตัว และอาจหมายถึงโอกาสที่จะเลือกได้หลายทาง เกิดความคิดที่หลากหลาย ซับซ้อนหากนำมาเปรียบเทียบกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องคิดเยอะ ต้องใช้ดุลยพินิจเยอะ อาจจะนำประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันได้ แยกประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันไม่ได้

ระบบคิด ฐานสิบ Analog

“การปฏิบัติงานแบบใช้ระบบคิดฐานสิบ (Analog)” คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ยังมีระบบการคิดที่ยังแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตนออกจากกันไม่ได้ นำประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันไปหมด แยกแยะไม่ออกว่าสิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนตนสิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนรวม นำบุคลากรหรือทรัพย์สินของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน เบียดบังราชการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน เครือญาติ หรือพวกพ้อง เหนือกว่าประโยชน์ของส่วนรวมหรือของหน่วยงาน จะคอยแสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการ **กรณีเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม จะยึดประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก**

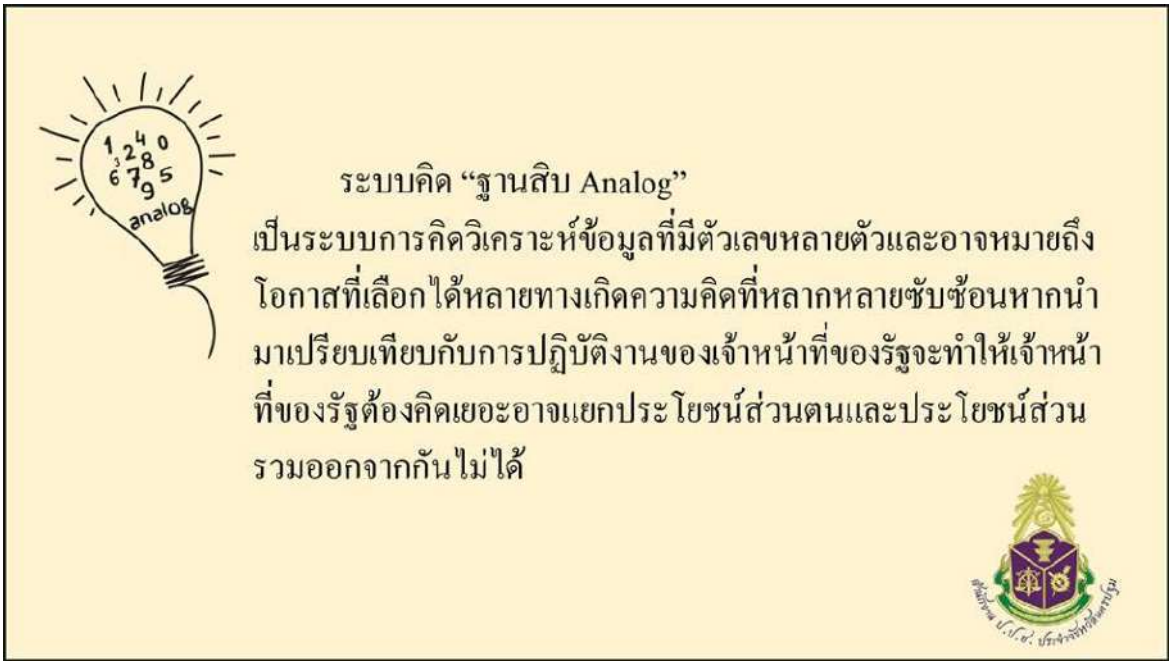

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ประมวลกฎหมายจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและครู **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ อภิปรายถึงความแตกต่างของคำว่า จริยธรรม คุณธรรม และการทุจริตได้

๒.๒ อภิปรายประมวลกฎหมายจริยธรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและครูได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ความหมายและความแตกต่าง ของจริยธรรมและการทุจริตในสังคม

๒) ประมวลกฎหมายจริยธรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและครู

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร
(อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๒) ความสามารถในการคิด
(วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. นักเรียนดูคลิปวีดีโอ เกี่ยวกับการทุจริต “ปัญหาการทุจริต คอร์รัปชั่นไม่ใช่เรื่องไกลตัว” ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จากนั้นให้นักเรียนทำใบกิจกรรมกลุ่ม โดยตอบคำถาม ดังนี้

๑) การคอร์รัปชั่นขนาดใหญ่ เกิดจากใคร

๒) การทุจริตในเรื่องมีอะไรบ้าง

๓) ผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างไร

๔) ผลกระทบของการคอร์รัปชั่นที่มีต่อประเทศมีอะไรบ้าง

๒. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมายและการกระทำ ของคำว่า ทุจริต

๓. นักเรียนดูคลิปวีดีโอ เรื่อง Paoboonjin (รับทรัพย์สิน+เป็นคู่สัญญา)ของสำนักงาน ปปช. เพิ่มเติม โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ซักถามความเข้าใจและให้ความรู้เพิ่มเติม

ชั่วโมงที่ ๒

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาประมวลกฎหมายจริยธรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและครู

๒. ตัวแทนนักเรียนนำเสนอ ประมวลกฎหมายจริยธรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและครู ว่ามีอะไรบ้าง เกี่ยวข้องอย่างไร

๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ใบความรู้เรื่อง จริยธรรมและทุจริต

๒) วีดีทัศน์ เกี่ยวกับการทุจริต “ปัญหาการทุจริต คอร์รัปชั่นไม่ใช่เรื่องไกลตัว”

๓) วีดีทัศน์ เรื่อง Paoboonjin (รับทรัพย์สิน+เป็นคู่สัญญา)

๔) ใบงาน เรื่อง พฤติกรรมที่เป็นจริยธรรมและการทุจริต

๕) ข่าวการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตการนำเสนอ

๒) สังเกตการอภิปราย

๔.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๓) แบบสังเกต

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) นักเรียนผ่านเกณฑ์ระดับดี ขึ้นไป

๖. บันทึกหลังเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้เรื่อง จริยธรรม และ การทุจริต

ความหมายของจริยธรรม

จริยธรรม คือ ความสำนึก หรือความประพฤติที่ดีงามเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและสังคม

คำว่า "จริยธรรม" แยกออกเป็น จริย + ธรรม ซึ่งคำว่า จริย หมายถึง ความประพฤติหรือกิริยาที่ควรประพฤติ ส่วนคำว่า ธรรม มีความหมายหลายประการ เช่น คุณความดี, หลักคำสอนของศาสนา, หลักปฏิบัติ เมื่อนำคำทั้งสองมารวมกันเป็น "จริยธรรม" จึงมีความหมายตามตัวอักษรว่า "หลักแห่งความประพฤติ" หรือ "แนวทางของการประพฤติ"

จริยธรรม เป็นสิ่งที่ควรประพฤติ มีที่มาจากบทบัญญัติหรือคำสั่งสอนของศาสนา หรือใครก็ได้ที่เป็นผู้มีจริยธรรม และได้รับความเคารพนับถือมาแล้ว

ลักษณะของผู้มีจริยธรรม ผู้มีจริยธรรมจะเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะดังนี้

๑. เป็นผู้ที่มีความเพียรความพยายามประกอบความดี ละอายต่อการปฏิบัติชั่ว

๒. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม และมีเมตตากรุณา

๓. เป็นผู้มีสติปัญญา รู้สึกตัวอยู่เสมอ ไม่ประมาท

๔. เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ เพื่อความมั่นคง

๕. เป็นผู้ที่รัฐสามารถอาศัยเป็นแกนหรือฐานให้กับสังคม สำหรับการพัฒนาใด ๆ ได้

ควรให้มีการสร้างบรรยากาศหรือสภาวะแวดล้อมในการทำงานให้ดีด้วย ดังเช่นไม่ให้คนมีงานทำมากเกินไป หรือน้อยเกินไป การพิจารณาความดีความชอบให้มีความยุติธรรม และส่งเสริมด้วยมนุษยสัมพันธ์ภายในองค์การด้วย ซึ่งบรรยากาศที่ดีจะช่วยการพัฒนาจิตใจ ในด้านสถาบันการศึกษาก็ควรได้มีการบรรจุหลักคุณธรรมไว้ในหลักสูตร เพื่อเป็นการพัฒนาและให้การศึกษากับคนทั้งชาติ เพื่อการพัฒนาจิตใจของคนในชาติให้มีคุณภาพ

ทุจริต คืออะไร

คำว่าทุจริต มีการให้ความหมายได้มากมาย หลากหลาย ขึ้นอยู่กับว่าจะมีการให้ความหมายดังกล่าวไว้ว่าอย่างไร โดยที่คำว่าทุจริตนั้น จะมีการให้ความหมายโดยหน่วยงานของรัฐ หรือการให้ความหมายโดยกฎหมายซึ่งไม่ว่าจะเป็นการให้ความหมายจากแหล่งใด เนื้อหาสำคัญของคำว่าทุจริตก็ยังคงมีความหมายที่สอดคล้องกันอยู่ นั่นคือ การทุจริตเป็นสิ่งที่ไม่ดี มีการแสวหาหรือเอาผลประโยชน์ของส่วนรวม มาเป็นของส่วนตัว ทั้งๆ ที่ตนเองไม่ได้มีสิทธิในสิ่งๆ นั้น การยึดถือ เอามาดังกล่าวจึงถือเป็นสิ่งที่ผิด ทั้งในแง่ของกฎหมายและศีลธรรม

ดังนั้น **การทุจริต**คือ การคดโกง ไม่ซื่อสัตย์สุจริต การกระทำที่ผิดกฎหมาย เพื่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน การใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิดเพื่อแสวงหาประโยชน์หรือให้ได้รับสิ่งตอบแทน การให้หรือการรับสินบน การกำหนดนโยบายที่เอื้อประโยชน์แก่ตนหรือพวกพ้องรวมถึงการทุจริตเชิงนโยบาย

รูปแบบการทุจริต

รูปแบบการทุจริตที่เกิดขึ้นสามารถแบ่งได้ ๓ ลักษณะ คือ แบ่งตามผู้ที่เกี่ยวข้อง แบ่งตามกระบวนการที่ใช้ และแบ่งตามลักษณะรูปธรรม ดังนี้คือ

๑) แบ่งตามผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นรูปแบบการทุจริตในเรื่องของอำนาจและความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ระหว่างผู้ที่ให้การอุปถัมภ์ (ผู้ให้การช่วยเหลือ) กับผู้ถูกอุปถัมภ์ (ผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือ) โดยในกระบวนการการทุจริตจะมี ๒ ประเภท คือ

(๑) การทุจริตโดยข้าราชการ หมายถึงการกระทำที่มีการใช้หน่วยงานราชการเพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์จากการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้นๆ มากกว่าประโยชน์ส่วนรวมของสังคมหรือประเทศ โดยลักษณะของการทุจริตโดยข้าราชการสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทย่อย ดังนี้

ก) การคอร์รัปชันตามน้ำ (corruption without theft) จะปรากฏขึ้นเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องการสินบนโดยให้มีการจ่ายตามช่องทางปกติของทางราชการ แต่ให้เพิ่มสินบนรวมเข้าไว้กับการจ่ายค่าบริการของหน่วยงานนั้นๆ โดยที่เงินค่าบริการปกติที่หน่วยงานนั้นจะต้องได้รับก็ยังคงได้รับต่อไป เช่น การจ่ายเงินพิเศษให้แก่เจ้าหน้าที่ในการออกเอกสารต่างๆ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติที่ต้องจ่ายอยู่แล้ว เป็นต้น

ข) การคอร์รัปชันทวนน้ำ (corruption with theft) เป็นการคอร์รัปชันในลักษณะที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเรียกร้องเงินจากผู้ขอรับบริการโดยตรง โดยที่หน่วยงานนั้นไม่ได้มีการเรียกเก็บเงินค่าบริการแต่อย่างใดเช่น ในการออกเอกสารของหน่วยงานราชการไม่ได้มีการกำหนดให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ แต่กรณีนี้มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ที่มาใช้บริการของหน่วยงานของรัฐ

(๒) การทุจริตโดยนักการเมือง (political corruption) เป็นการใช้หน่วยงานของทางราชการโดยบรรดานักการเมืองเพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ในทางการเงินมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมของสังคมหรือประเทศเช่นเดียวกัน โดยรูปแบบหรือวิธีการทั่วไปจะมีลักษณะเช่นเดียวกับการทุจริตโดยข้าราชการ แต่จะเป็นในระดับที่สูงกว่า เช่น การทุจริตในการประมูลโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ และมีการเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ต่างๆ จากภาคเอกชน เป็นต้น

๒) แบ่งตามกระบวนการที่ใช้มี ๒ ประเภทคือ (๑) เกิดจากการใช้อำนาจในการกำหนด กฎ กติกาพื้นฐาน เช่น การออกกฎหมาย และกฎระเบียบต่างๆ เพื่ออำนวยประโยชน์ต่อกลุ่มธุรกิจของตนหรือพวกพ้อง และ (๒) เกิดจากการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากกฎ และระเบียบที่ดำรงอยู่ ซึ่งมักเกิดจากความไม่ชัดเจนของกฎและระเบียบเหล่านั้นที่ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถใช้ความคิดเห็นของตนได้ และการใช้ ความคิดเห็นนั้นอาจไม่ถูกต้องหากมีการใช้ไปในทางที่ผิดหรือไม่ยุติธรรมได้

๓) แบ่งตามลักษณะรูปธรรม มีทั้งหมด ๔ รูปแบบคือ

(๑) คอร์รัปชันจากการจัดซื้อจัดหา (Procurement Corruption) เช่น การจัดซื้อสิ่งของในหน่วยงาน โดยมีการคิดราคาเพิ่มหรือลดคุณสมบัติแต่กำหนดราคาซื้อไว้เท่าเดิม

(๒) คอร์รัปชันจากการให้สัมปทานและสิทธิพิเศษ (Concessionaire Corruption) เช่น การให้เอกชนรายใดรายหนึ่งเข้ามามีสิทธิในการจัดทำสัมปทานเป็นกรณีพิเศษต่างกับเอกชนรายอื่น

(๓) คอร์รัปชันจากการขายสาธารณสมบัติ (Privatization Corruption) เช่น การขายกิจการของรัฐวิสาหกิจ หรือการยกเอาที่ดิน ทรัพย์สินไปเป็นสิทธิการครอบครองของต่างชาติ เป็นต้น

(๔) คอร์รัปชันจากการกำกับดูแล (Regulatory Corruption) เช่น การกำกับดูแลในหน่วยงานแล้วทำการทุจริตต่าง เป็นต้น

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมที่ส่งผลต่อสังคม ต่อประเทศ **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ อภิปรายการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมที่ส่งผลต่อสังคมต่อประเทศได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมที่ส่งผลต่อสังคมต่อประเทศ

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร
(อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๒) ความสามารถในการคิด
(วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษารูปแบบ การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ว่ามีกี่รูปแบบอะไรบ้าง

๒. ให้นักเรียนวิเคราะห์แต่ละรูปแบบของการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมว่าส่งผลต่อสังคม และประเทศอย่างไร

ชั่วโมงที่ ๒

๑. ให้นักเรียนตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอว่าแต่ละรูปแบบส่งผลต่อสังคมและประเทศอย่างไร

๒. ให้นักเรียนกลุ่มอื่นๆแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ใบความรู้เรื่อง รูปแบบการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตการนำเสนอ

๒) สังเกตการอภิปราย

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกต

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) นักเรียนผ่านเกณฑ์ระดับดี ขึ้นไป

๖. บันทึกหลังเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ปัญหาของผลประโยชน์ทับซ้อนที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ อภิปรายปัญหาของผลประโยชน์ทับซ้อนที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร
(อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๒) ความสามารถในการคิด
(วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วศึกษาข้อความต่อไปนี้

- การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง
- การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ
- การรับผลประโยชน์ต่างๆ
- การทำธุรกิจกับตนเองหรือคู่สัญญา
- การทำงานหลังออกจากตำแหน่ง
- การทำงานพิเศษ

๒. ให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดช่วยกันวิเคราะห์ถึงปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนจากกรณีตัวอย่างที่นักเรียนศึกษาว่าส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร

ชั่วโมงที่ ๒

๑. ให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาอภิปรายปัญหาของผลประโยชน์ทับซ้อนที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ

๒. นักเรียนกลุ่มอื่นๆร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

๓. เมื่อครบทุกกลุ่มครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๒) สื่อ Internet

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตการนำเสนอ

๒) สังเกตการอภิปราย

๔.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๓) แบบสังเกต

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) นักเรียนผ่านเกณฑ์ระดับดี ขึ้นไป

๖. บันทึกหลังเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑ (๑) “โดยทุจริต” **เวลา** ๑ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม

๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ อภิปราย ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑ (๑)“โดยทุจริต” ได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑ (๑)“โดยทุจริต”

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร
(อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๒) ความสามารถในการคิด
(วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มุ่งมั่นในการทำงาน

๑. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ให้นักเรียนศึกษาข้อความ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑) “โดยทุจริต” หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

๒. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายข้อความดังกล่าว พร้อมทั้งยกกรณีตัวอย่างประกอบข้อความ

๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ประมวลกฎหมายอาญา

๒) สื่อ Internet

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตการนำเสนอ

๒) สังเกตการอภิปราย

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๓) แบบสังเกต

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) นักเรียนผ่านเกณฑ์ระดับดี ขึ้นไป

๖. บันทึกหลังเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วย ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ผลกระทบที่เกิดจากความไม่ละอายและการเพิกเฉยต่อการทุจริต **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒ จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ อภิปราย สัมมนา เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากความไม่ละอายและการเพิกเฉยต่อการทุจริตได้

๓ สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ผลกระทบที่เกิดจากความไม่ละอายและการเพิกเฉยต่อการทุจริต

๒) สถานการณ์การทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๑.๑ ฟัง พูด เขียน

๒) ความสามารถในการคิด

๒.๑ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) ซื่อสัตย์สุจริต

๔ กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ให้นักเรียนศึกษาสถานการณ์การทุจริตของประเทศไทย ประจำปี ๒๕๖๐

(ตาราง ๑ แสดงภาพลักษณ์การคอรับชั่นของไทยระหว่างปี ๒๕๔๗ – ๒๕๖๐)

(ตาราง ๒ แสดงภาพลักษณ์การคอรับชั่น ระหว่างปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐ ในกลุ่มเอเชีย)

๒) ให้นักเรียนวิเคราะห์จากสถานการณ์การทุจริตของประเทศไทย เปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน เปรียบเทียบกับตนเองในแต่ละปี ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร สาเหตุมาจากอะไรบ้าง และส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร

๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปผลกระทบของการทุจริตต่อการพัฒนาประเทศ

ชั่วโมงที่ ๒

๑. นักเรียนและครู ร่วมกันอภิปรายผลกระทบที่เกิดจากความไม่ละอายและการเพิกเฉยต่อการทุจริต ว่าเกิดผลเสียอย่างไรต่อประเทศ

- ผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ
- ความเสียหายจากการทุจริต
- สถานการณ์ความรุนแรงของปัญหาการทุจริต

๒. สรุปนักเรียนเห็นด้วยว่าไม่ควรเพิกเฉยต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวีดีโอ สื่อที่ใช้ประกอบชุดวิชาความไม่ทนและความละอายต่อการทุจริต ของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๒) ใบความรู้เรื่อง ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๒) ใบความรู้ เรื่อง สถานการณ์การทุจริตของไทย

๓) ใบความรู้ เรื่อง ผลประทบที่เกิดจากความไม่ละอาย

๕. **การประเมินผลการเรียนรู้**

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) การนำเสนอ

๒) การสังเกตการอภิปราย

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบประเมินผลงาน

๒) แบบสังเกต

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้สำหรับครูผู้สอนเรื่อง ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต เป็นการปรับเปลี่ยนสภาพสังคมให้เกิดภาวะ “ที่ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลาทางสังคมในทุกช่วงวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นพลเมืองดี มีจิตสาธารณะ ผ่านทางสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาทางสังคม เพื่อให้เด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่ เกิดพฤติกรรมที่ละอายต่อการกระทำความผิด การไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

๑.๒.๑ ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต คืออะไร

คำว่า “ความละอาย” และ “ความไม่ทน” ได้มีการให้ความหมายไว้ ดังนี้

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของคำว่าละอาย หมายถึง การรู้สึกอายที่จะทำในสิ่งที่ไม่ถูก ไม่ควร เช่น ละอายที่จะทำผิด ละอายใจ

ความละอาย เป็นความละอายและความเกรงกลัวต่อสิ่งที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม เพราะเห็นถึงโทษหรือผลกระทบที่จะได้รับจากการกระทำนั้น จึงไม่กล้าที่จะกระทำ ทำให้ตนเองไม่หลงทำในสิ่งที่ผิด นั่นคือ มีความละอายใจ ละอายต่อการทำผิด

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของคำว่า ทน หมายถึง การอดกลั้นได้ ทานอยู่ได้ เช่น ทนด่า ทนทุกข์ ทนหนาว ไม่แตกหักหรือบุบสลายง่าย

ความอดทน คือ การรู้จักรอคอยและคาดหวัง เป็นการแสดงให้เห็นถึงความมั่นคง แน่วแน่ต่อสิ่งที่รอคอยหรือสิ่งที่จูงใจให้กระทำในสิ่งที่ไม่ดี

ไม่ทน หมายถึง ไม่อดกลั้น ไม่อดทน ไม่ยอม

ดังนั้น ความไม่ทน หมายถึง การแสดงออกต่อการกระทำที่เกิดขึ้นกับตนเอง บุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสังคม ในลักษณะที่ไม่ยินยอม ไม่ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น ความไม่ทนสามารถแสดงออกได้หลายลักษณะ ทั้งในรูปแบบของกริยาท่าทางหรือคำพูด

ความไม่ทนต่อการทุจริตหรือการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ต้องมีการแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น เช่น การแซงคิวเพื่อซื้อของ การแซงคิวเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ผู้ถูกแซงคิวจึงต้องแสดงออกให้ผู้ที่แซงคิวรับรู้ว่าตนเองไม่พอใจ โดยแสดงกิริยาหรือบอกกล่าวให้ทราบ เพื่อให้ผู้ที่แซงคิวยอมที่จะต่อท้ายแถว กรณีนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ถูกแซงคิว ไม่ทนต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และหากผู้ที่แซงคิวไปต่อแถวก็จะแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีความละอายต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เป็นต้น

ความไม่ทนต่อการทุจริต บุคคลจะมีความไม่ทนต่อการทุจริตมาก – น้อย เพียงใด ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของแต่ละบุคคลและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ แล้วมีพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งการแสดงกริยาหรือการกระทำจะมีหลายระดับ เช่น การว่ากล่าวตักเตือน การประกาศให้สาธารณชนรับรู้ การแจ้งเบาะแส การร้องทุกข์กล่าวโทษ การชุมนุมประท้วงซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่รุนแรงที่สุด เนื่องจากมีการรวมตัว ของคนจำนวนมาก และสร้างความเสียหายอย่างมากเช่นกัน

ความไม่ทนของบุคคลต่อสิ่งต่างๆ รอบตัวที่ส่งผลในทางไม่ดีต่อตนเองโดยตรง สามารถพบเห็นได้ง่าย ซึ่งปกติแล้วทุกคนมักจะไม่ทนต่อสภาวะ สภาพแวดล้อมที่ไม่ดีและส่งผลกระทบต่อตนเองแล้ว มักจะแสดงปฏิกิริยาออกมา แต่การที่บุคคลจะไม่ทนต่อการทุจริตและแสดงปฏิกิริยาออกมานั้นอาจเป็นเรื่องยาก เนื่องจาก

ปัจจุบันสังคมไทยมีแนวโน้มยอมรับการทุจริต เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์หรือให้งานสามารถดำเนินต่อไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งการยอมรับการทุจริตในสังคมไม่เว้นแม่แต่เด็กและเยาวชน และมองว่าการทุจริตเป็นเรื่องไกลตัวและไม่มีผลกระทบกับตนเองโดยตรง

๑.๒.๒ ลักษณะของความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

ลักษณะของความละอายสามารถแบ่งได้ ๒ ระดับ คือ ความละอายระดับต้น หมายถึง ความละอายไม่กล้าที่จะทำในสิ่งที่ผิด เนื่องจากกลัวว่าเมื่อตนเองได้ทำลงไปแล้วจะมีคนรับรู้ หากถูกจับได้จะได้รับการลงโทษหรือได้รับความเดือดร้อนจากสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไป จึงไม่กล้าที่จะกระทำผิด และในระดับที่สองเป็นระดับที่สูง คือ แม้ว่าจะไม่มีใครรับรู้หรือเห็นในสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไป ก็ไม่กล้าที่จะทำผิด เพราะนอกจากตนเองจะได้รับผลกระทบแล้ว ครอบครัว สังคมก็จะได้รับผลกระทบตามไปด้วย ทั้งชื่อเสียงของตนเองและครอบครัวก็จะเสื่อมเสีย บางครั้งการทุจริตบางเรื่องเป็นสิ่งเล็กๆ น้อยๆ เช่น การลอกข้อสอบอาจจะไม่มีใครใส่ใจหรือสังเกตเห็นแต่หากเป็นความละอายขั้นสูงแล้วบุคคลนั้นก็จะไม่กล้าทำ

ตัวอย่างความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

การทุจริตมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ ทำให้เกิดความเสียหายอย่างมากในด้านต่างๆ หากนำเอาเงินที่ทุจริตไปมาพัฒนาในส่วนอื่น ความเจริญหรือการได้รับโอกาสของผู้ที่ด้อยโอกาสก็จะมีมากขึ้น ความเหลื่อมล้ำทางด้านโอกาส ทางด้านสังคม ทางด้านการศึกษา ฯลฯ ของประชาชนในประเทศก็จะลดน้อยลง ดังที่เห็นในปัจจุบันว่าความเจริญต่างๆ มักอยู่กับคนในเมืองมากกว่าชนบท ทั้งๆ ที่คนชนบทก็คือประชาชนส่วนหนึ่งของประเทศ แต่เพราะอะไรทำไมประชาชนเหล่านั้นถึงไม่ได้รับโอกาสให้ทัดเทียมหรือใกล้เคียงกับคนในเมือง ปัจจัยหนึ่งคือการทุจริต สาเหตุการเกิดทุจริตมีหลายประการตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ทำอย่างไรถึงทำให้มีการทุจริตได้มาก อย่างหนึ่งคือการลงทุน เมื่อมีการลงทุนก็ย่อมมีงบประมาณ เมื่อมีงบประมาณ ก็เป็นสาเหตุให้บุคคลที่คิดจะทุจริตสามารถหาช่องทางดังกล่าวในทางทุจริตได้ แม้ว่าประเทศไทยจะมีกฎหมายหลายฉบับเพื่อป้องกันการทุจริต ปราบปรามการทุจริต แต่นั่นก็คือตัวหนังสือที่ได้เขียนเอาไว้ แต่การบังคับใช้ยังไม่จริงจังเท่าที่ควร และยิ่งไปกว่านั้น หากประชาชนเห็นว่าเรื่องดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับตนเองก็มักจะไปอยากเข้าไปเกี่ยวข้องเนื่องจากตนเองก็ไม่ได้รับผลกระทบที่เกิดขึ้น แต่การคิดดังกล่าวเป็นสิ่งที่ผิด เนื่องจากว่าตนเองอาจจะไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงต่อการที่มีคนทุจริต แต่โดยอ้อมแล้วถือว่าใช่ เช่น เมื่อมีการทุจริตมาก งบประมาณของประเทศที่จะใช้พัฒนาหรือลงทุนก็น้อย อาจส่งผลให้ประเทศไม่สามารถจ้างแรงงานหรือลงทุนได้

ใบความรู้เรื่อง
สถานการณ์การทุจริตของประเทศไทย

การทุจริตที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลต่อภาพลักษณ์ของประเทศ หากประเทศใดมีการทุจริตน้อยจะส่งผลให้ประเทศนั้นมีความเป็นอยู่ที่ดี นักลงทุนมีความต้องการที่จะมาลงทุนในประเทศ ซึ่งหมายถึงเศรษฐกิจของประเทศจะสามารถพัฒนาไปได้อย่างต่อเนื่อง แต่หากมีการทุจริตเป็นจำนวนมากนักธุรกิจย่อมไม่กล้าที่จะลงทุนในประเทศนั้นๆ เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายในการทำธุรกิจที่มากกว่าปกติ แต่หากสามารถดำเนินธุรกิจดังกล่าวได้ผลที่เกิดขึ้นย่อมตกแก่ผู้บริโภคที่จะต้องซื้อสินค้าและบริการที่มีราคาสูง หรืออีกกรณีหนึ่งคือการใช้สินค้าและบริการที่ไม่มีคุณภาพ ดังนั้น จึงได้มีการวัดและจัดอันดับประเทศต่างๆ เพื่อบ่งบอกถึงสถานการณ์การทุจริต ซึ่งการทุจริตที่ผ่านมานอกจากจะพบเห็นข่าวการทุจริตด้วยตนเอง และผ่านสื่อต่างๆ แล้ว ยังมีตัวชี้วัดที่สำคัญอีกตัวหนึ่งที่ได้รับการยอมรับ คือ ตัวชี้วัดขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (transparency international : TI) ได้จัดอันดับดัชนีการรับรู้การทุจริตประจำปี ๒๕๖๐ พบว่า ประเทศไทยได้ ๓๗ คะแนน จากคะแนนเต็ม๑๐๐ คะแนน อยู่อันดับที่ ๙๖ จากการจัดอันดับทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก หากเทียบกับปี ๒๕๕๙ ประเทศไทยได้คะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ลำดับที่ ๑๐๑ เท่ากับว่าประเทศไทย มีคะแนนความโปร่งใสดีขึ้น แต่ยังแสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยยังมีการทุจริตคอร์รัปชันอยู่ในระดับสูงซึ่งสมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยคะแนนที่ประเทศไทยได้รับตั้งแต่อดีต – ปัจจุบัน ได้คะแนนและลำดับ ดังนี้

ตารางที่ ๑ แสดงดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย ระหว่างปี ๒๕๔๗ – ๒๕๖๐

ปี พ.ศ.	คะแนน	อันดับ	จำนวนประเทศ
๒๕๔๗	๓.๖๐ (คะแนนเต็ม ๑๐)	๖๔	๑๔๖
๒๕๔๘	๓.๘๐ (คะแนนเต็ม ๑๐)	๕๙	๑๕๙
๒๕๔๙	๓.๖๐ (คะแนนเต็ม ๑๐)	๖๓	๑๖๓
๒๕๕๐	๓.๓๐ (คะแนนเต็ม ๑๐)	๘๔	๑๗๙
๒๕๕๑	๓.๕๐ (คะแนนเต็ม ๑๐)	๘๐	๑๘๐
๒๕๕๒	๓.๔๐ (คะแนนเต็ม ๑๐)	๘๔	๑๘๐
๒๕๕๓	๓.๕๐ (คะแนนเต็ม ๑๐)	๗๘	๑๗๘
๒๕๕๔	๓.๔๐ (คะแนนเต็ม ๑๐)	๘๐	๑๘๓
๒๕๕๕	๓๗ (คะแนนเต็ม ๑๐๐)	๘๘	๑๗๖
๒๕๕๖	๓๕ (คะแนนเต็ม ๑๐๐)	๑๐๒	๑๗๗
๒๕๕๗	๓๘ (คะแนนเต็ม ๑๐๐)	๘๕	๑๗๕
๒๕๕๘	๓๘ (คะแนนเต็ม ๑๐๐)	๗๖	๑๖๘
๒๕๕๙	๓๕ (คะแนนเต็ม ๑๐๐)	๑๐๑	๑๗๖
๒๕๖๐	๓๗ (คะแนนเต็ม ๑๐๐)	๙๖	๑๘๐

และเมื่อจัดอันดับประเทศในกลุ่มอาเซียน จำนวน ๑๐ ประเทศ เพื่อเปรียบเทียบดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริตในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ประเทศสิงคโปร์ยังคงอันดับหนึ่งในกลุ่มอาเซียนเช่นเดียวกับ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ ๒ แสดงดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐ ในภูมิภาคอาเซียน

อันดับในอาเซียน	ประเทศ	คะแนนปี ๒๕๖๐	คะแนนปี ๒๕๕๙	คะแนนปี ๒๕๕๘
๑	สิงคโปร์	๘๔	๘๔	๘๕
๒	บรูไน	๖๒	๕๘	-
๓	มาเลเซีย	๔๗	๔๙	๕๐
๔	อินโดนีเซีย	๓๗	๓๗	๓๖
๕	ไทย	๓๗	๓๕	๓๘
๖	เวียดนาม	๓๕	๓๓	๓๑
๗	ฟิลิปปินส์	๓๔	๓๕	๓๕
๘	พม่า	๓๐	๒๘	๒๒
๙	ลาว	๒๙	๓๐	๒๖
๑๐	กัมพูชา	๒๑	๒๑	๒๑

ในการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริตที่ผ่านมา จะถูกประเมินจากแหล่งข้อมูล ๙ แหล่ง ครอบคลุมด้านต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง การจัดการของรัฐบาล ความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้การทุจริต ประสิทธิภาพของภาครัฐและภาคเอกชนในการดำเนินงานและการวัดด้านความเป็นประชาธิปไตยของประเทศ โดยวัดจากความคิดเห็นของประชาชนว่าประเทศนั้นมีความเป็นประชาธิปไตยมากน้อยแค่ไหน เช่น การมีส่วนร่วม ความเป็นเอกฉันท์ การเลือกตั้ง ความเท่าเทียม ความเป็นเสรีโดย ทั้งหมดนี้จะใช้รูปแบบของการสอบถามจากนักลงทุนชาวต่างชาติที่เข้ามาทำธุรกิจในประเทศ

ใบความรู้เรื่อง

ผลกระทบของการทุจริตต่อการพัฒนาประเทศ

การทุจริตมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในทุกๆด้าน เป็นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งของคนในชาติ จากการเห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ของประเทศ ประชาชนได้รับบริการสาธารณะหรือสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เต็มที่อย่างที่ควรจะเป็น เงินภาษีของประชาชนตกไปอยู่ในกระเป๋าของผู้ทุจริต และผลกระทบอื่นๆ อีกมากมาย นอกจากนี้แล้ว หากพิจารณาในแง่การลงทุนจากต่างประเทศเพื่อประกอบกิจการต่างๆ ภายในประเทศ พบว่า นักลงทุนต่างประเทศจะมองว่าการทุจริตถือว่าเป็นต้นทุนอย่างหนึ่ง ซึ่งนักลงทุนจากต่างประเทศจะใช้ประการพิจารณาการลงทุนประกอบกับปัจจัยด้านอื่น ๆ ทั้งนี้ หากต้นทุนที่ต้องเสียจากการทุจริตมีต้นทุนที่สูง นักลงทุนจากต่างประเทศอาจพิจารณาตัดสินใจการลงทุนไปยังประเทศอื่น ส่งผลให้การจ้างงาน การสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนลดลง เมื่อประชาชนมีรายได้ลดลงก็จะส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีอากรซึ่งเป็นรายได้ของรัฐลดลง จึงส่งผลต่อการจัดสรรงบประมาณและการพัฒนาประเทศ

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยได้สำรวจดัชนีสถานการณ์คอร์รัปชันไทยจากกลุ่มตัวอย่าง ๒,๔๐๐ ตัวอย่างจากประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบการภาคเอกชน และข้าราชการ/ภาครัฐ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ พบว่า หากเปรียบเทียบความรุนแรงของปัญหาการทุจริตในปัจจุบันกับปีที่ผ่านมา พบว่า ผู้ที่ตอบว่ารุนแรงเพิ่มขึ้นมี ๓๘% รุนแรงเท่าเดิม ๓๐% ส่วนสาเหตุการทุจริตอันดับหนึ่ง คือ กฎหมายเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจที่เอื้อต่อการทุจริต อันดับสอง ความไม่เข้มงวดของการบังคับใช้กฎหมาย อันดับสาม กระบวนการทางการเมืองขาดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ยาก ส่วนรูปแบบการทุจริตที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุด อันดับหนึ่ง คือ การให้สินบน ของกำนัล หรือรางวัล อันดับสอง การใช้ช่องโหว่ทางกฎหมายเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว อันดับสาม การใช้ตำแหน่งทางการเมืองเพื่อเอื้อประโยชน์แก่พรรคพวก

สำหรับความเสียหายจากการทุจริต โดยการประเมินจากงบประมาณรายจ่ายปี ๒๕๕๙ ที่ ๒.๗๒ ล้านล้านบาทว่าแม้จะมีการจ่ายเงินใต้โต๊ะ แต่อัตราการจ่ายอยู่ที่เฉลี่ย ๑-๑๕% โดยหากจ่ายที่ ๕% ความเสียหายจะอยู่ที่ ๕๙,๖๑๐ ล้านบาท หรือ ๒.๑๙% ของงบประมาณ และมีผลทำให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจลดลง ๐.๔๒%แต่หากจ่ายที่ ๑๕% คิดเป็นความเสียหาย ๑๗๘,๘๓๐ ล้านบาท หรือ ๖.๕๗% ของเงินงบประมาณ และมีผลทำให้เศรษฐกิจลดลง ๑.๒๗% โดยการลดการเรียกเงินสินบนลงทุกๆ ๑% จะทำให้มูลค่าความเสียหายจากการทุจริตลดลง ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท

ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศไทยจะมีหน่วยงานหลักที่ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คือ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานอื่นที่มีภารกิจในลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกับสำนักงาน ป.ป.ช. เช่นสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานภาคเอกชนที่ให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอีกหลายหน่วยงาน และสำหรับหน่วยงานภาครัฐในปัจจุบันประเทศไทยได้มีการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เพื่อเป็นมาตรการแนวทาง การดำเนินงานทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน

ใบงานที่ ๑
เรื่อง ความละอายต่อการทุจริต

ชื่อกลุ่ม.....

สมาชิกในกลุ่ม

.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความละอายใจต่อการทุจริตที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของนักเรียน หรือที่เกิดใกล้ตัวนักเรียนมาให้มากที่สุดภายในเวลา ๕ นาที

เหตุการณ์ที่	เหตุการณ์/สถานการณ์

ใบงานที่ ๒

เรื่อง ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

ชื่อกลุ่ม.....

สมาชิกในกลุ่ม

.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความละอายใจ แล้วช่วยกันวิเคราะห์ถึงผลเสียและแนวทางแก้ไขปัญหา

เหตุการณ์/สถานการณ์	**ผลเสีย/ผลกระทบที่ได้รับ**	**แนวทางแก้ไข**

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วย ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาและวิธีปฏิบัติ เวลา ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒ จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ อภิปราย เสวนา สัมมนา เกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาและวิธีปฏิบัติเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบจากความไม่ละอายและการเพิกเฉยต่อการทุจริตได้

๓ สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ทิศทางและการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๑.๑ ฟัง พูด เขียน

๒) ความสามารถในการคิด

๒.๑ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มีจิตสาธารณะ

๔ กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ให้นักเรียนศึกษาทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๒. ให้นักเรียนสรุปแนวทางการแก้ไขปัญหาตาม ทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) ว่ามีอะไรบ้าง

๓. ให้นักเรียนตัวแทนออกมาอภิปรายแนวทางการแก้ปัญหาทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๔. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป

ชั่วโมงที่ ๒

๑. ให้นักเรียนศึกษากรณีตัวอย่างผลที่เกิดจากการทุจริต

๒. เมื่อศึกษาแล้วนักเรียนมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและวิธีปฏิบัติอย่างไรตามความคิดเห็นของนักเรียน

๓. นักเรียนและครูอภิปรายแนวทางในการแก้ไขปัญหาและวิธีปฏิบัติในรูปแบบของรัฐบาลและรูปแบบที่นักเรียนแสดงความคิดเห็น

๔. ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปแนวทางการแก้ปัญหาและวิธีปฏิบัติ

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวีดีโอ **เรื่อง รู้จักหน้าที่ จาก** https://www.youtube.com/watch?v=GATjrfppBBA

๒) สื่อ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) การนำเสนอผลงาน

๒) การสังเกต

๕.๒. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑)แบบประเมินผลงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้เรื่อง

ทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ประเทศไทยได้มีความพยายามในการแก้ไขปัญหาการทุจริตมาอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยความร่วมมือทั้งหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของเอกชน และภาคประชาชนในการร่วมมือป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมถึงได้มีการออกกฎหมายลงโทษผู้ที่กระทำความผิด มีการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินคดีกับบุคคลที่ทำการทุจริต นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งฉบับปัจจุบันเป็นฉบับที่ ๓ มีกำหนดใช้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ โดยมีวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance & Clean Thailand) และมีพันธกิจ คือ สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนแบบบูรณาการ และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีมาตรฐานสากล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ จำนวน ๖ ยุทธศาสตร์ เป็นการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ตั้งแต่การป้องกันการทุจริตโดยใช้ประบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ผ่านกิจกรรมและการเรียนการสอน รวมถึงการป้องกันการทุจริตเชิงระบบ นอกจากนี้รวมไปถึงการดำเนินการในส่วนการตรวจสอบทรัพย์สิน ที่เป็นการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าจะมีแนวทางในการดำเนินงานอย่างไร และด้านการปราบปรามการทุจริตเพื่อให้การดำเนินการด้านปราบปรามการทุจริตมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการยกระดับค่า CPI ให้ได้คะแนน ๕๐ คะแนน ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยมีรายละเอียดแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

มีวัตถุประสงค์ในการปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยให้มีค่านิยมร่วมต้านทุจริต มีจิตสำนึกสาธารณะและสามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม และสร้างกระบวนการกล่อมเกลาทางสังคมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการบูรณาการและเสริมพลังการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการผลักดันให้เกิดสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตของประชาชนได้รับการปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อรักษาเจตจำนงทางการเมืองในการแก้ไขปัญหาการทุจริตให้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายรัฐบาลในแต่ละช่วง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กระบวนการนโยบายเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล สามารถกระจายผลประโยชน์สู่ประชาชนอย่างเป็นธรรม และไม่มีลักษณะของการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และเพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากลไกการป้องกันการทุจริตให้เท่าทันต่อสถานการณ์การทุจริตพัฒนากระบวนการทำงานด้านการป้องกันการทุจริต ให้สามารถป้องกันการทุจริตให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการบูรณาการการทำงานระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริต และเป็นการป้องกันไม่ให้มีการทุจริตเกิดขึ้นในอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต

มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงและพัฒนากลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้มีความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริตการตรากฎหมายและปรับปรุงกฎหมายให้กระบวนการปราบปรามการทุจริตมีประสิทธิภาพบูรณาการกระบวนการปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งระบบ และเพื่อให้ผู้กระทำความผิดถูกดำเนินคดีและลงโทษอย่างเป็นรูปธรรมและเท่าทันต่อสถานการณ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยให้มีระดับร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป เป็นเป้าหมายที่ต้องการยกระดับคะแนนให้มีค่าสูงขึ้น หากได้รับคะแนนมากจะหมายถึงการที่ประเทศนั้นมีการทุจริตน้อย ดังนั้น ยุทธศาสตร์ที่ ๖ นี้ จึงถือเป็นเป้าหมายสำคัญในการที่จะต้องมุ่งมั่นในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ใบความรู้เรื่อง

กรณีตัวอย่างผลที่เกิดจากการทุจริต

คดีทุจริตจัดซื้อรถและเรือดับเพลิงของกรุงเทพมหานคร

แต่เดิมภารกิจด้านการดับเพลิงเป็นภารกิจของตำรวจดับเพลิง มีฐานะเป็นกองบังคับการตำรวจดับเพลิง ปฏิบัติงานทางด้านป้องกันระงับอัคคีภัยและบรรเทาสาธารณภัยจนกระทั้งได้มีแนวคิดที่จะปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของ กองบังคับการตำรวจดับเพลิง ให้มีขนาดเล็กลง โดยมีแนวคิดที่จะโอนภารกิจที่ไม่ใช่หน้าที่ของตำรวจโดยตรงให้ไปอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง งานด้านดับเพลิงและกู้ภัย ถือเป็นภารกิจหนึ่งที่มิใช่หน้าที่โดยตรงของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงเห็นควรที่จะโอนภารกิจดังกล่าวให้กรุงเทพมหานคร รับไปดำเนินการ โดยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติถ่ายโอนภารกิจป้องกันและระงับอัคคีภัยให้กรุงเทพมหานคร มีสถานะเป็นสำนัก ชื่อว่า สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

คดีทุจริตจัดซื้อรถและเรือดับเพลิงของกรุงเทพมหานคร มีผู้เกี่ยวข้องทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเอกชน โดยเอกชนที่เข้ามาทำธุรกิจการขายรถและเรือดับเพลิงคือบริษัท ส. โดยเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ บริษัทสไตเออร์เดมเลอร์พุคสเปเชียลฟาห์รซอยก์จำกัดถูกบริษัท General Dynamics Worldwide Holdings, Inc. ของสหรัฐอเมริกาซื้อกิจการทั้งหมด แต่ยังคงเป็นบริษัทถูกต้องตามกฎหมายของประเทศออสเตรีย บริษัทสไตเออร์เดมเลอร์พุคสเปเชียลฟาห์รซอยก์ จำกัด ว่าจ้างบริษัท Somati Vehicle N.V. ของประเทศเบลเยี่ยมเป็นผู้รับจ้างจัดหา ผลิตและประกอบรถดับเพลิงและอุปกรณ์บรรเทาสาธารณภัย (ยกเว้น เรือดับเพลิง) ให้กับกรุงเทพมหานครโดยได้รับค่าจ้างผลิตราว ๒๘ ล้านยูโร หรือราว ๑,๔๐๐ ล้านบาท บริษัท สไตเออร์ฯ จึงไม่ใช่ผู้ผลิตและประกอบสินค้าเพื่อเสนอขายโดยตรง แต่เป็นเพียงนายหน้าและบริหารจัดการในการจัดหาสินค้าให้กับกรุงเทพมหานครเท่านั้น

ในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๔๖ เอกอัครราชทูตออสเตรียประจำประเทศไทยได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเสนอโครงการขายรถดับเพลิงและอุปกรณ์บรรเทาสาธารณภัยของ บริษัท สไตเออร์เดมเลอร์พุคสเปเชียลฟาห์รซอยก์ จำกัด โดยเป็นข้อเสนอให้ดำเนินการในลักษณะรัฐต่อรัฐ และบริษัท สไตเออร์ฯได้เชิญนาย ป. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยดูงานโรงงานผลิตของบริษัท MAN ซึ่งผลิตตัวรถดับเพลิงให้ บริษัท สไตเออร์ฯ ที่ประเทศออสเตรียและเบลเยี่ยม และนาย ส. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้อนุมัติโครงการจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อใช้ในกิจการดับเพลิง ตามที่ พล.ต.ต. อ. ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกรุงเทพมหานครเสนอ ได้แก่ รถดับเพลิงชนิดต่างๆและรถบรรทุกน้ำรวม ๓๑๕ คัน และเรือดับเพลิง ๓๐ ลำ ตลอดจนอุปกรณ์สาธารณภัยอื่นๆซึ่งตรงกันกับรายการในใบเสนอราคาของบริษัท สไตเออร์ฯ ผ่านเอกอัครราชทูตออสเตรีย จากนั้นคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการโดยมีการจัดทำ A.O.U. (Agreement of Understanding) และข้อตกลงซื้อขาย (Purchase/Sale Agreement) โดยทูตพาณิชย์แห่งสาธารณรัฐออสเตรียยื่นร่าง A.O.U.ให้แก่พล.ต.ต. อ. ซึ่งนำเสนอต่อนาย ส. โดยตรงโดยไม่ผ่านปลัดกรุงเทพมหานคร นาย ส.ลงนามรับทราบบันทึกและเสนอต่อนาย ภ. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และหลังจากที่ได้มีการลงนามร่วมกันคุณหญิง ณ. ปลัดกรุงเทพมหานคร ได้ส่งร่างข้อตกลงซื้อขายยานพาหนะและอุปกรณ์ดับเพลิงระหว่างกรุงเทพมหานครกับ บริษัท สไตเออร์ฯ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณาตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเรื่องการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๘ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้กระทรวงมหาดไทย (กรุงเทพมหานคร) ดำเนินการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณโครงการจัดซื้อรถและเรือดับเพลิงในวงเงิน ๖,๖๘๗,๔๘๙,๐๐๐ บาท และอนุมัติวงเงินเพิ่มเติม เพื่อเป็นค่าธรรมเนียมในการเปิด Letter of Credit (L/C) อีกจำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือตามจำนวนที่จ่ายจริง รวมทั้งให้กระทรวงพาณิชย์เร่งรัดดำเนินการเกี่ยวกับการค้าต่างตอบแทนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๒๐ ก.ค. ๒๕๔๗ โดยให้เน้นไก่ต้มสุกเป็นสินค้าที่จะดำเนินการเป็นลำดับแรก

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นนาย อ. และก่อนมอบหมายงานในหน้าที่ให้กับผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนใหม่ นาย ส. ซึ่งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนเดิม ได้มีหนังสือถึงผู้จัดการธนาคารกรุงไทย ขอเปิด L/C วงเงิน ๑๓๓,๗๔๙,๗๘๐ ยูโรให้กับบริษัท สไตเออร์ฯ โดยกรุงเทพมหานครชำระค่าธรรมเนียม เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐บาท และมอบอำนาจให้พล.ต.ต.อ. อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครเป็นผู้ดำเนินการและลงนาม

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ดำเนินการไต่สวนการดำเนินการดังกล่าวของกรุงเทพมหานคร และยื่นฟ้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จากการกระทำดังกล่าวที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดผลกระทบที่เสียหายและรุนแรง โดยราคาของรถและเรือดับเพลิงที่กรุงเทพมหานครซื้อมานั้นมีราคาที่สูงมาก ส่งผลให้รัฐสูญเสียงบประมาณไปอย่างน่าเสียดาย ซึ่งความเสียหายที่เกิดขึ้นมีดังนี้

ตารางที่ ๓ เปรียบเทียบราคาจากการจัดซื้อของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ กับกรุงเทพมหานคร

รถดับเพลิง ๔x๔ + สูบน้ำแบกหาม	
รายละเอียด โครงประธานรถเครื่องยนต์ยี่ห้อมิตซูบิชิ ๒,๕๐๐ ซีซี ๔x๔ ประกอบโดย บริษัท กาญจนาอิควิปเม้นท์ จำกัด เครื่องดับเพลิงชนิดหาบหามจากญี่ปุ่น	**ความแตกต่าง** กรุงเทพมหานครซื้อแพงกว่า คันละ ๒,๑๕๔,๐๕๐ บาท รวม ๗๒ คัน เป็นเงินแพงกว่า๑๕๔,๘๗๕,๖๐๐ บาท
รถดับเพลิง + บันได ๑๓ เมตร	
รายละเอียด โครงประธานรถผลิตภัณฑ์ฟินแลนด์ ซื้อจาก บริษัท เชส เอ็นเตอร์ไพรส์ (สยาม) จำกัด มาตรฐานใกล้เคียงกันเครื่องสูบน้ำสมรรถนะสูงกว่า	**ความแตกต่าง** กรุงเทพมหานครซื้อแพงกว่า คันละ ๑๗,๑๔๓,๒๐๐ บาท รวม ๙ คัน เป็นเงินแพงกว่า ๑๕๔,๘๗๕,๖๐๐ บาท
รถดับเพลิง ๒,๐๐๐ ลิตร	
รายละเอียด ซื้อจาก บริษัท ตรีเพชรอีซูซุเซลส์ จำกัด	**ความแตกต่าง** กรุงเทพมหานครซื้อแพงกว่า คันละ ๑๕,๔๕๕,๓๗๐ บาท รวม ๑๔๔ คัน เป็นเงิน แพงกว่า ๒,๒๒๕,๕๗๓,๒๘๐ บาท
รถถังน้ำ ๒๐,๐๐๐ ลิตร	
รายละเอียด ขนาด ๑๐,๐๐๐ ลิตร ซื้อจาก บริษัท มิตซูบิชิ มอเตอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด	**ความแตกต่าง** กรุงเทพมหานครซื้อแพงกว่า คันละ ๑๕,๑๘๙,๑๐๐ บาท รวม ๗๒ คัน เป็นเงิน แพงกว่า ๑,๐๙๓,๖๑๕,๒๐๐ บาท
รถไฟฟ้าส่องสว่าง ๓๐ KVA	
รายละเอียด ซื้อจาก บริษัท มิตซูบิชิ มอเตอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด	**ความแตกต่าง** กรุงเทพมหานครซื้อแพงกว่า คันละ ๕๖,๕๗๗,๒๕๐ บาท รวม ๗ คัน เป็นเงิน แพงกว่า๓๙๖,๐๔๐,๗๕๐ บาท

ตารางที่ ๔ เปรียบเทียบข้อมูลและราคาเรือดับเพลิง

ข้อมูลเรือดับเพลิง	
บริษัท สไตเออร์เดมเลอร์พุคสเปเชียลฟาห์รซอยก์ จำกัด ซื้อเรือดับเพลิงจาก บริษัท ซีทโบ๊ต จำกัด ผลิตและประกอบที่เมืองพัทยา ราคาลำละ ๑๔,๓๐๐,๐๐๐ บาท	บริษัท สไตเออร์เดมเลอร์พุคสเปเชียลฟาห์รซอยก์ จำกัด ขายให้ กรุงเทพมหานคร ราคาลำละ ๒๕,๔๖๒,๑๐๐ บาท

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการทุจริต ความเสียหายที่เกิดขึ้นนอกจากจะสามารถแสดงเป็นตัวเลขให้ได้เห็นว่าสูญเสียงบประมาณจำนวนเท่าไร แต่การสูญเสียดังกล่าวแทนที่รัฐ และประชาชนจะได้ใช้ประโยชน์จากรถและเรือดับเพลิง ซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยในการป้องกันและบรรณเทา สาธารณภัย โดยเฉพาะอัคคีภัยได้เป็นอย่างดี แต่เมื่อมีการทุจริตแล้วยังส่งผลให้ไม่สามารถนำรถและเรือดับเพลิงมาใช้งานได้ เท่ากับว่าสูญเสียงบประมาณแล้วยังไม่สามารถนำสิ่งเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ได้อีก ซึ่งหากเกิดอัคคีภัยเกิดขึ้นอุปกรณ์ต่างๆ ที่มีอยู่อาจไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ส่งผลให้เกิดความเสียหายอย่างต่อเนื่องจากเหตุนั้นๆ อีก

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การสร้างสรรค์ภาพยนตร์สั้นโดยใช้ **เวลา** ๔ ชั่วโมง

หลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ สร้างสรรค์ภาพยนตร์สั้นโดยใช้หลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต ได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) STRONG MODEL: จิตพอเพียงต้านทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๑.๑ อ่าน ฟัง พูด เขียน

๒) ความสามารถในการคิด

๑.๑ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) อยู่อย่างพอเพียง

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ให้นักเรียนศึกษา STRONG MODEL: จิตพอเพียงต้านทุจริต ครูอธิบายเพิ่มเติม

๒) ให้นักเรียนชม วีดิทัศน์ เรื่อง “พอเท่ากับดี” “ความเสียสละ” “เลือก” จาก สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความเหมาะสม แล้วช่วยกันอภิปราย ว่าการสร้างภาพยนตร์สั้นนี้ใช้หลัก STRONG MODEL: จิตพอเพียงต้านทุจริต อย่างไรในการสร้าง ให้นักเรียนถอดบทจากภาพยนตร์ตัวอย่าง

๓) ครูอธิบายให้ข้อเสนอแนะ

ชั่วโมงที่ ๒

๑) ให้นักเรียนนำเสนอบทถอดภาพยนตร์สั้นที่ศึกษาว่าตรงกับหลัก STRONG MODEL: จิตพอเพียงต้านทุจริต อย่างไร เพื่อทำความเข้าใจในการเขียนบทของตนเองต่อไป

๒) ครูและนักเรียนแสดงความคิดเห็นร่วมกัน จากการถอดบทภาพยนตร์สั้นที่นำเสนอ

๓) ครูมอบหมายให้นักเรียนแบ่งกลุ่มไปเขียนบทและสร้างสรรค์ภาพยนตร์สั้นโดยใช้หลัก STRONG MODEL: จิตพอเพียงต้านทุจริต ทั้งเนื้อหาสาระและกระบวนการผลิต ความยาวไม่เกิน ๓ นาที

ชั่วโมงที่ ๓-๔

๑) ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอบทภาพยนตร์สั้นโดยใช้หลัก STRONG MODEL: จิตพอเพียงต้านทุจริต

๒) ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายปรับปรุงแก้ไขบทและกระบวนการผลิตภาพยนตร์สั้นโดยใช้

หลัก STRONG MODEL: จิตพอเพียงต้านทุจริต กลุ่มใดที่ผ่านการพิจารณาเห็นชอบแล้วให้นำไปสร้างสรรค์เป็นภาพยนตร์สั้นโดยใช้หลัก STRONG MODEL: จิตพอเพียงต้านทุจริต เพื่อนำมาเสนอให้เพื่อนๆและครูชมในชั่วโมงต่อไป

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) วีดิทัศน์ จากแหล่งสื่อ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๒) ใบความรู้เรื่อง STRONG MODEL: จิตพอเพียงต้านทุจริต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ตรวจใบกิจกรรมกลุ่ม

๒) ตรวจบทภาพยนตร์(ตามดุลพินิจของครูผู้สอน)

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกต

๒) แบบประเมินภาพยนตร์สั้น(ตามดุลพินิจของครูผู้สอน)

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑)นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังการเรียนรู้

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้
เรื่อง STRONG MODEL: จิตพอเพียงต้านทุจริต

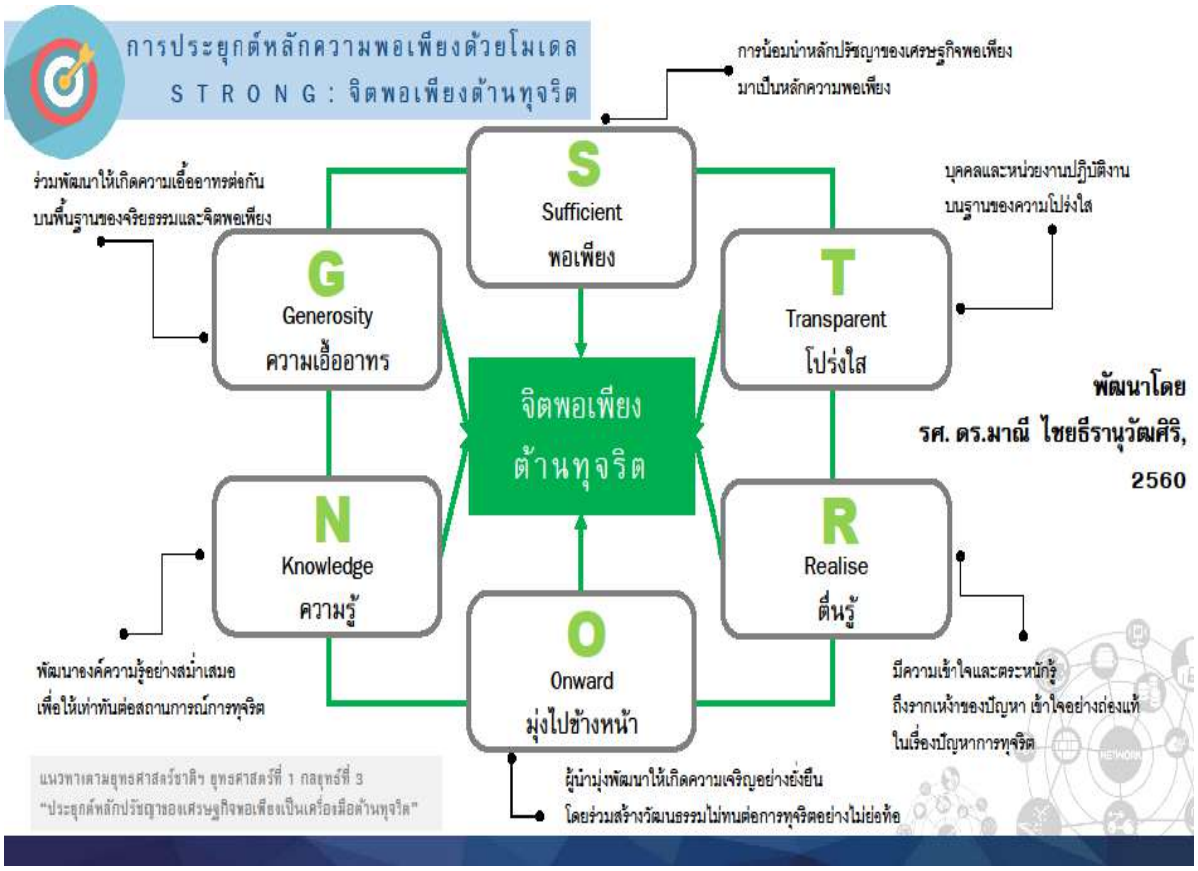

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง วิเคราะห์ภาพยนตร์สั้นโดยใช้ **เวลา** ๔ ชั่วโมง

หลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ วิเคราะห์ภาพยนตร์สั้นโดยใช้หลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต ได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) STRONG MODEL: จิตพอเพียงต้านทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

- อ่าน ฟัง พูด เขียน

๒) ความสามารถในการคิด

- วิเคราะห์ สรุป

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- ซื่อสัตย์ สุจริต

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) จากการที่นักเรียนสามารถวิเคราะห์ภาพยนตร์สั้นจากสื่อของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าใช้หลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต ในการสร้างภาพยนตร์สั้นได้อย่างไรนั้น ต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์ภาพยนตร์สั้นที่นักเรียนแต่ละกลุ่มเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานของนักเรียนโดยใช้หลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต ในการผลิต ทั้งบทและกระบวนการในการผลิต

๒) ครูอธิบายขั้นตอนในการนำเสนอ

๓) นักเรียนกลุ่มใดที่มีความพร้อมออกมานำเสนอได้ตามลำดับ โดยส่งบทที่ครูก่อนนำเสนอเพื่อใช้ประกอบการชมภาพยนตร์

ชั่วโมงที่ ๓-๔

๑) นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอภาพยนตร์สั้นโดยใช้หลัก หลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต ในการผลิต

๒) ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปร่วมกัน ให้คำติ ชม

๓) นำผลงานนักเรียนที่ดีเด่นส่งประกวดในระดับต่อๆไป

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) STRONG MODEL: จิตพอเพียงต้านทุจริต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ตรวจภาพยนตร์

๒) สังเกตพฤติกรรม

๔.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบประเมิน

๒) แบบสังเกต

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง กรณีศึกษาภาคเหนือ : จังหวัดลำปาง **เวลา** ๒ ชั่วโมง

กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนจังหวัดลำปาง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ อภิปรายกิจกรรมเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดลำปางได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวทางการสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมือง กรณีศึกษาภาคเหนือ : จังหวัดลำปาง

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

- ฟัง พูด เขียน

๒) ความสามารถในการคิด

- วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- มีวินัย รับผิดชอบ

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูให้นักเรียนศึกษากรณีศึกษาภาคเหนือ : จังหวัดลำปาง เกี่ยวกับ กิจกรรมเพื่อสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดลำปาง

- มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร
- ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานใดบ้าง
- ใครคือเป้าหมายในการพัฒนา
- ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปตามประเด็นดังกล่าว

ชั่วโมงที่ ๒

๑. ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้ากรณีศึกษาในจังหวัดของตนเองและมานำเสนอหน้าชั้นเรียนตามประเด็นดังนี้

- วัตถุประสงค์เพื่ออะไร
- ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานใดบ้าง
- ใครคือเป้าหมายในการพัฒนา
- ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อจาก สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรณีศึกษาภาคเหนือ: จังหวัดลำปาง

๒) ใบความรู้เรื่อง กรณีศึกษาภาคเหนือ : จังหวัดลำปาง

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- สังเกตพฤติกรรม

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- แบบสังเกต(ดุลพินิจครูผู้สอน)
- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (มีวินัย รับผิดชอบ)

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- นักเรียนผ่านเกณฑ์ประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กรณีศึกษาภาคเหนือ : จังหวัดลำปาง **เวลา** ๒ ชั่วโมง

ปัญหา อุปสรรคและปัจจัยสู่ความสำเร็จ

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ อภิปรายปัญหา อุปสรรค และความสำเร็จในการเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดลำปางได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

- กรณีศึกษาภาคเหนือ : จังหวัดลำปาง

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ทักษะการใช้ชีวิต

๒) ความสามารถในการคิด

- วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- มีวินัย รับผิดชอบ

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ให้นักเรียนศึกษาปัญหา อุปสรรค และความสำเร็จในการเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดลำปาง เช่น ปัญหา อุปสรรค ๓ ปัจจัยนั้นมาจากที่ใดบ้างส่วนปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จ ๔ ปัจจัย ได้แก่ปัจจัยด้านใดบ้าง

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป

ชั่วโมงที่ ๒

๑. จากกรณีศึกษาภายในท้องถิ่นหรือจังหวัดของนักเรียนพบปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ อย่างไรบ้าง ให้เปรียบเทียบกับกรณีศึกษาภาคเหนือที่จังหวัดลำปาง

๒. ให้นักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนนักเรียนอ่านใบความรู้ เรื่อง กติกา กฎ กฎหมาย แล้วทำใบงานที่ ๒กติกา กฎ กฎหมาย

๓. ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปร่วมกัน

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อจาก สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรณีศึกษาภาคเหนือ: จังหวัดลำปาง

๒) ใบความรู้ เรื่อง กรณีศึกษาภาคเหนือ: จังหวัดลำปาง

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- การสังเกต

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- แบบสังเกต

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- นักเรียนผ่านเกณฑ์ประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้เรื่อง

แนวทางการสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมือง : กรณีศึกษาประเทศไทย

จากรายงานการศึกษาแนวทางการสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชน โดยสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า ร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่จัดทำรายงานการศึกษาในระดับพื้นที่ เช่น

กรณีภาคเหนือ : จังหวัดลำปาง

๑) กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดลำปาง

ภาพรวมของการจัดกิจกรรมสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนและภาพรวมของการสนับสนุนส่งเสริมจากภาคส่วนต่างๆ ในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัด ลำปาง ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเด็กและเยาวชน ไม่ได้ตั้งวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนโดยตรง เหมือนเช่นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันพระปกเกล้าที่ได้ดำเนินการในโรงเรียนบางแห่งของจังหวัดลำปาง แต่อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนต่างๆ ที่ได้ดำเนินการในจังหวัดลำปางนั้นท้ายที่สุดแล้วก็จะส่งผลหนุนเสริมเติมเต็มสำนึกความเป็นพลเมืองของเด็กและเยาวชนได้เช่นกัน ในขณะเดียวกัน ภาคส่วนต่างๆ ที่ดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนหรือกิจกรรมสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชน ซึ่งประกอบไปด้วย กลุ่มผู้ปฏิบัติการกลุ่มผู้สนับสนุนงบประมาณ กลุ่มผู้สนับสนุนวิชาการองค์ความรู้ กลุ่มผู้สนับสนุนบุคลากรวิทยากรกลุ่มผู้สนับสนุนอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดกิจกรรมต่างๆ มีความร่วมมือระหว่างกัน ตามภาระหน้าที่ พันธกิจและตามความสัมพันธ์ของ ภาคส่วนต่างๆ เหล่านี้

๒) ปัญหาอุปสรรคและปัจจัยสู่ความสำเร็จในการสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เด็กและเยาวชน

การดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดลำปาง มีปัญหาอุปสรรคและความสำเร็จเกิดขึ้นมาก จากการศึกษาข้อมูลผ่านเวทีสะท้อนในการประชุมกลุ่มย่อย สามารถสรุปปัจจัยสำคัญที่เป็นปัจจัยปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชน เกิดจาก๓ ปัจจัย คือ ปัจจัยครอบครัว พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ปัจจัยการสนับสนุนของหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเด็กและเยาวชน และปัจจัยโอกาสการเข้าถึงกิจกรรมของเด็กและเยาวชน ส่วนปัจจัยสำคัญที่เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จนั้นเกิดจาก ๔ ปัจจัย คือ ปัจจัยพลังเด็กและเยาวชน ปัจจัยครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครอง ปัจจัยบุคคล หน่วยงาน องค์กร ชุมชน และปัจจัยเครือข่ายการทำงาน

๓) แนวทางในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เด็กและเยาวชน

การพัฒนาเด็กและเยาวชนเป็นงานที่ต้องอาศัยเวลาและต้องมีรูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทการทำงานของแต่ละพื้นที่ ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนารูปแบบกิจกรรมอยู่อย่างต่อเนื่องเพื่อให้เหมาะสมทันต่อสภาวการณ์ของเด็กและเยาวชน และสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนอย่างรวดเร็ว จากการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนารูปแบบกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดลำปาง ควรพัฒนารูปแบบกิจกรรมโดยเน้นการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน การบูรณาการกิจกรรมในพื้นที่ระดับตำบล การพัฒนาเครือข่ายการทำงานด้านเด็กและเยาวชน และการสื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจในพื้นที่อย่างทั่วถึง

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อการทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง กรณีศึกษาภาคเหนือ : จังหวัดลำปาง **เวลา** ๑ ชั่วโมง

แนวทางการพัฒนารูปแบบกิจกรรม

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมือง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมือง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนอภิปรายแนวทางทางการพัฒนารูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดลำปาง ได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) กรณีศึกษาภาคเหนือ : จังหวัดลำปาง

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด (วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- มีวินัย รับผิดชอบ

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. จากการที่นักเรียนได้ศึกษาแนวทางในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชน กรณีศึกษาในจังหวัดลำปางนั้น นักเรียนคิดว่ามีรูปแบบเป็นอย่างไร

๒. ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปรูปแบบแนวทางการพัฒนากิจกรรมกรณีศึกษาในจังหวัดลำปาง

๓. ครูให้นักเรียนเสนอแนะแนวทางในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชน ตามความคิด และความเข้าใจของนักเรียนมานำเสนอ

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อจาก สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรณีศึกษาภาคเหนือ: จังหวัดลำปาง

๒) ใบความรู้ เรื่อง กรณีศึกษาภาคเหนือ : จังหวัดลำปาง

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน - การสังเกต

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน - แบบสังเกต

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน ผู้เรียนผ่านเกณฑ์ระดับดีไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดสกลนคร **เวลา** ๒ ชั่วโมง

กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนจังหวัดสกลนคร

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ อภิปรายกิจกรรมเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดสกลนครได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวทางการสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมือง กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดสกลนคร

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

- ฟัง พูด เขียน

๒) ความสามารถในการคิด

- วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- มีวินัย รับผิดชอบ

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูให้นักเรียนศึกษากรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดสกลนคร เกี่ยวกับ กิจกรรมเพื่อสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดสกลนคร

- มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร
- ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานใดบ้าง
- ใครคือเป้าหมายในการพัฒนา
- ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปตามประเด็นดังกล่าว

ชั่วโมงที่ ๒

๑. ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้ากรณีศึกษาในจังหวัดของตนเองและมานำเสนอหน้าชั้นเรียนตามประเด็นดังนี้

- วัตถุประสงค์เพื่ออะไร
- ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานใดบ้าง
- ใครคือเป้าหมายในการพัฒนา

- ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อจาก สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: จังหวัดสกลนคร

๒) ใบความรู้ เรื่อง กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: จังหวัดสกลนคร

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- สังเกตพฤติกรรม

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- แบบสังเกต(ดุลพินิจครูผู้สอน)
- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (มีวินัย รับผิดชอบ)

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- นักเรียนผ่านเกณฑ์ประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้เรื่อง

แนวทางการสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมือง : กรณีศึกษาประเทศไทย

กรณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดสกลนคร

๑) กิจกรรมการสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เด็กและเยาวชนในจังหวัดสกลนคร

ในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา เป็นการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานทั้งภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน ที่ทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กและเยาวชน แต่พบว่าเป็นกิจกรรมที่มักจะพัฒนาแนวคิดการดำเนินงาน ที่เป็นลักษณะนโยบายส่วนกลาง เพื่อรองรับงบประมาณ เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แต่ถ้าเป็นกิจกรรมเด่นๆ ที่เกิดจากมุมมองในปัญหาของเด็กและเยาวชนและผู้ที่ทำงานกับเด็กและเยาวชนจริงๆ จะเห็นว่ายังไม่ได้เกิดในหน่วยงานภาครัฐ กิจกรรมที่สามารถสร้างสำนึกพลเมืองเด็กและเยาวชนที่เห็นผลของการพัฒนาการสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เด็กและเยาวชน ที่มีเสียงจากกลุ่มเด็กและเยาวชน คือ กิจกรรมค่ายที่ให้โอกาสเด็กและเยาวชนได้คิดสร้างสรรค์กิจกรรมดีๆ และหลากหลาย โดยอยู่ภายใต้การดูแลให้คำแนะนำและได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากผู้ใหญ่ใจดี เช่น กิจกรรมของชมรมคนรักศิลป์ กิจกรรมของกลุ่มเด็กฮักถิ่น สรุปภาพรวมผลการสนทนากลุ่มย่อยในการสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เด็กและเยาวชนในจังหวัดสกลนคร มีสาระสำคัญ คือ การให้นิยามความหมายของเด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ไม่ได้แตกต่างกัน ส่วนสำนึกพลเมืองเด็กและเยาวชนในปัจจุบันควรจะมีต้นแบบสำนึกพลเมืองจากผู้ใหญ่ ส่วนสำนึกพลเมืองของเด็กและเยาวชนนั้น ได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมค่ายที่มุ่งเน้นการพัฒนาจิตอาสา

๒) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดสกลนคร

ปัจจัยที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการเสริมสร้างสำนึกพลเมืองแก่เด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดสกลนคร สรุปได้ดังนี้ ๑) การขาดโอกาสในการเรียนรู้ความเป็นพลเมืองของเด็กและเยาวชน ๒) พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้ใหญ่ในสังคมไม่เป็นต้นแบบที่ดีแก่ลูกหลานขาดต้นแบบผู้ใหญ่ที่ดี ๓) สถาบันการศึกษาขาดความเข้าใจในการสร้างสำนึกพลเมืองแก่เด็กและเยาวชน ผ่านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และ ๔) หน่วยงานที่ดูแลด้านเด็กและเยาวชนขาดการประสานงาน ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการสร้างสำนึกพลเมืองและทำงานซ้ำซ้อน

๓) แนวทางในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เด็กและเยาวชนจังหวัดสกลนคร มี ๒ มุมมอง คือ มุมมองของผู้ใหญ่ และ มุมมองของเด็กและเยาวชน

มุมมองของผู้ใหญ่ การสร้างต้นแบบให้กับเด็กและเยาวชนผ่านสื่อต่างๆ การส่งเสริมต้นแบบคนดีโดยมีเวทีแสดงความดีเชิงประจักษ์ เชิดชูความดีคนดีเพื่อเป็นกำลังใจแก่คนทำดี โดยเริ่มจากระดับครอบครัวและการพัฒนาแบบผสมผสานหลักธรรมคำสอนกับกิจกรรมในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการบรรจุหลักสูตรการเสริมสร้างสำนึกพลเมืองแก่เด็กและเยาวชนในทุกระดับการศึกษาที่ครอบคลุมเนื้อหาทุกวิชาทุกมิติ

มุมมองของเด็กและเยาวชน รูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกพลเมืองที่อยากเห็นและต้องการคือ การให้โอกาสได้เข้าร่วมกำหนดกรอบแนวทางเพื่อสร้างสำนึกพลเมืองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยสอดแทรกกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาสาธารณะให้แก่เด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดสกลนครปัญหา อุปสรรคและปัจจัยสู่ความสำเร็จ **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ อภิปรายปัญหา อุปสรรค และความสำเร็จในการเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดสกลนครได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

- กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดสกลนคร

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ทักษะการใช้ชีวิต

๒) ความสามารถในการคิด

- วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- มีวินัย รับผิดชอบ

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ให้นักเรียนศึกษาปัญหา อุปสรรค และความสำเร็จในการเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดสกลนคร เช่น ปัญหา อุปสรรค นั้นมาจากที่ใดบ้างส่วนปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จ ได้แก่ปัจจัยด้านใดบ้าง

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป

ชั่วโมงที่ ๒

๑. จากกรณีศึกษาภายในท้องถิ่นหรือจังหวัดของนักเรียนพบปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ อย่างไรบ้าง ให้เปรียบเทียบกับกรณีศึกษาภาคเหนือที่จังหวัดลำปาง

๒. ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปร่วมกัน

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อจาก สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: จังหวัดสกลนคร

๒) ใบความรู้ เรื่อง กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: จังหวัดสกลนคร

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- การสังเกต

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- แบบสังเกต

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- นักเรียนผ่านเกณฑ์ประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อการทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัด **เวลา** ๑ ชั่วโมง
สกลนครแนวทางการพัฒนารูปแบบกิจกรรม

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมือง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมือง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนอภิปรายแนวทางทางการพัฒนารูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดสกลนคร ได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดสกลนคร

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด (วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม- มีวินัย รับผิดชอบ

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. จากการที่นักเรียนได้ศึกษาแนวทางในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชน กรณีศึกษาในจังหวัดสกลนครนั้น นักเรียนคิดว่ามีรูปแบบเป็นอย่างไร

๒. ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปรูปแบบแนวทางการพัฒนากิจกรรมกรณีศึกษาในจังหวัดสกลนคร

๓. ครูให้นักเรียนเสนอแนะแนวทางในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชน ตามความคิด และความเข้าใจของนักเรียนมานำเสนอ

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อจาก สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: จังหวัดสกลนคร

๒) ใบความรู้ เรื่อง กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: จังหวัดสกลนคร

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน - การสังเกต

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน - แบบสังเกต

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน ผู้เรียนผ่านเกณฑ์ระดับดีไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง กรณีศึกษาภาคใต้ : จังหวัดยะลากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนจังหวัดยะลา **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ อภิปรายกิจกรรมเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดยะลาได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวทางการสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมือง กรณีศึกษาภาคใต้ : จังหวัดยะลา

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

- ฟัง พูด เขียน

๒) ความสามารถในการคิด

- วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- มีวินัย รับผิดชอบ

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูให้นักเรียนศึกษากรณีศึกษาภาคใต้ : จังหวัดยะลา เกี่ยวกับ กิจกรรมเพื่อสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดยะลา

- มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร
- ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานใดบ้าง
- ใครคือเป้าหมายในการพัฒนา
- ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปตามประเด็นดังกล่าว

ชั่วโมงที่ ๒

๑. ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้ากรณีศึกษาในจังหวัดของตนเองและมานำเสนอหน้าชั้นเรียนตามประเด็นดังนี้

- วัตถุประสงค์เพื่ออะไร
- ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานใดบ้าง
- ใครคือเป้าหมายในการพัฒนา
- ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อจาก สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรณีศึกษาภาคใต้: จังหวัดยะลา

๒) ใบความรู้ เรื่อง กรณีศึกษาภาคใต้: จังหวัดยะลา

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- สังเกตพฤติกรรม

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- แบบสังเกต(ดุลพินิจครูผู้สอน)
- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (มีวินัย รับผิดชอบ)

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- นักเรียนผ่านเกณฑ์ประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้เรื่อง

แนวทางการสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมือง : กรณีศึกษาประเทศไทย

กรณีภาคใต้ : จังหวัดยะลา

บริบทปัญหาส่วนใหญ่ที่คุกคามหรือส่งเสริมการสร้างสำนึกพลเมืองจังหวัดยะลา คือ เยาวชนว่างงาน เยาวชนเล่นการพนัน เยาวชนติดยาเสพติด เยาวชนขับรถซิ่ง เยาวชนขาดการศึกษา ขาดทุนทรัพย์ในการศึกษา แต่ที่สำคัญจากผลการวิจัย พบว่า ปัญหาสำคัญในจังหวัดยะลา คือ เยาวชนติดยาเสพติด และเยาวชนได้รับการศึกษาน้อย

สำหรับที่ผ่านมา การดำเนินงานด้านการพัฒนาเยาวชนในจังหวัดยะลา จากข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดยะลา สรุปได้ว่า โครงการพัฒนาเยาวชนเพื่อสร้างงานโครงการจ้างงานนักเรียน นักศึกษาในช่วงปิดภาคฤดูร้อน โครงการฝึกอาชีพแก่เยาวชนในสถาบันการศึกษาปอเนาะ โครงการมหกรรมเปิดโลกการศึกษาและอาชีพเพื่อการมีงานทำโครงการศูนย์ยะลาสันติสุขคืนคนดีสู่สังคม โครงการมวลชนสานสัมพันธ์สานฝันสู่อามานดามัน และโครงการครอบครัวป้องกันภัยแก่ไขปัญหายาเสพติด ตลอดจนมีโครงการพัฒนาเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร โครงการทูบีนับเบอร์วัน เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่า การสร้างเยาวชนให้มีสำนึกพลเมือง เริ่มต้นจากการอบรม ดูแล เอาใจใส่ ศึกษาให้ความรู้ของครอบครัว พ่อแม่ และญาติพี่น้อง การได้รับการศึกษาจากสถาบันที่เยาวชนศึกษาและหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวกับเยาวชน คือ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดยะลา และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดยะลา

๑) กิจกรรมการสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เด็กและเยาวชนในระดับพื้นที่จังหวัดยะลา

- จัดโครงการสอนภาษาไทยให้ผู้ไม่รู้หนังสือหรือผู้อ่านภาษาไทยไม่ได้ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทยมีความเป็นเจ้าของประเทศมากขึ้น
- โครงการสอนภาษามลายูให้แก่ทหารพรานเพื่อให้สามารถสื่อสารสร้างความเข้าใจกับประชาชน
- โครงการสำนึกรักษ์ท้องถิ่นเสริมสร้างความสมานฉันท์ เพื่อให้เยาวชนทำกิจกรรมร่วมกันและเป็นโครงการที่ส่งเสริมปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนรักบ้านเกิด รู้สึกความเป็นเจ้าของ
- โครงการนำเยาวชนสู่สันติเพื่อเรียนรู้วิธีการสร้างสันติภาพการจัดการความขัดแย้ง
- โครงการค่ายเอดส์และยาเสพติด
- จัดตั้งศูนย์บริการที่เป็นมิตรแก่เยาวชน เพื่อให้เยาวชนมีความพอใจ มีความประทับใจรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญทำให้มีความรักต่อประเทศชาติ
- จัดเวทีประชาคมหมู่บ้านเพื่อให้เยาวชนมีส่วนร่วมกับทุกฝ่ายในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาในชุมชนทำให้เยาวชนภูมิใจและมีความรักต่อชุมชน
- โครงการส่งเสริมอาชีพแก่เยาวชน เพื่อให้เยาวชนเห็นช่องทางอาชีพในอนาคต ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบมากขึ้น
- กิจกรรมนันทนาการ เช่น กิจกรรมฟุตบอลภาคฤดูร้อน และกิจกรรมออเครสตร้าเพื่อสะท้อนการอยู่ร่วมกัน
- โครงการสานพลังเยาวชนนำสังคมเข้มแข็ง
- โครงการส่งเสริมอาชีพให้เด็กและเยาวชน เช่น ปลูกผัก เลี้ยงไก่ ซ่อมรถจักรยานยนต์

๒) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึก ความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดยะลา

ปัญหาส่วนใหญ่ที่คุกคามหรือส่งเสริมการสร้างสำนึกพลเมืองจังหวัดยะลา คือ เยาวชนขาดความรับผิดชอบในการร่วมกิจกรรมเพื่อการพัฒนาศักยภาพและในการทำโครงการ ปัญหาความไม่เข้าใจในวัตถุประสงค์

ของการทำกิจกรรม เยาชนขาดจิตอาสาจิตสาธารณะ ปัญหาด้านยาเสพติด งบประมาณในการพัฒนาศักยภาพของเยาชนในการทำโครงการไม่ต่อเนื่อง การใช้งบประมาณไม่โปร่งใส ขาดความเป็นอิสระ

๓) แนวทางในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมการสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เด็กและเยาวชนในระดับพื้นที่จังหวัดยะลา

- กิจกรรมการสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เด็กและเยาวชน ควรดำเนินการทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน เน้นกิจกรรมการมีส่วนร่วมและสรุปบทเรียนร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้และย้ำสำนึกพลเมืองบ่อยๆ เพื่อให้กลายเป็นวัฒนธรรมของชุมชนต่อไป

- กิจกรรมนอกหลักสูตร ที่ทำนอกเหนือกิจกรรมในชั้นเรียน นอกจากนี้ ยังรวมทั้งการให้หน่วยงานราชการภาคีที่มีหน้าที่เกี่ยวกับโครงการที่เยาวชนดำเนินการ หรือบุคคลที่มีบทบาทในชุมชนมาร่วมรับรู้ เป็นสักขีพยานการทำงานของโครงการ โดยเน้นวางระบบการทำงานแบบเป็นทางการและลายลักษณ์อักษร มีกำหนดการทำงานที่ชัดเจน และมีคณะบุคคลที่มีหน้าทีเกี่ยวข้องมาร่วมติดตาม

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง กรณีศึกษาภาคใต้ : จังหวัดยะลา **เวลา** ๒ ชั่วโมง

ปัญหา อุปสรรคและปัจจัยสู่ความสำเร็จ

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

๒.๑ อภิปรายปัญหา อุปสรรค และความสำเร็จในการเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดยะลาได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้ - กรณีศึกษาภาคใต้ : จังหวัดยะลา

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ทักษะการใช้ชีวิต

๒) ความสามารถในการคิด - วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม - มีวินัย รับผิดชอบ

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ให้นักเรียนศึกษาปัญหา อุปสรรค และความสำเร็จในการเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดยะลา เช่น ปัญหา อุปสรรค นั้นมาจากที่ใดบ้างส่วนปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จ ได้แก่ปัจจัยด้านใดบ้าง

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป

ชั่วโมงที่ ๒

๑. จากกรณีศึกษาภายในท้องถิ่นหรือจังหวัดของนักเรียนพบปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จอย่างไรบ้าง ให้เปรียบเทียบกับกรณีศึกษาภาคใต้ที่จังหวัดยะลา

๒. ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปร่วมกัน

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อจาก สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรณีศึกษาภาคใต้: จังหวัดยะลา

๒) ใบความรู้ เรื่อง กรณีศึกษาภาคใต้: จังหวัดยะลา

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน- การสังเกต

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน - แบบสังเกต

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน- นักเรียนผ่านเกณฑ์ประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อการทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง กรณีศึกษาภาคใต้ : จังหวัดยะลา **เวลา** ๑ ชั่วโมง

แนวทางการพัฒนารูปแบบกิจกรรม

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมือง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมือง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนอภิปรายแนวทางทางการพัฒนารูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดยะลา ได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) กรณีศึกษาภาคใต้ : จังหวัดยะลา

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด (วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม - มีวินัย รับผิดชอบ

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. จากการที่นักเรียนได้ศึกษาแนวทางในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชน กรณีศึกษาในจังหวัดยะลานั้น นักเรียนคิดว่ามีรูปแบบเป็นอย่างไร

๒. ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปรูปแบบแนวทางการพัฒนากิจกรรมกรณีศึกษาในจังหวัดยะลา

๓. ครูให้นักเรียนเสนอแนะแนวทางในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองแก่เยาวชน ตามความคิด และความเข้าใจของนักเรียนมานำเสนอ

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อจาก สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรณีศึกษาภาคใต้ : จังหวัดยะลา

๒) ใบความรู้ เรื่อง กรณีศึกษาภาคใต้ : จังหวัดยะลา

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน- การสังเกต

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน - แบบสังเกต

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน ผู้เรียนผ่านเกณฑ์ระดับดีไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้
“การป้องกันการทุจริต”
ระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๖

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต (โลก) เวลา ๒ ชั่วโมง

๗. ผลการเรียนรู้

มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๘. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริตได้

๒.๒ นักเรียนสามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริตได้

๙. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) หลักการการแยกแยะระหว่างจริยธรรมและการทุจริต

๒) การแยกแยะระหว่างจริยธรรมและการทุจริต

- ผลจากการกระทำไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน
- การกระทำสอดคล้องกับคุณธรรม

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

มุ่งมั่นในการทำงาน

๑๐. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้ / ขั้นตอนการจัดประสบการณ์

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ“ความหมายและความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม(หน้าที่พลเมือง ฯ)”

ครูตั้งคำถามดังนี้

๑.๑ เนื้อหาของคลิปวิดีโอเกี่ยวกับเรื่องอะไร

๑.๒ คุณธรรม/จริยธรรม หมายถึงอะไร เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

๑.๓ คุณธรรม/จริยธรรม มีความสำคัญอย่างไร ในระดับตนเอง โรงเรียน ชุมชน ประเทศ และระดับโลก ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป

คุณธรรมคือ หลักของความดีความงาม ความถูกต้อง

จริยธรรมคือ การปฏิบัติตนเพื่อให้เกิด คุณธรรม

ความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมคือ เป็นสิ่งถูกต้อง ดีงาม ที่ทุกคนควรปฏิบัติ ทั้งในระดับสังคม ประเทศชาติ โลก

๒. ให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ “หนังสั้น เรื่องการทุจริต”

ครูตั้งคำถามดังนี้

๒.๑ จากคลิปวิดีโอมีการกระทำผิดทางจริยธรรมมากน้อยแค่ไหน อย่างไร

๒.๒ การทุจริต มีความสำคัญอย่างไรและก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคม ประเทศชาติและโลกอย่างไร

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป ได้ว่า

การทุจริต คือ การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

ความสำคัญของการทุจริต คือ พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน แก่ตนเอง และผู้อื่น

ชั่วโมงที่ ๒

๓. แบ่งนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ร่วมสัมมนา ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ และ ๒ ให้ระบุถึงการกระทำที่สื่อถึงเรื่อง จริยธรรม เช่นประเทศไทยส่งอาหารให้ผู้ประสบภัยน้ำท่วมในอเมริกา

กลุ่มที่ ๓ และ ๔ ให้ระบุถึงการกระทำที่สื่อถึงเรื่อง การทุจริต เช่นบริษัท เลห์แมน บราเธอร์ส ต้องล้มละลาย เนื่องจากใช้เทคโนโลยีทางบัญชีเพื่อบิดเบือนข้อมูลทางการเงินโดยเขียนข้อความที่ระบุลงในกระดาษฟลิปชาร์ท เป็นการแยกแยะระหว่างจริยธรรมกับการทุจริต

๔. ให้นักเรียนกลุ่ม ๑,๒ และ ๓,๔ ร่วมกันเลือกการกระทำที่ซ้ำ/คล้ายกันมานำเสนอ

๕. ครูและนักเรียนช่วยกันช่วยกันสรุปหลักการแยกแยะระหว่างจริยธรรมและการทุจริต

- จริยธรรมเป็นผลจากการกระทำไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน ซึ่งเป็นการกระทำสอดคล้องกับหลักคุณธรรม ส่วนการทุจริตเป็นการกระทำให้ตนเองและส่วนรวมเดือดร้อน

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ “ความหมายและความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม (หน้าที่พลเมืองฯ)” (https://www.youtube.com/watch?v=u๑klHk๗VGhg)

๒) คลิปวิดีโอ “หนังสั้น เรื่องการทุจริต” – YouTube (https://www.youtube.com/watch?v=๘ZGdHVb๑RYw)

๓) กระดาษฟลิปชาร์ท

๑๑. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ตรวจผลงานการแยกแยะระหว่างจริยธรรมและการทุจริต
- สังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- แบบให้คะแนนการตรวจผลงานการแยกแยะระหว่างจริยธรรมและการทุจริต
- แบบสังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- ผ่านเกณฑ์การประเมินการให้คะแนนระดับดีขึ้นไป
- ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไป

๑๒. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (โลก) **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถบอกหลักการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๒.๒ นักเรียนสามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) หลักการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๒) ความแตกต่างระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ที่ส่งผลต่อประเทศชาติและสังคมโลก

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการฟัง พูด และเขียน

๒) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้ / ขั้นตอนการจัดประสบการณ์

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ "กาฝาก" สื่อการเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม และ คลิปวีดีโอ "คุณว่าใครชนะ" สื่อการเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ครูตั้งคำถามดังนี้

๑.๑ เนื้อหาของคลิปวิดีโอเกี่ยวกับเรื่องอะไร และสะท้อนความคิดของนักเรียนอย่างไร

๑.๒ ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม หมายถึงอะไร

๑.๓ ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นอย่างไร และมีความสำคัญต่อประเทศชาติและสังคมโลกอย่างไร

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป ได้ว่า

๑) ผลประโยชน์ส่วนตนคือ การกระทำที่ส่งผลกับตนเองเท่านั้น

๒) ผลประโยชน์ส่วนรวมคือ การกระทำที่ส่งผลกับผู้อื่นโดยทั่วไป

ความสำคัญของความแตกต่างระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม คือ ได้เรียนรู้การกระทำใดมีผลกับใครและทำให้ใครเสียประโยชน์หรือไม่

๒. แบ่งนักเรียนเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน คิดบทบาทสมมติในหัวข้อคือ “ผลประโยชน์ส่วนตนหรือผลประโยชน์ส่วนรวม คุณเลือกอะไร” โดยใช้เวลา ๑๐ นาที

ชั่วโมงที่ ๒

๓. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติ

๔. ครูสังเกตพฤติกรรมการแสดงบทบาทสมมติของนักเรียน

๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการความแตกต่างระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ดังนี้

- หลักการ คือ ดูที่ลักษณะของผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นว่าเกิดกับใคร

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ "กาฝาก" สื่อการเรียนรู้ความแตกต่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (https://www.youtube.com/watch?v=EHF๙lTpTYkg)

๒) คลิปวิดีโอ "คุณว่าใครชนะ" สื่อการเรียนรู้ความแตกต่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (https://www.youtube.com/watch?v=u๖L๗๔๙nfVWk)

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

-สังเกตการแสดงบทบาทสมมติผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

-สังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

-แบบให้คะแนนการแสดงบทบาทสมมติผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

-แบบสังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

-ผ่านเกณฑ์การประเมินได้คะแนนระดับดีขึ้นไป

-ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (โลก) **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถอธิบายการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

การขัดกันที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล สังคม ประเทศชาติและสังคมโลก

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการวิเคราะห์

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้ / ขั้นตอนการจัดประสบการณ์

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ครูตั้งคำถามดังนี้

๑.๑ ลักษณะการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมีขั้นตอนอย่างไร

๑.๒ การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมีผลกระทบอย่างไร

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป ได้ว่า

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียกับกิจกรรมที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจไปทางทุจริต

ชั่วโมงที่ ๒

๓. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน สัมมนา เรื่อง การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล สังคม ประเทศชาติและสังคมโลก และแนวทางแก้ไขปัญหา ลงในกระดาษฟลิปชาร์ท

๔. แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนและนำผลงานไปติดที่ป้ายนิเทศในชั้นเรียน

๕. ครูและนักเรียนช่วยกันช่วยกันสรุปลักษณะการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ดังนี้

ลักษณะการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม คือ เมื่อผลประโยชน์ส่วนตนไปทำให้เกิดผลกับส่วนรวม แนวทางแก้ไขปัญหา คือปลูกฝังให้คนเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ใบความรู้เรื่อง การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒) กระดาษฟลิปชาร์ท

๓) ชิ้นงาน

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ตรวจผลงานชิ้นงานการสัมมนา เรื่อง การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

- สังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- แบบให้คะแนนการตรวจชิ้นงานการสัมมนา เรื่อง การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

- แบบสังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- ผ่านเกณฑ์การประเมินได้คะแนนระดับดีขึ้นไป

- ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้
เรื่องการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ความสัมพันธ์ระหว่าง “การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม” “จริยธรรม” และ “การทุจริต

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียกับกิจกรรม หรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปโดยไม่สุจริตก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ

จริยธรรม เป็นกรอบใหญ่ทางสังคมที่เป็นพื้นฐานของแนวคิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริต เช่น ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้อง เป็นต้น

รูปแบบของการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมีได้หลายรูปแบบ ไม่จำกัดอยู่เฉพาะในรูปแบบของตัวเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินด้วย ทั้งนี้ John Langford และ Kenneth Kernaghan ได้จำแนกรูปแบบของการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ออกเป็น ๗ รูปแบบ คือ

๑) การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits) เช่น การรับของขวัญจากบริษัทธุรกิจบริษัทขายยาหรืออุปกรณ์การแพทย์สนับสนุนค่าเดินทางให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ไปประชุมเรื่องอาหารและยาที่ต่างประเทศ หรือหน่วยงานราชการรับเงินบริจาคสร้างสำนักงานจากธุรกิจที่เป็นลูกค้าของหน่วยงาน หรือแม้กระทั่งในการใช้งบประมาณของรัฐเพื่อจัดซื้อจัดจ้างแล้วเจ้าหน้าที่ได้รับของแถม หรือประโยชน์อื่นตอบแทน เป็นต้น

๒) การทำธุรกิจกับตนเอง (Self - dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะ มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด ตัวอย่างเช่น การใช้ตำแหน่งหน้าที่ทำให้หน่วยงานทำสัญญา ซื้อสินค้าจากบริษัทของตนเอง หรือจ้างบริษัทของตนเป็นที่ปรึกษา หรือซื้อที่ดินของตนเองในการจัดสร้างสำนักงาน สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง เช่น เป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

๓) การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post -employment) หมายถึงการที่บุคคลลาออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน เช่น ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การอาหารและยา ลาออกจากงานราชการและไปทำงานในบริษัทผลิตหรือขายยา หรือผู้บริหารกระทรวงคมนาคมหลังเกษียณออกไปทำงานเป็นผู้บริหารของบริษัทธุรกิจสื่อสาร

๔) การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) ในรูปแบบนี้มีได้หลายลักษณะ เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจ ที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์การสาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการ โดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ที่ปรึกษาสังกัดอยู่ หรือในกรณีที่เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีของกรมสรรพากร ก็รับงานพิเศษเป็นที่ปรึกษาหรือเป็นผู้ทำบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

๕) การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะใช้ประโยชน์จากการรู้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตนเอง เช่น ทราบว่ามีการตัดถนนผ่านบริเวณใด ก็จะเข้า

ไปซื้อที่ดินนั้นในนามของภรรยา หรือทราบว่าจะมีการซื้อขายที่ดินเพื่อทำโครงการของรัฐก็จะเข้าไปซื้อที่ดินนั้นเพื่อเก็งกำไรและขายให้กับรัฐในราคาที่สูงขึ้น

๖) การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เช่น การนำเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ กลับไปใช้ที่บ้าน การนำรถยนต์ราชการไปใช้ในงานส่วนตัว

๗) การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork - barreling) เช่น การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

เมื่อพิจารณา **"ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ...."** ตามมาตรา ๕

๘) การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism) หรืออาจจะเรียกว่าระบบอุปถัมภ์พิเศษ เช่น การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้าทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องของตน

๙) การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น (influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

ดังนั้น จึงสามารถสรุปรูปแบบของการกระทำที่เข้าข่ายเป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interests) เป็น ๙ รูปแบบ ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต **เวลา** ๒ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถบอกประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑) ได้

๒.๒ นักเรียนสามารถอภิปรายประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๔ ได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑)

๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้ / ขั้นตอนการจัดประสบการณ์

ชั่วโมงที่ ๑

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้นักเรียนค้นหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑) แล้วสรุปข้อมูลที่ได้ลงสมุดบันทึก

ชั่วโมงที่ ๒

๒. นักเรียนสัมมนาวิเคราะห์ข้อมูลจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ แล้วเขียนผังความคิดจากข้อมูลที่ได้ลงในกระดาษฟลิปชาร์ท

๓. นำเสนอผลงาน เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑) และ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ จากกระดาษฟลิปชาร์ท

๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕ ๖๑ มาตรา ๔

- นักเรียนยกตัวอย่างแนวทางการแก้ปัญหาการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันหรือเหตุการณ์ที่นักเรียนเคยพบเห็นมา

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ห้องสมุด

๒) อินเทอร์เน็ต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ตรวจผลงานการเขียนผังความคิด
- สังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- แบบให้คะแนนการตรวจผลงานแผนผังความคิด
- แบบสังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- ผ่านเกณฑ์การประเมินได้คะแนนระดับดีขึ้นไป
- ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ผลประโยชน์ทับซ้อน (โลก) **เวลา** ๔ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถบอกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อนและเสนอแนวทางแก้ปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนได้

๒.๒ นักเรียนสามารถบอกลักษณะของผลประโยชน์ทับซ้อนและรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน

๒) รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน (โลก)

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้ / ขั้นตอนการจัดประสบการณ์

ชั่วโมงที่ ๑

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้นักเรียนศึกษากฎหมายที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน (โลก) มีหัวข้อย่อย คือ ลักษณะการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ความคิดของคนที่มีส่วนเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ผลกระทบจากผลประโยชน์ทับซ้อน และแนวทางการแก้ไขปัญหา แล้วสรุปข้อมูลที่ได้ลงสมุดบันทึก

ชั่วโมงที่ ๒

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มสัมมนารูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน (โลก) แล้วเขียนผังความคิดจากข้อมูลที่ได้ลงในกระดาษฟลิปชาร์ท

๓. นำเสนอผลงาน เรื่อง ผลประโยชน์ทับซ้อน (โลก) จากกระดาษฟลิปชาร์ท

๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของผลประโยชน์ทับซ้อน (โลก) และแนวทางการแก้ไข

- ลักษณะของผลประโยชน์ทับซ้อน คือ ต่างฝ่ายต่างได้ผลประโยชน์เอื้อกันแต่มีบางฝ่ายเสียประโยชน์ที่ได้รับความเดือดร้อน

- แนวทางการแก้ไข คือ ต้องปรับความคิดจากคิดฐาน ๑๐ เป็นฐาน ๒ โดยครูทบทวนความรู้เดิมการคิดฐาน ๑๐ และ ฐาน ๒ ให้นักเรียนเพิ่มเติม

- นักเรียนยกตัวอย่างแนวทางการแก้ปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันหรือเหตุการณ์ที่นักเรียนเคยพบเห็นมา

ชั่วโมงที่ ๓

๕. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนมาคนละ ๓ แบบ ครูตั้งคำถามดังนี้

๕.๑ จงยกตัวอย่าง รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

๕.๒ รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีผลเสียมากที่สุด คือ รูปแบบใดและเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปได้ว่ารูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน คือ ช่องทางการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน มี ๗ รูปแบบ

๖. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน คิดบทบาทสมมติใช้เวลาแสดง ๑๐ นาที ในหัวข้อคือ “การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในรูปแบบต่างๆ” (กลุ่มละ ๒ – ๓ รูปแบบ)

ชั่วโมงที่ ๔

๗. ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติทีละกลุ่ม แล้วให้กลุ่มที่ไม่ได้แสดงวิเคราะห์กลุ่มที่แสดงตามแบบประเมินการแสดงบทบาทสมมติ

๘. ครูและนักเรียนช่วยกันวิเคราะห์และสรุปรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนและแนวทางการแก้ไขปัญหา

๘.๑ รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน คือ ช่องทางการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน มี ๙ รูปแบบ

๘.๒ แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ การกำหนดคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือคุณสมบัติต้องห้าม การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สินและธุรกิจของครอบครัวให้สาธารณะทราบ การกำหนดข้อพึงปฏิบัติทางจริยธรรม ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำงานหลังพ้นตำแหน่งในหน้าที่ทางราชการ

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) กฎหมายที่เกี่ยวกับ “ผลประโยชน์ทับซ้อน”

๒) ใบความรู้เรื่อง รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

๓) กระดาษฟลิปชาร์ท

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ตรวจผลงานการเขียนผังความคิด
- สังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- แบบประเมินผลงานแผนผังความคิด
- แบบสังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- ผ่านเกณฑ์การประเมินได้คะแนนระดับดีขึ้นไป
- ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้ เรื่อง รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน แบ่งออกเป็น ๗ รูปแบบ ได้แก่

๑. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits) คือ การรับสินบน หรือรับของขวัญหรือผลประโยชน์ในรูปแบบอื่น ๆ ที่ไม่เหมาะสมและมีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น หน่วยงานราชการรับเงินบริจาคสร้างสำนักงานจากนักธุรกิจหรือบริษัทธุรกิจที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงาน การใช้งบประมาณของรัฐเพื่อจัดซื้อจัดจ้างแล้วเจ้าหน้าที่ได้รับของแถมหรือผลประโยชน์อื่นตอบแทน

๒. การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self - dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts) หมายถึง สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด เช่น การใช้ตำแหน่งหน้าที่ที่ทำให้หน่วยงานทำสัญญาซื้อสินค้าจากบริษัทของตนเอง หรือจ้างบริษัทของตนเองเป็นที่ปรึกษา หรือซื้อที่ดินของตนเองในการจัดสร้างสำนักงาน

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post - employment) หมายถึง การที่บุคลากรออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกับ ที่ตนเองเคยมีอำนาจควบคุม กำกับ ดูแล

๔. การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์กรสาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการ โดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่

๕. การรับรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะใช้ประโยชน์จากการรู้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตนเอง เช่น ทราบว่าจะมีการตัดถนนไปตรงไหนก็รีบไปซื้อที่ดินโดยใส่ชื่อภรรยา หรือทราบว่าจะมีการซื้อที่ดินเพื่อทำโครงการของรัฐก็รีบไปซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไรและขายให้กับรัฐ ในราคาที่สูงขึ้น

๖. การใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ของธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เช่น การนำเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ กลับไปใช้ที่บ้าน การนำรถยนต์ในราชการไปใช้เพื่องานส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork - belling) เช่น การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการของกระทรวงไปลงในพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะ เพื่อการหาเสียงเลือกตั้ง

เมื่อพิจารณา **"ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ...."** ตามมาตรา ๕ จะมีอีก ๒ รูปแบบ คือ

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism) หรืออาจจะเรียกว่าระบบอุปถัมภ์พิเศษ เช่น การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้าทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องของตน

๙) การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น (influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

จากรูปแบบประเภทต่าง ๆ ของปัญหาความขัดแย้งกันในประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม จะเห็นว่าโอกาสความเป็นไปได้ที่จะเกิดปัญหามีสูงมากเพราะปัญหาดังกล่าวมีขอบเขตครอบคลุมพฤติกรรมที่เข้าข่ายความขัดแย้งอย่างกว้างขวาง ดังนั้น กลไกหรือเครื่องมือส่วนใหญ่ที่ใช้ในการจัดการกับปัญหา ความขัดแย้ง ของผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม คือ การมีหลักคุณธรรมและจริยธรรม ในการทำงานของบุคคลสาธารณะ รวมถึงการมีกฎหมายที่สามารถครอบคลุมถึงการกระทำผิดเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนทุกรูปแบบ

แผนภาพรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วย ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๖

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต **เวลา** ๔ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถอธิบายความหมาย รูปแบบ และสาเหตุของการทุจริตได้

๒.๒ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตได้

๒.๓ นักเรียนสามารถยกตัวอย่างการปฏิบัติตนเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริตได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ความหมายของรูปแบบและสาเหตุของการทุจริต

๒) ความหมายของ “ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต”

๓) ตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและส่งผลกระทบต่อต่างประเทศและโลก

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิดขึ้น)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) นักเรียนดูคลิปวิดีโอ เรื่อง Say no corruption Say, no to compromise ซึ่งเป็นการวาดภาพเพื่อสื่อถึงการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ

๒) นักเรียนร่วมกันอภิปรายสาเหตุที่ทำให้คนเราต้องทุจริต

๓) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปสาเหตุที่แท้จริงของการทุจริตว่า “สาเหตุของการทุจริต เกิดจากการที่คนขาดความละอายต่อการทุจริต” และ “ตัวเรายังทนต่อการทุจริตของผู้อื่นได้”

๔) นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๕ กลุ่ม ศึกษาใบความรู้ ๕ ฐาน (ฐานละ ๓ นาที รวม ๑๕ นาที แต่ละกลุ่มวนไปแต่ละฐาน) ดังนี้

ใบความรู้ ฐานที่ ๑ ความหมายของการทุจริต

ใบความรู้ ฐานที่ ๒ รูปแบบของการทุจริต

ใบความรู้ ฐานที่ ๓ สาเหตุของการทุจริต

ใบความรู้ ฐานที่ ๔ ความหมายของความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

ใบความรู้ ฐานที่ ๕ ตัวอย่างความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๕) นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เป็นแผนผังความคิดลงในกระดาษฟลิปชาร์

๖) ตัวแทนกลุ่มนำเสนอแผนผังความคิดของตนเองหน้าชั้นเรียน ครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม

๗) ตัวแทนกลุ่มนำแผนผังความคิดติดไว้รอบห้องเรียน **ชั่วโมงที่ ๒**

๘) ครูเชื่อมโยงตัวอย่างการทุจริตที่เป็นเรื่องใกล้ตัวของนักเรียน คือ การทุจริตในการสอบ โดยนักเรียนดูคลิปวิดีโอจากเว็บไซต์ยูทูป เรื่อง “๑๖ วิธีโกงข้อสอบสุดเทพ ที่เหล่านักเรียนจะต้องคิดได้ยังไงเนี่ย!!” (เวลา ๕ นาที)

๙) นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมพลังความคิด ประเด็น “การละอายและแสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตในการสอบ” ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีประเด็นย่อยที่แตกต่างกัน ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ นักเรียนจะทำอย่างไร เมื่อรู้มาว่าเพื่อนในห้องส่วนใหญ่วางแผนจะทุจริตในการสอบและได้ชวนให้นักเรียนเข้าร่วมกระบวนการทุจริตด้วย

กลุ่มที่ ๒ นักเรียนจะทำอย่างไร เมื่อเพื่อนคนหนึ่งไม่ระมัดระวังในการวางกระดาษคำตอบ ทำให้นักเรียนมองเห็นคำตอบของเพื่อน นอกจากนี้นักเรียนยังเห็นเพื่อนคนอื่นแอบชำเลืองมองคำตอบของเพื่อนคนนั้นด้วย

กลุ่มที่ ๓ นักเรียนจะทำอย่างไร เมื่อขณะทำข้อสอบ เพื่อนสนิทแอบสะกิดนักเรียนเพื่อถามคำตอบ

กลุ่มที่ ๔ นักเรียนจะทำอย่างไร เมื่อนักเรียนเรียนไม่เข้าใจ และไม่ได้เตรียมตัวสำหรับ การสอบ เมื่อถึงเวลาสอบ คุณครูคุมสอบต้องเข้าห้องน้ำกะทันหัน คุณครูคุมสอบสำรองยังเดินทางมาไม่ถึง เพื่อนสนิทของนักเรียนกลัวว่านักเรียนจะสอบตก จึงยื่นกระดาษคำตอบของตนมาให้ลอก

กลุ่มที่ ๕ นักเรียนจะทำอย่างไร เมื่อหมดเวลาสอบ นักเรียน และเพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ยังทำข้อสอบไม่เสร็จ หัวหน้าห้องจึงขอต่อเวลากับครูคุมสอบ ประกอบกับครูคุมสอบมีท่าทีอนุโลมให้ทำต่อได้ ให้แต่ละกลุ่มบันทึกผลการระดมพลังความคิดลงในใบกิจกรรม

๑๐) ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการระดมพลังความคิดหน้าชั้นเรียน กลุ่มละ ๓ นาที เมื่อจบ ๑ กลุ่ม ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมอีก ๓ นาที (๓๐ นาที)

๑๑) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ความคิดประเด็น ความหมายรูปแบบ สาเหตุ ของ “การทุจริต” ความหมายและตัวอย่างของ “ความไม่ทนและละอายต่อการทุจริต”

ชั่วโมงที่ ๓

๑๒) นักเรียนชมคลิปวิดีโอรายงานข่าว “กกต.ใช้ยาแรงแก้ทุจริตเลือกตั้ง” มีเนื้อหากล่าวถึง **ร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. ประเด็น**โทษความผิดของผู้สมัคร ส.ส.ที่กระทำการทุจริตเลือกตั้ง โดยมีการแบ่งโทษความผิดไว้ ๔ ระดับ คือ ใบเหลือง ใบส้ม ใบแดง และใบดำ

๑๓) นักเรียนตอบคำถามคิดวิเคราะห์ ดังนี้

- การทุจริตการเลือกตั้งทางการเมืองส่งผลต่อนักเรียน ประเทศ และโลกอย่างไรบ้าง
- การแก้ปัญหาโดยแบ่งโทษความผิด เป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ หรือปลายเหตุ เพราะเหตุใด
- การป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งทำได้อย่างไรบ้าง

(หมายเหตุ ครูอาจให้นักเรียนค้นคว้าคำตอบจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ หรือค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับ วิธีการทุจริตการเลือกตั้งเพื่อให้นักเรียนคิดวิเคราะห์แนวทางการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งได้) จากนั้นครูกล่าวเชื่อมโยงเรื่องการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งโดยใช้ “การลงโทษทางสังคม”

ชั่วโมงที่ ๔

๑๔) นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “การลงโทษทางสังคม” แล้วตอบคำถาม ดังนี้

- การลงโทษทางสังคม หมายถึงอะไร
- การลงโทษทางสังคมมีกี่ด้าน อะไรบ้าง และอธิบายพอสังเขป

จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติม

๑๕) นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๕ กลุ่ม ค้นคว้า “ตัวอย่างการลงโทษทางสังคม” จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ห้องสมุด แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมศึกษาค้นคว้า

๑๖) นักเรียนทุกกลุ่มนำเสนอผลการค้นคว้า หลังจากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุป การลงโทษทางสังคม

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ เรื่อง Say no corruption Say, no to compromise ซึ่งเป็นการวาดภาพเพื่อสื่อถึงการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ (๓.๒๑ นาที)

๒) คลิปวิดีโอ หัวข้อ ๑๖ วิธีโกงข้อสอบสุดเทพ ที่เหล่านักเรียนจะต้องกราบ คิดได้ยังไงเนี่ย!! (เวลา ๓.๑๙ นาที) “๑๖ วิธีโกงข้อสอบสุดเทพ ที่เหล่านักเรียนจะต้องกราบ คิดได้ยังไงเนี่ย!!” (https://www.youtube.com/watch?v=H๑๔RYeFx๓_E)

๓) ใบความรู้ ฐานที่ ๑ ความหมายของการทุจริต

๔) ใบความรู้ ฐานที่ ๒ รูปแบบของการทุจริต

๕) ใบความรู้ ฐานที่ ๓ สาเหตุของการทุจริต

๖) ใบความรู้ ฐานที่ ๔ ความหมายของความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๗) ใบความรู้ ฐานที่ ๕ ตัวอย่างความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๘) ใบกิจกรรมระดมพลังความคิดประเด็น “การละอายและแสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตในการสอบ”

๙) ใบความรู้เรื่อง “การลงโทษทางสังคม”

๑๐) แบบบันทึกกิจกรรมการศึกษาค้นคว้า

๑๑) กระดาษฟลิปชาร์ท

๑๒) สีเมจิก

๕.การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑. ตรวจสอบผลงานการทำแผนผังความคิด

๒. ตรวจสอบผลการระดมพลังความคิด “การละอายและแสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตในการสอบ”

๓. สังเกตพฤติกรรม “มุ่งมั่นในการทำงาน”

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑. แบบประเมินผลงานแผนผังความคิด

๒. แบบประเมินผลการระดมพลังความคิด “การละอายและแสดงออกถึงการเป็น ผู้ไม่ทนต่อการทุจริตในการสอบ”

๓. แบบสังเกตพฤติกรรม“มุ่งมั่นในการทำงาน”

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- นักเรียนผ่านการประเมินทุกกิจกรรมร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน
- นักเรียนผ่านการประเมินพฤติกรรม ระดับดีขึ้นไปถือว่าผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้
ฐานที่ ๑ ความหมายของการทุจริต

๑.๑ การทุจริต

ปัญหาการทุจริต เป็นปัญหาที่สำคัญทั้งของประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก ปัญหาการทุจริตจะทำให้เกิดความเสื่อมในด้านต่าง ๆ เกิดขึ้น ทั้งสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และนับวันปัญหาดังกล่าว ก็จะรุนแรงมากขึ้น และมีรูปแบบการทุจริตที่ซับซ้อน ยากแก่การตรวจสอบมากขึ้น จากเดิมที่กระทำเพียงสองฝ่าย ปัจจุบันการทุจริตจะกระทำกันหลายฝ่าย ทั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และเอกชน โดยประกอบด้วยสองส่วนใหญ่ ๆ คือ ผู้ให้ผลประโยชน์กับผู้รับผลประโยชน์ ซึ่งทั้งสองฝ่ายนี้จะมีผลประโยชน์ร่วมกัน ตราบใดที่ผลประโยชน์สมเหตุสมผลต่อกัน ก็จะนำไปสู่ปัญหาการทุจริตได้ บางครั้งผู้ที่รับผลประโยชน์ ก็เป็นผู้ให้ประโยชน์ได้เช่นกัน โดยผู้รับผลประโยชน์และผู้ให้ผลประโยชน์ คือ

๑. ผู้รับผลประโยชน์ จะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกระทำ การดำเนินการต่าง ๆ และรับประโยชน์จะเป็นไปในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การเรียกรับประโยชน์โดยตรง การกำหนดระเบียบหรือคุณสมบัติที่เอื้อต่อตนเองและพวกพ้อง

๒. ผู้ให้ผลประโยชน์ เช่น ภาคเอกชน โดยการเสนอผลตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เงิน สิทธิพิเศษอื่น ๆ เพื่อจูงใจให้นักการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อระเบียบหรือผิดกฎหมาย เป็นต้น

๑.๑.๑ ทุจริต คืออะไร

คำว่า ทุจริต มีการให้ความหมายได้มากมาย หลากหลาย ขึ้นอยู่กับว่าจะมีการให้ความหมายดังกล่าวไว้ว่าอย่างไร โดยที่คำว่าทุจริตนั้น จะมีการให้ความหมายโดยหน่วยงานของรัฐ หรือการให้ความหมายโดยกฎหมายซึ่งไม่ว่าจะเป็นการให้ความหมายจากแหล่งใด เนื้อหาสำคัญของคำว่าทุจริตก็ยังคงมีความหมายที่สอดคล้องกันอยู่ นั่นคือ การทุจริตเป็นสิ่งที่ไม่ดี มีการแสวงหาหรือเอาผลประโยชน์ของส่วนรวม มาเป็นของส่วนตัว ทั้ง ๆ ที่ตนเองไม่ได้มีสิทธิในสิ่ง ๆ นั้น การยึดถือ เอามาดังกล่าวจึงถือเป็นสิ่งที่ผิด ทั้งในแง่ ของกฎหมายและศีลธรรม

ในแง่ของกฎหมายนั้น ประเทศไทยได้มีการกำหนดถึงความหมายของการทุจริตไว้หลัก ๆ ในกฎหมาย ๒ ฉบับ คือ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑) “โดยทุจริต” หมายถึง “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มาตรา ๔“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

นอกจากนี้ คำว่าทุจริต ยังได้มีการบัญญัติให้ความหมายเอาไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยระบุไว้ว่าทุจริต หมายถึง “ความประพฤติชั่ว คดโกง ฉ้อโกง”

ในคำภาษาอังกฤษ คำว่าทุจริตจะตรงกับคำว่า Corruption (คอร์รัปชัน) โดยในประเทศไทยมักมีการกล่าวถึงคำว่าคอร์รัปชันมากกว่าการใช้คำว่าทุจริต โดยการทุจริตนี้สามารถใช้ได้กับทุกที่ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงาน

ราชการ หน่วยงานของเอกชน หากเกิดกรณีการยึดเอา ถือเอาซึ่งประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ไม่คำนึงถึงว่าสิ่ง ๆ นั้นเป็นของของตนเอง หรือเป็นสิทธิที่ตนเองควรจะได้มาหรือไม่แล้วนั้น ก็จะเรียกได้ว่าเป็นการทุจริต เช่น การทุจริตในการเบิกจ่ายเงิน ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในหน่วยงานของรัฐหรือของเอกชน การกระทำเช่นนี้ก็ถือเป็นการทุจริต

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากคอร์รัปชันมิได้เกิดเฉพาะในวงราชการเท่านั้น ดังนั้น ในอีกมุมหนึ่ง คอร์รัปชันจึงต้องหมายรวมถึงการแสวงหาผลประโยชน์ของภาคธุรกิจเอกชน ในรูปของการให้สินบนหรือสิ่งตอบแทนแก่นักการเมืองหรือข้าราชการ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่ตนเองอยากได้ในรูปแบบของการประมูล การสัมปทาน เป็นต้น รูปแบบเหล่านี้จะสามารถสร้างกำไรให้แก่ภาคเอกชนเป็นจำนวนมากหากภาคเอกชนสามารถเข้ามาดำเนินงานได้ รวมถึงการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความต้องการทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นนอกเหนือจากสิ่งที่ได้รับตามปกติ เมื่อเหตุผลของทั้งสองฝ่ายสามารถบรรจบหากันได้ การทุจริตก็เกิดขึ้นได้

จากนิยามของการทุจริตคอร์รัปชันไม่เพียงแต่จะกินความถึงการทุจริตคอร์รัปชันในระบบราชการเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมไปถึงเรื่องกิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมในภาคเอกชนอีกด้วย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการทุจริตคอร์รัปชันคือ การทุจริต และ การประพฤติมิชอบของข้าราชการ

ดังนั้น **การทุจริต** คือ การคดโกง ไม่ซื่อสัตย์สุจริต การกระทำที่ผิดกฎหมาย เพื่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน การใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิดเพื่อแสวงหาประโยชน์หรือให้ได้รับสิ่งตอบแทน การให้หรือการรับสินบน การกำหนดนโยบายที่เอื้อประโยชน์แก่ตนหรือพวกพ้องรวมถึงการทุจริตเชิงนโยบาย

ใบความรู้
ฐานที่ ๒ รูปแบบของการทุจริต

๑.๑.๒ รูปแบบการทุจริต

รูปแบบการทุจริตที่เกิดขึ้นสามารถแบ่งได้ ๓ ลักษณะ คือ แบ่งตามผู้ที่เกี่ยวข้อง แบ่งตามกระบวนการที่ใช้ และแบ่งตามลักษณะรูปธรรม ดังนี้คือ

๑) แบ่งตามผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นรูปแบบการทุจริตในเรื่องของอำนาจและความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ระหว่างผู้ที่ให้การอุปถัมภ์ (ผู้ให้การช่วยเหลือ) กับผู้ถูกอุปถัมภ์ (ผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือ) โดยในกระบวนการการทุจริตจะมี ๒ ประเภทคือ

(๑) การทุจริตโดยข้าราชการ หมายถึง การกระทำที่มีการใช้หน่วยงานราชการเพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์จากการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้น ๆ มากกว่าประโยชน์ส่วนรวมของสังคมหรือประเทศ โดยลักษณะของการทุจริตโดยข้าราชการสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทย่อย ดังนี้

ก) การคอร์รัปชันตามน้ำ (corruption without theft) จะปรากฏขึ้นเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องการสินบนโดยให้มีการจ่ายตามช่องทางปกติของทางราชการ แต่ให้เพิ่มสินบนรวมเข้าไว้กับการจ่ายค่าบริการของหน่วยงานนั้น ๆ โดยที่เงินค่าบริการปกติที่หน่วยงานนั้นจะต้องได้รับก็ยังคงได้รับต่อไป เช่น การจ่ายเงินพิเศษให้แก่เจ้าหน้าที่ในการออกเอกสารต่าง ๆ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติที่ต้องจ่ายอยู่แล้ว เป็นต้น

ข) การคอร์รัปชันทวนน้ำ (corruption with theft) เป็นการคอร์รัปชันในลักษณะที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเรียกร้องเงินจากผู้ขอรับบริการโดยตรง โดยที่หน่วยงานนั้นไม่ได้มีการเรียกเก็บเงินค่าบริการแต่อย่างใด เช่น ในการออกเอกสารของหน่วยงานราชการไม่ได้มีการกำหนดให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ แต่กรณีนี้มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ที่มาใช้บริการของหน่วยงานของรัฐ

(๒) การทุจริตโดยนักการเมือง (political corruption) เป็นการใช้หน่วยงานของทางราชการโดยบรรดานักการเมืองเพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ในทางการเงินมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมของสังคมหรือประเทศเช่นเดียวกัน โดยรูปแบบหรือวิธีการทั่วไปจะมีลักษณะเช่นเดียวกับการทุจริตโดยข้าราชการ แต่จะเป็นในระดับที่สูงกว่า เช่น การทุจริตในการประมูลโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ และมีการเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ต่าง ๆ จากภาคเอกชน เป็นต้น

๒) แบ่งตามกระบวนการที่ใช้ มี ๒ ประเภท คือ (๑) เกิดจากการใช้อำนาจในการกำหนด กฎ กติกาพื้นฐาน เช่น การออกกฎหมาย และกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่ออำนวยประโยชน์ต่อกลุ่มธุรกิจของตนหรือพวกพ้อง และ (๒) เกิดจากการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากกฎ และระเบียบที่ดำรงอยู่ ซึ่งมักเกิดจากความไม่ชัดเจนของกฎและระเบียบเหล่านั้นที่ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถใช้ความคิดเห็นของตนได้ และการใช้ความคิดเห็นนั้นอาจไม่ถูกต้องหากมีการใช้ไปในทางที่ผิดหรือไม่ยุติธรรมได้

๓) แบ่งตามลักษณะรูปธรรม มีทั้งหมด ๔ รูปแบบคือ

(๑) คอร์รัปชันจากการจัดซื้อจัดหา (Procurement Corruption) เช่น การจัดซื้อสิ่งของในหน่วยงาน โดยมีการคิดราคาเพิ่มหรือลดคุณสมบัติแต่กำหนดราคาซื้อไว้เท่าเดิม

(๒) คอร์รัปชันจากการให้สัมปทานและสิทธิพิเศษ (Concessionaire Corruption) เช่น การให้เอกชนรายใดรายหนึ่งเข้ามามีสิทธิในการจัดทำสัมปทานเป็นกรณีพิเศษต่างกับเอกชนรายอื่น

(๓) คอร์รัปชันจากการขายสาธารณสมบัติ (Privatization Corruption) เช่น การขายกิจการของรัฐวิสาหกิจ หรือการยกเอาที่ดิน ทรัพย์สินไปเป็นสิทธิการครอบครองของต่างชาติ เป็นต้น

(๔) คอร์รัปชันจากการกำกับดูแล (Regulatory Corruption) เช่น การกำกับดูแลในหน่วยงานแล้วทำการทุจริตต่าง ๆ เป็นต้น

นักวิชาการที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการทุจริต ได้มีการกำหนดหรือแบ่งประเภทของการทุจริตเป็นรูปแบบต่าง ๆ ไว้ เช่น การวิจัยของรองศาสตราจารย์ ดร.นวลน้อย ตรีรัตน์ และคณะ ได้แบ่งการทุจริตคอร์รัปชันออกเป็น ๓ รูปแบบ ได้แก่ ๑) การใช้อำนาจในการอนุญาตให้ละเว้นจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบของรัฐเพื่อลดต้นทุนการทำธุรกิจ ๒) การใช้อำนาจในการจัดสรรผลประโยชน์ในรูปของสิ่งของ และบริการ หรือสิทธิให้แก่เอกชน และ ๓) การใช้อำนาจในการสร้างอุปสรรคในการให้บริการแก่ภาคประชาชนและภาคธุรกิจเนื่องจากเงินเดือนและผลตอบแทนในระบบราชการต่ำเกินไปจนขาดแรงจูงใจในการทำงาน

นอกจากนี้ จากผลการสอบสวนและศึกษาเรื่องการทุจริต ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาสอบสวนและศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตของวุฒิสภา (วิชา มหาคุณ) มีการแบ่งรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชั่นออกเป็น ๕ ประเภท ได้แก่

๑) การทุจริตเชิงนโยบาย

เป็นรูปแบบใหม่ของการทุจริตที่แยบยล โดยอาศัยรูปแบบของกฎหมายหรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือมติของคณะกรรมการเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจผิดว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้องชอบธรรม

๒) การทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

เป็นการใช้อำนาจและหน้าที่ในความรับผิดชอบของตนในฐานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ปัจจุบันมักเกิดจากความร่วมมือกันระหว่างนักการเมือง พ่อค้าและข้าราชการประจำ

๓) การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง

การทุจริตประเภทนี้จะพบได้ทั้งรูปแบบของการสมยอมราคา ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบ กำหนดรายละเอียดหรือสเป็กงาน กำหนดเงื่อนไข คำนวณราคากลาง ออกประกาศประกวดราคา การขายแบบ การรับและเปิดซอง การประกาศผล การอนุมัติ การทำสัญญาทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ล้วนมีช่องโหว่ให้มีการทุจริตกันได้อย่างง่าย ๆ นอกจากนี้ ยังมีการทุจริตที่มาเหนือเมฆ คือ การอาศัยความเป็นหน่วยงานราชการด้วยกัน จึงได้รับการยกเว้นและการไม่ถูกเพ่งเล็ง แต่ความจริง ผลประโยชน์จากการรับงานและเงินที่ได้จากการรับงานไม่ได้นำส่งกระทรวงการคลัง

๔) การทุจริตในการให้สัมปทาน

เป็นการแสวงหาหรือเอื้อประโยชน์โดยมิชอบจากโครงการหรือกิจการของรัฐ ซึ่งรัฐได้อนุญาตหรือมอบให้เอกชนดำเนินการแทนให้ลักษณะสัมปทานผูกขาดในกิจการใดกิจการหนึ่ง เช่น การทำสัญญาสัมปทานโรงงานสุรา การทำสัญญาสัมปทานโทรคมนาคม เป็นต้น

๕) การทุจริตโดยการทำลายระบบตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

เป็นการพยายามดำเนินการให้ได้บุคคลซึ่งมีสายสัมพันธ์กับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในอันที่จะเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

ใบความรู้
ฐานที่ ๓ สาเหตุของการทุจริต

๑.๑.๓ สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริต

จากการศึกษาวิจัยโครงการประเมินสถานการณ์ด้านการทุจริตในประเทศไทยของ รศ.ดร. เสาวนีย์ ไทยรุ่งโรจน์ ได้ระบุ เงื่อนไข/สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันอาจมาจากสาเหตุภายในหรือสาเหตุภายนอก ดังนี้

(๑) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ พฤติกรรมส่วนตัวของข้าราชการบางคนที่เป็นคนโลภมาก เห็นแก่ได้ ไม่รู้จักพอ ความเคยชินของข้าราชการที่คุ้นเคยกับการที่จะได้ “ค่าน้ำร้อนน้ำชา” หรือ “เงินใต้โต๊ะ” จากผู้มาติดต่อราชการ ขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม

(๒) ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

๑) ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของข้าราชการน้อยหรือต่ำมากไม่ได้สัดส่วนกับการครองชีพที่สูงขึ้น การเติบโตของระบบทุนนิยมที่เน้นการบริโภค สร้างนิสัยการอยากได้ อยากมี เมื่อรายได้ไม่เพียงพอก็ต้องหาทางใช้อำนาจไปทุจริต

๒) ด้านสังคม ได้แก่ ค่านิยมของสังคมที่ยกย่องคนมีเงิน คนร่ำรวย และไม่สนใจว่าเงินนั้นได้มาอย่างไร เกิดลัทธิเอาอย่าง อยากได้สิ่งที่คนรวยมี เมื่อเงินเดือนของตนไม่เพียงพอ ก็หาโดยวิธีมิชอบ

๓) ด้านวัฒนธรรม ได้แก่ การนิยมจ่ายเงินของนักธุรกิจให้กับข้าราชการที่ต้องการความสะดวกรวดเร็ว หรือการบริการที่ดีกว่าด้วยการลดต้นทุนที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบ

๔) ด้านการเมือง ได้แก่ การทุจริตของข้าราชการแยกไม่ออกจากนักการเมือง การร่วมมือของคนสองกลุ่มนี้เกิดขึ้นได้ในประเด็นการใช้จ่ายเงินการหารายได้และการตัดสินพิจารณาโครงการของรัฐ

๕) ด้านระบบราชการ ได้แก่

- ความบกพร่องในการบริหารงานเปิดโอกาสให้เกิดการทุจริต
- การใช้ดุลพินิจมากและการผูกขาดอำนาจจะทำให้อัตราการทุจริตในหน่วยงานสูง
- การที่ขั้นตอนของระเบียบราชการมีมากเกินไป ทำให้ผู้ที่ไปติดต่อต้องเสียเวลามาก จึงเกิดการสมยอมกันระหว่างผู้ให้กับผู้รับ
- การตกอยู่ใต้ภาวะแวดล้อมและอิทธิพลของผู้ทุจริตมีทางเป็นไปได้ที่ผู้นั้นจะทำการทุจริตด้วย
- การรวมอำนาจ ระบบราชการมีลักษณะที่รวมศูนย์ ทำให้ไม่มีระบบตรวจสอบที่เป็นจริงและมีประสิทธิภาพ
- ตำแหน่งหน้าที่ในลักษณะอำนวยต่อการกระทำผิด เช่น อำนาจในการอนุญาต การอนุมัติ จัดซื้อจัดจ้าง ผู้ประกอบการเอกชนมักจะยอมเสียเงินติดสินบนเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็ว
- การที่ข้าราชการผู้ใหญ่ทุจริตให้เห็นเป็นตัวอย่างแล้วไม่ถูกลงโทษข้าราชการชั้นผู้น้อยจึงเลียนแบบกลายเป็นความเคยชิน และมองไม่เห็นว่าการกระทำเหล่านั้นจะเป็นการคอร์รัปชัน หรือมีความสับสนระหว่างสินน้ำใจกับคอร์รัปชันแยกออกจากกัน

๖) กฎหมายและระเบียบ ได้แก่

- กฎหมายหลายฉบับที่ใช้อยู่ยังมี “ช่องโหว่” ที่ทำให้เกิดการทุจริตที่ดำรงอยู่ได้

- การทุจริตไม่ได้เป็นอาชญากรรมให้คู่กรณีทั้งสองฝ่าย หาพยานหลักฐานได้ยาก ยิ่งกว่านั้น คู่กรณีทั้งสองฝ่ายมักไม่ค่อยมีฝ่ายใดยอมเปิดเผยออกมา และถ้าหากมีฝ่ายใดต้องการที่จะเปิดเผยความจริงในเรื่องนี้ กฎหมายหมิ่นประมาทก็ยับยั้งเอาไว้ อีกทั้งกฎหมายของทุกประเทศเอาผิดกับบุคคลผู้ให้สินบนเท่า ๆ กับผู้รับสินบน จึงไม่ค่อยมีผู้ให้สินบนรายใดกล้าดำเนินคดีกับผู้รับสินบน

- ราษฎรที่รู้เห็นการทุจริตก็เป็นโจทย์ฟ้องร้องมิได้เนื่องจากไม่ใช่ผู้เสียหาย ยิ่งกว่านั้นกระบวนการพิจารณาพิพากษายังยุ่งยากซับซ้อนจนกลายเป็นผลดีแก่ผู้ทุจริต

- ขั้นตอนทางกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติยุ่งยาก ซับซ้อน มีขั้นตอนมาก ทำให้เกิดช่องทางให้ข้าราชการหาประโยชน์ได้

๗) การตรวจสอบ ได้แก่

- ภาคประชาชนขาดความเข้มแข็ง ทำให้กระบวนการต่อต้านการทุจริตจากฝ่ายประชาชนไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร

- การขาดการควบคุมตรวจสอบ ของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบหรือกำกับดูแลอย่างจริงจัง

๘) สาเหตุอื่น ๆ

- อิทธิพลของภรรยาหรือผู้หญิง เนื่องจากเป็นผู้ใกล้ชิดสามีอันเป็นตัวการสำคัญที่สนับสนุนและส่งเสริมให้สามีของตนทำการทุจริตเพื่อความเป็นอยู่ของครอบครัว

- การพนัน ทำให้ข้าราชการที่เสียพนันมีแนวโน้มจะทุจริตมากขึ้น

ใบความรู้
ฐานที่ ๔ ความหมายของความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๑.๒ ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต เป็นการปรับเปลี่ยนสภาพสังคมให้เกิดภาวะ “ที่ไม่ทนต่อ การทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลาทางสังคมในทุกช่วงวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้าน การทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นพลเมืองดี มีจิตสาธารณะ ผ่านทางสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาทางสังคม เพื่อให้เด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่ เกิดพฤติกรรม ที่ละอายต่อการกระทำความผิด การไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

๑.๒.๑ ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตคืออะไร

คำว่า “ความละอาย” และ “ความไม่ทน” ได้มีการให้ความหมายไว้ ดังนี้

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของคำว่าละอาย หมายถึง การรู้สึกอายที่จะทำในสิ่งที่ไม่ถูก ไม่ควร เช่น ละอายที่จะทำผิด ละอายใจ

ความละอาย เป็นความละอายและความเกรงกลัวต่อสิ่งที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม เพราะเห็นถึงโทษหรือผลกระทบที่จะได้รับจากการกระทำนั้น จึงไม่กล้าที่จะกระทำ ทำให้ตนเองไม่หลงทำในสิ่งที่ผิด นั่นคือ มีความละอายใจ ละอายต่อการทำผิด

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของคำว่า ทน หมายถึง การอดกลั้นได้ ทนอยู่ได้ เช่น ทนด่า ทนทุกข์ ทนหนาว ไม่แตกหักหรือบุบสลายง่าย

ความอดทน คือ การรู้จักรอคอยและคาดหวัง เป็นการแสดงให้เห็นถึงความมั่นคง แน่วแน่ต่อสิ่งที่ รอคอย หรือสิ่งที่จูงใจให้กระทำในสิ่งที่ไม่ดี

ไม่ทน หมายถึง ไม่อดกลั้น ไม่อดทน ไม่ยอม

ดังนั้น ความไม่ทน หมายถึง การแสดงออกต่อการกระทำที่เกิดขึ้นกับตนเอง บุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสังคม ในลักษณะที่ไม่ยินยอม ไม่ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น ความไม่ทนสามารถแสดงออกได้หลายลักษณะ ทั้งในรูปแบบของกริยาท่าทางหรือคำพูด

ความไม่ทนต่อการทุจริตหรือการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ต้องมีการแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น เช่น การแซงคิวเพื่อซื้อของ การแซงคิวเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ผู้ถูกแซงคิวจึงต้องแสดงออกให้ผู้ที่แซงคิวรับรู้ว่าตนเองไม่พอใจ โดยแสดงกิริยาหรือบอกกล่าวให้ทราบ เพื่อให้ผู้ที่แซงคิวยอมที่จะต่อท้ายแถว กรณีนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ถูกแซงคิว ไม่ทนต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และหากผู้ที่แซงคิวไปต่อแถวก็จะแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีความละอายต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เป็นต้น

ความไม่ทนต่อการทุจริต บุคคลจะมีความไม่ทนต่อการทุจริตมาก – น้อย เพียงใด ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของแต่ละบุคคลและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ แล้วมีพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งการแสดงกริยาหรือการกระทำจะมีหลายระดับ เช่น การว่ากล่าวตักเตือน การประกาศให้สาธารณชนรับรู้ การแจ้งเบาะแส การร้องทุกข์กล่าวโทษ การชุมนุมประท้วงซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่รุนแรงที่สุด เนื่องจากมีการรวมตัวของคนจำนวนมาก และสร้างความเสียหายอย่างมากเช่นกัน

ความไม่ทนของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่ส่งผลในทางไม่ดีต่อตนเองโดยตรง สามารถพบเห็นได้ง่าย ซึ่งปกติแล้วทุกคนมักจะไม่ทนต่อสภาวะแวดล้อมที่ไม่ดีและส่งผลกระทบต่อตนเองแล้ว มักจะแสดง ปฏิกิริยา

ออกมา แต่การที่บุคคลจะไม่ทนต่อการทุจริตและแสดงปฏิกิริยาออกมานั้นอาจเป็นเรื่องยาก เนื่องจากปัจจุบันสังคมไทยมีแนวโน้มยอมรับการทุจริต เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์หรือให้งานสามารถดำเนินต่อไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งการยอมรับการทุจริตในสังคมไม่เว้นแม้แต่เด็กและเยาวชน และมองว่าการทุจริตเป็นเรื่องไกลตัวและไม่มีผลกระทบกับตนเองโดยตรง

๑.๒.๒ ลักษณะของความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

ลักษณะของความละอายสามารถแบ่งได้ ๒ ระดับ คือ ความละอายระดับต้น หมายถึง ความละอายไม่กล้าที่จะทำในสิ่งที่ผิด เนื่องจากกลัวว่าเมื่อตนเองได้ทำลงไปแล้วจะมีคนรับรู้ หากถูกจับได้จะได้รับ การลงโทษ หรือได้รับความเดือดร้อนจากสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไป จึงไม่กล้าที่จะกระทำผิด และในระดับที่สองเป็นระดับที่สูง คือ แม้ว่าจะไม่มีใครรับรู้หรือเห็นในสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไป ก็ไม่กล้าที่จะทำผิด เพราะนอกจากตนเองจะได้รับผลกระทบแล้ว ครอบครัว สังคมก็จะได้รับผลกระทบตามไปด้วย ทั้งชื่อเสียงของตนเองและครอบครัวก็จะเสื่อมเสีย บางครั้งการทุจริตบางเรื่องเป็นสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น การลอกข้อสอบ อาจจะไม่มีใครใส่ใจหรือสังเกตเห็น แต่หากเป็นความละอายขั้นสูงแล้ว บุคคลนั้นก็จะไม่กล้าทำ

สำหรับความไม่ทนต่อการทุจริต จากความหมายที่ได้กล่าวมาแล้ว คือ เป็นการแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น เพื่อให้รับรู้ว่าจะไม่ทนต่อบุคคลหรือการกระทำใด ๆ ที่ทำให้เกิดการทุจริต ความไม่ทน ต่อการทุจริตสามารถแบ่งระดับต่าง ๆ ได้มากกว่าความละอาย ใช้เกณฑ์ความรุนแรงในการแบ่งแยก เช่น หากเพื่อนลอกข้อสอบเรา และเราเห็นซึ่งเราจะไม่ยินยอมให้เพื่อนทุจริตในการลอกข้อสอบ เราก็ใช้มือหรือกระดาษมาบังส่วนที่เป็นคำตอบไว้ เช่นนี้ก็เป็นการแสดงออกถึงการไม่ทนต่อการทุจริต นอกจาก การแสดงออกด้วยวิธีดังกล่าวที่ถือเป็นการแสดงออกทางกายแล้ว การว่ากล่าวตักเตือนต่อบุคคลที่ทุจริต การประณาม การประจาน การชุมนุมประท้วงถือว่าเป็นการแสดงออกซึ่งการไม่ทนต่อการทุจริตทั้งสิ้น แต่จะแตกต่างกันไปตามระดับของการทุจริต ความตื่นตัวของประชาชน และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริต โดยท้ายบทนี้ได้ยกตัวอย่างกรณีศึกษาที่มีสาเหตุมาจากการทุจริต ทำให้ประชาชนไม่พอใจและรวมตัวต่อต้าน

ความจำเป็นของการที่ไม่ทนต่อการทุจริตถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการทุจริตไม่ว่าระดับเล็กหรือใหญ่ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคม ประเทศชาติ ดังเช่นตัวอย่างคดีรถและเรือดับเพลิงของกรุงเทพมหานคร ผลของการทุจริตสร้างความเสียหายไว้อย่างมาก รถและเรือดับเพลิงก็ไม่สามารถนำมาใช้ได้ รัฐต้องสูญเสียงบประมาณไปโดยเปล่าประโยชน์ และประชาชนเองก็ไม่ได้ใช้ประโยชน์ด้วยเช่นกัน หากเกิดเพลิงไหม้พร้อมกันหลายแห่ง รถ เรือและอุปกรณ์ดับเพลิงจะมีไม่เพียงพอที่จะดับไฟได้ทันเวลา เพียงแค่คิดจากมูลค่าความเสียหายที่รัฐสูญเสียงบประมาณไป ยังไม่ได้คิดถึงความเสียหายที่เกิดจากความเดือดร้อนหากเกิดเพลงไม้แล้วถือเป็นความเสียหายที่สูงมาก ดังนั้น หากยังมีการปล่อยให้มีการทุจริต ยินยอมให้มีการทุจริตโดยเห็นว่าเป็นเรื่องของคนอื่น เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่เกี่ยวข้องกับตนเองแล้ว สุดท้ายความสูญเสียที่จะได้รับตนเองก็ยังคงที่จะได้รับผลนั้นอยู่ แม้ไม่ใช่ทางตรงก็เป็นทางอ้อม

ดังนั้น การที่บุคคลจะเกิดความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างให้เกิดความตระหนักและรับรู้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริตในทุกรูปแบบ ทุกระดับ ซึ่งหากสังคมเป็นสังคมที่มีความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตแล้ว จะทำให้เกิดสังคมที่น่าอยู่ และมีการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน

ใบความรู้
ฐานที่ ๕ ตัวอย่างความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๑.๒.๓ ตัวอย่างความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

การทุจริตมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ ทำให้เกิดความเสียหายอย่างมากในด้านต่าง ๆ หากนำเอาเงินที่ทุจริตไปมาพัฒนาในส่วนอื่น ความเจริญหรือการได้รับโอกาสของผู้ที่ด้อยโอกาสก็จะมีมากขึ้น ความเหลื่อมล้ำทางด้านโอกาส ทางด้านสังคม ทางด้านการศึกษา ฯลฯ ของประชาชนในประเทศก็จะลดน้อยลง ดังที่เห็นในปัจจุบันว่าความเจริญต่าง ๆ มักอยู่กับคนในเมืองมากกว่าชนบท ทั้ง ๆ ที่คนชนบทก็คือประชาชนส่วนหนึ่งของประเทศ แต่เพราะอะไรทำไมประชาชนเหล่านั้นถึงไม่ได้รับโอกาสให้ทัดเทียมหรือใกล้เคียงกับคนในเมือง ปัจจัยหนึ่ง คือ การทุจริต สาเหตุการเกิดทุจริตมีหลายประการตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ทำอย่างไรถึงทำให้มีการทุจริตได้มาก อย่างหนึ่งคือการลงทุน เมื่อมีการลงทุนก็ย่อมมีงบประมาณ เมื่อมีงบประมาณก็เป็นสาเหตุให้บุคคลที่คิดจะทุจริตสามารถหาช่องทางดังกล่าวในทางทุจริตได้ แม้ว่าประเทศไทยจะมีกฎหมายหลายฉบับเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่นั่นก็คือตัวหนังสือที่ได้เขียนเอาไว้ แต่การบังคับใช้ยังไม่จริงจังเท่าที่ควร และยิ่งไปกว่านั้น หากประชาชนเห็นว่าเรื่องดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับตนเองก็มักจะไม่อยากเข้าไปเกี่ยวข้อง เนื่องจากตนเองก็ไม่ได้รับผลกระทบที่เกิดขึ้น แต่การคิดดังกล่าวเป็นสิ่งที่ผิด เนื่องจากว่าตนเองอาจจะไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงต่อการที่มีคนทุจริต แต่โดยอ้อมแล้วถือว่าใช่ เช่น เมื่อมีการทุจริตมาก งบประมาณของประเทศที่จะใช้พัฒนาหรือลงทุนก็น้อย อาจส่งผลให้ประเทศไม่สามารถจ้างแรงงานหรือลงทุนได้

ความเสียหายที่เกิดจากการทุจริต หากเป็นการทุจริตในโครงการใหญ่ ๆ แล้ว ปริมาณเงินที่ทุจริตย่อมมีมาก ความเสียหายก็ย่อมมีมากตามไปด้วย โดยในบทนี้ได้ยกกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นจากการทุจริตไว้ในท้ายบท ซึ่งจะเห็นได้ว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นมีมูลค่ามากมาย และนี้เป็นเพียงโครงการเดียวเท่านั้น หากรวมเอาการทุจริตหลาย ๆ โครงการ หลาย ๆ กรณีเข้าด้วยกัน จะพบว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นมานั้นมากมายมหาศาล ดังนั้น เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ประชาชนจะต้องมีความตื่นตัวในการที่จะร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การร่วมมือกันในการเฝ้าระวังเหตุการณ์ สถานการณ์ที่อาจเกิดการทุจริตได้ เมื่อประชาชนรวมถึงภาคเอกชนภาคธุรกิจมีความตื่นตัวที่จะร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ปัญหาการทุจริตจะถือเป็นปัญหาเพียงเล็กน้อยของประเทศไทย เพราะไม่ว่าจะทำอย่างไรก็จะมีการสอดส่อง ติดตาม เฝ้าระวังเรื่องการทุจริตอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นแล้วสิ่งสำคัญสิ่งแรกที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้น คือ ความตระหนักรู้ถึงผลเสียที่เกิดขึ้นจากการทุจริต สร้างให้เกิดความตื่นตัวต่อการปราบปราบการทุจริต การไม่ทนต่อการทุจริต ให้เกิดขึ้นในสังคมไทย

เมื่อประชาชนในประเทศมีความตื่นตัวที่ว่า “ไม่ทนต่อการทุจริต” แล้ว จะทำให้เกิดกระแสการต่อต้านต่อการกระทำทุจริต และคนที่ทำทุจริตก็จะเกิดความละอายไม่กล้าที่จะทำทุจริตต่อไป เช่น หากพบเห็นว่ามีการทุจริตเกิดขึ้นอาจมีการบันทึกเหตุการณ์หรือลักษณะการกระทำ แล้วแจ้งข้อมูลเหล่านั้นไปยังหน่วยงานหรือสื่อมวลชนเพื่อร่วมกันตรวจสอบการกระทำที่เกิดขึ้น และยิ่งในปัจจุบันเป็นสังคมสมัยใหม่ และกำลังเดินหน้าประเทศไทยก้าวสู่ยุคไทยแลนด์ ๔.๐ แต่การจะเป็น ๔.๐ ให้สมบูรณ์แบบได้นั้น ปัญหาการทุจริตจะต้องลดน้อยลงไปด้วย เมื่อประชาชนมีความตื่นตัวต่อการที่ไม่ทนต่อการทุจริตแล้ว ผลที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร ตัวอย่างที่จะนำมากล่าวถึงต่อไปนี้เป็นกรณีที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ แสดงให้เห็นถึงความไม่ทนต่อการทุจริตที่ประชาชนได้ลุกขึ้นมาต่อสู้ ต่อต้านต่อนักการเมืองที่ทำทุจริต จนในที่สุดนักการเมืองเหล่านั้นหมดอำนาจทางการเมืองและได้รับบทลงโทษทั้งทางสังคมและทางกฎหมาย ดังนี้

๑. ประเทศเกาหลีใต้ เกาหลีใต้ถือเป็นประเทศหนึ่งที่ประสบความสำเร็จในด้านของการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต แต่ก็ยังคงมีปัญหาการทุจริตเกิดขึ้นอยู่บ้าง เช่น เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีข่าวกรณีของประธานาธิบดีถูกปลดออกจากตำแหน่ง เพราะเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง โดยการถูกกล่าวหาว่าให้เพื่อนสนิทของครอบครัวเข้ามาแทรกแซงการบริหารประเทศ รวมถึงใช้ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับประธานาธิบดีแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว ผลที่เกิดขึ้น คือ ถูกดำเนินคดีและตั้งข้อหาว่าพัวพันการทุจริตและ ใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ เพื่อเอื้อผลประโยชน์ให้แก่พวกพ้อง กรณีที่เกิดขึ้นนี้ประชาชนเกาหลีใต้ได้มี การรวมตัวกันประท้วงกว่าพันคนเรียกร้องให้ประธานาธิบดีคนดังกล่าวลาออกจากตำแหน่งหลังมีเหตุอื้อฉาวทางการเมือง

อีกกรณีที่จะกล่าวถึงเพื่อเป็นตัวอย่างการต่อต้านการกระทำที่ไม่ถูกต้อง คือ การที่นักศึกษาคนหนึ่งได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยทั้งที่ผลคะแนนที่เรียนมานั้นไม่ได้สูง และการที่คุณสมบัติของนักศึกษาดังกล่าว มีคุณสมบัติไม่ตรงกับการคัดเลือกโควต้านักกีฬาที่กำหนดไว้ว่าจะต้องผ่านการแข่งขันประเภทเดี่ยว แต่นักศึกษาคนดังกล่าวผ่านการแข่งขันประเภททีม เท่ากับว่าคุณสมบัติไม่ถูกต้องแต่ได้รับเข้าเรียน ในมหาวิทยาลัยดังกล่าว การกระทำเช่นนี้จึงเป็นสาเหตุหนึ่งของการนำไปสู่การประท้วง ต่อต้านจากนักศึกษาและอาจารย์ของมหาวิทยาลัยดังกล่าว ซึ่งทางมหาวิทยาลัยก็ไม่สามารถให้คำตอบที่ชัดเจนแก่กลุ่มผู้ประท้วงได้ จนในที่สุดประธานของมหาวิทยาลัยดังกล่าวจึงลาออกจากตำแหน่ง

๒. ประเทศบราซิล ปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประชาชนในประเทศบราซิลได้มีการชุมนุมประท้วง การทุจริตที่เกิดขึ้น เป็นการแสดงออกถึงความไม่พอใจต่อวัฒนธรรมการโกงของระบบราชการของประเทศ โดยมีประชาชนจำนวนหลายหมื่นคนเข้าร่วมการชุมนุมในครั้งนี้ และมีการแสดงภาพหนูเพื่อเป็นสัญลักษณ์ ในการประณามต่อนักการเมืองที่ทุจริต การประท้วงดังกล่าวยังถือว่ามีขนาดเล็กกว่าครั้งก่อน เพราะที่ ผ่านมาได้มีการทุจริตเกิดขึ้นและมีการประท้วง จนในที่สุดประธานาธิบดีได้ถูกปลดจำตำแหน่ง เนื่องจาก การกระทำที่ละเมิดต่อกฎระเบียบเรื่องงบประมาณ

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความตื่นตัวของประชาชนที่ออกมาต่อต้านต่อการทุจริต ไม่ว่าจะเป็นการทุจริตในระดับหน่วยเล็ก ๆ หรือระดับประเทศ เป็นการแสดงออกซึ่งการไม่ทนต่อการทุจริต การไม่ทนต่อการทุจริตสามารถแสดงออกมาได้หลายระดับ ตั้งแต่การเห็นคนที่ทำทุจริตแล้วตนเองรู้สึกไม่พอใจ มีการส่งเรื่องตรวจสอบร้องเรียน และในที่สุด คือ การชุมนุมประท้วง ตามตัวอย่างที่ได้นำมาแสดงให้เห็นข้างต้น ตราบใดที่สามารถสร้างให้สังคมไม่ทนต่อการทุจริตได้ เมื่อนั้นปัญหาการทุจริตก็จะลดน้อยลง แต่หากจะให้เกิดผลดียิ่งขึ้น จะต้องสร้างให้เกิดความละอายต่อการทุจริต ไม่กล้าที่จะทำทุจริต โดยนำเอาหลักธรรมทางศาสนามาเป็นเครื่องมือในการสั่งสอน อบรม ในขณะเดียวกันหากมีการทุจริตเกิดขึ้นกระบวนการในการแสดงออกต่อการไม่ทนต่อการทุจริตจะต้องเกิดขึ้น และมีการเปิดเผยชื่อบุคคลที่ทุจริตให้กับสาธารณะชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง เมื่อสังคมมีทั้งกระบวนการในการป้องกันการทุจริต การปราบปรามการทุจริตที่ดี รวมถึงการสร้างให้สังคมเป็นสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต มีความละอายต่อการทำทุจริตแล้ว ปัญหาการทุจริตจะลดน้อยลง ประเทศชาติจะสามารถพัฒนาได้มากขึ้น

สำหรับระดับการทุจริตที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในระดับใดล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อสังคมและ ประเทศชาติทั้งสิ้น บางครั้งการทุจริตเพียงนิดเดียวอาจนำไปสู่การทุจริตอย่างอื่นที่มากกว่าเดิมได้ การมีวัฒนธรรม ค่านิยม หรือความเชื่อที่ไม่ถูกต้องก็ส่งผลให้เกิดการทุจริตได้เช่นกัน เช่น การมอบเงินอุดหนุนแก่สถานศึกษาเพื่อให้บุตรของตนได้เข้าศึกษาในสถานที่แห่งนั้น หากพิจารณาแล้วอาจพบว่าเป็นการช่วยเหลือสถานศึกษาเพื่อที่สถานศึกษาแห่งนั้นจะได้นำเงินที่ได้ไปพัฒนาสภาพแวดล้อม การเรียนการสอนของทางสถานศึกษาต่อไป แต่การกระทำดังกล่าวนี้ไม่ถูกต้อง เป็นการปลูกฝังสิ่งที่ไม่ดีให้เกิดขึ้นในสังคม และต่อไปหากกระทำเช่นนี้เรื่อย ๆ จะมองว่าเป็นเรื่องปกติที่ทุกคนทำกัน ไม่มีความผิดแต่อย่างใด จนทำให้แบบแผนหรือพฤติกรรมทางสังคมที่ดีถูกกลืนหายไปกับการกระทำที่ไม่เหมาะสมเหล่านี้ ตัวอย่างการมอบเงินอุดหนุนแก่สถานศึกษายังคงเกิดขึ้นในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงซึ่งหลายคนอยากให้บุตรของตนเข้าศึกษาในสถานที่แห่งนั้น แต่ด้วยข้อจำกัดที่ไม่สามารถรับนักเรียน นักศึกษาได้ทั้งหมด จึงทำให้ผู้ปกครองบางคนต้องให้เงินกับสถานศึกษาเพื่อให้บุตรของตนเองได้เข้าเรียน

ใบกิจกรรมระดมพลังความคิดประเด็น
“การละอายและการแสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตในการสอบ”

ผลการระดมพลังความคิดกลุ่มที่..... ชั้น.....

สถานการณ์ที่ ๑ นักเรียนจะทำอย่างไร เมื่อรู้มาว่าเพื่อนในห้องส่วนใหญ่วางแผนจะทุจริตในการสอบและได้ชวนให้นักเรียนเข้าร่วมกระบวนการทุจริตด้วย

ระดมความคิด	กลั่นกรองความคิด	สรุปความคิด
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

ใบกิจกรรมระดมพลังความคิดประเด็น
“การละอายและการแสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตในการสอบ”

ผลการระดมพลังความคิดกลุ่มที่..... ชั้น.....

สถานการณ์ที่ ๒ นักเรียนจะทำอย่างไร เมื่อเพื่อนคนหนึ่งไม่ระมัดระวังในการวางกระดาษคำตอบ ทำให้นักเรียนมองเห็นคำตอบของเพื่อน นอกจากนี้นักเรียนยังเห็นเพื่อนคนอื่นแอบชำเลืองมองคำตอบของเพื่อนคนนั้นด้วย

ระดมความคิด	กลั่นกรองความคิด	สรุปความคิด
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

ใบกิจกรรมระดมพลังความคิดประเด็น
“การละอายและการแสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตในการสอบ”

ผลการระดมพลังความคิดกลุ่มที่..... ชั้น.....

สถานการณ์ที่ ๓ นักเรียนจะทำอย่างไร เมื่อขณะทำข้อสอบ เพื่อนสนิทแอบสะกิดนักเรียนเพื่อถามคำตอบ

ระดมความคิด	กลั่นกรองความคิด	สรุปความคิด
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

ใบกิจกรรมระดมพลังความคิดประเด็น
“การละอายและการแสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตในการสอบ”

ผลการระดมพลังความคิดกลุ่มที่..... ชั้น.....

สถานการณ์ที่ ๔ นักเรียนจะทำอย่างไร เมื่อนักเรียนเรียนไม่เข้าใจ และไม่ได้เตรียมตัวสำหรับการสอบ เมื่อถึงเวลาสอบ คุณครูคุมสอบต้องเข้าห้องน้ำกะทันหัน คุณครูคุมสอบสำรองยังเดินทางมาไม่ถึง เพื่อนสนิทของนักเรียนกลัวว่านักเรียนจะสอบตก จึงยื่นกระดาษคำตอบของตนมาให้ลอก

ระดมความคิด	กลั่นกรองความคิด	สรุปความคิด
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

ใบกิจกรรมระดมพลังความคิดประเด็น
“การละอายและการแสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตในการสอบ”

ผลการระดมพลังความคิดกลุ่มที่..... ชั้น.....

สถานการณ์ที่ ๕ นักเรียนจะทำอย่างไร เมื่อหมดเวลาสอบ นักเรียน และเพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ยังทำข้อสอบไม่เสร็จ หัวหน้าห้องจึงขอต่อเวลากับครูคุมสอบ ประกอบกับครูคุมสอบมีท่าทีอนุโลมให้ทำต่อได้

ระดมความคิด	กลั่นกรองความคิด	สรุปความคิด
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

แบบบันทึกกิจกรรมการศึกษาค้นคว้า

สิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แหล่งที่มาของข้อมูล

.....

.....

สิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แหล่งที่มาของข้อมูล

.....

.....

สิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แหล่งที่มาของข้อมูล

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วย ความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๖

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาและวิธีการปฏิบัติ **เวลา** ๔ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

๑.๒ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของ “การลงโทษทางสังคม (Social Sanctions)” ได้

๒.๒ นักเรียนสามารถเสนอวิธีการปฏิบัติตนเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตการเลือกตั้งโดยใช้การลงโทษทางสังคมได้

๒.๓ นักเรียนสามารถบอกผลกระทบที่เกิดจากการทุจริตได้

๒.๔ นักเรียนสามารถทำโครงงานเพื่อสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริตในโรงเรียนผ่านกิจกรรมนักเรียนได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ความหมายของ “การลงโทษทางสังคม (Social Sanctions)”

๒) วิธีการปฏิบัติตนเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตการเลือกตั้งโดยใช้การลงโทษทางสังคม

๓) ผลกระทบที่เกิดจากการทุจริต

๔) การทำโครงงานเพื่อสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริตในโรงเรียนผ่านกิจกรรมนักเรียนได้

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิดขึ้น)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

นักเรียนทำกิจกรรม “ทุจริตแค่เรื่องสมมติ ถ้าช่วยกันหยุดทั้งสังคม” โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นเตรียม

- ครูแจ้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนจำลองสถานการณ์ที่ตนเองอยู่ในการทุจริตการเลือกตั้งรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมีบทบาทของนักการเมือง กกต. ประชาชน และอื่น ๆ ตามสถานการณ์ ที่ได้รับ อย่างไรก็ตามเมื่อกลุ่มใดแสดง นักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้แสดงจะร่วมสวมบทบาทเป็นประชาชนสามารถร่วมแสดงได้ เนื่องจากเป็นสถานการณ์จำลองทั้งห้องเรียน

- ตัวแทนกลุ่มจับสลากสถานการณ์การทุจริตการเลือกตั้ง กลุ่มละ ๑ สถานการณ์

- นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปราย พิจารณาเลือกตัวอย่างการลงโทษทางสังคมที่ได้ศึกษาค้นคว้ามา ๑ ตัวอย่างให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่ได้รับ

- นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมแสดงสถานการณ์จำลองหน้าชั้นเรียน

ขั้นนำเสนอ

- แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทตามสถานการณ์ที่ตนได้รับ โดยครูดูแลความเรียบร้อยให้อยู่ในระเบียบ และสังเกต บันทึกสถานการณ์จำลองของนักเรียน

ขั้นสรุป

- นักเรียนและครูร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากสถานการณ์จำลอง
- นักเรียนและครูร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมของการนำกระบวนการลงโทษทางสังคมไปใช้จริงกับสถานการณ์ทุจริตการเลือกตั้ง

**หมายเหตุ* จำนวนกลุ่มนักเรียน ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นนำเสนอ

๑) นักเรียนชมวิดีโอคลิป “มือสะอาด ชาติไม่ล่มจม” ซึ่งเป็นการประกวดการพูดรณรงค์ต่อต้านการทุจริต

๒) นักเรียนทบทวนเรื่อง ประเภท/รูปแบบของการทุจริต โดยครูเป็นผู้ซักถาม จากนั้นครูเชื่อมโยงถึงกิจกรรมในโรงเรียนแล้วถามคำถามพัฒนาการคิด

ตัวอย่างคำถาม

- การเลือกตั้งสภานักเรียน กิจกรรมกีฬาสีสัมพันธ์กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ กิจกรรมเหล่านี้มีโอกาสที่นักเรียนจะประพฤติทุจริตได้หรือไม่ อย่างไร

(หมายเหตุ ครูอาจชี้แนะเพิ่มเติมคำตอบ หรือกล่าวเชื่อมโยงในหน่วยการเรียนรู้เดิม คือ เรื่องการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม)

- ถ้าการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนมีการทุจริตเกิดขึ้น จะส่งผลต่อใคร อย่างไร

๓) นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๕ กลุ่ม ทำแผนผังความคิดประเด็น ผลกระทบที่เกิดจากการทุจริตในการทำกิจกรรมในโรงเรียน

กลุ่มที่ ๑ ผลกระทบต่อตนเอง
กลุ่มที่ ๒ – ๓ ผลกระทบต่อโรงเรียน
กลุ่มที่ ๔ ผลกระทบต่อประเทศ
กลุ่มที่ ๕ ผลกระทบต่อโลก

๔) นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอแผนผังความคิดหน้าชั้นเรียน กลุ่มละ ๕ นาที

๕) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลกระทบของการทุจริต โดยครูซักถามและเน้นย้ำผลที่จะเกิดขึ้น จากนั้นนักเรียนตอบคำถามดังนี้

- นักเรียนคนอื่น ๆ ในโรงเรียนจะรู้หรือไม่ว่า การทุจริตเพียงเล็กน้อยก็ส่งผลกระทบใหญ่หลวงได้ (หากรู้ รู้สึกเพียงใด)
- ในฐานะที่นักเรียนเป็นพี่ใหญ่ของโรงเรียน จะทำอย่างไรให้น้อง ๆ และอาจรวมถึงเพื่อน ครู และบุคลากรในโรงเรียน ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริตที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมในโรงเรียน

๖) ครูมอบหมายให้นักเรียนจัดทำโครงงาน กิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริตในโรงเรียน

ชั่วโมงที่ ๓

ขั้นวางแผน

๗) นักเรียนร่วมกันวางแผนระดมความคิดหาข้อสรุปของกลุ่มเพื่อนำไปปฏิบัติ โดยบันทึกลงในใบกิจกรรมวางแผนการทำโครงงาน ทั้งนี้ครูเป็นผู้ชี้แนะ ให้คำแนะนำเพิ่มเติม

คำถามสำหรับครูเพื่อชี้แนะนักเรียน

- นักเรียนสนใจประเด็นใดบ้าง ความถนัดของกลุ่มคืออะไร (กำหนดเนื้อหา)
- นักเรียนทำหัวข้อนี้เพื่ออะไร (กำหนดวัตถุประสงค์)
- นักเรียนมีวิธีการทำอย่างไร (กำหนดวิธีศึกษา/การทำกิจกรรม)
- นักเรียนต้องใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์อะไร (กำหนดเครื่องมือ)
- นักเรียนจะศึกษาหรือค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากที่ใด (กำหนดแหล่งข้อมูล)
- กิจกรรมโครงงานของนักเรียนจะทำให้เกิดผลดีอย่างไร (กำหนดผลที่คาดว่าจะได้รับ)
- นักเรียนจะทราบได้อย่างไรว่ากิจกรรมของนักเรียนได้ผลตามที่คาดหวัง (กำหนดการวัดประเมินผล)
- นักเรียนจะนำเสนอ หรือเผยแพร่ผลงานอย่างไร (กำหนดวิธีนำเสนอผลงาน รายงาน)

ขั้นปฏิบัติ

๘) นักเรียนลงมือปฏิบัติทำโครงงานตามแผนที่วางไว้*

**หมายเหตุ* ขั้นตอนการปฏิบัติ นักเรียนจำเป็นต้องทำนอกคาบเรียน ครูกำหนดระยะเวลาดำเนินโครงงาน ๓ สัปดาห์

ชั่วโมงที่ ๔

ขั้นประเมินผล

๙) นักเรียนนำเสนอผลการทำโครงงาน โดยนำเสนอตามแผนที่นักเรียนวางไว้ เช่น ใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอ หรือการจัดทำหนังสือเล่มเล็ก เป็นต้น

๑๐) ขณะที่กลุ่มนักเรียนกำลังนำเสนอ ครูและเพื่อน ๆ กลุ่มอื่น ร่วมกันประเมินโครงงานตามแบบประเมิน

๑๑) นักเรียนและครูร่วมกันวิพากษ์ สรุปและประเมินผลการจัดทำโครงงาน

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) สลากสถานการณ์ประกอบการทำกิจกรรม “ทุจริตแค่เรื่องสมมติ ถ้าช่วยกันหยุดทั้งสังคม”

๒) อินเทอร์เน็ต

๓) คลิปวิดีโอ “มือสะอาด ชาติไม่ล่มจม”

๔) ใบกิจกรรมวางแผนการทำโครงการ

๕.การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ตรวจผลงานแผนผังความคิด

๒) ตรวจผลงานโครงงาน

๓) สังเกตพฤติกรรม “มุ่งมั่นในการทำงาน”

๔) ตรวจแบบบันทึกกิจกรรม“ทุจริตแค่เรื่องสมมติ ถ้าช่วยกันหยุดทั้งสังคม”

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบประเมินผลงานแผนผังความคิด

๒) แบบประเมินการปฏิบัติงานโครงงาน

๓) แบบสังเกตพฤติกรรม“มุ่งมั่นในการทำงาน”

๔) แบบประเมินการบันทึกกิจกรรม“ทุจริตแค่เรื่องสมมติ ถ้าช่วยกันหยุดทั้งสังคม”

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- ผ่านเกณฑ์การประเมินได้คะแนนระดับดีขึ้นไป

- ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้
เรื่อง “การลงโทษทางสังคม”

การลงโทษทางสังคม (Social Sanctions)

คำว่า “การลงโทษโดยสังคม” หรือเรียกว่า “การลงโทษทางสังคม” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า “Social Sanctions”

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาฉบับราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๓๒: ๓๖๑-๓๖๒) ได้ให้ความหมายของ คำว่า “Social Sanctions” เป็นภาษาไทยว่า สิทธานุมัติทางสังคมหมายถึง การขู่ว่าจะลงโทษหรือการสัญญาว่าจะให้รางวัลตามที่กลุ่มกำหนดไว้สำหรับการประพฤติปฏิบัติของสมาชิก เพื่อชักนำให้สมาชิกกระทำตามข้อบังคับและกฎเกณฑ์

Radcliffe-Brown (๑๙๕๒: ๒๐๕) อธิบายการลงโทษโดยสังคมว่าเป็นปฏิกิริยาตอบสนองทางสังคมอย่างหนึ่งและเป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่เป็นด้านตรงกันข้ามระหว่างการเห็นชอบกับการไม่เห็นชอบพูดอีกอย่างหนึ่งก็คือ การลงโทษโดยสังคมนั้นมีคุณลักษณะวิภาษ (Dialectic) คือ มีทั้งด้านบวกและด้านลบอยู่ภายในความหมายของตัวเอง สำหรับการลงโทษโดยสังคมเชิงบวก (Positive Social Sanctions) จะอยู่ในรูปของการให้การสนับสนุนหรือการสร้างแรงจูงใจฯลฯ ให้แก่ปัจเจกบุคคลและสังคมให้ประพฤติปฏิบัติให้สอดคล้องกับปทัสถานของชุมชนหรือของสังคม จากการศึกษายังพบด้วยว่าการลงโทษโดยสังคมเชิงบวกนั้นอาจเป็นการสร้างแรงจูงใจให้แก่สังคม เพื่อยกระดับปทัสถานของสังคมในระดับท้องถิ่นให้ไปสอดคล้องกับปทัสถานใหม่ในระดับระหว่างประเทศ

Whitmeyer (๒๐๐๒: ๖๓๐-๖๓๒) กล่าวว่า การลงโทษโดยสังคม มีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ เป็นการทำงานตามกลไกของสังคม การลงโทษโดยสังคมเป็นมาตรการควบคุมทางสังคมที่ต้องการให้สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับร่วมกัน เมื่อสมาชิกปฏิบัติตามก็จะมีการให้รางวัลเป็นแรงจูงใจ และลงโทษเมื่อสมาชิกไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมและจะแสดงการไม่ยอมรับสมาชิกคนหนึ่งหรือกลุ่มคนกลุ่มหนึ่ง

โดยสรุปแล้ว การลงโทษโดยสังคม (Social Sanctions) หมายถึง ปฏิกิริยาปฏิบัติทางสังคม เป็นมาตรการควบคุมทางสังคมที่ต้องการให้สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนด โดยมีทั้งด้านลบและด้านบวก **การลงโทษโดยสังคมเชิงลบ** (Negative Social Sanctions) เป็นการลงโทษ โดยการกดดันและแสดงปฏิกิริยาต่อต้านพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ทำให้บุคคลนั้นเกิดความอับอายขายหน้า สำหรับการลงโทษโดยสังคมเชิงบวกหรือ**การกระตุ้นสังคมเชิงบวก** (Positive Social Sanctions) เป็นการแสดงออกในเชิงสนับสนุนหรือให้รางวัลเป็นแรงจูงใจเพื่อให้บุคคลในสังคมประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

การลงโทษทางสังคม เป็นการลงโทษกับบุคลที่ปฏิบัติตนฝ่าฝืนกับธรรมเนียม ประเพณี หรือแบบแผนที่ปฏิบัติต่อ ๆ กันมาในชุมชน มักใช้ในลักษณะการลงโทษทางสังคมเชิงลบมากกว่าเชิงบวก การฝ่าฝืนดังกล่าวอาจจะไม่ผิดกฎหมาย แต่ด้วยธรรมเนียมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมานั้นถูกละเมิด ถูกฝ่าฝืน หรือถูกดูหมิ่นเกี่ยวกับความเชื่อของชุมชน ก็จะนำไปสู่การต่อต้านจากคนในชุมชน แม้ว่าการฝ่าฝืนดังกล่าวจะไม่ผิดกฎหมายก็ตาม และที่สำคัญไปกว่านั้น หากการกระทำดังกล่าวผิดกฎหมายด้วยแล้ว อาจสร้างให้เกิดความไม่พอใจขึ้นได้ ไม่เพียงแต่

ในชุมชนนั้น แต่อาจเกี่ยวเนื่องไปกับชุมชนอื่นรอบข้าง หรือเป็นชุมชนที่ใหญ่ที่สุด นั่นคือ ประชาชนทั้งประเทศ ซึ่งการลงโทษทางสังคมมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนี้

การลงโทษโดยสังคมเชิงบวก (Positive Social Sanctions) จะอยู่ในรูปของการให้การสนับสนุนหรือการสร้างแรงจูงใจ หรือการให้รางวัล ฯลฯ แก่บุคคลและสังคม เพื่อให้ประพฤติปฏิบัติสอดคล้องกับปทัสถาน (Norm) ของสังคมในระดับชุมชนหรือในระดับสังคม

การลงโทษโดยสังคมเชิงลบ (Negative Social Sanctions) จะอยู่ในรูปแบบของการใช้มาตรการต่าง ๆ ในการจัดระเบียบสังคม เช่น การว่ากล่าวตักเตือน ซึ่งเป็นมาตรการขั้นต่ำสุดเรื่อยไปจนถึงการกดดันและบีบคั้นทางจิตใจ (Moral Coercion) การต่อต้าน (Resistance) และการประท้วง (Protest) ในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะโดยปัจเจกบุคคลหรือการชุมนุมของมวลชน

การลงโทษทางสังคมทางลบ จะสร้างให้เกิดการลงโทษต่อบุคคลที่ถูกกระทำ การลงโทษประเภทนี้เป็นลงโทษเพื่อให้หยุดกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และบุคคลที่ถูกลงโทษจะเกิดการเข็ดหลาบ ไม่กล้าที่จะทำในสิ่งนั้นอีก การลงโทษประเภทนี้มีความรุนแรงแตกต่างกัน ตั้งแต่ การว่ากล่าวตักเตือน การนินทา การประจาน การชุมนุมขับไล่ ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงการไม่ทน ไม่ยอมรับต่อสิ่งที่บุคคลอื่นได้กระทำไป ดังนั้น เมื่อมีใครที่ทำพฤติกรรมเหล่านั้นขึ้น จึงเป็นการสร้างให้เกิดความไม่พอใจแก่บุคคลรอบข้าง หรือสังคม จนนำไปสู่การต่อต้านดังกล่าว

การลงโทษทางสังคมจะมีความรุนแรงมากหรือน้อย ก็ขึ้นอยู่กับการกระทำของบุคคลนั้นว่าร้ายแรงขนาดไหน หากเป็นเรื่องเล็กน้อยจะถูกต่อต้านน้อย แต่หากเรื่องนั้นเป็นเรื่องร้ายแรง เรื่องที่เกิดขึ้นประจำ หรือมีผลกระทบต่อสังคม การลงโทษก็จะมีความรุนแรงมากขึ้นด้วย เช่น หากมีการทุจริตเกิดขึ้นก็อาจนำไปเป็นประเด็นทางสังคมจนนำไปสู่การต่อต้านจากสังคมได้ เพราะการทุจริตถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ผิดกฎหมาย และผิดต่อศีลธรรม บ่อยครั้งที่มีการทุจริตเกิดขึ้นจนเป็นสาเหตุของการชุมนุมประท้วง เพื่อกดดัน ขับไล่ให้บุคคลนั้นหยุดการกระทำดังกล่าว หรือการออกจากตำแหน่งนั้น ๆ หรือการนำไปสู่การตรวจสอบและลงโทษโดยกฎหมาย โดยในหัวข้อสุดท้ายของชุดวิชานี้ ได้นำเสนอตัวอย่างที่ได้แสดงออกถึงความไม่ทนต่อการทุจริตที่มีการชุมนุมประท้วง บางเหตุการณ์ผู้ที่ถูกกล่าวหาได้ลาออกจากตำแหน่ง ซึ่งการลาออกจากตำแหน่งนั้นถือเป็นความรับผิดชอบอย่างหนึ่งและเป็นการแสดงออกถึงความละอายในสิ่งที่ตนเองได้กระทำ

สลากสถานการณ์ประกอบการทำกิจกรรม
“ทุจริตแค่เรื่องสมมติ ถ้าช่วยกันหยุดทั้งสังคม”

๑ แจกเงินซื้อเสียงรายหัว – กลุ่ม

เป็นปฏิบัติการขั้นสุดยอด (classic) โดยหัวคะแนนนำไปแจกจ่ายให้ประชาชนก่อนวันเลือกตั้ง ราคาค่าหัวขึ้นอยู่กับพื้นที่และองค์กร เช่น อบต.หรือเทศบาลตำบล อาจแจกจ่ายหัวละ ๑๐๐-๕๐๐ บาท เทศบาลใหญ่อาจมีราคาหัวสูงถึง ๑,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ บาท ส่วนรายกลุ่มนั้นประมาณกลุ่มละ ๒๐,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐ บาท (กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพ กลุ่มเยาวชน) ปัจจุบันหัวคะแนน ๑ คน จะรับผิดชอบจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่รู้จักคุ้นเคยและไว้ใจได้ประมาณ ๒๐ - ๕๐ คน เป็นการจ่ายเงินเฉพาะกลุ่มแบบหวังผล ส่วนการจ่ายเงินแบบปูพรมให้แก่ทุกคนปัจจุบันเหลือน้อยเนื่องจากเสี่ยงที่จะถูกร้องคัดค้าน

๒ จ้างเป็นผู้ช่วยหาเสียง/ติดป้าย/แจกเอกสาร

เป็นวิธีการดูเหมือนจะไม่น่าจะมีผลต่อการเลือกตั้ง แต่จริง ๆ เป็นไม้เด็ดอีกอย่างหนึ่งที่นำมาใช้ เพราะการจ้างแรงงานดังกล่าว มีการกระจายการจ้างงานจ้างคน เช่น จ้างติดป้ายหรือแจกใบปลิวหาเสียงหมู่บ้านละ ๒๐ คน ๆ ละ ๑๕๐ บาทต่อวัน ซึ่งกลุ่มคนที่ถูกจ้างพร้อมด้วยบุตร ภรรยาและญาติพี่น้องก็จะเทคะแนนให้ผู้จ้าง เป็นการซื้อเสียงทางอ้อม เพื่อหลีกเลี่ยงกฎหมาย

๓ พิมพ์ผลงานเก่าโชว์

วิธีการนี้ส่วนใหญ่จะเป็นการกระทำของผู้บริหารท้องถิ่นกับทีมงานที่ใกล้ครบวาระแล้วจะสมัครใหม่ โดยใช้งบประมาณหลวง (งบของท้องถิ่นในรูปแบบของโครงการหรือแผนงาน) พิมพ์เล่มรวมผลงานเก่า ๔ ปี หรือ ๘ ปี หรือ ๑๐ ปี ย้อนหลัง (แล้วแต่จะทำ) หรือพิมพ์ปฏิทินของเทศบาล/อบต.โดยมีรูปภาพของตนเองและหรือผลงานเก่าที่เคยทำมา (เฉพาะที่ดี ๆ เด่น ๆ) เพื่อให้ประชาชนเห็นเป็นที่ประจักษ์ชัดแล้วนำเอาเอกสารรวมผลงานหรือปฏิทินไปแจกจ่ายให้ประชาชนฟรีหวังสร้างคะแนนนิยม บางครั้งมีการจัดทำป้ายขนาดใหญ่ที่มีภาพของผู้บริหารท้องถิ่นไปติดตั้งตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น ป้ายสวัสดีปีใหม่ ป้ายแสดงความยินดีในวาระต่าง ๆ ป้ายประชาสัมพันธ์ของท้องถิ่น

๔ ใบปลิว/ปล่อยข่าวสกปรก

วิธีการแบบนี้น้ำเน่าที่สุดแต่ก็ได้ผลไม่น้อย เป็นการปล่อยข่าวลือ ลวง ใส่ร้าย หรือแฉเบื้องหน้าเบื้องหลังคู่แข่งขัน บางทีก็โจมตีการทำงาน หรือการใส่ร้ายแบบไม่มีมูล (แบบหน้าด้าน ๆ) การโจมตีเรื่องส่วนตัว เช่น มีภรรยาหลายคน ชอบเที่ยว ชอบเล่นการพนัน ส่วนใหญ่จะพิมพ์แล้วถ่ายเอกสารโปรยตามถนนหรือวาง ในที่สาธารณะในช่วงกลางคืน หรือบางครั้งก็กระซิบผ่านตัวผู้นำพูดต่อไปเรื่อย ๆ

๕ พาเที่ยว/ดูงาน

วิธีการนี้ส่วนใหญ่มาจากนักการเมืองที่เป็นผู้บริหารเก่า ใช้งบประมาณหลวงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดโครงการศึกษาดูงานนอกพื้นที่ให้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชน แต่จริง ๆ แล้วไปเที่ยวทะเล ภูเขา รีสอร์ทหรือล่องแก่ง กินเหล้าเมาสำราญ กินฟรีเที่ยวฟรี นอกจากนี้ยังแถมเงินสด ๆ ติดไม้ติดมือให้ด้วย ส่วนใหญ่จะจัดในช่วงที่ใกล้ครบวาระการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น

๖ ซื้อผู้แข่งขันไม่ให้ลงแข่ง/ไม่ให้ร้องคัดค้าน

ก่อนสมัครรับเลือกตั้งจะมีการตรวจสอบว่าใครจะสมัครบ้าง ถ้ามีผู้เสนอตัวสมัครที่อาจทำตนให้แพ้การเลือกตั้งได้ ก็จะมีการไปเจรจาจ่ายเงินก้อนใหญ่เพื่อตัดคู่แข่ง ซึ่งลงทุนที่เดียวไม่ต้องลำบาก ราคาจ่ายก็แล้วแต่ตำแหน่งหรือพื้นที่ จากหลักหมื่นถึงหลักล้านก็มี อีกอย่างหนึ่งที่กำลังปรากฏในขณะนี้คือ ผู้สมัครที่ชนะการเลือกตั้งจะไปเจรจากับผู้ที่แพ้การเลือกตั้งโดยยอมจ่ายเงินให้จำนวนหนึ่งเพื่อไม่ให้ผู้สมัครที่แพ้การเลือกตั้งร้องคัดค้านผลการเลือกตั้ง ในกรณีนี้บางแห่งมีการตกลงกันตั้งแต่ช่วงการหาเสียงว่าให้ทุกคนใช้ยุทธวิธีหาเสียงได้ทุกรูปแบบโดยไม่ต้องร้องคัดค้านกัน

ใบกิจกรรมวางแผนการทำโครงงาน

คณะทำงานกลุ่มที่.....
หัวหน้าโครงงาน: .....
รองหัวหน้าโครงงาน : .....
เลขานุการ : .....
ผู้ช่วยเลขานุการ: .....
สมาชิก: .....สมาชิก: .....
สมาชิก: .....สมาชิก: .....
สมาชิก: .....สมาชิก: .....

ชื่อโครงงาน ....
แนวคิด/ที่มา/ความสำคัญ
....
....
....
....
....
วัตถุประสงค์ของโครงงาน
....
....
เป้าหมายเชิงปริมาณ
....
....
เป้าหมายเชิงคุณภาพ
....
ระยะเวลาดำเนินงาน..... .....
สถานที่ดำเนินงาน..... .....
แหล่งข้อมูลศึกษาค้นคว้า..... .....
ขั้นตอนการดำเนินงาน
....
....
....
....
....
....

วัสดุ/อุปกรณ์

....

....

งบประมาณ

....

....

การติดตามและประเมินผล

ที่	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ประเมิน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

....

....

....

....

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต **เวลา** ๔ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง ความพอเพียงกับการต้านทุจริต
๒.๒. นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความพอเพียงเพื่อต้านทุจริต
๒.๓ ยกตัวอย่างเหตุการณ์การใช้ความพอเพียงต้านทุจริตในชีวิตประจำวันได้
๒.๔ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องความโปร่งใสกับการต้านการทุจริต
๒.๕ นักเรียนสามารถยกตัวอย่างเหตุการณ์การใช้ความความโปร่งใสต้านการทุจริต ในชีวิตประจำวันได้
๒.๖ นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความโปร่งใสเพื่อต้านการทุจริตได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ความพอเพียงกับการต้านทุจริต
๒) การประยุกต์ใช้ความพอเพียงเพื่อต้านทุจริต
๓) เหตุการณ์การใช้ความพอเพียงต้านทุจริต
๔) ความโปร่งใสกับการต่อต้านทุจริต
๕) เหตุการณ์การใช้ความโปร่งใสต้านทุจริต
๖) แนวการปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความโปร่งใสเพื่อต้านทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด
๒) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) ซื่อสัตย์ สุจริต
๒) อยู่อย่างพอเพียง

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) นักเรียนดูคลิปวิดีโอภาพยนตร์สั้นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เรื่อง “เลือก” แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

- จากเรื่อง “เลือก” หลานทำพฤติกรรมใด เพราะเหตุใดหลานจึงทำเช่นนั้น
- นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับความคิดของหลานที่จะนำเงินที่ได้ไปซื้อข้าวหรือกล่องดินสอ
- นักเรียนคิดว่า การที่หลานเลือกตัดสินใจดังกล่าวในตอนท้ายถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

๒) แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ ๔ – ๕ คน จากนั้นให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ “ความพอเพียงกับการต้านทุจริต” แล้วตอบคำถามลงในใบงานเรื่อง “ความพอเพียง ประสานเสียงต้านทุจริต” ๑๕ นาที

๓) นักเรียนและครูร่วมกันพิจารณาความถูกต้องของคำตอบ จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสรุปในประเด็น ความพอเพียงกับการต้านทุจริต

ชั่วโมงที่ ๒

๔) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดการประยุกต์ใช้ความพอเพียงเพื่อต้านทุจริต โดยทำลงในใบกิจกรรม เรื่อง “พอเพียงเรียนรู้ สู่การปฏิบัติ” ๑๕ นาที จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้จากการทำใบกิจกรรม

๕) สุ่มนักเรียน ๑ - ๒ คน ยกตัวอย่างเหตุการณ์การใช้ความพอเพียงต้านทุจริตในชีวิตประจำวัน นักเรียนและครูร่วมกันตอบคำถามว่า จากเหตุการณ์ข้างต้นเป็นการต้านทุจริตอย่างไร

๖) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันยกตัวอย่างเหตุการณ์ใช้ความพอเพียงต้านทุจริตในชีวิตประจำวัน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุป

ชั่วโมงที่ ๓

๗) ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ เรื่อง “หลักความโปร่งใส” https://www.youtube.com/watch?v=AYl๓oldTIHI แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

- จากเรื่องข้างต้น มีปัญหาอะไรเกิดขึ้น
- ทำไมชาวบ้านถึงทำพฤติกรรมเช่นนั้น
- คุณเกียรติและคณะ แก้ไขปัญหานี้อย่างไร
- นักเรียนได้รับข้อคิดอะไร

จากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาจากการดูคลิปวิดีโอ

(**<u>แนวคำตอบ</u>** ชาวบ้านประท้วงการติดตั้งเสาไฟฟ้า ตัวแทนจาก กฟผ. จึงเข้ามาสร้างความเข้าใจให้แก่ชาวบ้าน ดังนั้น ความโปร่งใส หมายถึง การมองเห็นภาพโดยตลอดปราศจากประเด็นแอบแฝง ซ่อนเร้น มีข้อมูลชัดเจน ละเอียด ประกอบการประสานงาน การร่วมมือร่วมใจและการตัดสินใจทำให้เราสบายใจและเข้าใจกันทุกฝ่าย)

ชั่วโมงที่ ๔

๘) แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ ๔ – ๕ คน จากนั้นครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ เรื่อง “สโมสรสุจริต ตอน บุคคลต้นแบบความโปร่งใส” ร่วมกันระดมความคิดว่าบุคคลต้นแบบความโปร่งใสต้องมีคุณสมบัติอย่างไร แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน (ให้เวลาในการนำเสนอ ๕ นาที)

๙) นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแผนผังความคิด เรื่อง “จากแบบแผน สู่การปฏิบัติ” แล้วครูและนักเรียนช่วยกันสรุป (ให้เวลาในการนำเสนอ ๑๐ นาที)

(**<u>แนวคำตอบ</u>** ตนเองต้องเป็นผู้มีคุณธรรม ยึดมั่นในระเบียบวินัย ถ้าเป็นหัวหน้า ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกน้อง ถ้าเป็นลูกน้องก็ปฏิบัติตนให้ถูกต้อง ไม่เห็นแก่ผลประโยชน์ ควรรักองค์กรและรักษาผลประโยชน์ขององค์กร)

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอภาพยนตร์สั้นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เรื่อง “เลือก”

๒) ใบความรู้ “ความพอเพียงกับการต้านการทุจริต”

๓) ใบงาน เรื่อง “ความพอเพียง ประสานเสียงต้านความทุจริต”

๔) ใบกิจกรรม เรื่อง “พอเพียงเรียนรู้ สู่การปฏิบัติ”

๕) คลิปวิดีโอ เรื่อง “หลักความโปร่งใส”

๖) คลิปวิดีโอ เรื่อง “สโมสรสุจริต ตอน บุคคลต้นแบบความโปร่งใส”

๕.การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ตรวจใบงาน เรื่อง “ความพอเพียง ประสานเสียงต้านความทุจริต”

๒) ตรวจใบกิจกรรม เรื่อง “พอเพียงเรียนรู้ สู่การปฏิบัติ”

๓) ตรวจผลงานผังความคิดเรื่อง “จากแบบแผน สู่การปฏิบัติ”

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบให้คะแนนใบงานการเรียนรู้ “ความพอเพียง ประสานเสียงต้านความทุจริต”

๒) แบบให้คะแนนใบงานกิจกรรม “พอเพียงเรียนรู้ สู่การปฏิบัติ”

๓) แบบให้คะแนนผลงานผังความคิดเรื่อง “จากแบบแผน สู่การปฏิบัติ”

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- ผ่านเกณฑ์การประเมินได้คะแนนระดับดีถือว่าผ่าน
- ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมระดับดีถือว่าผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

ใบความรู้ “ความพอเพียงกับการต้านการทุจริต”

ความพอเพียง (sufficient)

พระราชดำรัสพระราชทานแก่บุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดาฯ พระราชวังดุสิต วันศุกร์ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

“...คำว่าพอเพียง มีความหมายกว้างออกไปอีก ไม่ได้หมายถึงการมีพอสำหรับใช้ของตัวเอง มีความหมายว่าพอมี พอกิน พอมีพอกินนี้ ถ้าใครได้มาอยู่ที่นี่ ในศาลานี้เมื่อ ๒๔ ปี ๒๕๑๗ ถึง ๒๕๔๑ ก็ ๒๔ ปี ใช่ไหม วันนั้นได้พูดถึงว่า เราควรจะปฏิบัติให้พอมีพอกิน พอมี พอกินนี้ก็แปลว่าเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเองถ้าแต่ละคนพอมี พอกินก็ใช้ได้ ยิ่งถ้าทั้งประเทศพอมีพอกินก็ยิ่งดีและประเทศไทยก็เวลานั้น ก็เริ่มจะเป็นไม่พอมีพอกิน บางคนก็มีมาก บางคนก็ไม่มีเลย สมัยก่อนนี้พอมีพอกิน มาสมัยนี้ชักจะไม่พอมีพอกิน จึงต้องมีนโยบายที่จะทำเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อที่จะให้ทุกคนมีพอเพียงได้...”

“...คำว่าพอก็เพียง พอเพียงนี้ก็พอดังนั้นเอง คนเราถ้าพอในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศใดมีความคิด อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจมีความคิดว่า ทำอะไร ต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข พอเพียงนี้อาจจะมีมาก อาจจะมีของหรูหราก็ได้ แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น ต้องให้พอประมาณ พูดจาก็พอเพียง ทำอะไรก็พอเพียง ปฏิบัติตนก็พอเพียง...”

“...อย่างเคยพูดเหมือนกันว่า ท่านทั้งหลายที่นั่งอยู่ตรงนี้ ถ้าไม่พอเพียงคืออยากจะไปนั่งบนเก้าอี้ของผู้ที่อยู่ข้าง ๆ อันนั้นไม่พอเพียงและทำไม่ได้ ถ้าอยากนั่งอย่างนั้นก็เดือดร้อนกันแน่เพราะว่าอึดอัด จะทำให้ทะเลาะกัน และเมื่อมีการทะเลาะกันก็ไม่มีประโยชน์เลย ฉะนั้นควรที่จะคิดว่าทำอะไรพอเพียง...”

“...ถ้าใครมีความคิดอย่างหนึ่งและต้องการให้คนอื่นมีความคิดอย่างเดียวกับตัวซึ่งอาจจะไม่ถูก อันนี้ก็ไม่พอเพียง การพอเพียงในความคิดก็คือแสดงความคิด ความเห็นของตัวและปล่อยให้อีกคนพูดบ้างและ มาพิจารณาว่าที่เขาพูดกับที่เราพูด อันไหนพอเพียงอันไหนเข้าเรื่อง ถ้าไม่เข้าเรื่องก็แก้ไขเพราะว่าถ้าพูดกันโดยที่ไม่รู้เรื่องกัน ก็จะกลายเป็นการทะเลาะ จากการทะเลาะด้วยวาจาก็กลายเป็นการทะเลาะด้วยกาย ซึ่งในที่สุดก็นำมาสู่ความเสียหาย เสียหายแก่คนสองคนที่เป็นตัวการ เป็นตัวละครทั้งสองคน ถ้าเป็นหมู่ก็เลยเป็นการตีกันอย่างรุนแรง ซึ่งจะทำให้คนอื่นอีกมากเดือดร้อน ฉะนั้นความพอเพียงนี้ก็แปลว่า ความพอประมาณและความมีเหตุผล...”

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ประมวลและกลั่นกรองจาก พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง และขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตนำไปเผยแพร่ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงพระกรุณาปรับปรุงแก้ไขและทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชานุญาตตามที่ขอพระมหากรุณาโดยมีใจความว่า

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัด

ระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ

คุณลักษณะที่สำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข คือ แนวทางการดำเนินชีวิตให้อยู่บนทางสายกลางตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพ้นจากภัยและวิกฤติการณ์ ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างมั่นคงและยั่งยืน

- **ความพอประมาณ** หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็นไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น
- **ความมีเหตุผล** หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดีงาม คิดถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างถี่ถ้วน โดยคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ
- **มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันท่วงที

เงื่อนไขในการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้านความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติ

๒. เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

*หมายเหตุ ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางดำเนินชีวิตทางสายกลาง การพึ่งตนเอง รู้จักประมาณตนอย่างมีเหตุผล อยู่บนพื้นฐานความรู้และคุณธรรมในการพิจารณา ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินการไม่ได้เฉพาะเจาะจงในเรื่องของเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียวแต่ยังครอบคลุมไปถึงการดำเนินชีวิตด้านอื่น ๆ ของมนุษย์ให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข อย่างเช่น หากเรามีความพอเพียง เราจะไม่ทุจริต คดโกง ไม่ลักขโมยของ เบียดเบียนผู้อื่น ก็จะส่งผลให้ผู้อื่นไม่เดือดร้อน สังคมก็อยู่ได้อย่างปกติสุข

การต้านการทุจริต

การทุจริต (Corruption) หมายถึง การใช้อำนาจที่ได้มาหรือการใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ในทางมิชอบ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก หรือประโยชน์อื่นใดอันมิควรได้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของผู้อื่น การทุจริตอาจเกิดได้หลายลักษณะ เช่น การติดสินบนเจ้าพนักงานด้วยการให้หรือการรับสินบน ทั้งที่เป็นเงินและสิ่งของ การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การฟอกเงิน การยักยอก การปกปิดข้อเท็จจริง การขัดขวางกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

บริษัทและบริษัทย่อยได้ตระหนักและให้ความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งที่ผ่านมาบริษัทได้กำหนด แนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมของ คณะกรรมการ ฝ่ายบริหาร และพนักงาน ในจรรยาบรรณทางธุรกิจและการกำกับดูแลกิจการ นอกจากนั้น บริษัทได้คำนึงถึงความเสียหายที่จะเกิดจากการทุจริตคอร์รัปชัน จึงได้กำหนดนโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยห้ามกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างของบริษัทและบริษัทย่อย กระทำการอันใดที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอรัปชั่นทุกรูปแบบ เพื่อประโยชน์ทางตรงหรือทางอ้อมต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อน และคนรู้จัก ไม่ว่าตนจะอยู่ในฐานะผู้รับหรือผู้ให้ ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือที่ไม่เป็นตัวเงิน แก่หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชน ที่บริษัทและบริษัทย่อยได้ดำเนินธุรกิจ หรือติดต่อด้วย โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑. สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ซื่อสัตย์และยึดมั่นในความเป็นธรรม

๒. ไม่รับสินบนหรือติดสินบน แก่ผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ตนทำหน้าที่รับผิดชอบ ทั้งโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในทางมิชอบ

๓. ในการจัดซื้อจัดจ้าง / การจ่ายค่าคอมมิชชั่น ต้องดำเนินการผ่านขั้นตอนตามระเบียบของบริษัท มีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

๔. หลีกเลี่ยงความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ซึ่งอาจนำมาซึ่งการทุจริตคอร์รัปชัน เช่น ไม่ถือหุ้นในบริษัทคู่แข่ง หลีกเลี่ยงการใช้ข้อมูลภายใน เพื่อประโยชน์ของตนในการซื้อ หรือขายหุ้นของบริษัท หรือให้ข้อมูลภายในแก่ผู้อื่น

๕. มีความรับผิดชอบต่อการจัดทำรายงานทางการเงินที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรอง ทั่วไป

๖. จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่รัดกุมมีประสิทธิภาพ และมีการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในทุกปี ทั้งนี้บริษัทได้มีการว่าจ้างบริษัทภายนอก (Outsource) ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อประเมินความเสี่ยงและรายการที่ผิดปกติ โดยจะนำเสนอผลการตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยทุก ๆ ๓ เดือน

๗. หากพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายการทุจริตที่มีผลเกี่ยวข้องกับบริษัททั้งทางตรงหรือทางอ้อม ควรแจ้งให้ประธาน เจ้าหน้าที่บริหารทราบทันที โดยบริษัทจะรักษาความลับของผู้แจ้งหรือร้องเรียนการทุจริต เพื่อให้ทุกคนในองค์กรได้รับทราบนโยบายการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน บริษัทจะเผยแพร่นโยบายดังกล่าว

ใบงาน เรื่อง “ความพอเพียง ประสานเสียงต้านความทุจริต”

<u>คำชี้แจง</u> ศึกษาใบความรู้ เรื่อง ความพอเพียงกับการต้านทุจริต แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ความพอเพียง หมายถึง

.....

.....

๒. “ ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข คืออะไร ประกอบด้วยอะไรบ้าง จงอธิบายพอสังเขป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. การต้านทุจริต หมายถึง

.....

.....

๔. จงบอกวิธีการต้านทุจริตมากลุ่มละ ๓ วิธี พร้อมอธิบายพอสังเขป

.....

.....

.....

ชื่อกลุ่ม.....

๑. .....ชั้น..... .....เลขที่.....

๒. .....ชั้น..... .....เลขที่.....

๓. .....ชั้น..... .....เลขที่.....

๔. .....ชั้น..... .....เลขที่.....

๕. .....ชั้น..... .....เลขที่.....

ใบกิจกรรม “พอเพียงเรียนรู้ สู่การปฏิบัติ”

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนช่วยกันระดมความคิดจะนำหลักความพอเพียงลงสู่การปฏิบัติ แล้วเติมคำลงในช่องว่าง

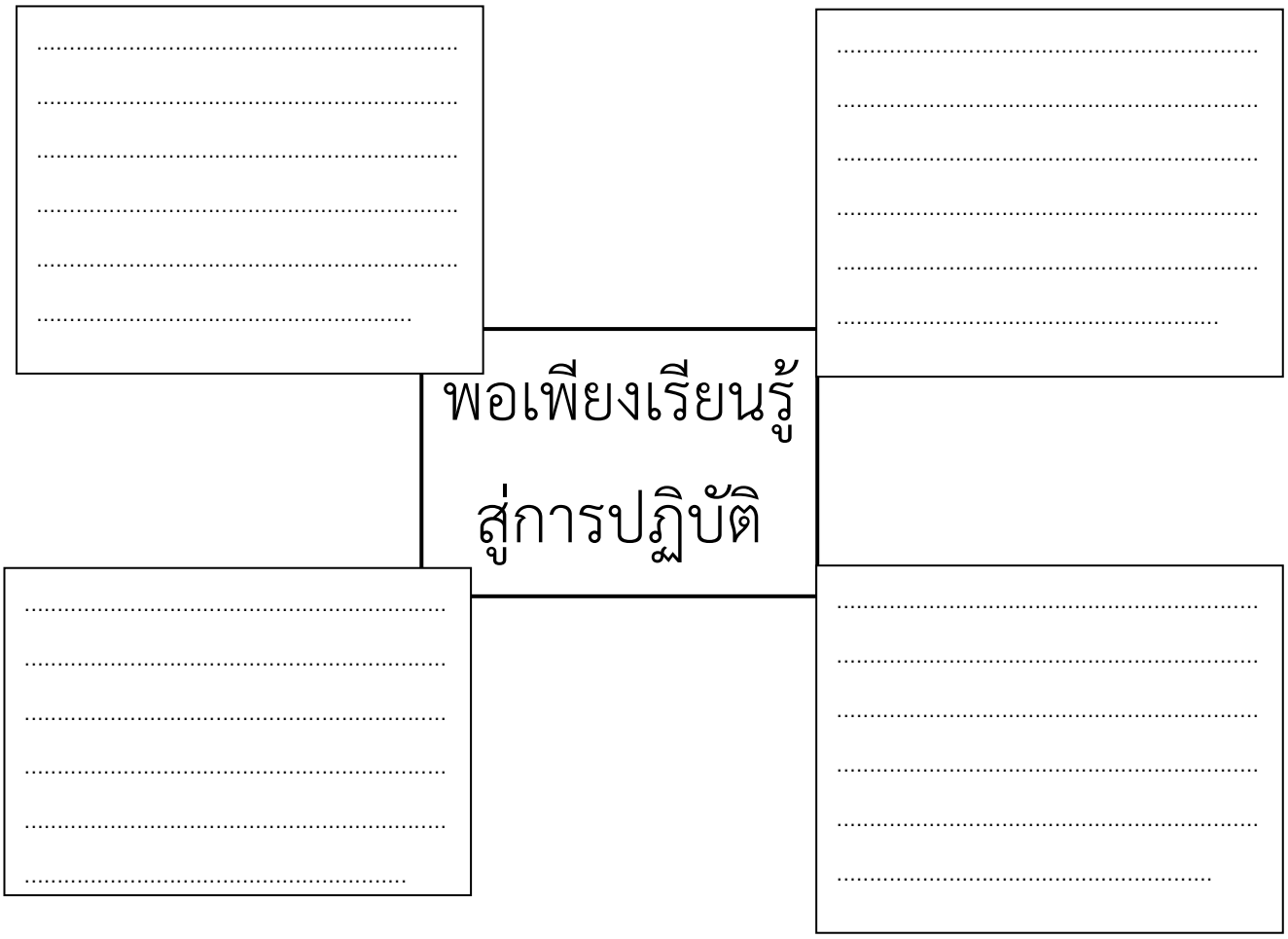

ชื่อกลุ่ม.....

๑. .....ชั้น..... .....เลขที่.....
๒. .....ชั้น..... .....เลขที่.....
๓. .....ชั้น..... .....เลขที่.....
๔. .....ชั้น..... .....เลขที่.....
๕. .....ชั้น..... .....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง จิตพอเพียงต้านทุจริต **เวลา** ๔ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถบอกวิธีการต้านทุจริตได้
๒.๒ นักเรียนสามารถสร้างจิตสำนึกของตนเพื่อต้านทุจริตได้
๒.๓ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการต้านทุจริต
๒.๔ นักเรียนสามารถบอกผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริตได้
๒.๕ นักเรียนสามารถบอกแนวทางการป้องกันการทุจริตได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) วิธีการต้านทุจริต
๒) การสร้างจิตสำนึกของตนเพื่อต่อต้านทุจริต
๓) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับต้านทุจริต
๔) ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากต้านทุจริต
๕) แนวทางการป้องกันทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด
๒) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

- ซื่อสัตย์ สุจริต

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอแอนิเมชันต่อต้านทุจริต เรื่อง “สำนึก” (https://www.youtube.com/watch?v=R-๘fPPt๑o-c) แล้วให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- นายประชากระทำผิดอะไรบ้าง
- การที่พิทักษ์ไม่บอกความจริงเรื่องพ่อ นักเรียนคิดว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้อง
- ผลจากการที่นายประชาเจอยมทูต เป็นอย่างไร
- ในตอนท้ายของเรื่อง นายประชา สำนึกได้หรือไม่ อย่างไร

จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาจากการชมวิดีโอ

(**<u>แนวคำตอบ</u>** นายประชา นายกรัฐมนตรีที่มีชื่อเสียง เมื่อตอนมีชีวิตเขาได้ทุจริตต่อหน้าที่ รับสินบน ซื้ออำนาจ เพื่อให้ตนเองสบาย พอฟื้นมาอีกครั้งก็สำนึกผิดและพร้อมรับโทษตามกฎหมาย)

๒) ครูนำสนทนาเกี่ยวกับการต้านทุจริตในปัจจุบัน จากนั้นครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ เรื่อง “รณรงค์ต้านทุจริตคอร์รัปชัน” (https://www.youtube.com/watch?v=ms๙EYGsI๘Zk) แล้วตอบคำถามว่าจากวิดีโอข้างต้นมีการทุจริตเรื่องใดบ้าง

คำถามที่ครูนำสนทนา

- นักเรียนคิดว่า การทุจริต เป็นปัญหาสำคัญหรือไม่
- นักเรียนยกตัวอย่างปัญหาการทุจริตมา ๑ ปัญหา พร้อมเสนอแนะวิธีการแก้ไข

๓) ครูให้นักเรียนช่วยกันเขียนคำขวัญรณรงค์การสร้างจิตสำนึกของตนเพื่อต้านทุจริต

(แนวคำตอบ เยาวชนรุ่นใหม่ สร้างเสริมใส่ใจ ต้านภัยทุจริต / ร่วมสำนึก ผนึกหัวใจ ต้านภัยทุจริต)

๔) แบ่งกลุ่มนักเรียน ออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แล้วช่วยกันหาข่าวเกี่ยวกับการต้านทุจริตในสังคมเพื่อใช้ในการเรียนการสอนครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ ๒

๕) แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ ๔ – ๕ คน ร่วมกันวิเคราะห์ข่าวที่ไปค้นคว้าจากชั่วโมงที่แล้ว จากนั้นช่วยกันเขียนแผนผังความคิดจากข้อมูลที่ได้ลงกระดาษฟลิปชาร์ท ในประเด็นต่อไปนี้

- ลักษณะของปัญหา
- ผลกระทบที่เกิดขึ้น
- ผู้ได้รับผลกระทบ
- แนวทางการแก้ไขปัญหา
- การสร้างจิตสำนึกของตนเพื่อต่อต้านการทุจริต

๖) ตัวแทนนักเรียนนำเสนอแผนผังความคิดหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุป

ชั่วโมงที่ ๓

๗) ครูนำสนทนาเกี่ยวกับการทุจริตในสังคมไทย จากนั้นครูสุ่มนักเรียน ๑-๒ คน ตอบคำถามว่า จากสื่อสังคมปัจจุบันมีข่าวการทุจริตอย่างไรบ้าง

๘) ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ “Animation Anti-Corruption by KPI ๒-๓” (https://www.youtube.com/watch?v=๕sshzqeFBIo) จากนั้นครูให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- นักเรียนได้รับความรู้อะไรบ้างจากการชมคลิปวิดีโอ
- นักเรียนคิดว่า การต่อต้านและป้องกันการทุจริตมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร

ชั่วโมงที่ ๔

๙) แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ – ๕ คน ระดมความคิดในประเด็น ปัญหาการทุจริต ผลกระทบ และแนวทางการป้องกันการทุจริต แล้วครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลงในตาราง

ปัญหาการทุจริตที่พบ	ผลกระทบที่เกิดขึ้น	ผู้ได้รับผลกระทบ	แนวทางการป้องกันการทุจริต

๑๐) นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการระดมความคิดในข้อ ๓ และนำผลงานไปติดที่ ป้ายนิเทศหน้าโรงเรียน เพื่อเผยแพร่ให้นักเรียนและผู้ปกครองได้เรียนรู้

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอแอนิเมชันต่อต้านการทุจริต เรื่อง “สำนึก”

๒) คลิปวิดีโอ เรื่อง “รณรงค์ต้านทุจริตคอรัปชัน”

๓) คำขวัญรณรงค์การสร้างจิตสำนึกของตนเพื่อต่อต้านการทุจริต

๔) แผนผังความคิดในกระดาษฟลิปชาร์ท

๕) คลิปวิดีโอ เรื่อง “Animation Anti-Corruption by KPI ๒-๓”

๖) ป้ายนิเทศหน้าโรงเรียน

๕.การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ตรวจสอบผลงานการเขียนคำขวัญ

๒) ตรวจสอบผลงานแผนผังความคิด

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบประเมินผลงานการเขียนคำขวัญ

๒) แบบประเมินผลงานผังความคิด

๓) แบบประเมินการระดมความคิด

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- ผ่านเกณฑ์การประเมินได้ระดับดีถือว่าผ่าน
- ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมระดับดีถือว่าผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แบบประเมินผลงานการเขียนคำขวัญ

กลุ่มที่.....เรื่อง..... .....

วันที่..... .....

คำชี้แจง ให้ผู้สอนประเมินผลงานการเขียนคำขวัญของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ที่	รายการ	คะแนน		ผลการตัดสิน	
		เต็ม	ได้	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑	ความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา	๔			
๒	การเรียบเรียงภาษา กะทัดรัด เข้าใจง่าย	๔			
๓	ให้แนวคิดที่สอดคล้องกับเรื่องที่เขียน	๔			
๔	ความคิดสร้างสรรค์ คำขวัญ	๔			
๕	รูปแบบการนำเสนอน่าสนใจ	๔			
	รวม	๒๐			

รายชื่อสมาชิก

๑. ....

๒. ....

๓. ....

๔. ....

๕. ....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘-๒๐	ดีมาก
๑๔-๑๗	ดี
๑๐-๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความเป็นพลเมืองไทยกับความเป็นพลเมืองโลก **เวลา** ๓ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๒) ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑) นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองได้

๒) นักเรียนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์การทุจริตจากการละเมิดสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นได้

๓) นักเรียนสามารถบอกแนวทางในการแก้ปัญหาการละเมิดสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นได้

๔) นักเรียนสามารถยกตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงถึงการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นได้

๕) นักเรียนสามารถปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) การละเมิดสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

๒) แนวทางในการแก้ปัญหาการละเมิดสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่น

๓) แนวทางการปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

- การฟัง พูด เขียน

๒) ความสามารถในการคิด

- การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเป็นระบบ และการคิดอย่างสร้างสรรค์

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

- การแก้ปัญหาและอุปสรรคอย่างมีเหตุผล และความเข้าใจความสัมพันธ์และเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- การทำงานกลุ่ม

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ค่านิยม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. นักเรียนดูรูปภาพต่อไปนี้แล้วร่วมกันตอบคำถาม

(ภาพชาวเขา ผู้ลี้ภัยชาวต่างชาติ ผู้นับถือศาสนาต่าง ๆ ผู้ชาย ผู้หญิง เด็ก ผู้สูงอายุ นักธุรกิจ คนพิการ ขอทาน เด็กด้อยโอกาส)

<u>คำถาม</u>

๑.๑ เราแตกต่างกันอย่างไร

(<u>แนวคำตอบ</u> ชาติพันธุ์ ถิ่นที่อยู่ ศาสนา ค่านิยม ความเชื่อ เพศ วัย ฐานะทางสังคม การศึกษา อาชีพความเป็นอยู่ ภาษา ฯลฯ)

๑.๒ เรารับรู้ถึงความแตกต่างได้อย่างไร

(<u>แนวคำตอบ</u> ลักษณะทางกายภาพ การแสดงออกทางพฤติกรรม ความเป็นอยู่ การใช้ชีวิต)

๑.๓ เรารู้สึกอย่างไรต่อความแตกต่าง

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

๑.๔ ความรู้สึกที่เรามีต่อความแตกต่างทำให้ผู้อื่นรู้สึกอย่างไร

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึง การปฏิบัติตนหรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเมื่อเรารู้สึกถึงความแตกต่าง (*<u>แนวคำตอบ</u> หลีกหนี เพิกเฉย ช่วยเหลือ ชื่นชม รังเกียจ รังแกฯลฯ*)

๓. นักเรียนร่วมกันพิจารณาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ และร่วมกันสำรวจว่าตนเองเคยมีพฤติกรรมเหล่านี้หรือไม่

- การรับรู้ที่มีมาก่อน (*การทำความเข้าใจสิ่งแวดล้อมผ่านประสาทสัมผัสประสบการณ์เดิม)*
- การตัดสินคุณค่า (*การพิจารณาว่าสิ่งใดดี ไม่ดี ควร ไม่ควร*)
- อคติ (*ความไม่เที่ยงธรรม ความลำเอียง*)
- การเหมารวม (*คตินิยมหรือทัศนคติของสังคมทั่วไปที่มีต่อกลุ่มคนอื่น ชาติอื่น*)
- อคติทางวัฒนธรรม (*การแบ่งแยกทางวัฒนธรรม*)
- การขาดความอดทนอดกลั้น (การไม่สามารถรักษาปกติภาวะต่อสิ่งที่ตนเองไม่พอใจได้)
- การทำให้กลายเป็นกลุ่มอื่น (การผลักดันให้ผู้อื่นที่แตกต่างเป็นบุคคลที่อยู่นอกกลุ่ม)

จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ผลกระทบจากการมีพฤติกรรมตามคำศัพท์ข้างต้น (*ความขัดแย้ง การเบียดเบียน การเอารัดเอาเปรียบ* ฯลฯ)

๔. นักเรียนวิเคราะห์ความจำเป็นในการปฏิบัติตนเพื่ออาศัยอยู่ร่วมกัน การพึ่งพาอาศัยกันและการร่วมมือกันในสังคม

(<u>แนวคำตอบประโยชน์ต่อตนเอง</u>: ทำให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และรู้สึกปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ มีผู้คอยให้ความช่วยเหลือเมื่อตกยาก หรือประสบกับความยากลำบากจากเหตุการณ์ต่าง ๆ และทำให้ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว หรือไร้ที่พึ่งเมื่อเจอปัญหา ประสบความสำเร็จในการประกอบหน้าที่การงาน เพราะได้รับความช่วยเหลือเกื้อกูลจากบุคคลรอบข้าง

<u>ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ</u> : สังคมเป็นระเบียบเรียบร้อยและสงบสุข ปราศจากปัญหาความแตกแยกขัดแย้งใดๆเกิดการพัฒนาที่รวดเร็วและยั่งยืน เพราะความสงบสุขในสังคม จะกระตุ้นให้เกิดการลงทุนทางเศรษฐกิจ ทำให้ประเทศชาติมีรายได้เพิ่มขึ้น เพียงพอต่อการนำมาปรับปรุงโครงสร้างทางสังคมให้มีประสิทธิภาพ และพร้อมรับมือกับความเสี่ยงหรือการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ ความสุขของคนในชาติเพิ่มมากขึ้น เพราะมีความอยู่ดีกินดี รู้สึกปลอดภัยในการดำเนินชีวิต มีหน้าที่การงานและรายได้ที่มั่นคง)

๕. ครูอธิบายความหมายของสิทธิมนุษยชน และหน้าที่พลเมือง จากนั้นแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๓ - ๔ กลุ่มแล้วให้นักเรียนเลือกบัตรคำพร้อมคำอธิบายด้านหลังเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและหน้าที่ของพลเมืองดังต่อไปนี้ คนละ ๑ บัตรคำ

สิทธิเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย	สิทธิในการรื้อฟื้นคดีอาญา
สิทธิของผู้บริโภค	สิทธิในการเข้าร่วมพิธีกรรมและประเพณี
สิทธิแรงงาน	สิทธิความหลากหลายทางเพศ
สิทธิสตรี	สิทธิของผู้ลี้ภัย
หน้าที่ในการป้องกันชาติบ้านเมือง	หน้าที่ในการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง
หน้าที่ในการช่วยเหลือราชการตามกฎหมาย	หน้าที่ในการรับราชการทหาร
หน้าที่ในการเสียภาษีอากรตามกฎหมาย	หน้าที่ในการเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ
หน้าที่ในการใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริต	
หน้าที่ธำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	

๖. นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มศึกษาข้อความอธิบายด้านหลังบัตรคำของตนเอง จากนั้นให้นักเรียนยกตัวอย่างเหตุการณ์จากข่าว หรือชีวิตประจำวันที่เป็นการละเมิดสิทธิและหน้าที่ตามบัตรคำ คนละ ๑ เหตุการณ์ จนครบสมาชิกทุกคนในแต่ละกลุ่ม แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิและหน้าที่ดังกล่าว

๗. ครูอธิบายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน จากนั้นให้นักเรียนยกตัวอย่างบัตรคำที่เกี่ยวข้องหน่วยงาน

ชั่วโมงที่ ๒

๘. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม และศึกษาข่าว / สถานการณ์การทุจริต ในกรณีดังต่อไปนี้

ก. กรณีนมโรงเรียนบูด

ข. กรณีสมาร์ทการ์ด

ค. กรณีอมเงินช่วยเหลือน้ำท่วม

ง. กรณีใบอนุญาตซานติกา

๙. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายภายในกลุ่มโดยให้นักเรียนทุกคน ผลัดกันอภิปรายจำนวน ๓ รอบ ดังนี้

รอบที่ ๑ บอกความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสถานการณ์/ข่าว

รอบที่ ๒ การรับรู้/ความรู้สึก/หลักคิดอะไรที่ทำให้บุคคลในข่าวกระทำในลักษณะดังกล่าว

รอบที่ ๓ บุคคลที่ได้รับผลกระทบคือใคร และรู้สึกอย่างไรต่อการกระทำของบุคคลตามข่าว

๑๐) นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ว่าสถานการณ์การทุจริตต่อไปนี้เกิดจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างไร ผลที่เกิดขึ้นจากการละเมิดคืออะไร และมีแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างไร ทั้งในระดับตนเองและระดับรัฐ เขียนคำตอบลงในกระดาษฟลิปชาร์ทจากนั้นกลุ่มนำเสนอตัวแทนให้เพื่อนร่วมห้องฟัง

ชั่วโมงที่ ๓

๑๑. ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของการแก้ปัญหาจากระดับตนเองที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในภาพรวมของสังคม

๑๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอแนวทางปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันอย่างไรที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายด้วยการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นในสังคม โดยเขียนตอบลงในกระดาษฟลิปชาร์ท

๑๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันตรวจคำตอบของเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ โดยผลัดกันรอบละ ๒ - ๓ นาที จากนั้นให้นักเรียนกลับเข้ากลุ่มตนเองศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเคารพสิทธิและเสรีภาพของตนเอง

และผู้อื่น และร่วมกันสรุปแนวทางการปฏิบัติ จำนวน ๓ ข้อ โดยเขียนลงในกระดาษฟลิปชาร์ทและนำมาติดหน้าห้อง

๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาคำตอบที่ติดหน้าห้องร่วมกันทั้งห้อง และจัดกลุ่มคำตอบเพื่อสรุปเป็นคำว่า Respect , Share และ Care เพื่ออธิบายหลักในการปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นในสังคมที่มีความหลากหลาย

๑๕. นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า ปัจจุบันนักเรียนได้ปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นหรือไม่ อย่างไรบ้าง และในอนาคต นักเรียนจะแสดงออกถึงการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นและเชิญชวนให้คนในสังคมเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นได้อย่างไรบ้าง

๑๖. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันสร้างแบบประเมินพฤติกรรมของตนเองในการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นในสังคมจากนั้นประเมินตนเองจากแบบประเมินที่สร้างขึ้น

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) รูปภาพ

๒) บัตรคำ

๓) เนื้อข่าว/สถานการณ์จำลอง (เมนูคอร์รัปชันและการแสวงหาประโยชน์ เรียบเรียงจากโครงการคู่มือประชาชนรู้ทันคอร์รัปชันและการแสวงหาผลประโยชน์ โดย สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์และคณะ มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ)

๔) กระดาษฟลิปชาร์ท

๕) ใบความรู้เรื่องการเคารพสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ตรวจผลงานการนำเสนอผลงานในกระดาษฟลิปชาร์ท

๒) สังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบให้คะแนนผลงานในกระดาษฟลิปชาร์ท

๒) แบบสังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- นักเรียนผ่านการประเมินทุกกิจกรรม ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน
- นักเรียนผ่านการประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไปถือว่าผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

รูปภาพ

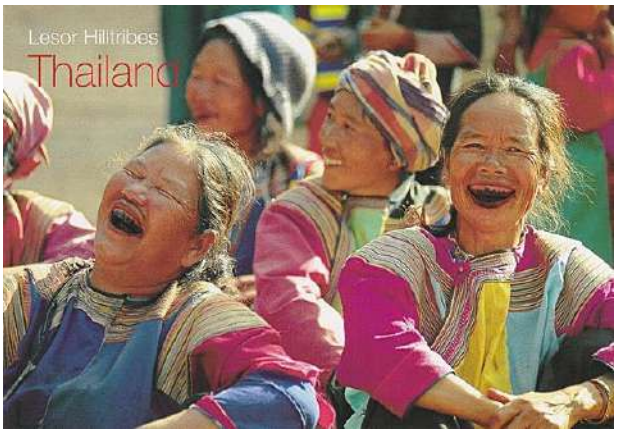

ภาพชาวเขา
ที่มา : http://fb๑-cb.lnwfile.com/_/cb/_raw/๐b/๗r/j๒.jpg

ผู้ลี้ภัยชาวโรฮิงญา
ที่มา :
http://media.komchadluek.net/img/size๑/๒๐๑๗/๐๗/๐๘/L_๘gie๕afbbj๘๕kiigfabbb.jpg

ภาพพระสงฆ์
ที่มา: http://www.pali.mcu.ac.th/wp-content/uploads/๒๐๑๔/๑๒/๑๐๘๔๘๗๖๖_๘๑๔๔๘๑๙๗๕๒๘๔๖๕๔_๒๔๖๒๒๒๔๗๙๙๗๐

ภาพชาวคริสต์
ที่มา : http://www.pali.mcu.ac.th/wp-content/uploads/๒๐๑๔/๑๒/๑๐๘๔๘๗๖๖_๘๑๔๔๘๑๙๗๕๒๘๔๖๕๔_๒๔๖๒๒๒๔๗๙๙๗๐

ภาพเด็กชาวมุสลิม
ที่มา:
http://www.thailandexhibition.com/images/fileupload_pr/PR_news๓๑๔๙.jpg

ภาพเด็กด้อยโอกาส
ที่มา: http://๔.bp.blogspot.com/-bStiEFQ๖RnM/Ud-B๓crLUJI/AAAAAAAAVE๔/๐BrJ๐YnANlQ/s๑๖๐๐/free-school-under-bridge-slum-new-dehli-india๑.jpg

ภาพขอทาน
ที่มา:
https://img.pptvhd๓๖.com/resize/XvrSZaHSYb-WnIncq๕-gApm-PWg=/๐x๐/smart/filters:quality(๗๕)/Y๒๙udGVudHMlMkZmaWxlcyUyRlBvcFN๑cmklMkYxNjc๑OSUyRjU๓OTk๕MDMxYjRjODcua

ภาพคนพิการ
ที่มา:
http://fepdthailand.org/sites/default/files/images/basic/working-๑.JPG

ภาพนักธุรกิจ
ที่มา:
http://www.stock๒morrow.com/upload/book/๔๖๙_make-money-fast.png

ภาพเด็ก
ที่มา:
http://img.tnews.co.th/userfiles/images/๒๐๑๕๐๙๑๐_๑๕๐๙๒๙๐.jpg

ภาพผู้สูงอายุ
ที่มา:
http://๑๒๒.๑๕๕.๙๒.๑๒/centerapp/Common/GetFile.aspx?FileUrl=~/Uploads/Image/๒๕๖๐/๐๖/๑๔/PNOHT๖๐๐๖๑๔๐๐๑๐๑๔๖๐๑.JPG

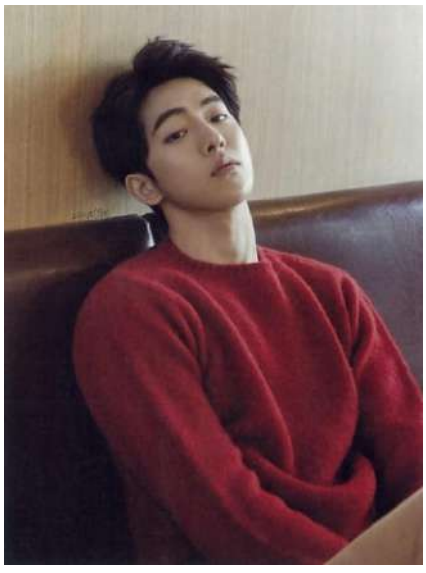

ภาพผู้ชาย
ที่มา: https://koreaboo-cdn.storage.googleapis.com/๒๐๑๗/๐๗/c๖dq๖Y๘-๑๕๓๑x๒๐๔๘.jpg

ภาพผู้หญิง
ที่มา: http://www.popcornfor๒.com/upload/๘๒/news-full-๘๑๗๖๗.JPG

ใบความรู้
การเคารพสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่มีรัฐธรรมนูญเป็นแม่บทกำหนดกรอบให้ ทุกภาคส่วนของสังคมยึดถือและปฏิบัติร่วมกัน โดยกรอบที่สำคัญในการดำรงตนอย่างเหมาะสมของประชาชน คือ การยึดมั่นในสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด หากประชาชนทุกคนรู้ถึงสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้และต่างปฏิบัติได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ประชาชนในชาติย่อมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและชาติบ้านเมืองก็จะพัฒนาและเจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว

สิทธิของตนเองและผู้อื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การปฏิบัติตนตามสิทธิของตนเองภายใต้กรอบรัฐธรรมนูญ โดยไม่กระทบสิทธิบุคคลอื่น ย่อมได้ชื่อว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีส่วนนำพาบ้านเมืองให้พัฒนา ในที่นี้จะกล่าวถึงการปฏิบัติตนในการรักษาและเคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดไว้ ดังนี้

๑. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นที่มีต่อครอบครัว

ครอบครัวประกอบด้วยพ่อ แม่ และลูก ทุกครอบครัวมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญในหลายประเด็นด้วยกัน โดยเฉพาะเรื่องการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม หมายความว่า พ่อ แม่ และลูกจะต้องไม่ใช้ความรุนแรงหรือปฏิบัติต่อกันอย่างไม่เป็นธรรม กรณีระหว่างสามีภรรยาจะต้องเคารพและรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน ไม่ตัดสินปัญหาโดยใช้กำลัง กรณีระหว่างบุตรกับบิดามารดา บุตรต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา บิดามารดาจะต้องอบรมสั่งสอนบุตรโดยใช้เหตุผล ไม่ใช้การแก้ไขพฤติกรรมลูกด้วยการเฆี่ยนตี เลี้ยงลูกด้วยรักความเข้าใจ และใช้สิทธิเสรีภาพในการแสวงหาความสุขส่วนตัว แต่ต้องอยู่ในขอบเขตและไม่ทำให้เกิดความเดือดร้อนหรือสร้างปัญหาใด ๆ ให้แก่บิดามารดา

๒. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นทีมีต่อชุมชนและสังคม

สมาชิกทุกคนในสังคมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการดำรงชีวิตในสังคม โดยสิทธิดังกล่าวจะต้องไม่ละเมิดสิทธิของสมาชิกคนอื่นในสังคม ในที่นี้ขอยกตัวอย่างสิทธิของตนเองที่มีต่อชุมชนบางประการ ดังนี้

๑) เสรีภาพในเคหสถาน ชาวไทยทุกคนย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน ที่จะสามารถอาศัยและครอบครองเคหสถานของตนโดยปกติสุข ไม่ว่าจะเกิดจาการเช่าหรือเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ซึ่งบุคคลอื่นจะต้องให้ความเคารพในสิทธินี้ แม้แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐหากจะต้องเข้าไปดำเนินการตามกฎหมายใด ๆ เช่น การตรวจค้นเคหสถานของประชาชนก็จะทำการมิได้ เว้นแต่จะมีหมายค้นที่ออกโดยศาลเท่านั้น

๒) เสรีภาพในการเดินทางและการติดต่อสื่อสาร ชาวไทยทุกคนมีเสรีภาพที่จะเดินทางไปในที่ต่าง ๆ บนผืนแผ่นดินไทยได้ทุกพื้นที่ของประเทศไทย และสามารถเลือกถิ่นที่อยู่อาศัย ณ ที่ใดก็ได้ในประเทศไทย รวมทั้งชาวไทยทุกคนสามารถที่จะติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นทางจดหมาย โทรศัพท์ หรืออินเทอร์เน็ต

๓) เสรีภาพในการนับถือศาสนา สมาชิกทุกคนในสังคมมีสิทธิ เสรีภาพที่จะนับถือศาสนาแตกต่างกันได้ ซึ่งบุคคลอื่นในสังคมรวมทั้งรัฐจะต้องให้ความเคารพสิทธิเสรีภาพในเรื่องนี้ด้วย

๔) เสรีภาพในทางวิชาการ เยาวชนไทยทุกคนจะต้องได้รับการศึกษาขึ้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย นอกจากนี้คนไทยทุกคนยังมีสิทธิในการที่จะศึกษาค้นหว้าหรือทำวิจัยตามที่ต้องการ โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

๕) เสรีภาพในการชุมนุมอย่างสงบโดยปราศจากอาวุธ หมายถึง ประชาชนทุกคนมีสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมแต่ต้องเป็นไปโดยสงบ ปราศจากอาวุธ และต้องไม่รบกวนสิทธิของผู้อื่น การปราศจากอาวุธนั้นหมายรวมถึง ห้ามทุกคนที่มาร่วมชุมนุมพกพาอาวุธเข้ามามาในที่ชุมนุมเด็กขาด บุคคลใดพกพาอาวุธเข้ามา ในที่ชุมนุม บุคคลนั้นจะไม่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญในกรณีที่ได้กล่าวมาข้างต้น

๖) สิทธิเสรีภาพในการอนุรักษ์และฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทุกคนย่อมมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และร่วมสืบสานศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นและของประเทศชาติเพื่อ ให้ดำรงอยู่ต่อไปกับอนุชนรุ่นหลัง

๗) สิทธิเสรีภาพในการประกอบอาชีพ โดยเสรีภาพในการประกอบอาชีพจะต้องไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น เช่น ผู้ประกอบการจะต้องเคารพและซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภค และไม่เอาเปรียบผู้บริโภค เป็นต้น

๓. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นที่มีต่อประเทศชาติ

๑) สิทธิในการมีส่วนร่วมในที่นี้ หมายถึง สิทธิการมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่รัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการด้านการปกครอง อันมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของคนในสังคมโดยตรง

๒) สิทธิที่จะฟ้องร้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือองค์กรของรัฐที่เป็นนิติบุคคล ประชาชนมีสิทธิที่จะฟ้องร้องหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้ให้รับผิดชอบ หากการกระทำใด ๆ หรือการละเว้นการกระทำใด ๆ ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานนั้น ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนต่อศาลปกครอง

๓) สิทธิที่จะต่อต้านโดยสันติวิธี การกระทำใดจะที่เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศ โดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติได้ในรัฐธรรมนูญ เช่นการต่อต้านการทำปฏิวัติรัฐประหาร เป็นสิ่งที่ประชาชนมีสิทธิที่จะออกมาต่อต้าน แต่ต้องเป็นไปโดยสันติวิธี

แนวทางการปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

การปฏิบัติตนตามสิทธิของตนเองและผู้อื่นในสังคม เป็นสิ่งที่ช่วยจัดระเบียบให้กับสังคมสงบสุข โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. เคารพสิทธิของกันและกัน โดยไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของ**ผู้อื่น**สามารถแสดงออกได้หลายประการ เช่น การแสดงความคิดเห็น การยอมรับฟังความคิดเห็นของ**ผู้อื่น** เป็นต้น

๒. รู้จักใช้สิทธิของตนเองและแนะนำให้ผู้อื่นรู้จักใช้สิทธิของตนเอง

๓. เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสิทธิเสรีภาพตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น สิทธิเสรีภาพของความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพในเคหสถาน เป็นต้น

๔. ปฏิบัติตามหน้าที่ของชาวไทยตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง การเสียภาษีให้รัฐเพื่อนำเงินมาพัฒนาประเทศ เป็นต้น

ผลที่ได้รับจากการกฏิบัติตนเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

๑. ผลที่เกิดกับประเทศชาติ หากประชาชนมีความสมัครสมานรักใคร่สมัคคี ไม่มีความแตกแยก ไม่แบ่งเป็นพวกเป็นเหล่า บ้านเมืองก็จะสงบสุขเกิดสวัสดิภาพ บรรยากาศโดยรวมก็จะสดใส ปราศจากการระแวงต่อกัน การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ สามารถดำเนินไปอย่างราบรื่น นักลงทุน นักท่องเที่ยวก็จะเดินทาง มาเยือนประเทศของเราด้วยความมั่นใจ

๒. ผลที่เกิดขึ้นกับชุมชนหรือสังคม เมื่อประชาชนในสังคมรู้จักสิทธิของตนเองและของคนอื่น ก็จะนำพาให้ชุมชนหรือสังคมเกิดการพัฒนา เมื่อสังคมมั่นคงเข้มแข็งก็จะมีส่วนทำให้ประเทศชาติเข้มแข็ง เพราะชุมชนหรือสังคมเป็นส่วนหนึ่งของประเทศชาติบ้านเมืองโดยรวม

๓. ผลที่เกิดขึ้นกับครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันแรกของสังคม เมื่อครอบครัวเข้มแข็ง และอบรมสั่งสอนให้สมาชิกในครอบครัวทุกคนรู้บทบาท สิทธิ เสรีภาพของตนเองและปฏิบัติตามที่กฎหมายและรัฐธรรมนูญได้ให้ความคุ้มครองได้อย่างเคร่งครัด โดยไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของสมาชิกอื่นในสังคมก็จะนำพาให้สังคมและประเทศชาติเข้มแข็งตามไปด้วย

กรณีศึกษา

แหล่งข้อมูล : เมนูคอร์รัปชัน และการแสวงหาประโยชน์
เรียบเรียงจากโครงการ คู่มือประชาชนรู้ทันคอร์รัปชันและการแสวงหาผลประโยชน์
โดย สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ปกป้อง จันวิทย์ อิสร์กุล อุณหเกตุ ศุภณัฏฐ์ ศศิร์วุฒิวัฒน์
กิตติพงศ์ สนธิสัมพันธ์ และสาโรช ศรีใส มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ

-

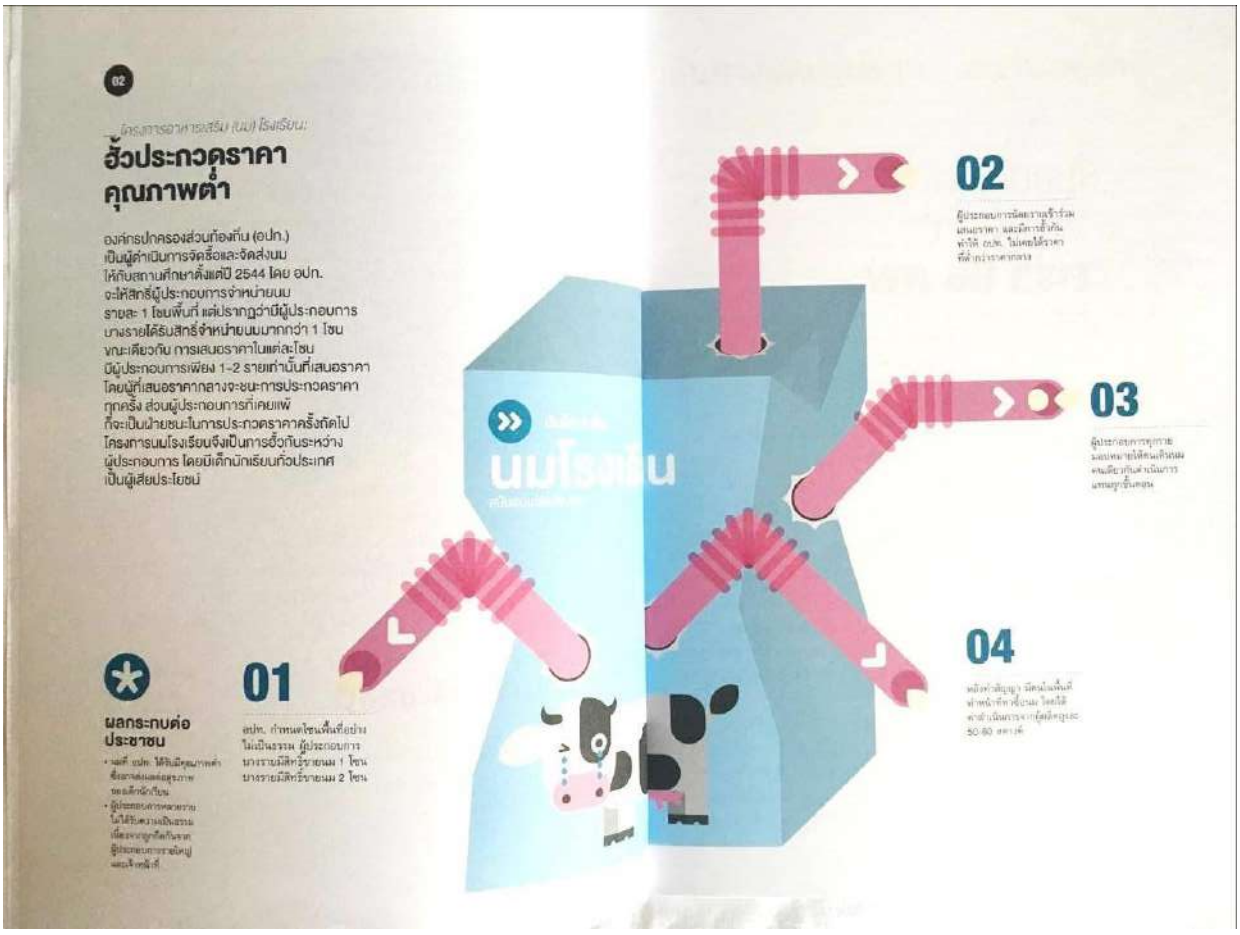

03
ทุจริตอนุญาต
เปิดสถานบริการ
ทำคนตาย
หากไม่ถูกเพลิงไหม้ในคืนวันส่งท้ายปี 2551
ซึ่งทำให้คนตาย 66 คน ซานติก้า
ก็อาจจะยังเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทาง
ของนักท่องราตรีรายจนทุกวันนี้
และเรื่องราวของความไม่ชอบมาพากลต่างๆ
นากมายก็จะยังอยู่ในงานบีดต่อไป
แม้จากการสอบสวน สาเหตุของเพลิงไหม้
เกิดจากการจุดพลุไฟฉลองปีใหม่ แต่สาเหตุ
ที่เป็นต้นตอจริงๆ คือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง
อาคารพาณิชย์เพื่อการพักอาศัยเป็นสถานบริการ
โดยไม่ได้รับอนุญาต และไม่มีการตรวจสอบ
โครงสร้างว่าเหมาะสมกับการเป็นสถานบริการ
หรือไม่ นอกจากนี้ยังมีการปลอมลายเซ็น
ของวิศวกรผู้ออกแบบและควบคุมงาน
ซึ่งยากที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะไม่มีส่วนรู้เห็น
SANTIKA
ผลกระทบต่อ
ประชาชน
มีผู้เสียชีวิต
จากเหตุการณ์
66 คน
บาดเจ็บ
222 คน
สถานะ

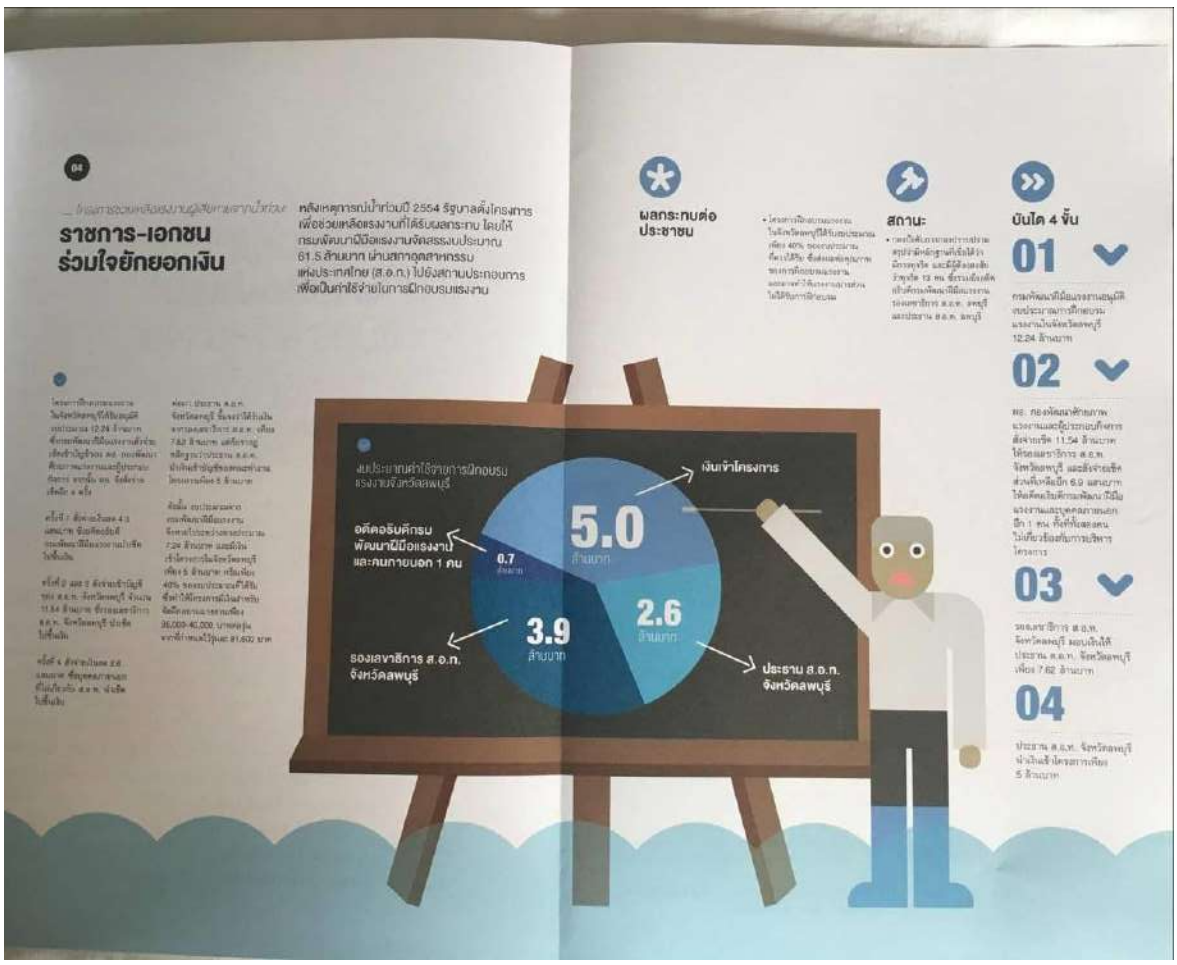
04
ราชการ-เอกชน
ร่วมใจยักยอกเงิน
หลังเหตุการณ์น้ำท่วมปี 2554 รัฐบาลตั้งโครงการ
เพื่อช่วยเหลือแรงงานที่ได้รับผลกระทบ โดยให้
กรมพัฒนาฝีมือแรงงานจัดสรรงบประมาณ
61.5 ล้านบาท ผ่านสภาอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) ไปยังสถานประกอบการ
เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมแรงงาน
ผลกระทบต่อ
ประชาชน
สถานะ
บันได 4 ขั้น
01
02
03
04
เงินเข้าโครงการ
5.0
ล้านบาท
2.6
ล้านบาท
3.9
ล้านบาท
0.7
ล้านบาท
ประธาน ส.อ.ท.
จังหวัดลพบุรี
รองเลขาธิการ ส.อ.ท.
จังหวัดลพบุรี

01
บัตรไม่ฉลาด ได้ช้า ราคาแพง
เมื่อเดือนมีนาคม 2547 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนการผลิตบัตรประชาชนสมาร์ทการ์ดจำนวน 64 ล้านใบในระยะเวลา 3 ปี ด้วยงบประมาณ 7,910 ล้านบาท แต่จนกระทั่งปัจจุบัน บัตรประชาชนสมาร์ทการ์ดก็แทบไม่ต่างจากบัตรประชาชนแบบแถบแม่เหล็ก เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลใดๆ มากไปกว่าข้อมูลตะเบียนราษฎร์ตามปกติ
ความไม่โปร่งใสในการจ้างผลิต ยังทำให้เกิดความล่าช้ากว่า 2 ปีครึ่ง และเสียงบประมาณกว่า 8,000 ล้านบาท
smart card
Thai National ID Card
Name -
Last name -
Date of Birth -
Date of Issue
เจ้าพนักงานออกบัตร
Date of Expiry
ผลกระทบต่อประชาชน
เส้นทางการจ้างผลิตสมาร์ทการ์ด 3 รุ่น
01
02
03
04
ความเสียหาย
320

03
ทุจริตอนุญาต เปิดสถานบริการ ทำคนตาย
หากไม่ถูกเพลิงไหม้ในคืนวันสิ้นท้ายปี 2551 ซึ่งทำให้คนตาย 66 คน ชาวมิถ้ำ ก็อาจจะยังเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางของนักท่องราตรีตราบจนทุกวันนี้ และเรื่องราวของความไม่ชอบมาพากลต่างๆ มากมายก็จะยังอยู่ในเงามืดต่อไป
แม้จากการสอบสวน สาเหตุของเพลิงไหม้เกิดจากการจุดพลุไฟฉลองปีใหม่ แต่สาเหตุที่เป็นต้นตอจริงๆ คือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอาคารพาณิชย์เพื่อการพักอาศัยเป็นสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต และไม่มีการตรวจสอบโครงสร้างว่าเหมาะสมกับการเป็นสถานบริการหรือไม่ นอกจากนี้ยังมีการปลอมลายเซ็นของวิศวกรผู้ออกแบบและควบคุมงาน ซึ่งยากที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะไม่มีส่วนรู้เห็น
SANTIKA
ผลกระทบต่อประชาชน
มีผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ 66 คน
บาดเจ็บ 222 คน
สถานะ

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต **เวลา** ๓ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๒) ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๓) ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑) นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสำคัญของการปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกา กฎหมายได้

๒) นักเรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกา กฎหมายกับความรับผิดชอบต่อสังคมได้

๓) นักเรียนสามารถจัดทำสื่อเผยแพร่และรณรงค์ในการปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกา กฎหมายได้

๔) นักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามระเบียบ กฎ กติกา กฎหมายได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกา กฎหมายกับความรับผิดชอบต่อสังคม

๒) ความสำคัญของปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย

๓) แนวทางการปฏิบัติตนในการปฏิบัติตนตามระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

- การฟัง พูด เขียน

๒) ความสามารถในการคิด

- การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเป็นระบบ และการคิดอย่างสร้างสรรค์

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

- การแก้ปัญหาและอุปสรรคอย่างมีเหตุผล และความเข้าใจความสัมพันธ์และเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- การทำงานกลุ่ม

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ครูถามนักเรียนว่า ทำไมสังคมต้องมีกฎหมาย นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของกฎหมาย

(กฎหมายสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยแก่สังคมและประเทศชาติ ทำให้สังคมจะสงบสุข เมื่อทุกคนปฏิบัติตามกฎหมายและรู้ว่าตนมีสิทธิของตนอยู่เพียงไร ไม่ไปล่วงล้ำสิทธิของผู้อื่น กฎหมายสร้างความเท่าเทียมในความเป็นมนุษย์ ระงับข้อพิพาท และก่อให้เกิดความยุติธรรมเมื่อมีความขัดแย้งในสังคม)

๒) แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม เพื่อวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นว่ากฎของโรงเรียนแต่ละข้อนั้น มีจุดประสงค์เพื่ออะไร และถ้าทุกคนไม่ปฏิบัติตาม จะเกิดผลกระทบอย่างไรบ้าง

กลุ่มที่ ๑ การแต่งกายให้ถูกระเบียบ

กลุ่มที่ ๒ การห้ามนำอาหารและเครื่องดื่มขึ้นไปทานบนอาคารเรียน

กลุ่มที่ ๓ การทำเวรประจำวัน

กลุ่มที่ ๔ การเก็บถาดอาหารทุกครั้งหลังรับประทานอาหาร

(*ครูอาจเลือกกฎโรงเรียนข้ออื่น ๆ มาประกอบการวิเคราะห์*)

๓) ครูอธิบายให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการปฏิบัติการตามกฎระเบียบของโรงเรียน จากนั้นเชื่อมโยงไปยังการปฏิบัติตามกฎหมายระดับชุมชน สังคมและประเทศ

๔) นักเรียนดูคลิปวิดีโอ เรื่อง “เหลืออด**!!** เพจดังผุดไอเดียสุดเจ๋ง แก้ปัญหามอไซต์ขี่บนทางเท้า ความมักง่ายที่เกลื่อนสังคม” ซึ่งเป็นคลิปวิดีโอเกี่ยวกับ มาตรการการแก้ไขปัญหาการขับรถจักรยานยนต์บนทางเท้า จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามต่อไปนี้

ก. เพราะเหตุใดจึงเกิดการกระทำที่ผิดกฎหมายดังกล่าว

ข. แต่ละมาตรการการแก้ปัญหานั้น ประสบความสำเร็จหรือไม่ เพราะเหตุใด

ค. เพราะเหตุใด วิธีการสุดท้ายจึงประสบความสำเร็จ

๕) ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของพลเมืองที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมได้อย่างไร จากนั้นครูอธิบายความหมายและความสำคัญของพลเมือง

ชั่วโมงที่ ๒

๖) นักเรียนแต่ละกลุ่มรับแถบประโยคต่อไปนี้ และร่วมกันพิจารณาความหมายของถ้อยความในแถบประโยค

- พลเมืองขาดความสนใจและความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย
- พลเมืองไม่เลือกผู้ที่มีส่วนในการร่างกฎหมาย
- พลเมืองไม่มีวินัยในการปฏิบัติตนตามกฎหมาย
- พลเมืองไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่พนักงาน
- พลเมืองเปิดช่องทางให้ตนเองตกเป็นเหยื่อของกฎหมาย

๗) นักเรียนแต่ละกลุ่มนั่งเป็นวงกลม จากนั้นให้ตอบคำถามต่อไปนี้ โดยครูจะให้สัญญาณในการตอบคำถาม เมื่อสัญญาณดังขึ้น ให้สมาชิกในกลุ่มคนต่อไปเป็นคนพูด โดยทุกคนจะได้พูดจนครบทั้งกลุ่ม

คำถามรอบที่ ๑ ตนเองเคยมีส่วนในการทำผิดกฎหมายเพราะสาเหตุใดบ้าง

คำถามรอบที่ ๒ นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อตัวเองทำผิดกฎหมาย

คำถามรอบที่ ๓ นักเรียนคิดว่าสาเหตุจากพลเมืองในข้อใดที่สร้างปัญหาการใช้และการบังคับใช้กฎหมายมากที่สุด โดยให้เรียงลำดับ

๘) ครูและนักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน หรือข่าวที่เกิดจากสาเหตุจากแถบประโยคจากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อจัดลำดับสาเหตุที่เป็นปัญหามากที่สุดตามลำดับ

๙) นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎหมาย จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นข้อความที่ว่า “ไม่เห็นเป็นอะไรเลย ใคร ๆ เขาก็ทำกัน” ตลอดจนวิเคราะห์ ผลกระทบที่

เกิดขึ้นจากนั้นครูอธิบายถึงความสำคัญในการปฏิบัติตนของนักเรียนในฐานะพลเมือง เกี่ยวกับบทบาทในการทำตามกฎหมาย

ชั่วโมงที่ ๓

๑๐) แบ่งนักเรียนออกเป็นคู่ และให้นักเรียนร่วมกันทำโปสเตอร์รณรงค์เชิญชวนให้เพื่อนปฏิบัติตนตามระเบียบ กฎโรงเรียน นำเสนอหน้าชั้นเรียนและติดรอบบริเวณโรงเรียน

๑๑) นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันสร้างแบบประเมินพฤติกรรมของตนเองในการปฏิบัติตามระเบียบ กฎโรงเรียน กติกา กฎหมายและจากนั้นประเมินตนเองในแบบประเมินที่สร้างขึ้น

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ เรื่อง “เหลืออด!! เพจดังผุดไอเดียสุดเจ๋ง แก้ปัญหามอไซต์ขี่บนทางเท้า ความมักง่ายที่เกลื่อนสังคม” (URL : http://youtu.be/๔FyJwBYJRIA)

๒) แถบประโยคกฎของโรงเรียน ๔ ข้อและพลเมืองในสถานการณ์ ๕ สถานการณ์

๓) บัตรคำถามเกี่ยวกับมาตรการการแก้ไขปัญหาการขับรถจักรยานยนต์บนทางเท้า

๔) โปสเตอร์รณรงค์

๕) อินเทอร์เน็ต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ตรวจผลงานการประเมินพฤติกรรมตนเองในการปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกาและกฎหมาย

๒) ตรวจโปสเตอร์

๓) สังเกตพฤติกรรมมีวินัย

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบประเมินผลงานการประเมินพฤติกรรมของตนเอง

๒) แบบให้คะแนนโปสเตอร์

๓) แบบสังเกตพฤติกรรมมีวินัย

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

-นักเรียนผ่านการประเมินทุกกิจกรรม ได้คะแนนระดับดีขึ้นไปถือว่าผ่าน

-นักเรียนผ่านการประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไปถือว่าผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

๗. ภาคผนวก

เกณฑ์การให้คะแนนโปสเตอร์

เกณฑ์การให้คะแนน
เนื้อหา ๒๐ คะแนน - ***ความเหมาะสมของเนื้อหา ๑๐ คะแนน*** สอดคล้องกับหัวข้อเรื่องชัดเจน ตรงประเด็น : ๑๐ คะแนน สอดคล้องกับหัวข้อเรื่องบางส่วน เนื้อหาอ้อมค้อม ๘ คะแนน สอดคล้องกับหัวข้อเรื่องบางส่วน เนื้อหาอ้อมค้อม วกวน ๕ คะแนน เนื้อหาไม่สอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง เนื้อเรื่องไม่ตรงประเด็น ๐ คะแนน - ***ความครบถ้วนของเนื้อหา ๑๐ คะแนน*** เนื้อหาครบถ้วน ถูกต้องตามหลักวิชาการโดยทั่วไป มีการอ้างอิงจากแหล่งที่เชื่อถือได้และระบุแหล่งที่มาของข้อมูล ๑๐ คะแนน เนื้อหาครบถ้วน ถูกต้องตามหลักวิชาการโดยทั่วไป แหล่งอ้างอิงสืบค้นจากอินเตอร์เน็ตและหนังสือแต่ไม่ได้รวบรวมแหล่งอ้างอิง ๘ คะแนน เนื้อหาคลุมเครือ แต่มีการอ้างอิงจากแหล่งที่เชื่อถือได้ ๖ คะแนน เนื้อหาคลุมเครือ ไม่มีการอ้างอิงจากแหล่งอ้างอิง ๕ คะแนน
ความสวยงาม ๒๐ คะแนน
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ๒๐ คะแนน ***- รูปแบบการดำเนินเรื่อง และสื่อความหมาย (๑๐ คะแนน)*** มีการดำเนินเรื่องที่ชัดเจนสามารถสื่อให้ผู้ชมเข้าใจได้ดี ๑๐ คะแนน มีการดำเนินเรื่องที่ดี สื่อให้ผู้ชมเข้าใจได้ดี ๘ คะแนน มีการดำเนินเรื่องพอใช้ได้ แต่ไม่สามารถสื่อรายละเอียดของเนื้อหาทั้งหมด ๖ คะแนน สื่อความหมายได้น้อย รูปแบบของเรื่องไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเนื้อหา ๕ คะแนน รูปแบบการดำเนินเรื่อง ไม่ได้สื่อให้เห็นถึงองค์ประกอบของเนื้อหา ๐ คะแนน - ***เสริมสร้างเอกลักษณ์ สัญลักษณ์ และทัศนคติ (๑๐ คะแนน)*** สามารถถ่ายทอดเนื้อหาให้ผู้ชมเกิดความคล้อยตาม และเห็นความสำคัญ ๑๐ คะแนน สามารถถ่ายทอดเนื้อหาให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกตามได้บางส่วน เนื่องจากเนื้อหายังคลุมเครือ ไม่ชัดเจน ๘ คะแนน ไม่สามารถทำให้ผู้ชมเกิดการคล้อยตามได้ เนื่องจากเนื้อหาไม่ต่อเนื่อง ไม่เข้าใจการสื่อความหมายของเนื้อหา แต่โดยรวมผู้ชมสามารถสรุปสาระสำคัญได้บางส่วน ๕ คะแนน ไม่สามารถทำให้เกิดทัศนคติที่ดี เกิดการคล้อยตามได้อย่างสิ้นเชิง ๐ คะแนน
เทคนิคและการจัดองค์ประกอบ ๒๐ คะแนน - เทคนิค ๑๐ คะแนน - องค์ประกอบ ๑๐ คะแนน
ความสำเร็จโดยรวมของผลงาน ๑๐ คะแนน ครบถ้วนสมบูรณ์ ๑๐๐ % ๑๐ คะแนน ขาดองค์ประกอบบางส่วน ๘ คะแนน ขาดองค์ประกอบส่วนใหญ่ ๖ คะแนน
. กระบวนการและการนำเสนอ ๑๐ คะแนน - ทำงานเป็นทีมแบ่งภาระงานชัดเจน ๕ คะแนน - การนำเสนอ ๕ คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อการสังคม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต **เวลา** ๓ ชั่วโมง

---

๑. ผลการเรียนรู้

๑) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๒) ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๓) ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑) นักเรียนสามารถระบุพฤติกรรมของพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริตได้

๒) นักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองที่มีต่อการป้องกันการทุจริตได้

๓) นักเรียนสามารถจัดทำสื่อเผยแพร่และรณรงค์ให้การส่งเสริมให้พลเมืองรับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริตได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

ลักษณะพฤติกรรมของพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร - การฟัง พูด และเขียน

๒) ความสามารถในการคิด - การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา- การแก้ปัญหาและอุปสรรคอย่างมีเหตุผล และความเข้าใจความสัมพันธ์และเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต - การทำงานกลุ่ม

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ค่านิยม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) นักเรียนร่วมกันนิยามความหมายของคำว่า **การทุจริต** ลงในกระดาษโน๊ตของตนเอง

๒) นักเรียนจับคู่กับเพื่อ และแลกเปลี่ยนกันอ่านความหมายของคำว่า การทุจริต ที่ตนเองนิยาม หลังจากนั้นให้นักเรียนจับกลุ่ม ๔-๕ คน เพื่อนิยามความหมายของ การทุจริต ที่สมบูรณ์ที่สุด

๓) แต่ละกลุ่มออกมาเขียนความหมายของ การทุจริต บนกระดานดำ จากนั้นนักเรียนร่วมกันพิจารณาและนิยามความหมายของคำว่า การทุจริต ร่วมกัน

๔) ครูและนักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างการทุจริตในชีวิตประจำวัน

๕) ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “**การป้องกันการทุจริต เริ่มที่ตัวเรา**” ด้วยการแจกกระดาษโน๊ตชนิดมีกาวในตัว (post-it) คนละ ๓ แผ่น ด้วยสีเขียว เหลือง และฟ้า จากนั้นครูให้นักเรียนร่วมกันคิดว่าลักษณะ**พลเมืองที่รับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต** ต้องมีลักษณะใด โดยกำหนดให้

สีเขียว คือ HEAD (ต้องมีความรู้เรื่องอะไรบ้าง)

สีเหลือง คือ HEATH (ต้องมีค่านิยมและความรู้สึกอย่างไรบ้าง)

สีฟ้า คือ HAND (ต้องมีการแสดงออกทางกายและวาจาอย่างไรบ้าง)

๖) นักเรียนเขียนคำตอบลงบนกระดาษจากนั้นให้นำมาติดบนตัวการ์ตูนรูปเด็กที่ครูวาดหรือภาพคน /หุ่นจำลองบนกระดาน

๗) ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๓ กลุ่ม ช่วยจัดกลุ่มและสรุปคำตอบลักษณะ**พลเมืองที่รับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต** กลุ่มละ ๑ ด้าน แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน

๘) นักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะ**พลเมืองที่รับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต** และเขียนการปฏิบัติตนที่เป็นพลเมืองที่ส่งเสริมให้เกิดสันติภาพในสังคม

ชั่วโมงที่ ๒

๙) แบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่มใหญ่ ร่วมวางแผนทำคลิปวิดีโอเชิญชวนเพื่อนในโรงเรียนมาร่วมสร้างสังคมที่ปราศจากการทุจริต ในหัวข้อที่ว่า “ชวนเพื่อนมาทำดี ปลอดวิถีคนโกง” และถ่ายทำคลิปวิดีโอ

ชั่วโมงที่ ๓

๑๐) นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน และร่วมกันสรุปพฤติกรรมของพลเมืองที่รับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต และผลที่เกิดขึ้นเมื่อพลเมืองมีความรับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต

๑๑) นำคลิปวิดีโอเผยแพร่ในโรงเรียนและสาธารณชน

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ภาพคน / หุ่นจำลอง

๒) กระดาษโน้ตชนิดมีกาวในตัว (post-it) ๓ สี ได้แก่ สีเขียว เหลือง และฟ้า

๓) กระดานดำ

๔) คลิปวิดีโอ เรื่อง “ชวนเพื่อนมาทำดี ปลอดวิถีคนโกง”

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ตรวจผลงานการเขียนปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ส่งเสริมให้เกิดสันติภาพในสังคม

๒) ตรวจคลิปวิดีโอ เรื่อง “ชวนเพื่อนมาทำดี ปลอดวิถีคนโกง”

๓) สังเกตพฤติกรรมมีวินัย

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบให้คะแนนการตรวจผลงานการเขียนปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ส่งเสริมให้เกิดสันติภาพในสังคม

๒) แบบให้คะแนนตรวจคลิปวิดีโอ

๓) แบบสังเกตพฤติกรรมมีวินัย

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

-นักเรียนผ่านการประเมินทุกกิจกรรมได้คะแนนระดับดีขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

-นักเรียนผ่านการประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อการสังคม **ชั้น**มัธยมศึกษาปีที่ ๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความเป็นพลเมืองไทยที่สมบูรณ์ **เวลา** ๓ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

๑) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๒) ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๓) ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑) นักเรียนสามารถระบุพฤติกรรมของพลเมือง/พลโลกที่มีความรับผิดชอบต่อการทุจริตได้

๒) นักเรียนสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของพลเมือง/พลโลกที่มีความรับผิดชอบต่อการทุจริตได้

๓) นักเรียนสามารถเสนอแนวทางในการสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมืองที่ความรับผิดชอบต่อการทุจริตได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ลักษณะพฤติกรรมของพลเมือง/พลโลกที่มีความรับผิดชอบต่อการทุจริต

๒) แนวทางในการสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อการทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร - การฟัง พูดและเขียน

๒) ความสามารถในการคิด - การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเป็นระบบ และการคิดอย่างสร้างสรรค์

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา- การแก้ปัญหาและอุปสรรคอย่างมีเหตุผล และความเข้าใจความสัมพันธ์และเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต - การทำงานกลุ่ม

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ค่านิยม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและทบทวนความหมายของคำว่าพลเมืองและพลโลก

๒) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับข่าว เหตุการณ์ เกี่ยวกับความเสียหาย ภัยพิบัติหรือการทุจริตทั้งในประเทศและต่างประเทศ ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยใช้คำถามว่า ใครคือผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบ้าง

๓) แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๓ กลุ่ม จากนั้นศึกษากรณีศึกษาความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมในประเด็นต่อไปนี้

ก. การเกิดแผ่นดินไหวที่ประเทศญี่ปุ่น

ข. การอับปางของเรือเฟอร์รารี่ ประเทศเกาหลีใต้

ค. การลาออกของนายกรัฐมนตรีเกาหลีใต้

๔) นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงการกระทำของพลเมืองที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมจากกรณีศึกษา และร่วมกันหาข้อสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่สร้างให้พลเมืองในประเทศมีความรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ชั่วโมงที่ ๒

๕) ให้นักเรียนจับคู่ และหาข่าวเหตุการณ์ เกี่ยวกับการทุจริตที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ คู่ละ ๑ เหตุการณ์ จากนั้นนักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่า จากการทุจริตที่เกิดขึ้น พลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อการทุจริตจะแสดงพฤติกรรมอย่างไร

๖) นักเรียนนำเสนอข้อสรุปของแต่ละคู่ในกระดาษฟลิบชาร์ทแล้วนำมาติดบนกระดาน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาข้อสรุปที่เหมือนกันและต่างกัน แล้วรวบรวมพฤติกรรม ที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการทุจริตที่สรุปได้ในชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ ๓

๗) แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย และเสนอกิจกรรมและแนวทางในการสร้างเสริมสำนึกความเป็นพลเมืองที่ความรับผิดชอบต่อการทุจริต โดยเขียนลงในกระดาษฟลิปชาร์ท และนำเสนอหน้าชั้นเรียน

๘) ครูและนักเรียนร่วมกันถอดบทเรียนเกี่ยวกับ ความเป็นพลเมืองกับความรับผิดชอบต่อการสังคมและสรุปเป็นแผนผังความคิด

๙) นักเรียนแต่ละคนทำใบงานเรื่องพลเมืองที่รับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) เนื้อข่าว / กรณีศึกษา

๒) กระดาษฟลิปชาร์ท

๓) สีเมจิก

๔) ใบงานเรื่อง พลเมืองที่รับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต

๕) ถอดบทเรียนเรื่อง ความเป็นพลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ตรวจแผนผังความคิดการถอดบทเรียนเรื่อง ความเป็นพลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

๒) ตรวจใบงานเรื่อง พลเมืองที่รับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต

๓) สังเกตพฤติกรรมมีวินัย

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบให้คะแนนแผนผังความคิดการถอดบทเรียนเรื่อง ความเป็นพลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

๒) แบบประเมินใบงานเรื่อง พลเมืองที่รับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต

๓) แบบสังเกตพฤติกรรมมีวินัย

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

-นักเรียนผ่านการประเมินทุกกิจกรรม ได้คะแนนระดับดีขึ้นไปถือว่าผ่าน

-นักเรียนผ่านการประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน

(.....)

กรณีศึกษา

กรณีศึกษา การเกิดแผ่นดินไหวที่ประเทศญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติบ่อยครั้ง แต่ละครั้งมีความรุนแรงและสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก แต่จากความยากลำบากจากสิ่งที่เกิดขึ้น ก็ได้เกิดสิ่งที่น่าสนใจจากพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นพลเมือง ทั้งในส่วนของความรับผิดชอบต่อสังคม จิตสาธารณะ ความมีวินัย และอื่น ๆ โดยจะนำเสนอเป็นเรื่องราวสั้น ๆ เพื่อง่ายต่อการทำความเข้าใจ ดังนี้ โดยเนื้อหานำมาจากบทความเรื่อง “เรื่องราวดี ๆ ของคนญี่ปุ่นยามภาวะฉุกเฉิน”(“เรื่องราวดี ๆ ”, ๒๕๕๔)

กรณีที่ ๑ ที่สวนสนุกแห่งหนึ่ง เกิดเหตุการณ์ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวจำนวนมากไม่สามารถออกไปข้างนอกได้ และทางร้านขายของก็ได้เอาขนมมาแจกนักท่องเที่ยว มีนักเรียนชั้นมัธยมปลายหญิงกลุ่มหนึ่งไปเอามาเป็นจำนวนมาก ซึ่งมากเกินกว่าที่จะบริโภคหมด ข้าพเจ้ารู้สึกทันทีว่า “ทำไมเอาไปเยอะ” แต่วินาทีต่อมากลายเป็นความรู้สึกตื้นตันใจ เพราะ “เด็กกลุ่มนั้นเอาขนมไปให้เด็ก ๆ ซึ่งพ่อแม่ไม่สามารถไปเอาเองได้ เนื่องจากต้องอยู่ดูแลลูก

จากเหตุการณ์นี้แสดงให้เห็นถึงความเอื้อเฟื้อ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบ ต่อผู้อื่น

กรณีที่ ๒ ในซุปเปอร์มาร์เก็ตแห่งหนึ่ง มีของตกระเกะระกะเต็มพื้นเพราะแรงแผ่นดินไหว แต่คน ที่เข้าไปซื้อของได้ช่วยกันเก็บของขึ้นไว้บนชั้น แล้วก็หยิบส่วนที่ตนอยากซื้อไปต่อคิวจ่ายเงิน

จากเหตุการณ์นี้แสดงให้เห็นถึงความเป็นระเบียบเรียบร้อย การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบต่อผู้อื่น

กรณีที่ ๓ ในจังหวัดจิบะเกิดแผ่นดินไหวบ้านเรือนพังเสียหาย คุณลุงคนหนึ่งที่หลบภัยอยู่ก็ได้ เปรยออกมาว่า ต่อจากนี้ไปจะเป็นอย่างไร เด็กหนุ่ม ม.ปลาย ก็ตอบกลับไปว่า “ไม่เป็นไรครับ ไม่ต้องห่วง ต่อจากนี้ไปเมื่อเป็นผู้ใหญ่ พวกผมจะทำให้มันกลับมาเหมือนเดิมแน่นอน

กรณีศึกษา การอัปปางของเรือเฟอร์รี่ของเกาหลีใต้

กรณีการอัปปางของเรือเฟอร์รี่ของเกาหลีใต้ที่ชื่อเซวอลซึ่งจมลงระหว่างการเดินทางจากกรุงโซลไปยังเกาะเชจูทั้งสาเหตุของการล่มของเรือ ความรับผิดชอบของกัปตันเรือนายลีจูนเซี๊ยก (Lee Joon-seok) และผู้ช่วยกัปตันเรือ การปฏิบัติการและการกระจายคำสั่งของลูกเรือหลังเกิดอุบัติเหตุ รวมทั้งการกู้ภัยที่ยังคงดำเนินอยู่ซึ่งพบศพผู้โดยสาร ๕๔ คนสูญหาย ๒๔๘ คน รอดชีวิต ๑๗๔ คนจากจำนวนผู้โดยสารและลูกเรือทั้งหมด ๔๗๖ คน ผู้เสียชีวิตและสูญหายส่วนใหญ่เป็นนักเรียนมัธยมจากโรงเรียน Danwon High School ในเมืองอันซัน ชานกรุงโซลที่ไปทัศนศึกษาถึง ๓๕๐ คน

ร้อยเอกนายแพทย์ ยงยุทธมัยลาภ ได้เขียนเรื่องที่น่าสนใจประเด็นหนึ่งไว้ คือ การปฏิบัติของนักเรียนที่อยู่บนเรือ หลังจากมีคำสั่งจากลูกเรือไปยังผู้โดยสารเมื่อเกิดเหตุแล้วก็คือ “ให้นั่งอยู่กับที่ห้ามเคลื่อนไหว ไปไหน ขณะที่เจ้าหน้าที่กำลังดำเนินการแก้ไขปัญหากันอยู่ซึ่งผู้โดยสารจำนวนมากก็ปฏิบัติตามคำสั่งนี้” จนกระทั่งเรือเอียงและจมลงแม้ว่าจะมีเวลาถึง ๒ ชั่วโมงกว่าก่อนที่เรือจะจมซึ่งผู้โดยสารน่าจะมีเวลา เพียงพอที่จะสามารถช่วยเหลือตัวเองออกมาจากเรือได้ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงวินัยของเด็ก ๆ นักเรียนที่ฟังคำสั่งของ “ผู้ใหญ่” และสะท้อนถึงความมีระเบียบวินัยของคนเกาหลีที่เชื่อฟังคำสั่งแม้ตนทราบดีว่าอันตราย ใกล้ตัวเข้ามามากแล้วแต่ครั้งนี้ “ผู้ใหญ่” คงประเมินสถานการณ์ผิดพลาดอย่างร้ายแรง มีรายงานว่าลูกเรือ ได้พยายามกระจายคำสั่งสละเรือในช่วงครึ่งชั่วโมงต่อมาหลังจากเกิดอุบัติเหตุแต่เข้าใจว่าคำสั่งนี้กระจายไป ไม่ทั่วถึง และเชื่อว่าผู้โดยสารจำนวนมากโดยเฉพาะเด็ก ๆ ก็ยังคงนั่งอยู่กับที่ (ยงยุทธ มัยลาภ, ม.ป.ป.)

กรณีศึกษา การลาออกของนายกรัฐมนตรีชาวเกาหลีใต้

การลาออกของนายกรัฐมนตรี ชอง ฮง วอน เพื่อรับผิดชอบต่อการล่มของเรือเซลวอนและ ไม่สามารถช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว ทั้ง ๆ ที่นายกรัฐมนตรีไม่ใช่คนขับเรือและก็ไม่ใช่คนที่เข้าไปช่วยเหลือ

เดือนธันวาคม ๒๕๔๘ **นายฮูห์ จุนยัง** ผู้บัญชาการตำรวจเกาหลีใต้ ได้ยื่นหนังสือลาออกจากตำแหน่ง เพื่อรับผิดชอบกรณีที่ตำรวจปราบปรามกลุ่มผู้ประท้วงจนถึงแก่ความตายกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจทุบตีกลุ่มเกษตรกรที่มารวมตัวประท้วงเรื่องการเปิดเสรีข้าวในกรุงโซล จนเป็นเหตุให้มีชาวนาเสียชีวิต ๒ คน พร้อมกับขอโทษต่อกรณีดังกล่าว (เมธา มาสขาว, ๒๕๕๗)

เดือนมีนาคม ๒๕๔๙ นายกรัฐมนตรี**ลี เฮชอน** แห่งเกาหลีใต้ ประกาศลาออกจากตำแหน่งภายหลังจากที่เขาแอบไปร่วมตีกอล์ฟกับกลุ่มนักธุรกิจ ที่เมืองปูซานเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๙ แม้จะเป็นวันหยุดของเกาหลีใต้ แต่ก็ฟังไม่ขึ้น ในขณะที่ทั้งประเทศกำลังประสบปัญหาเนื่องจากการประท้วง ของพนักงานรถไฟ (เมธา มาสขาว, ๒๕๕๗)

ใบงาน
พลเมืองที่รับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนลักษณะพลเมืองที่รับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต ๓ ด้าน คือ ความรู้/ความคิด การกระทำ และค่านิยม ความรู้สึก

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเล่าเรื่องการปฏิบัติตนของตนเองที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริตมาอย่างน้อย ๑ เหตุการณ์

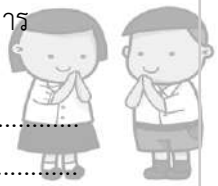

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ถอดบทเรียนความเป็นพลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังมโนทัศน์ถอดบทเรียนเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม